POUILLET

ee/1123l

Digitized by the Internet Archive
in 2016 with funding from
Getty Research Institute

https://archive.org/details/aesopiphrygisfab00babr

AESOPI PHRY-
GIS FABVLAE ELE-
GANTISSIMIS EICONI-
bus ueras animalium ſpe-
cies ad uiuum adum-
brantes.

*

Gabriæ Græci fabellæ XXXXIIII.

Βατραχομυομάχια Homeri, hoc eſt, rana-rum & murium pugna.

Γαλεωμυομαχία, hoc eſt, Felium & mu-rium pugna, Tragœdia Græca.

Hæc omnia cum Latina interpretatione.

QVOD TIBI FIERI NON VIS, ALTERI NE FECERIS.

LVGDVNI.
APVD IOAN. TORNAESIVM.
M. D. LI.

ΕΚ ΤΩΝ ΑΦθονίου σοφιστοῦ προγυμνασμάτων.

Ὁ Μῦθος ποιητῶν μὲν προῆλθε, γεγένηται δὲ καὶ ῥητόρων κοινὸς ἐκ παραινέσεως. ἔστι δὲ μῦθος, λόγος ψευδὴς, εἰκονίζων ἀλήθειαν. καλεῖται δὲ Συβαριτικὸς, καὶ Κίλιξ, καὶ Κύπριος, πρὸς τοὺς εὑρόντας μεταθεὶς τὰ ὀνόματα. νικᾷ δὲ μᾶλλον Αἰσώπιος λέγεσθαι, τῷ τὸν Αἴσωπον ἄριστα πάντων συγγράψαι τοὺς μύθους. τοῦ δὲ μύθου τὸ μέν ἐστι λογικὸν, τὸ δὲ ἠθικὸν, τὸ δὲ μικτόν. καὶ λογικὸν μὲν, ἐν ᾧ τι ποιῶν ἄνθρωπος πέπλασται. ἠθικὸν δὲ, τὸ τῶν ἀλόγων ἦθος μιμούμενον. μικτὸν δὲ, τὸ ἐξ ἀμφ

EX APTHOnij ſophiſtæ præexercitamentis.

FABVLA p̄fecta q̄dem eſt à poëtis, ſed & rhetorib⁹ cõis facta eſt admonendi gratia. Eſt aũt fabula ſermo fict⁹, imagine quadã repręſẽtãs veritatẽ. Vocatur aũt & Sybaritica, & Cilix, & Cypria, accepto ab inuẽtorib⁹ noĩe. Verũ qm̃ Aeſop⁹ egregiè p̄ter cæteros cõſcripſit fabulas, euicit vt poti⁹ Aeſopia diceretur. ea verò eſt triplex, Rõnalis, Moralis, Miſta. Rõnalis in qua aliq̃d ab hoĩe geri cõfingitur. Moralis, quę eorũ imitatur mores, quæ ſunt ratio

rationis expertia. Miſta verò, quæ rationale irrationaleq́; cõplectitur. Admonitioné auté, cuiꝰ cauſa fabulã cõſtitueris ſi præponas, Antefabulationem: ſi poſtponas verò, Affabulationem dices.

ἐξ ἀμφοτέρων, ἀλόγου καὶ λογικοῦ. τὴν δὲ παραίνεσιν δι' ἣν ὁ μῦθος τέτακται, προτάττων μὲν ὀνομάσεις προμύθιον, ἐπιμύθιον δὲ τελευταῖον ἐπενεγκών.

EX PHILOſtrati imaginibus fabulæ.

FAbulę ſe ad Aeſopum, ſua in eũ beneuolétia cõferũt, ꝙ ſatagat ſui: fabula q̄ppe & Homero & Heſiodo, necnon & Archilocho in Lycãben curæ fuit. ſed ab Aeſopo humana oĩa ad fabellas redacta ſunt, ſermone brutis non temerè impertito. nam & cupiditatem imminuit, & libidinem inſectatur,

ΕΚ ΤΩΝ ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΥ εἰκόνων μῦθοι.

ΦΟιτῶσιν οἱ μῦθοι παρὰ τὸν Αἴσωπον, ἀγαπῶντες αὐτὸν, ὅτι αὐτῶν ἐπιμελεῖται· ἐμέλησε μὲν γὰρ καὶ Ὁμήρῳ μύθου καὶ Ἡσιόδῳ, ἔτι δὲ καὶ ἀρχιλόχῳ πρὸς λυκάμβην. ἀλλ' Αἰσώπῳ πάντα τὰ τῶν ἀνθρώπων ἐκμεμύθωται, καὶ λόγου τοῖς θηρίοις μεταδέδωκε λόγου ἕνεκα. πλεονεξίαν τε γὰρ ἐπικόπτει, καὶ ὕβριν ἐλαύνει, καὶ

νει, καὶ ἀπάτην. καὶ ταῦτα λέων τὶς αὐτῷ ὑποκρίνεται, καὶ ἀλώπηξ, καὶ ἵππος νὴ Δία, καὶ οὐδὲ ἡ χελώνη ἄφωνος, ὑφ' ὧν τὰ παιδία μαθηταὶ γίνονται τῶν τοῦ βίου πραγμάτων. εὐδοκιμοῦντες οὖν οἱ μῦθοι διὰ τὸν Αἴσωπον φοιτῶσιν ἐπὶ τὰς θύρας τοῦ σοφοῦ, ταινίαις αὐτὸν ἀναδήσοντες, καὶ στεφανώσοντες αὐτὸν θαλλοῦ στεφάνῳ. ὁ δὲ, οἶμαι, τινὰ ὑφαίνει μῦθον. τὸ γὰρ μειδίαμα τοῦ προσώπου, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ κατὰ τῆς γῆς ἑστῶτες τοῦτο δηλοῦσιν. οἶδεν ὁ ζωγράφος, ὅτι αἱ τῶν μύθων φροντίδες, ἀνειμένης τῆς ψυχῆς δέονται. φιλοσοφεῖ δὲ ἡ γραφὴ καὶ τὰ τῶν μύθων σώματα, θηρία συμβάλλουσα ἀνθρώποις, περιΐστησι χορὸν τῷ Αἰσώπῳ, ἀπὸ τῆς ἐκείνου

tur, & fraudem. Atq; hæc ei leo quiſpiam agit, & vulpes, & per Iouem equus, nec teſtudo muta, ex quibus pueri diſcunt, quæ in vita gerantur. Habitę igitur in precio fabulæ, per Aeſopum accedunt ad ſapientis ianuam vittis eum deuincturæ, coronaq; oleagina coronaturæ. hic, vt puto, fabulam aliquam texit. riſus enim faciei, & oculi in terram defixi id præ ſe ferunt. pictorem, fabularum curas remiſſiore animo indigere, non latuit. Philoſophatur autem pictura & fabularum corpora. Bruta enim cum hominib⁹ conferens, cœtũ circa Aeſopũ ſtatuit, ex illius

illius ſcena cõfictũ. Chori dux vulpes depicta eſt. vtitur em̃ ea Aeſopus miniſtra argumentorũ plurium, ceu Dauo Comœdia.

ἐκείνου σκηνῆς συμπλάσασα. Κορυφαῖα δὲ τοῦ χοροῦ ἡ ἀλώπηξ γέγραπται. χρῆται γὰρ αὐτῇ ὁ Αἴσωπος διακόνῳ τῶν πλείστων ὑποθέσεων, ὥσπερ ἡ Κωμῳδία τῷ Δαύῳ.

ΑΙΣΩΠΟΥ ΒΙ-

ος τοῦ μυθοποιοῦ, Μαξίμῳ τῷ Πλανούδῃ συγγραφείς.

ΠΡαγμάτων φύσιν τὴν ἐν ἀνθρώποις ἠκρίβωσαν μὲν καὶ ἄλλοι, καὶ τοῖς μεθ' αὐτοὺς παρέδωκαν φέροντες· Αἴσωπος δὲ δοκεῖ μὴ πόρρω θειοτέρας ἐπιπνοίας τῆς ἠθικῆς διδασκαλίας ἁψάμενος, πολλῷ τῷ μέτρῳ τοὺς πολλοὺς αὐτῶν παρελάσαι. καὶ γὰρ οὔτ' ἀποφαινόμενος, οὔτε συλλογιζόμενος, οὔτε μὴν ἐξ ἱστορίας, ἣν ὁ πρὸ τῆς κατ' αὐτὸν ἡλικίας ἤνεγκε χρόνος, τὴν νουθεσίαν διατιθέμενος, ἀλλὰ μύθοις τὰ πάντα παιδοτριβῶν, οὕτω τὰς τῶν ἀκροωμένων ἀγρεύει ψυχάς, ὡς αἰσχύνεσθαι

AESOPI FA-

bulatoris uita, à Maximo Planude conſcripta.

RERVM humanarum naturã perſeſequuti ſunt & alii, & poſteris tradiderũt: Aeſopus verò videtur non abſque diuino afflatu, quum moralem diſciplinã attigit, magno interuallo multos eorum ſuperaſſe. Etenim neq; definiendo, neque ratiocinando, neque ex hiſtoria, quam ante ipſius ætatem tulit tempus, admonendo, ſed fabulis penitus erudiendo, ſic audientium venatur animos, vt pudeat

ratiõe præditos facere, aut ſentire, quæ neq; aues, neq; vulpes:& rurſus nõ vacare illis quibus pleraq; bruta ꝑ tpe prudẽter vacaſſe fingũtur.ex quib⁹ aliqua, picula ipſis imminẽtia effugerũt, aliqua maximã vtilitatẽ in opportunitatib⁹ cõſequuta ſunt. Hic igitur q̃ vitã ſuã philoſophicæ reip.imaginẽ ꝓpoſuerat,& operib⁹ magis q̃ verbis philoſophat⁹, genus qdẽ traxit ex Amorio oppido Phrygię cognomẽto Magnę: ſed fortuna fuit ſeruus. Quare & magnope mihi videtur Platonis illud ĩ Gorgia pulchrè ſimul & verè dictũ: Plerunq; enim hæc, inquit, cõtraria inter ſe ſunt,

natur

τοὺς λογικοὺς ποιεῖν ἢ φρονεῖν, ἃ μήτ' ὄρνιθες, μήτ' ἀλώπεκες. καὶ αὖ πάλιν μὴ προσέχειν ἐκείνοις οἷς πολλὰ τῶν ἀλόγων ἐν καιρῷ συνεχῶς προσεσχηκότα μυθεύεται. ἐξ ὧν ἃ μὲν κινδύνους ἐπηρτημένους αὐτοῖς διέδρα, ἃ δὲ μεγίστης ἐν τοῖς καιρίοις τῆς ὠφελείας ἔτυχεν. οὗτος τοίνυν ὁ τὸν καθ' αὑτὸν βίον φιλοσόφου πολιτείας εἰκόνα προθέμενος, καὶ ἔργοις μᾶλλον ἢ λόγοις φιλοσοφήσας, τὸ μὲν γένος ἐξ ἀμορίου τῆς Φρυγίας καὶ τῆγε τῆς μεγάλης ἐπίκλησιν· τὴν δὲ τύχην γέγονε δοῦλος. ἐφ' ᾧ καὶ σφόδρα μοι δοκεῖ, τὸ τοῦ Πλάτωνος ἐν γοργίᾳ καλῶς ἅμα καὶ ἀληθῶς εἰρῆσθαι· ὡς τὰ πολλὰ γὰρ ταῦτα, φησιν, ἐναντία ἀλλήλοις ἐστίν.

ἥ τε

ἥ τε φύσις καὶ ὁ νόμος. Αἰσώπου γὰρ τὴν ψυχὴν ἡ μὲν φύσις ἐλευθέραν ἀπέδωκεν, ὁ δὲ παρ' ἀνθρώπων νόμος τὸ σῶμα πρὸς δουλείαν ἀπέδοτο· ἴσχυσε μέντοι οὐδ' οὕτω τὴν τῆς ψυχῆς ἐλευθερίαν λυμήνασθαι. ἀλλὰ καί τοι πρὸς πολλὰ καὶ πολλαχόσε μεταφέρων τὸ σῶμα, τῆς οἰκείας ἐκείνην ἕδρας οὐχ οἷός τ' ἐγένετο μεταστῆσαι. ἐτύγχανε δ' ὢν οὐ μόνον δοῦλος, ἀλλὰ καὶ δυσειδέστατα τῶν ἐπ' αὐτοῦ πάντων ἀνθρώπων ἔχε. καὶ γὰρ φοξὸς ἦν, σιμὸς τὴν ῥῖνα, σιμὸς τὸν τράχηλον, πρόχειλος, μέλας, ὅθεν καὶ τοῦ ὀνόματος ἔτυχε, (ταὐτὸν γὰρ αἴσωπος τῷ αἰθίοπι) προγάστωρ, βλαισὸς, καὶ κυφὸς, τάχα καὶ τὸν ὁμηρικὸν θερσίτην τῇ αἰσχρότητι τοῦ εἴδους ὑπερβαλλόμενος.

natura ac lex. Nam Aeſopi animũ natura liberum reddidit, ſed hominũ lex corpus in ſeruitiũ tradidit. Potuit tamen ne ſic quidem animi libertatē corrumpere. Sed quãuis ad res varias, & in diuerſa loca trãsferret corpus, à propria tamen ſede illum traducere nõ potuit. Fuit autē nõ ſolum ſeruus, ſed & deformiſsimꝰ omniũ ſuæ ætatis hominũ. nam acuto capite fuit, preſsis naribus, depreſſo collo, prominētibꝰ labris, niger, vnde & nomen adeptus eſt, (idem enim Aeſopus quod Aethiops) ventroſus, valgus, & incuruus: forte & Homericũ Therſiten turpitudine formæ ſuperans.

perãs. Hoc verò omnium in eo peſsimum erat, tardiloquentia, & vox obſcura ſimul, & inarticulata. Quæ omnia etiam videntur ſeruitutem Aeſopo paraſſe. Etenim mirum fuiſſet, ſi ſic indecenti corpore potuiſſet ſeruientium retia effugere. Sed corpore ſanè tali, animo verò ſolertiſsimo natura extitit, & ad omne commẽtum feliciſsimus. Poſſeſſor igitur ipſius, tanquã ad nullum domeſticũ opus commodum, ad fodiendum agrũ emiſit. Ille verò digreſſus, alacriter operi incumbebat. Profectò verò aliquando & hero ad agros, vt opera ſpecularetur,

λόμενος. τὸ δὲ δὴ πάντων ἐν αὐτῷ χείριστον ἦν, τὸ βραδύγλωσσον, καὶ τὸ τῆς φωνῆς ἄσημόν τε καὶ ἀδιάρθρωτον. ἃ πάντα καὶ δοκεῖ τὴν δουλείαν Αἰσώπῳ παρασκευάσαι. καὶ γὰρ δήπου θαῦμα ἂν ἦν, εἰ οὕτως ἀτόπως ἔχοντι τοῦ σώματος ἐξεγένετο τὰς τῶν δουλούντων ἄρκυς διαφυγεῖν. ἀλλὰ τὸ μὲν σῶμα τοιοῦτον ἦν τῷ ἀνδρί, τὴν δὲ ψυχὴν ἀγχινούστατος ἐπεφύκει, καὶ πρὸς ἐπίνοιαν πᾶσαν ἐπιβολώτατος. ὁ κεκτημένος τοίνυν αὐτὸν, ἅτε πρὸς οὐδὲν οἰκίας ἔργων οἰκείως ἔχοντα, σκάπτειν ἐς ἀγρὸν ἐξαπέστειλεν. ὁ δ' ἀπελθὼν, προθύμως τοῦ ἔργου εἴχετο. ἀφικομένου δέ ποτε καὶ τῷ δεσπότῃ πρὸς τὸν ἀγρὸν, ἐφ' ᾧ τῶν ἔργων ἐπισκοπῶν

πὴν θέαθαι, γεωργός τις σῦκα τῶν ἀγαθῶν δρεψάμενος δῶρον ἤνεγκεν. ὁ δ' λίαν τῷ τῆς ὀπώρας ἡσθεὶς ὡραίῳ, ἀγαθόποδι τῷ οἰκέτῃ (τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα τῷ παιδὶ) φυλάττειν ἐκέλευσεν, ὡς αὐτῷ μετὰ τὸ λουτρὸν παραθεῖναι. συμβὰν δ' οὕτω, καὶ τοῦ Αἰσώπου κατὰ δή τινα χρείαν εἰσελθόντος εἰς τὴν οἰκίαν, ἀφορμῆς ὁ ἀγαθόπους λαβόμενος βουλὴν τοιάνδε τῶν συνδούλων τινὶ προτείνει, ἐμφορηθῶμεν, εἰ δοκεῖ, τῶν σύκων, ὦ οὗτος, κἂν ὁ δεσπότης ἡμῶν ταῦτα ζητήσῃ, ἀλλ' ἡμεῖς τοῦ Αἰσώπου καταμαρτυρήσομεν ἄμφω, ὡς εἰς τὴν οἰκίαν εἰσδραμόντος, καὶ τὰ σῦκα λάθρα καταφαγόντος· καὶ ἐπ' ἀληθεῖ θεμελίῳ, τῇ πρὸς τὸν οἶκον εἰσόδῳ,

tur, agricola quidã ficus egregias decerptas dono tulit. Ille verò fructus delectatus pulchritudine Agathopodi miniſtro (hoc enim erat nomẽ puero) ſeruare iuſsit, vt ſibi poſt balneum apponeret. Cũ verò ita eueniſſet, atque Aeſopo ob quãdam neceſsitatẽ ingreſſo in domũ, occaſione capta Agathopus conſilium huiuſmodi conſeruo cuidã offert: impleamur, ſi placet, ficubus heus tu: & ſi herus noſter has requiſierit, nos verò contra Aeſopũ teſtificabimur ambo, ꝙ in domũ ingreſſus ſit, & ficus clã comederit: & ſup vero fundamento, videlicet in domũ ingreſsione,

ne, multa mendacia inędificabim⁹:& nihil vn⁹ ad duos fuerit, præſertim quum ne ſine probationibus quidem diducere vnquam os queat. Decreto verò hoc, ad opus acceſſerunt, & ficus deuorantes, dicebant in ſingulis cum riſu: Væ tibi infelix Aeſope. Cùm igitur herus rediiſſet à lauacro, & ficus petiiſſet, & audiuiſſet quod Aeſopus eas comederit, & Aeſopum cum ira iubet vocari, & vocato ait: Dic mihi, ô execrande, ita me contẽpſiſti vt in penu ingredereris, & paratas mihi ficus comederes? Ille audiebat quidẽ, & intelligebat, ſed loqui poterat nullo modo

ob

δῳ, πολλὰ τῶν ψευδῶν ἐποικοδομήσομεν. καὶ τὸ μηδὲν ἔσται ὅ γε εἷς πρὸς τοὺς δύο, καὶ ταῦτα μηδ᾽ ἄνευ ἐλέγχων διᾶραί ποτε τὴν γλῶτταν δύναμιν ἔχων. δόξαντος δὴ τούτου, πρὸς τοὔργον ἐχώρισαν, καὶ τῶν σύκων ἐσθίοντες, ἔλεγον ἐφ᾽ ἑκάστῳ σὺν γέλωτι, φεῦ σοι δύστηνε Αἴσωπε. ὁ τοίνυν δεσπότης ἐπανελθὼν ἀπὸ τοῦ λουτροῦ, καὶ τὰ σῦκα ζητήσας, καὶ ἀκούσας ὡς Αἴσωπος αὐτὰ κατεδήδοκε, τόν τε Αἴσωπον σὺν ὀργῇ κελεύει κληθῆναι, καὶ κληθέντι φησί, λέγε μοι, ὦ κατάρατε, οὕτω μου καταφρονεῖς, ὡς εἰς τὸ ταμεῖον εἰσελθεῖν, καὶ τὰ ἑτοιμασθέντα μοι σῦκα θοινήσασθαι; ὁ δὲ ἀκούων μὲν, καὶ συνιεὶς ἦν, λαλεῖν δ᾽ εἶχεν οὐδ᾽ ὁπωσοῦν

διὰ

διὰ τὸ βραδύγλωσσον. μέλλων δὲ ἤδη τύπτεσθαι, τῶν κατηγόρων σφοδροτέρων ἐπικειμένων, πεσὼν πρὸς τοὺς τοῦ δεσπότου πόδας, ἀνασχέσθαι μικρὸν ἐδεῖτο. δραμὼν δέ, καὶ χλιαρὸν ὕδωρ προσενεγκὼν, τοῦτό τε πέπωκε, καὶ τοὺς δακτύλους εἰς τὸ στόμα καθεὶς, αὖθις τὸ ὑγρὸν μόνον ἀνέβαλεν, οὔπω γὰρ τροφῆς ἀψάμενος ἔτυχεν. ἀντιβολεῖ γοῦν αὐτὸ τοῦτο καὶ τοὺς διώκοντας δρᾶσαι, ὡς ἂν δῆλον γένηται τίς ὁ τὰ σῦκα διαφορήσας. ὁ δὲ δεσπότης τὸ νοῦμον αὐτοῦ θαυμάσας, οὕτω ποιεῖν καὶ τοὺς ἄλλους ἐπέταξεν. οἱ δ' ἐβουλεύσαντο πιεῖν μὲν τοῦ ὕδατος, μὴ μέντοι καθεῖναι κατὰ τοῦ λαιμοῦ τοὺς δακτύλους, ἀλλ' ἐπὶ τὰ πλάγια τῆς γνάθου αὐτοὺς παραφέρειν. οὐκ ἔφθασ-

ob linguæ tarditatē. Cū iam verberandus eſſet, & delatores vehemētiores inſtarēt, procumbens ad heri pedes, vt ſuſtineret ſe parū, orabat: quū autem accurriſſet, & tepidā aquā attuliſſet, eā & bibit, & digitis in os demiſsis, rurſum humorē ſolum reiecit: nōdum enim cibum attigerat. rogabat igitur, vt idem & accuſantes facerent, quo manifeſtū fieret quiſnā ficus diſsipaſſet. Herus autē ingeniū hominis admiratus, ſic facere & alios iuſſit: illi autem deliberauerant bibere quidam aquam, non tamē demittere in guttur digitos, ſed per obliqua maxillarū eos circunferre. Vixdum

dum autē biberant, quum tepida illa aqua nauſea potis inducta, effecit vt ſponte fructus redderetur. Tunc igitur ante oculos poſito & maleficio miniſtrorum & calumnia, herus iuſsit eos nudos flagro vapulare. Illi verò cognouerunt manifeſtè dictum illud: Qui in alterum dolos ſtruit, ſibi inſcius malum fabricat. Sequenti verò die hero in vrbem reuecto, Aeſopo verò fodiente, quemadmodum iuſſus fuerat, ſacerdotes Dianæ, ſiue alii quidam homines via errantes, & in Aeſopum incidentes, exhortabantur per Iouem

hoſpit

ἔφθασαν δὲ πιόντες, καὶ τὸ χλιαρὸν ὕδωρ ἐκεῖνο ναυτίαν τοῖς πεπωκόσι παραχρῆμα ἐπενεγκὸν, αὐτομάτην παρέσχε τὴν ὀπώραν ἀναδοθῆναι. τότε τοίνυν πρὸ ὀφθαλμῶν πεσόντος τοῦ τε κακουργήματος τῶν οἰκετῶν, καὶ τῆς συκοφαντίας, ὁ μὲν δεσπότης ἐκέλευσεν αὐτοὺς γυμνωθέντας μαστίζεσθαι. οἱ δ' ἐπίγνωσαν σαφῶς κατὰ τὸν εἰπόντα, ὡς ὅστις καθ' ἑτέρου δόλια μηχανεύεται, αὐτῷ λέληθε τὸ κακὸν ἀρχιτεκτονῶν. τῇ δ' ἐπιούσῃ, τοῦ μὲν δεσπότου εἰς ἄστυ ἀναζεύξαντος, τοῦ δ' Αἰσώπου σκάπτοντος ᾗ προσετάχθη, ἱερεῖς τῆς Ἀρτέμιδος, εἴτ' ἄλλοι τινὲς ἄνθρωποι τῆς ὁδοῦ πλανηθέντες, καὶ τῷ Αἰσώπῳ περιτυχόντες, προὐτρέποντο πρὸς Διὸς

ξενίου

ξενίου τὸν ἄνδρα, τὴν εἰς ἄστυ φέρουσαν αὐτοῖς ὑποδεῖξαι. ὁ δ' ὑπὸ σκιὰν δένδρου τοὺς ἄνδρας ἀπαγαγὼν πρότερον, καὶ λιτὸν παραθέμενος δεῖπνον, εἶτα καὶ ἡγησάμενος αὐτοῖς, εἰς ἣν ἐζήτουν ὁδὸν εἰσήνεγκεν, οἱ μὲν οὖν, τοῦτο μὲν ἐπὶ τῇ ξενίᾳ, τοῦτο δὲ καὶ ἐπὶ τῇ ὁδηγίᾳ διαφέροντος τοῦ ἀνδρὸς ἐξαρτηθέντες, τάς τε χεῖρας εἰς οὐρανὸν ἦραν, καὶ εὐχῇ τὸν εὐεργέτην ἠμείψαντο. Αἴσωπος δ' ὑποστρέψας, καὶ εἰς ὕπνον καταπεσὼν ὑπό τε τοῦ συνεχοῦς πόνου καὶ καύματος, ἔδοξεν ἰδεῖν τὴν τύχην ἐπιστᾶσαν αὐτῷ, καὶ λύσιν τῆς γλώττης, καὶ λόγου δρόμον, καὶ σοφίαν τὴν τῶν μύθων χαριζομένην. εὐθὺς οὖν διυπνισθείς, φησι,

hoſpitalem, hominē, vt quæ in vrbem duceret viam oſtenderet. Ille quum ſub vmbrā arboris viros adduxiſſet prius, & frugalē appoſuiſſet cœnam, inde & dux factus ipſis, in quam quærebant viam induxit. Illi itaq;, tum ob hoſpitalitatē tū ob ductum mirū in modum viro deuincti, & manus in cœlum eleuarūt, & precibus benefactorem remunerati ſunt. Aeſopus verò reuerſus, & in ſomnū lapſus præ aſsiduo labore & æſtu, viſus eſt videre Fortunā aſtantem ſibi, & ſolutionē linguæ, & ſermonis curſum, & eam quæ fabularū eſt ſapientiam largientē. Statim igitur excitatus ait,

ait, Papæ, vt ſuauiter dormiui, ſed & pulchrum ſomniũ videre mihi viſus ſum: & ecce expeditè loquor, Bos, aſinus, raſtrum. per deos intelligo, vnde mihi bonum acceſſerit hoc: quia enim pius fui in hoſpites remunerationẽ meliorẽ cõnſecut⁹ ſum. Ergo benefacere, bona plenũ eſt ſpe. Sic igitur Aeſopus lætatus facto, rurſum cœpit fodere. Sed præfecto agri (Zenas erat ipſi nomen) ad operarios profecto, & horum vnum, quoniã parũ errauerat in opere, virga verberãte, Aeſopus ſtatim exclamauit, homo, cuius gratia cũ qui nullã iniuriã fecit ſic verberas, & omnibus teme-

φησι, βαβαὶ, πῶς καλῶς κεκοίμημαι, ἀλλὰ καὶ καλὸν ὄνειρον ἰδεῖν ἔδοξα· καὶ ἰδοὺ ἀκωλύτως λαλῶ, βοῦς, ὄνος, δίκελλα. νὴ τοὺς θεοὺς συνῆκα πόθεν μοι τἀγαθὸν προσεγένετο τοῦτο· εὐσεβήσας γὰρ εἰς τοὺς ξένους, ἀντιλαβόμενος τοῦ κρείττονος ἔτυχον. ἄρ᾽ οὖν τὸ εὖ ποιεῖν ἀγαθῶν ἐστι πλῆρες ἐλπίδων. οὕτω μὲν οὖν Αἴσωπος ὑπερησθεὶς τῷ πράγματι, πάλιν ἤρξατο σκάπτειν. τοῦ δ᾽ ἐφεστηκότος τῷ ἀγρῷ (Ζηνᾶς ἦν αὐτῷ τοὔνομα) πρὸς τοὺς ἐργαζομένους ἐλθόντος, καὶ τούτων ἕνα, ἐπειδὴ μικρὸν ἐσφάλη τοῦ ἔργου, τῇ ῥάβδῳ πατάξαντος, Αἴσωπος παραχρῆμα ἀνεκραγών, ἄνθρωπε, τοῦ χάριν τὸν μηδὲν ἠδικηκότα οὕτως αἰκίζῃ, καὶ πᾶσιν ἐκεῖ-

εἰκῆ πληγὰς ἐμφορεῖς δι' ἡμέρας; πάντως ἀναγγελῶ ταῦτα τῷ κεκτημένῳ. ζηνᾶς δὲ ταῦτα τοῦ Αἰσώπου ἀκούσας, ἐξεπλάγητε οὐ μέσως, καὶ πρὸς ἑαυτὸν εἶπον. Αἴσωπος λαλεῖν ἀρξάμενος, οὐδὲν ἐμὸν ὄφελος ἔσται. φθάσας τοίνυν αὐτὸς κατιγορήσω αὐτοῦ τῷ δεσπότῃ, πρὶν αὐτὸς τοῦτ' αὐτὸ δράσῃ, καὶ με ὁ δεσπότης τῆς ἐπιτροπῆς παραλύσῃ. ταῦτ' εἰπὼν εὐθὺ τῆς πόλεως πρὸς τὸν δεσπότην ἤλαυνε. καὶ δὴ σὺν θορύβῳ προσελθών, χαῖρε, φησι, δέσποτα, ὁ δε, τί τεθορυβημένος πάρει; φησὶ. καὶ ὁ ζηνᾶς, χρῆμά τι τερατῶδες ἐν τῷ ἀγρῷ συνέβη. καὶ ὁ δεσπότης, ἦ που τι δένδρον παρὰ καιρὸν καρπὸν ἤνεγκεν; ἢ τῶν κτηνῶν τι παρὰ φύσιν ἐγέννησε; καὶ ὃς, οὐχ οὕτως, ἀλλ' αἴσωπος

temerè plagas ingeris quotidie? omnino renũciabo hęc hero. Zenas autẽ hæc ab Aeſopo audiens obſtupuit nõ mediocriter, & ſecũ ait: ꝙ Aeſopus loq̃ cœperit, nulla mihi vtilitas erit: p̃ueniẽs igitur ipſe accuſabo eũ corã domino, antequã ipſe hoc idem faciat, & me her⁹ procuratiõe priuet. His dictis vrbem verſus ad dominum vectus eſt. Cæterũ turbat⁹ cũ acceſsiſſet, Salue inqt, here. Ille verò, Quid ꝑturbat⁹ ades? inqt. Et Zenas: Res quædã mõſtroſa in agro cõtigit. & her⁹, Nunqd arbor pręter tempus fructũ tulit? aut iumẽtũ aliquod p̃ter naturã genuit? & ille: Non ita, ſed

 Aeſop

Aeſopus qui antea
erat mutus,nunc lo-
qui cœpit. & herus,
Sic tibi nihil boni
fiat,hoc exiſtimanti
monſtrũ eſſe.& ille,
Et ſanè,inquit : nam
quæ in me cõtume-
lioſè dixit , ſponte
prætereo here:in te
autẽ,& deos intole-
rabiliter cõuiciatur.
His ira percitus he-
rus Zenæ ait, Ecce
tibi traditus eſt Ae-
ſopus : vende, dona,
quod vis de eo fac.
Quum Zenas autẽ
in poteſtate ſua ac-
cepiſſet Aeſopum,&
quod in eum habe-
ret imperium ei re-
nũciaſſet:ille, Quod
cunque volueris,in-
quit,effice. Fortè ve
rò quũ vir quidam
iumenta quæreret
emere, & propterea
per agrũ illum iter
facer

Αἴσωπος ἄναυδος τὸ
πρότερον ὤν, νυνὶ λα-
λεῖν ἤρξατο. καὶ ὁ δεσπό
της, οὕτω σοι μηδὲν τῶν
ἀγαθῶν γένοιτο, τοῦτο
νομίζοντι τέρας εἶναι.
ὁ δὲ, καὶ μάλα, φησίν.
ἃ μὲν γὰρ εἰς ἐμὲ πε-
ριύβρισεν, ἑκὼν παρίη-
μι δέσποτα. εἰς δὲ σὲ
καὶ θεοὺς οὐ φορητὰ βλασ-
φημεῖ. ὠδὶ τούτοις ὀργῇ
ληφθεὶς ὁ δεσπότης,
τῷ Ζηνᾷ φησιν, ἰδοὺ σοι
παραδέδοται Αἴσωπος.
ἀπόδου, δώρησαι, ὃ βού-
λει ἐπ' αὐτῷ ποίησον.
Τοῦ δὲ Ζηνᾶ ἐφ' αὐτῷ
γενόμενον παραλαβόν
τος τὸν Αἴσωπον, καὶ τὴν
κατ' αὐτοῦ δεσποτείαν
αὐτῷ ἀναγγείλαντος,
ἐκεῖνος, ὅ, τι δήποτε βου
λομένῳ σοί ἐστί, φησίν,
ἔργασαι. Κατὰ δέ τι-
να τύχην ἀνδρός τι-
νος κτήνη ζητοῦντος
πρίασθαι, καὶ διὰ ταῦ-
τα τὸν ἀγρὸν διιόντος
ἐκεῖνον

ἐκείνου καὶ τὸν Ζηνᾶν ἐρομένου, ἐκεῖνος, θρέμμα μὲν οὐκ ἔστι μοί, φησίν, ἀποδόσθαι, σωμάτιον δὲ ἄῤῥεν, ὅπερ εἰ θέλεις ὠνήσασθαι πάρεστι. τοῦ δὲ ἐμπόρου φήσαντος ὑποδειχθῆναι αὐτῷ τὸ σωμάτιον, καὶ τοῦ Ζηνᾶ τὸν Αἴσωπον μεταπεμψαμένου, ὁ ἔμπορος ἰδὼν αὐτὸν, καὶ ἀνακαγχάσας, πόθεν σοί, φησὶ πρὸς τὸν Ζηνᾶν, ἥδε ἡ χύτρα, πότερον στέλεχός ἐστι δένδρου, ἢ ἄνθρωπος; οὗτος εἰ μὴ φωνὴν εἶχεν, οὐδὲν ἂν ἔδει μὴ οὐχὶ δοκεῖν ἀσκοκήλη. ἵνα τί μοι τὴν πορείαν διέκοψας τουτουῒ τοῦ καθάρματος ἕνεκεν; ταῦτ' εἰπὼν, ἀπῄει τὸν ἑαυτοῦ ὁδόν. ὁ δὲ Αἴσωπος μεταδιώξας αὐτὸν, μεῖνον, φησίν. ὁ δὲ μεταστραφεὶς, ἄπιθι, φησίν, ἀπ' ἐμοῦ ῥυπαρώτατε κύων. καὶ ὁ Αἰσω

faceret & Zenam rogaret: ille, Iumētum non licet mihi, inquit, vēdere: ſed mancipium maſculum, quod ſi vis emere, adeſt. Cū verò mercator dixiſſet, oſtendi ſibi ſeruulum, & Zenas Aeſopum accerſiſſet, mercator videns ipſum, & cachinnatus, Vnde tibi, inquit ad Zenā, hæc olla? vtrū truncus eſt arboris, an homo? hic niſi vocem haberet, fermè videretur vter inflatus. Quare mihi iter rupiſti huiuſce piaculi gratia? His dictis, abiit ſuam viā. Aeſopus verò inſequutus ipſum, Mane, inquit. Ille autem conuerſus, Abi, inquit, à me ſordidiſsime canis. Et

Aeſopus, Dic mihi, cuius rei cauſa huc veniſti? Et mercator: Sceleſte, vt aliquid boni emerem: tui ꝙ inutilis & marcidus ſis, nō egeo. Et Aeſopus: Eme me, & ſi qua eſt fides, multum te iuuare potis ſum. Et ille, Qua in re à te iuuari poſſé, cū ſis odiū penitus? Et Aeſopus, Nónne adſunt tibi pueruli domi turbulenti, & flétes? his pręfice me pædagogū, & oīno eis pro larua ero. Ridens igitur de hoc mercator, īquit Zenæ, Quāti malū hoc vendis vas? Ille verò, Tribus, inqt, obolis. Mercator autē ſtatī tres obolos ſoluit, dicés, nihil expoſui, & nihil emi. Quum igitur iter feciſſent

ὁ Αἴσωπος, εἰπέ μοι, τίνος ἕνεκεν δεῦρο ἐλήλυθας; καὶ ὁ ἔμπορος, κάθαρμα, ἵνα τι χρηστὸν πρίωμαι· σοῦ δὲ ἀχρήστου καὶ σαπροῦ ὄντος, οὐ χρῄζω. καὶ ὁ Αἴσωπος, ὤνησαί με, καὶ εἴ τις ἐστὶ πίστις, πολλά σε ὠφελῆσαι οἷός τ' εἰμί. καὶ ὅς, τί δ' ἂν ὀναίμην, στυγήματος ὄντος αὐτόχρημα; καὶ ὁ Αἴσωπος, οὐ πάρεστί σοι παιδία οἴκοι ἀτακτοῦντα καὶ κλαίοντα; τούτοις ἐπίστησόν με παιδαγωγόν, καὶ πάντως αὐτοῖς ἀντὶ μορμοῦς ἔσομαι. γελάσας οὖν ἐπὶ τούτῳ ὁ ἔμπορος, φησὶ τῷ ζηνᾷ, πόσου τὸ κακὸν τοῦτο πωλεῖς ἀγγεῖον; ὁ δὲ, τριῶν, φησὶν, ὀβολῶν. ὁ δὲ ἔμπορος αὐτίκα τοὺς τρεῖς ὀβολοὺς κατεβάλετο, λέγων, οὐδὲν κατεθέμην, καὶ οὐδὲν ἐπριάμην. ὁδευσάντων τοιγαροῦν,

καὶ ἀφικομένων αὐτῶν οἴκαδε, παιδάρια δύο ἔτι ὑπὸ μητρὶ τελοῦντα, τὸν αἴσωπον ἰδόντα καὶ συγχυθέντα ἀνέκραξε. καὶ ὁ Αἴσωπος εὐθὺς τῷ ἐμφόρῳ φησίν, ἔχεις μου τῆς ἐπαγγελίας ἀπόδειξιν. ὁ δὲ γελάσας, εἰσελθὼν φησίν, ἄσπασαι τοὺς συνδούλους σου. τὸν δὲ εἰσελθόντα καὶ ἀσπασάμενον ἰδόντες ἐκεῖνοι, τί ποτε ἄρα κακὸν τῷ ἡμῶν δεσπότῃ; φασί, συμβέβηκεν, ὅτι σωμάτιον αἰσχρὸν οὕτως ἐπρίατο; ἀλλ', ὡς ἔοικεν, ἀντὶ βασκανίου τοῦτον τῆς οἰκίας ὠνήσατο. μετὰ δὲ οὐ πολὺ καὶ ὁ ἔμπορος εἰσελθὼν τὰ πρὸς ὁδὸν εὐτρεπισθῆναι τοῖς δούλοις ἐπέσκηψε, μέλλων γὰρ τὴν ἐπιοῦσαν εἰς ἀσίαν πορεύεσθαι. οἱ μὲν οὖν αὐτίκα τὰ σκεύη διεμερίζοντο. ὁ δ' Αἴσωπος ἐδεῖτο τοῦ

ac ꝑueniſſent in ſuã domũ, pueruli duo qui adhuc ſub matre erãt, Aeſopo viſo ꝑturbati exclamauerunt. Et Aeſopus ſtatim mercatori inqt, Habes meæ pollicitationis ꝓbationē. Ille verò ridēs, ĩgreſſus inquit, Saluta cõſeruos tuos. Introgreſſum autē ac ſalutantem videntes illi, Quódnã malum noſtro hero, inquiunt, cõtigit, vt ſeruulum deformē adeò emerit? ſed, vt videtur, ꝓ faſcino domus hunc emit. Non multo verò pòſt & mercator ingreſſus, apparari res ad iter ſeruis iuſſit, quòd poſtridie ĩ Aſiã profecturus eſſet. Illi igitur ſtatim vaſa diſtribuebant: at Aeſopus rogabat

leuiſsimum onus ſibi concedi, tanquam nuper empto, & non dum ad hæc miniſteria exercitato. His autem, etſi nihil tollere velit, veniam præbentibus, ille nõ oportere dixit, omnibus laborantibus ſe ſolum inutilẽ eſſe. His quod attollere vellet permittentibus, huc & illuc quum circunſpexiſſet, & vaſa congregaſſet diuerſa, ſaccos, & ſtramenta, & caniſtros, vnum caniſtrum panis plenum, quem duo baiulare debebant, ſibi imponi iubet. Illi autem ridẽtes, & nihil eſſe ſtultius vili hoc ſceleſto, inquiẽtes, qui paulo antè leuiſsimum rogabat tollere onus, nũc o-

mnium

κουφοτάτου τῶν φορτίων αὐτῷ παραχωρεῖν, ἅτε ἄρτι νεωνήτῳ, καὶ μήπω πρὸς τὰς τοιαύτας ὑπουργίας γεγυμνασμένῳ. τῶν δὲ, καὶ εἰ μηδὲν ἄρας βούλοιτο, συγγνώμην παρεχομένων, ἐκεῖνος οὐ δεῖν ἔλεγε, πάντων κοπιώντων, αὐτὸν μόνον ἀσυντελῆ τυγχάνειν. τῶν δὲ ὅπερ ἂν ἄρας βούλοιτο ἐπιτρεπόντων, δεῦρο κἀκεῖσε περιβλεψάμενος, καὶ σκεύη ἀθροίσας διάφορα, σάκκοις καὶ στρώματα, καὶ γυργάθους, ἕνα γύργαθον ἄρτων πεπληρωμένον, ὃν δύο βαστάζειν ἔμελλον, αὐτῷ ἐπιτεθῆναι κελεύει. οἱ δὲ γελάσαντες, καὶ μηδὲν εἶναι μωρότερον τοῦ χυδαίου τούτου καθάρματος φάμενοι, ὃς μικρῷ μὲν ἔμπροσθεν τὸ κουφότατον ᾐτεῖτο ἆραι τῶν φορτίων, νῦν δὲ τὸ πάν-

των

τῶν βαρύτατον εἵλετο, χρῆναι μέντοι τὴν ἐπιθυμίαν αὐτοῦ πληρῶσαι, ὑπολαβόντες, τὸν γύργαθον, ἐπιτιθέασι τῷ Αἰσώπῳ, ὁ δὲ κατὰ τῶν ὤμων τὸ φορτίον ἀποχθισμένος δεῦρο κἀκεῖσε διεκλονεῖτο. τὸν δὲ ἰδὼν ὁ ἔμπορος, ἀπεθαύμασεν, καὶ φησιν, Αἴσωπος εἰς τὸ πονεῖν πρόθυμος ὤν, ἤδη τὴν ἑαυτοῦ τιμὴν ἐξέτισε, κτήνοις γὰρ φόρτον ἤρατο. ἐπεὶ δὲ ὥρας οὔσης ἀρίστου κατέλυσαν, Αἴσωπος κελευσθεὶς ἀρτοδοτῆσαι, ἡμιδεᾶ τὸν γύργαθον πολλῶν φαγόντων ἐποίησεν. ὅθεν καὶ μετὰ τὸ ἄριστον κουφοτέρου τοῦ φορτίου γεγονότος, προθυμότερον ἐβάδιζε. καὶ δὴ καὶ ἑσπέρας οὗ κατήχθησαν πάλιν ἀρτοδοτήσας, τῇ ἐφεξῆς ἡμέρᾳ κενὸν παντάπασιν ἐπὶ τῶν ὤμων ἀνέ-

mniũ grauiſsimũ elegerit: oportere tamẽ deſideriũ eius explere, ſublatũ caniſtrũ, impoſuerũt Aeſopo. Ille verò humeris onere grauatis huc & illuc dimouebatur. Hunc vidẽs mercator, admiratus eſt, & inquit, Aeſopus quum ad laborandũ promptꝰ ſit iam ſuũ pretiũ perſoluit: iumenti enim onus ſuſtulit. Quũ verò hora prandii diuertiſſent, Aeſopus iuſſus panes diſpenſare, ſemiuacuũ caniſtrum multis comedẽtibus fecit: vnde etiã poſt prandiũ leuiore onere facto, alacriꝰ ĩcedebat. Verũ veſpi quoque illic quò diuerterãt pane diſtributo, poſtera die vacuo oĩno humeris ſubla-

to caniſtro, primus omniũ ibat, vt & cõſeruis pręcurrentem hunc videntibus dubium eſſet, vtrũ putridus eſſet Aeſopꝰ, an quis alius. Et quũ cognouiſſent illum eſſe, admirabantur, quod denigratus homuncio ſolertius omnibus fecerit: quoniam qui facilè abſumerẽtur panes ſuſtulit, quum illi ſtramenta, & reliquã ſupellectilẽ baiularẽt, quæ non eſt ſortita naturã vt ſic abſumeretur. Mercator itaq; cũ eſſet Epheſi, alia quidẽ mãcipia cũ lucro vẽdidit: remãſerũt autẽ ei tria, Grãmaticꝰ, Cãtor, & Aeſopus. Quum verò quidã ex familiaribꝰ ei ſuaſiſſet in Samũ vt nauigaret, tanquã ibi

χων τὸν γύργαθον, πρῶτος ἁπάντων ᾔει, ὡς καὶ τοῖς συνδούλοις προτρέχοντα τοῦτον ὁρῶσιν ἀμφίβολα γίνεσθαι, πότερον ὁ σαπρός ἐστιν Αἴσωπος, ἢ ἕτερος. καὶ καταμαθοῦσιν ἐκεῖνον εἶναι, θαυμάζειν, ὅπως τὸ μεμελανωμένον ἀνθρώπιον νουνεχέστερα πάντων ἔπραξε, τοὺς ῥαδίως δαπανωμένους ἄρτους ἀράμενον, ἐκείνων τὰ στρώματα καὶ τὰ λοιπὰ τῶν σκευῶν ἐπιφορτισαμένων, ἃ μὴ φύσιν ἔλαχεν οὕτω δαπανᾶσθαι. ὁ μὲν οὖν ἔμπορος, ἐπὶ τῇ Ἐφέσῳ γενόμενος, τὰ μὲν ἄλλα τῶν ἀνδραπόδων σὺν κέρδει ἀπέδοτο, ὑπελείφθη δ᾽ αὐτῷ τρία, γραμματικὸς ψάλτης, καὶ ὁ Αἴσωπος. τῶν δέ τις αὐτῷ συνήθων συμβουλεύσας εἰς Σάμον ἀπᾶραι, ὡς ἐκεῖ

ἐκεῖ δὴ σὺν μείζονι κέρδει ἀπεμπωλήσοντι τὰ σωμάτια, πείθει. καὶ ὁ ἔμπορος ἐπιβὰς τῆς Σάμου, τὸν μὲν γραμματικὸν σὺν τῷ ψάλτῃ καινὰς στολὰς ἀμφιέσας, ἵστησιν ἄμφω ἐπὶ τοῦ πρατηρίου· τὸν δ' Αἴσωπον, ἐπεὶ μηδαμόθεν εἶχε κοσμῆσαι, (ὅλος γὰρ ἦν ἁμάρτημα) ἐσθῆτα σάκκου τούτῳ περικαθάψας, μέσον ἀμφοῖν ἔστησεν, ὡς καὶ τοὺς ὁρῶντας ἐξίστασθαι λέγοντας. πόθεν τοῦτο τὸ βδέλυγμα, τὸ καὶ τοὺς ἄλλους ἀφανίζον; Αἴσωπος δὲ, καίπερ ὑπὸ πολλῶν σκωπτόμενος, ἵστατο μέντοι τολμηρὰ πρὸς αὐτοὺς ἀτενίζων. Ξάνθος δὲ ὁ φιλόσοφος εἷς τῶν ἐνοικούντων ὢν τηνικαῦτα τῇ Σάμῳ, προελθὼν ἐπὶ τὴν ἀγορὰν, καὶ θεασάμενος τοὺς μὲν

ibi cũ maiori lucro diuẽdituro ſeruulos, perſuadet. Et mercator quum perueniſſet in Samum, grammaticum quidem & cãtorem, vtrũq; noua veſte indutũ, ſtatuit in foro: ſed Aeſopum, quoniã nec vnde poterat ornare, (totus enim erat mendoſus) veſte ex ſacco ei circumpoſita medium inter vtrunque conſtituit, vt & videntes ſtuperent dicentes: Vnde hæc abominatio, quæ & alios obſcurat? Aeſopus autem quamuis à multis morderetur, ſtabat, tamen audacter ad ipſos intuẽs. Xanthus verò philoſophus habitans tunc Sami, profectus in forum, & videns

duos quidem pueros cũ ornatu aſtantes, medium verò horum Aeſopum, admiratus eſt mercatoris commentum, quòd turpem in medio collocauerat, vt appoſitione deformis, pulchriores ſeipſis adoleſcẽtuli apparerent. Propius autem aſtans, percõtatus eſt cantorẽ, cuias eẽt, & is, Cappadox, tũ Xãthꝰ: quid igitur ſcis facere? hic, Oĩa. atq; ad hæc Aeſopus riſit. Sed diſcipuli q̃ cũ Xantho vnà erãt, vt viderũt ipſum riſiſſe & oſtẽdiſſe dentes, ſtatim et aliquod mõſtrũ videre arbitrãtibus: & vno, certè hernia eſt, dentes habens, dicente: alio verò, quidnã videns riſit? alio, nõ riſiſſe: ſed

μὲν δύο παῖδας σὺν εὐπρεπείᾳ παριςαμένοις, μέσον δὲ τούτων τὸν Αἴσωπον, ἠγάσατο τὴν τοῦ ἐμπόρου ἐπίνοιαν, ὅπως τὸν αἰσχρὸν ἐν τῷ μεταξὺ τέταχεν, ὡς τῇ παραθέσει τοῦ δυσειδοῦς, καλλίους ἑαυτῶν τοὺς νεανίας φανῆναι. ἐγγυτέρω δ᾽ ἐπιςὰς, ἐπύθετο τοῦ ψάλτου, πόθεν ἂν εἴη. καὶ ὃς, Καππαδόκης· καὶ ὁ Χάνθος, τί οὖν οἶδας ποιεῖν; ὁ δὲ, πάντα. καὶ ἐπὶ τούτοις Αἴσωπος ἐξεγέλασε. τῶν δὲ σχολαστικῶν οἱ τῷ Χάνθῳ συνῆσαν, ὡς εἶδον αὐτὸν γελάσαντα καὶ παραφήναντα τοὺς ὀδόντας, ἐξαίφνης καί τι τέρας ὁρᾶν δοξάντων, καὶ τοῦ μὲν, ἢ που κήλη ἐστὶν ὀδόντας ἔχουσα, λέγοντος, τοῦ δὲ, τί ποτε ἄρα ἰδὼν ἐγέλασε; τοῦ δ᾽ ὡς οὐκ ἐγέλασεν, ἀλλ᾽

ἀλλ' ἐῤῥίγωσε, πάντων δὲ βουλομένων γνῶναι τίς ποτε ἦν ὁ γέλως, εἷς τις αὐτῶν προσελθὼν τῷ Αἰσώπῳ φησίν, ὅτου χάριν γέλασας; καὶ ὃς, ἀποχώρει θαλάττιον πρόβατον. τοῦ δὲ ἀμηχανήσαντος τοῖς ὅλοις ἐπὶ τῷ λόγῳ, κἀκ τοῦ εὐθέως ἀναχωρήσαντος, ὁ ξάνθος τῷ ἐμπόρῳ φησί, πόσου τιμήματος ὁ ψάλτης; τοῦ δὲ, χιλίων ὀβολῶν ἀποκριναμένου, πρὸς τὸν ἕτερον ἦλθεν, ὑπερβάλλον ἀκούσας τὸ τίμημα. καὶ μέντοι καὶ τοῦτον ἐρομένου τοῦ φιλοσόφου, πόθεν ἂν εἴη, καὶ ἀκούσαντος ὅτι Λυδὸς, καὶ ἐπανερομένου, τί οὖν οἶδας ποιεῖν; κἀκείνου φαμένου, πάντα, πάλιν ἐγέλασεν Αἴσωπος. τῶν σχολαστικῶν δὲ τινος ἀπορουμένου τί δή ποτε οὕτως πρὸς πάντας

ſed riguiſſe: omnibus autem volẽtibus cognoſcere cur riſiſſet, vnus ipſorum accedens Aeſopo inquit: Cuius rei gratia riſiſti? Et is, Abſcede marina ouis. Illo verò cõfuſo funditus eo ſermone, repenteq; ſecedente, Xãthus inquit mercatori: Quanto pretio cantor? illo autem, mille obolorũ, reſpondente, ad alterum iuit, immenſo audito pretio. atq; & hunc rogitante philoſopho, cuiâs nam foret, & audito Lydum eſſe: rurſusq; rogante, quid ergo ſcis facere? & illo dicente, Omnia, iterum riſit Aeſopus, Ex ſcholaſticis autem quodam dubitante quidnã hic ad omnes

omnes ridet? alius ei dixit, Si vis & tu marinus hircus vocari, roga. Xanthus autem & rurſus rogauit mercatoré, quanto pretio grammaticus? & illo, tribus millibus obolorum, reſpondente, ęgrè philoſophus tulit immenſum pretium, & verſus diſcedebat. Scholaſticis autem petentibus an nō placuerint ei ſeruuli; næ iuquit, ſed decretum eſt non emere mancipiũ pretioſum. Vno autem ipſorum dicente, Sed ſi hæc ita ſe habent, igitur turpem hunc nulla lex impedimento eſt ne ematur: idē enim & hic miniſterium affe ret, & nos pretiũ huius exponemus. Xanthus

τας γελᾷ; ἕτερος πρὸς αὐτὸν εἶπεν, εἰ βούλῃ καὶ σὺ θαλάττιος τράγος ἀκοῦσαι, ἐρώτησον. ὁ δὲ ξάνθος καὶ αὖθις ἤρετο τὸν ἔμπορον, πόσου τιμήματος ὁ γραμματικός; κἀκείνου, τρισχιλίων ὀβολῶν, ἀποκριναμένου, δυσφόρως ὁ φιλόσοφος ἤνεγκε τὴν ὑπερβολὴν τοῦ τιμήματος, καὶ στραφεὶς ἀπῄει. τῶν δὲ σχολαστικῶν ἐρομένων, εἰ μὴ ἤρεσεν αὐτῷ τὰ σωμάτια, ναί φησιν, ἀλλὰ δόγμα κεῖται μὴ ἀνδράποδον ὠνεῖσθαι, τῶν πολυτίμων. ἑνὸς δὲ τούτων φαμένου, ἀλλ' εἰ ταῦθ' οὕτως ἔχει, τὸν γοῦν αἰσχρὸν τοῦτον οὐδεὶς νόμος ἐμποδὼν ἵσταται μὴ ὠνήσασθαι, τὴν αὐτὴν γὰρ καὶ οὗτος λειτουργίαν εἰσοίσει, καὶ ἡμεῖς τὸ τίμημα τούτου καταθησόμεθα. ὁ ξάνθος

θος ἔφη, ἀλλὰ γελοῖον ἂν εἴη, ἡμᾶς ἐκτίσαι τὸ τίμημα, ἐμὲ δὲ τὸν δοῦλον ὠνήσασθαι, ἄλλως τε, καὶ τὸ γύναιόν μου καθάριον ὂν οὐκ ἂν ἀνάσχοιτο ὑπ' αἰσχροῦ σωματίου ὑπηρετεῖσθαι, τῶν δὲ σχολαστικῶν αὖθις εἰπόντων, ἀλλ' ἐγγύς ἡ γνώμη, τὸ, μὴ πείθεσθαι γυναικὶ, ὁ φιλόσοφος εἶπε, λάβωμεν πρότερον πεῖραν, εἰ οἶδέ τι, μή ποτε καὶ τὸ τίμημα μάτην ἀπόληται. προσελθὼν οὖν τῷ Αἰσώπῳ, χαῖρε, φησὶ, καὶ ὃς, μὴ γὰρ ἐλυπούμην; καὶ ὁ ξάνθος, ἀσπάζομαί σε. καὶ ἐκεῖνος, κἀγώ σε. καὶ ὁ ξάνθος ἅμα τοῖς ἄλλοις ἐπὶ τῷ παραλόγῳ καὶ ἑτοίμῳ τῆς ἀποκρίσεως ἐκπλαγεὶς, ἤρετο, ποδαπὸς εἶ; ὁ δὲ, μέλας, φησί. καὶ ὁ Ξάνθος. οὐ τοῦτό φημι, ἀλλὰ πόθεν γεγένησαι. καὶ ὃς,

ἐκ

thus ait, Sed ridiculum eſſet, vos ſoluiſſe preciũ, me autem ſeruũ emiſſe, alioqui & vxorcula mea mũditiæ ſtudioſa, non ferret à deformi ſeruulo ſeruiri ſibi. At ſcholaſticis rurſus dicentibus, Sed propè eſt ſentẽtia, ne parcatur fœminæ, Philoſophus dixit: Faciamus pri⁹ periculũ, an ſciat aliquid, ne & preciũ incaſſum pereat. Adiens igitur Aeſopum, Gaude inquit, Et ille: numnã triſtabar? Et Xanh⁹, Saluto te. Et ille, Et ego te. Et Xanthus vnà cum aliis inexpectato & prompto reſpõſo ſtupefactus, rogauit, cuiâs es? ille, niger. Et Xanth⁹: Non hoc inquã, ſed vnde natus ſis. Et is:

Ex

Ex ventre matris meæ. Et Xãthus, Nõ hoc dico, ſed in quo loco nat⁹ ſis. Et ille, nõ renunciauit mihi mater mea vtrum in ſublimi loco, an in humili. Et philoſophus, Quid verò facere noſti? Et ille, nihil. Et Xanth⁹, quõ? Et is, Quoniam hi omnia noſſe profeſſi ſunt, mihi autẽ reliquerunt nihil. Atq; hec ſcholaſtici vehemẽter admirati, Per diuinã prouidẽtiam, dixerũt, Valde bene reſpõdit. Null⁹ enim eſt homo, q omnia norit: et ꝓpterea ſcilicet & ridebat. Rurſus igitur Xanthus, inquit, Vis emam te? Et Aeſopus, Me hac in re cõſultore eges? vtrum tibi videtur melius, aut emere,

aut

ἐκ τῆς γαστρὸς τῆς μητρός μου. καὶ ὁ Ξάνθος, οὐ τοῦτο λέγω, ἀλλ' ἐν ποίῳ τόπῳ γεγέννησαι. κἀκεῖνος, οὐκ ἀπήγγειλέ μοι ἡ μήτηρ μου, πότερον ἐν ἀνώγεῳ ἢ καταγέῳ. καὶ ὁ φιλόσοφος, τί δὲ πράττειν ἐπίστασαι; κἀκεῖνος, οὐδέν. καὶ ὁ Ξάνθος, τίνα τρόπον; ὁ δὲ, ἐπειδήπερ οὗτοι πάντα ἐπίστασθαι ἐπηγγείλαντο, ἐμοὶ δὲ κατέλιπον οὐδὲ ἕν. καὶ ἐπὶ τούτοις οἱ σχολαστικοὶ ὑπερφυῶς ἀγάμενοι, νὴ τὴν θείαν πρόνοιαν, ἔφασαν, πάνυ καλῶς ἀπεκρίνατο. οὐδὲ γὰρ εἷς ἐστιν ἄνθρωπος, ὃς ἂν πάντα εἰδείη. διὰ γὰρ ταῦτα δηλαδὴ καὶ ἐγέλα. αὖθις οὖν ὁ Ξάνθος φησὶ, βούλει πρίωμαί σε; καὶ ὁ Αἴσωπος, ἐμοῦ πρὸς τοῦτο συμβούλου δέῃ; ὁπότερόν σοι δοκεῖ βέλτιον, ἢ πρίασθαι,

ἢ μὴ,

ἢ μή, ποίει. οὐδεὶς γὰρ οὐδὲν πρὸς βίαν ποιεῖ. τοῦτο παρὰ τῇ σῇ κεῖται γνώμῃ. κἂν μὲν βούλῃ, βαλαντίου θύραν ἀνοίξας, ἀργύριον ἀρίθμει. εἰ δὲ μή, μὴ σκῶπτε. πάλιν οὖν οἱ σχολαστικοὶ πρὸς ἀλλήλους ἔφασαν, νὴ τοὺς θεοὺς νενίκηκε τὸν καθηγητήν. τοῦ δὲ Ξάνθου φήσαντος, ἐὰν πρίωμαί σε, δραπετεῦσαι βουλήσῃ; γελάσας ὁ Αἴσωπος, ἔφη· τοῦτο εἰ βουλήσομαι πρᾶξαι, οὐ πάντως χρήσομαί σοι συμβούλῳ, ὡς δὴ καὶ σὺ μικρῷ πρόσθεν ἐμοί. καὶ ὁ Ξάνθος, καλῶς μὲν λέγεις, ἀλλ' αἰσχρὸς εἶ. καὶ ἐκεῖνος, εἰς τὸν νοῦν ἀφορᾶν δεῖ φιλόσοφε, καὶ μὴ εἰς τὴν ὄψιν. τότε τῷ ἐμπόρῳ προσελθὼν ὁ Ξάντος, φησί, πόσου τοῦτον πωλεῖς; καὶ ὅς, κερτομῆσαί μου πάρει τὴν ἐμπορίαν, ὅτι

aut non, fac. Nullus enim quicquã vi facit: hoc in tua poſitũ eſt volũtate. & ſi volueris, crumenæ ianuam aperiẽs, argentum numera: ſin verò minimè, ne cauillare. Rurſus igitur ſcholaſtici inter ſe dixerũt, Per deos ſuperauit præceptorẽ. Xanthus verò cũ dixiſſet, Si emero te, fugere voles? ridẽs Aeſopus ait: Hoc ſi voluero facere, nullo modo vtar te cõſultore, vt & tu paulo antè me, & Xãthus, Bene dicis, ſed deformis es. & ille, Mentẽ inſpicere oportet ô philoſophe, & nõ faciẽ. Tunc mercatorẽ adiẽs Xãthꝰ, inquit, Quanti hũc vendis? & ille, Vt vituperes, ades, meas merces, quo

quoniam te dignis pueris dimiſsis, deformē hunc, elegiſti. alterū horū eme, hūc autem auctarium accipe. et Xāthus, Non certè, ſed hunc. & mercator, Sexaginta obolis eme. & ſcholaſtici confeſtim collatos expoſuerunt, Xanthus autē poſſedit. Itaque publicani vēditione cognita, aderant indagantes, quis vendiderit, quis emerit. At cum puderet vtrunque ſe pronunciare, propter vilitatem pretii, Aeſopus ſtans in medio, exclamauit. Qui vēditus eſt, ego ſum: qui emit, hic: qui vendidit, ille: ſi verò ipſi tacuerint, ego igitur liber ſum. Publicani verò diffuſi riſu, donato Xan

ὅτι τοὺς ἀξίους σου παῖδας ἀφεὶς, τὸν αἰσχρὸν τοῦτον εἵλου. θάτερον τῶν λοιπῶν ὤνησαι, τοῦτον δὲ πρόσδομα λάβε. καὶ ὁ ξάνθος, οὐ δῆτα, ἀλλὰ τοῦτον. καὶ ὁ ἔμπορος, ἑξήκοντα ὀβολῶν ὤνησαι. καὶ οἱ μὲν σχολαστικοὶ παραχρῆμα συνεισενέγκοντες κατέθεντο, ὁ δὲ ξάνθος ἐκτήσατο, οἱ τοίνυν τελῶναι τὴν πρᾶσιν μεμαθηκότες, παρῆσαν ἀνακρίνοντες τίς μὲν ὁ ἀπεμπωλήσας, τίς δὲ ὁ πριάμενος. αἰσχυνομένων δ' ἀμφοτέρων ἑαυτοὺς ἀνειπεῖν, διὰ τὸ πενιχρὸν τοῦ τιμήματος, ὁ Αἴσωπος στὰς εἰς τὸ μέσον, ἀνέκραξεν. ὁ μὲν πραθεὶς, ἐγώ. ὁ πριάμενος δ', οὑτοσί. καὶ ὁ πωλήσας, ἐκεινοσί. εἰ δ' αὐτοὶ σιωπῶσιν, ἐγὼ ἄρα ἐλεύθερός εἰμι. οἱ δὲ τελῶναι διαχυθέντες, ἐχαρίσαντο

ρίσαντό τε τῷ Ξάνθῳ τὸ τέλος, καὶ ἀπηλλάγησαν. ὁ μὲν οὖν Αἴσωπος ἠκολούθει πρὸς τὴν οἰκίαν ἀπιόντι τῷ Ξάνθῳ. μεσημβρινοῦ δὲ καύματος ὄντος, ὁ Ξάνθος ἐν τῷ περιπατεῖν τὸν χιτῶνα ἀνασυράμενος, οὔρει. ὅσπερ ἰδὼν Αἴσωπος, καὶ τῶν ἱματίων ἐκείνου δραξάμενος, ὀπίσθεν πρὸς ἑαυτὸν εἵλκυσε, καί φησι, τὴν ταχίστην με πώλησον, ἐπεὶ δραπετεύσω. καὶ ὁ Ξάνθος, ἀνθ' ὅτου; ὅτι, φησίν, οὐκ ἂν δυναίμην τοιούτῳ ὑπερετεῖσθαι δεσπότῃ. εἰ γὰρ σὺ δεσπότης ὤν, καὶ μηδένα φοβούμενος, ὅμως ἄνεσιν οὐ παρέσχες τῇ φύσει, ἀλλὰ βαδίζειν οὐρεῖς, εἰ τύχοι τὸν δοῦλον ἐμὲ πρός τινα σταλῆναι διακονίαν, κἂν τῷ μεταξὺ δεῖ πορεύεσθαι τοιόνδε τι ἀπαιτῆσαι

Xantho vectigali, abierũt. Aeſopus igitur ſeq̃batur ĩ domũ euntem Xanthum. Quũ meridianus autem æſtus eſſet, Xanthus inter deambulandum pallium attollens, mingebat. quòd videns Aeſopus, veſtibus illius prenſis retro ad ſeipſum traxit, atque inquit, Quam celerrimè mevende, quoniam fugiã. & Xanthus, quamobrem? Quoniã, inquit, non poſſem tali ſeruire hero. ſi enim tu herus es, & neminem times, tamen relaxationem non præbes naturæ, ſed eundo mingis, ſi obtigerit ſeruum me ad aliquod mitti miniſterium, & inter eundũ tale quid exigat

gat natura, neceſſe omnino fuerit volãdo cacare. Et Xanthus: Hoc te turbat? tria mala volens cuitare, eundo mingo. Et ille, quæ? & hic, ſtãti mihi caput puſſiſſet ſol, pedes verò terre ſolum torridũ, lotii autem acrimonia olfactum offendiſſet. Et Aeſopus, vade perſuaſiſti mihi. Poſtquã autẽ domi fuerunt, Xanthus iubens Aeſopo manere ante veſtibulũ, quoniã elegãtiuſculam eſſe ſibi mulierculam ſciebat, neque oportere ilico talem turpitudinẽ ei oſtendi, antequam aliquis ipſi vrbana diceret: ipſe autẽ ĩgreſſus dicit, Domina, nó etiã poſt hac obiicies miniſteriũ, quod mihi tuæ

σαι τὴν φύσιν, ἀνάγκη πᾶσα πετόμενόν με ἀποπατεῖν. καὶ ὁ Ξάνθος, τοῦτό σε θορυβεῖ; τρία κακὰ βουλόμενος διαδρᾶναι βαδίζων οὐρῶ. καὶ ὅς, ποῖα; κἀκεῖνος, ἑστῶτί μοι τὴν μὲν κεφαλὴν κατέκαυσεν ἂν ὁ ἥλιος, τοὺς δὲ πόδας τὸ τῆς γῆς ἔδαφος ὂν ἐκπεπυρωμένον, ἡ δὲ τοῦ οὔρου δριμύτης τὴν ὄσφρησιν ἂν ἐλυμήνατο. καὶ ὁ Αἴσωπος, βάδιζε, πέπεικάς με. ἐπεὶ δὲ κατὰ τὴν οἰκίαν ἐπέστησαν, ὁ ξάνθος παραγγείλας τῷ Αἰσώπῳ μένειν πρὸ τοῦ πυλῶνος, ἐπειδὴ καθάριον ὂν αὐτῷ τὸ γύναιον ᾔδει, καὶ οὐκ ἐχρῆν ἐξαπίνης τοιοῦτον αἶσχος αὐτῇ φανῆναι, πρίν τινα καὶ πρὸς αὐτὴν ἀστεΐσηται· αὐτὸς δὲ εἰσελθὼν λέγει, κυρία, οὐκέτι με τοὐντεῦθεν ὀνειδιεῖς τῆς θεραπείας, ἧς πρὸς τῶν

θεραπαινίδων τῶν σῶν ἀπολαύω. ἤδη γὰρ κ' ἀγὼ παῖδα σοι ἐπριάμην, ἐν ᾧ καὶ ὄψει κάλλος οἷον οὔπω τεθέασαι, ὃς καὶ ἤδη πρὸ τῶν πυλῶνος ἕστηκε. κ' ἀκεῖνος μὲν ταῦτα. αἱ δέ γε θεραπαινίδες ἀληθῆ νομίσασαι τὰ λεχθέντα, πρὸς ἀλλήλας οὐκ ἀγεννῶς ἠμφισβήτουν περὶ τοῦ, τίνι τούτων νυμφίος ὁ νεώνητος ἔσται. τῆς δὲ τοῦ Ξάνθου γυναικὸς εἴσω καλεῖσθαι τὸν νεώνητον κελευσάσης, μία τῶν ἄλλων μᾶλλον ὀργῶσα, καὶ ὡς ἀρραβῶνα τὴν κλῆσιν ἁρπάσασα, τὸν νεώνητον ἐκδραμοῦσα ἐκάλει. κ' ἀκείνου φαμένου, ἰδοὺ ἐγὼ πάρειμι, ἐκπλαγεῖσα· σύ, φησίν, εἶ; καὶ ὅς, ναί. κ' ἀκείνη, ἀβάσκαντα, μὴ εἰσέλθῃς εἴσω, καὶ πάντες φύγωσι. καὶ μέτοι καὶ ἄλλαι ἐξελθοῦσαι,

tuæ pediſſequę præſtēt. Iam enim et ego puerū tibi emi, ī quo & videbis pulchritudinē qualē nūquam vidiſti, qui & iā ante veſtibulū ſtat. Et ille qdē hęc. Pediſſequæ autē vera exiſtimantes quæ dicta fuerāt, inter ſe non mediocriter cōtēdebāt, cuinā ipſarū ſpōſus nup emptus futurus ſit. Xāthi verò vxore intrò vocari nouitium iubēte mācipiū, vna ex aliis magis accelerās, & vt arrhabonē vocationem arripiēs, nouitiū ſeruum egreſſa accerſebat. & illo dicēte, Ecce ego adſum, ſtupefacta: tu, inquit, es? Et hic, næ. Et illa, Sine inuidia, ne īgrediaris intro, alioqui oēs fugiant. Et tū & alia egreſſa,

ſa,ac vt vidit ipſum, Cædatur tua dicente facies, & huc ingredere, ſed ne appropinques: ingreſſus ſtetit coram domina, quæ cum eum vidiſſet, oculos auertit ad virũ, inquiens, vnde mihi hoc monſtrũ attuliſti? abiice ipſum à facie mea. Et ille, Satis tibi domina, ne meum ſubmorde nouitiũ ſeruũ. Hæc autẽ, Videris Xanthe oſus me, aliã ĩducere velle:& fortè dũ pudet dicere mihi, vt tua domo abſcedã, canicipitem mihi hũc apportaſti, vt eius ægrè latura miniſteriũ, fugiã. da igitur mihi dotem meam, atque ibo. Ad hæc Xantho increpante Aeſopum, tan quã ĩ itinere vrbana quæd

σης, καὶ ὡς εἶδεν αὐτὸν, παταχθείη σου φαμένης τὸ πρόσωπον, καὶ δεῦρο εἴσελθε, ἀλλὰ μὴ προσεγγίσῃς μοι· εἰσελθὼν ἔστη αὐτικρὺ τῆς δεσποίνης. ἡ δὲ τοῦτον θεασαμένη, τὰς ὄψεις ἀπέστρεψε πρὸς τὸν ἄνδρα, φαμένη, πόθεν μοι τοῦτο τὸ τέρας ἤνεγκας; ἔκβαλε αὐτὸν τοῦ προσώπου μου. κἀκεῖνος, ἅλις σοι κυρία, μὴ ὑπόσκοπτε μου τὸν νεώνητον. ἡ δὲ, δῆλος εἶ ξάνθε μισήσας με, ἑτέραν ἀγαγέσθαι βουλόμενος· καὶ ἴσως αἰδούμενος φράσαι μοι, ὡς τῆς οἰκίας ἀναχωρήσω, τὸν κυνοκέφαλόν μοι τοῦτον κεκόμικας, ὡς ἂν τὴν αὐτοῦ δυσανασχετοῦσα λατρείαν, φύγω. δὸς οὖν μοι τὴν προῖκά μου, καὶ πορεύσομαι. πρὸς ταῦτα τοῦ ξάνθου μεμψαμένου τὸν Αἴσωπον, ὡς κατὰ μὲν τὴν ὁδὸν ἀστεῖά τινα

τινὰ φθεγξαμένου περὶ τὸ ἐν τῷ βαδίζειν οὐρήσεως, νυνὶ δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα μηδὲν λέγοντος, Αἴσωπος ἔφη, βάλε αὐτὴν εἰς τὸν βάραθρον. καὶ ὁ Ξάνθος, παῦε κάθαρμα· ἢ οὐκ οἶσθ' ὅτι ταύτην ὡς ἐμαυτὸν στέργω; καὶ ὁ Αἴσωπος, ἐρᾷς τῆς γυναικὸς; κἀκεῖνος, πάνυ μὲν οὖν δραπέτα. καὶ πρὸς τοῦτο Αἴσωπος κρούσας εἰς τὸ μέσον τὸν πόδα, μεγάλως ἀνέκραξε, Ξάνθος ὁ φιλόσοφος γυναικοκρατεῖται. καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν αὐτοῦ δέσποιναν ἔφη, σὺ, ὦ δέσποινα, ἐβούλου τὸν φιλόσοφον ὠνήσασθαί σοι δοῦλον νέον, εὐσωματοῦντα, σφριγῶντα, ὃν ἔδει γυμνήν σε κἂν τῷ βαλανείῳ θεᾶσθαι, καί σοι προσπαίζειν τὰ εἰς αἰσχύνην τοῦ φιλοσόφου; Εὐριπίδη, χρυσοῦν ἐγώ σου φημὶ τὸ στόμα τοιαῦτα λέγον·

quædam locutum de mictu inter eundũ, nũc verò mulieri nihil dicentẽ, Aeſopus ait, Proiice ipſam in barathrum. Et Xanthus, Tace ſcelus, an neſcis me hanc vt me ipſum amare? Et Aeſopus, Amãs mulierculam? Et ille, Admodum quidem fugitiue. Et ad hoc Aeſopus pulſato in medio pede valde exclamauit: Xãthus philoſophus vxori⁹ eſt. & verſus ad ſuã dominam, ait, Tu ô domina velles philoſophũ emiſſe tibi ſeruum iuuenem bono habitu, vigẽtem, qui te nudam in balneo ſpectaret, & tecũ luderet in dedecus philoſophi? O Euripides, aureum ego tuum inquã os talia

 dicens

dicẽs: Multi impetus fluctuũ marinorum: multi fluminum, & ignis calidi flatꝰ: dura res paupertas, dura & alia infinita: tñ nihil æquè durum vt mulier mala. Tu verò ô dña philoſophi vxor cum ſis, à pulchris adoleſcentulis ſeruiri tibi noli, ne quo pacto contumeliã viro tuo inflixeris. Illa hæc audiens, cũ nihil cõtradicere poſſet, Vñ vir ait, pulchritudinẽ hãc venatus es? ſed & loquax putridꝰ hic videtur, & facetus: recõciliabor igitur ei. Tũ Xãthꝰ, Aeſope, reconciliata eſt tibi tua hera. & Aeſopus ironicè loquẽs, Magna res inquit, placare mulierẽ. & Xanthus, Tace poſthac. emi eñ te ad ſeruiend

λέγων. Πολλαὶ μὲν ὀργαὶ κυμάτων θαλαττίων. Πολλαὶ δὲ ποταμῶν, καὶ πυρὸς θερμοῦ πνοαί· Δεινὸν δὲ πενία, δεινὰ δ' ἄλλα μυρία. Πλὴν οὐδὲν οὕτω δεινὸν, ὡς γυνὴ κακή. Σὺ δ' ὦ δέσποινα φιλοσόφου γυνὴ οὖσα, ὑπὸ καλῶν νεανίσκων ὑπηρετεῖσθαι μὴ θέλε, μή πως ὕβριν τῷ ἀνδρί σου προστρίψῃς. ἡ δὲ ταῦτα ἀκούσασα, καὶ πρὸς μηδὲν ἀντειπεῖν δυνηθεῖσα, πόθεν ἄνερ φησὶ, τὸ κάλλος τοῦτο τεθήρακας; ἀλλὰ καὶ λάλος ὁ σαπρὸς οὗτος φαίνεται, καὶ εὐτράπελος· διαλλαγήσομαι τοίνυν αὐτῷ. καὶ ὁ ξάνθος, Αἴσωπε, διήλλακταί σοι ἡ σὴ δέσποινα. καὶ ὁ Αἴσωπος εἰρωνευσάμενος, μέγα τι χρῆμά, φησι, τὸ πραΰναι γυναῖκα. καὶ ὁ ξάνθος, σιώπα τοὐντεῦθεν· ὠνησάμην γάρ σε εἰς δουλείαν

δουλείαν οὐκ εἰς ἀντιλογίαν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ ξάνθος ἕπεσθαι τῷ Αἰσώπῳ κελεύσας, πρός τινα τῶν κήπων ἧκεν ὠνησόμενος λάχανα. τοῦ δὲ κηπωροῦ δέσμην λαχάνων θερίσαντος, ἀνείληφεν Αἴσωπος. τοῦ δὲ ξάνθου μέλλοντος ἤδη κηπωρῷ καταβάλλειν τὸ κέρμα, ὁ κηπωρὸς, ἔα κύριέ, φησιν, ἑνὸς προβλήματος παρὰ σοῦ δέομαι. καὶ ὁ ξάνθος, τίνος; ὁ δ' ὅς, τί δή ποτε, τὰ παρ' ἐμοῦ φυτευόμενα τῶν λαχάνων, καίπερ ἐπιμελῶς σκαλιζόμενά τε καὶ ἀρδευόμενα, βραδεῖαν ὅμως ποιεῖται τὴν αὔξησιν. οἷς δ' αὐτομάτη ἐκ γῆς ἡ ἀνάδοσις καίτοι μηδεμιᾶς ἐπιμελείας ἀξιουμένοις, τούτοις ὀξυτέρα ἡ βλάστησις. ὁ μὲν οὖν ξάνθος, καίτοι φιλοσόφου τῆς ζητήσεως οὔσης, μηδὲν ἕτερον συννοή-

σας

ſeruiendũ, nõ ad contradicendũ. Poſtera die Xanthus Aeſopo ſeq iuſſo, ad hortum quendã iuit empturꝰ olera. Cùm verò olitor faſciculum olerũ meſſuiſſet, accepit Aeſopus. Xantho autẽ ſoluturo iã hortulano pecuniã, hortulanus, Dimitte domine, inquit, vnũ problema à te deſidero. & Xãthꝰ, quidnam? tum ille, Quid ita, quæ à me plantãtur olera, quãuis diligenter & fodiãtur & irrigẽtur, tardum tñ ſuſcipiũt incremẽtũ: quibus verò ſpontanea è terra pullulatio, & ſi nulla cura adhibetur, iis tñ celerior germinatio? Xanthus igitur, licet philoſophi qſtio foret, cũ nihil aliud ſci

ret dicere, à diuina ꝓuidétia & hoc iter cætera gubernari in quit. Aeſopꝰ verò (ad erat enim) riſit. Ad quẽ philoſophus, rides, ne, an derides? & Aeſopꝰ, Derideo, inquit, ſed non te, verũ qui te docuit. q̃ enim à diuina prouidẽtia fiunt, hæc à ſapiẽtibꝰ viris ſolutionem ſortiũtur. Oppone itaque me, & ego ſoluam problema. Interim itaq; Xãthus cõuerſus inquit olitori, Minimè omnium decens eſt, ô amice, me qui in tantis auditoriis diſceptauerim, nũc in horto ſol uere ſophiſmata. puero autẽ huic meo, q conſecutiones multorũ callet, ſi propoſueris, ſolutionẽ cõſeq̃ris quęſiti. Et olitor,

σας εἰπεῖν, τῇ θείᾳ προνοίᾳ καὶ τοῦτο πρὸς τοῖς ἄλλοις διοικεῖσθαι, φησίν. ὁ δ' Αἴσωπος (παρῆν γὰρ) ἐγέλασε. καὶ πρὸς αὐτὸν ὁ φιλόσοφος, πότερον γελᾷς, ἢ καταγελᾷς; καὶ ὁ Αἴσωπος, καταγελῶ, φησίν, ἀλλ' οὐ σοῦ, τοῦ δὲ διδάξαντός σε. ἃ γὰρ ὑπὸ θείας προνοίας γίνεται, ταῦθ' ὑπὸ σοφῶν ἀνδρῶν τυγχάνει τῆς λύσεως. πρόβαλλε τοίνυν ἐμὲ, κἀγὼ λύσω τὸ πρόβλημα. ἐν τούτῳ τοίνυν ὁ ξάνθος ἐπιστραφεὶς, λέγει τῷ κηπωρῷ, ἥκιστα πάντων εὐπρεπές ἐστιν, ὅταν ἐμὲ τὸν ἐν τοσούτοις ἀκροατηρίοις διαλεχθέντα, τὰ νῦν ἐν κήπῳ λύειν σοφίσματα. παῖς δέ μου οὑτοσὶ, πολλῶν πεῖραν ἔχων ἀκολουθίας, τοῦτο προσαναθέμενος, τῆς λύσεως τεύξῃ τοῦ ζητουμένου. καὶ ὁ κηπωρὸς

πωρὸς, οὗτος ὁ αἰσχρὸς γράμματα εἶδεν; οἴμοι τῆς δυστυχίας. ἀλλὰ φράσον, ὦ λῷστε, εἰ τὸ ζητούμενον τὴν διασάφησιν ἔγνωκας. καὶ ὁ Αἴσωπος, ἡ γυνή, φησίν, ἐπειδὰν πρὸς δεύτερον γάμον ἔλθῃ, τέκνα ἐκ τοῦ προτέρου ἀνδρὸς ἔχουσα, εἴπερ εὕροι καὶ τὸν ἄνδρα τέκνα ἐκ τῆς προτέρας γυναικὸς τεκνοποιησάμενον, ἃ μὲν αὐτὴ τέκνα ἐπηγάγετο, τούτων μήτηρ ἐστίν· ἃ δ' εὗρεν ἐν τῷ ἀνδρί, τούτων ἐστὶ μητρυιά. πολλὴν οὖν ἐν ἑκατέροις ἐνδείκνυται τὴν διαφοράν. τὰ μὲν γὰρ ἐξ αὐτῆς φιλοστόργως καὶ ἐπιμελῶς τρέφουσα διαγίνεται, τὰ δ' ἐξ ἀλλοτρίων ὠδίνων μισεῖ, καὶ ζηλοτυπίᾳ χρωμένη, τὴν ἐκείνων βορὰν ὑποκόπτουσα, τοῖς ἑαυτῆς προστίθεται τέκνοις. τὰ μὲν γὰρ

φύσει

tor, Hic turpis literas nouit? ô infelicitatem. ſed narra, ô optime ſi quæſiti declarationem noſti. Et Aeſopus. Mulier, inquit, quum ad ſecundas nuptias iuerit, liberis ex priore viro ſuſceptis, ſi virum quoque inuenerit filios ex priore vxore genuiſſe, quos ipſa filios adduxit, horum mater eſt: quos inuenit penes virum, horum eſt nouerca. Multam igitur in vtriſq; oſtendit differentiam. Nam quos ex ſe genuit, amanter & accuratè nutrire perſeuerat: alienos verò partus odit, & inuidia vtẽs, illorum cibum diminuens, ſuis addit filiis: illos enim

 natu

natura quaſi ꝓprios amat, odio autē habet, ꝗ viri ſunt quaſi alienos: eodē modo & terra, eorum quæ ipſa ex ſe genuit, mater eſt: quæ autem tu plantas, horum eſt nouerca, cuius rei gratia, quæ ſua ſunt vt legitima magis nutrit ac fouet: à te autē plantatis, vt ſpuriis non tantum alimēti tribuit. His delectatus olitor, Credideris mihi, inquit, quàm me graui ſollicitudine ac meditatione leuaris. Abi gratis ferēs olera, & quoties tibi his opus eſt, tāquā in propriū hortū vadēs, accipe. Poſt dies aliquot rurſus in balneum profecto Xātho, & quibuſdā ibi amicis inuentis, & ad Aeſopū loquu

φύσει ὡς οἰκεῖα φιλεῖ, ἀποστέργει δὲ τὰ τοῦ ἀνδρὸς ὡς ἀλλότρια· τὸν ἴσον δὴ καὶ ἡ γῆ τρόπον, τῶν μὲν αὐτομάτως ἐξ αὐτῆς φυομένων μήτηρ ἐστὶν· ἃ δ' αὐτὸς ἐμφυτεύεις, τούτων γίνεται μητρυιά, οὗ χάριν καὶ μᾶλλον ὡς γνήσια τὰ οἰκεῖα τρέφει καὶ θάλπει· τοῖς δὲ παρὰ σοῦ φυτευομένοις, οὐ τοσαύτην, ὡς νόθοις, τὴν τροφὴν νέμει. ἐπὶ τούτοις ἡσθεὶς ὁ κηπωρὸς, πιστεύσαις ἄν μοί, φησιν, ὅτι με ἀμηχάνου λύπης, καὶ ἀδολεσχίας ἐκούφισας. ἄπιθι προῖκα φέρων τὰ λάχανα, καὶ ὁσάκις σοι τούτων δεῖ, ὡς εἰς οἰκεῖον κῆπον βαδίζων λάμβανε. μεθ' ἡμέρας δὲ πάλιν εἰς τὸ βαλανεῖον ἐλθόντος τοῦ Ξάνθου, καί τισιν ἐντυχόντος ἐκεῖ τῶν φίλων, καὶ πρὸς τὸν αἴσωπον εἰρηκ

εἰρηκότος, εἴς τε τὴν οἰκίαν προσδραμεῖν, καὶ φακὴν εἰς τὴν χύτραν ἐμβαλόντα ἑψῆσαι, ἐκεῖνος ἀπελθὼν, κόκκον ἕνα φακῆς εἰς τὴν χύτραν ἕψει βαλών. ὁ δὲ δὴ Ξάνθος ἅμα τοῖς φίλοις λουσάμενος, ἐκάλει τούτους συναριστήσοντας· προεῖπε μέντοι καὶ ὡς λιτῶς, ἐπὶ φακῇ γὰρ ἔσται τὸ δεῖπνον, καὶ ὡς μὴ δεῖν τῇ ποικιλίᾳ τῶν ἐδεσμάτων τοὺς φίλους κρίνειν, ἀλλὰ δοκιμάζειν τὴν προθυμίαν. τῶν δὲ εἰξάντων, καὶ πρὸς τὴν οἰκίαν ἀφικομένων, ὁ Ξάνθος φησὶ, δὸς ἡμῖν ἀπὸ λουτροῦ πιεῖν, Αἴσωπε. τοῦ δ᾽ ἐκ τῆς ἀποῤῥοίας τοῦ λουτροῦ λαβόντος καὶ ἐπιδεδωκότος, ὁ ξάνθος τῆς δυσωδίας ἀναπλησθεὶς, φεῦ τί τοῦτο, φησιν, αἴσωπε; καὶ ὅς, ἀπὸ λουτροῦ, ὡς ἐκέλευσας. τοῦ δὲ ξάν

θου

loquuto, vt in domũ curreret, & lentẽ in ollam iniectã coqueret, ille abiens granũ vnũ lentis in ollam coquit iactum. Xanthus ergo vnà cum amicis lotus, vocauit hos compranſuros: præfatus tamen, & quòd tenuis eſſet futura cœna, vtpote ex lente, quodq́; nõ oporteret varietate ferculorum amicos iudicare, ſed probare voluntatem. His verò obedientibus, & in domũ ingreſsis, Xanthus inquit, Da nobis à balneo bibere, Aeſope. Illo verò ex defluxu balnei accipiente & tradente, Xanthus fœtore repletus, Hem qd hoc inquit, Aeſope? Et ille: A balneo, vt iuſsiſti. Xan-

tho

tho autem præſentia amicorum iram compeſcente, & peluim ſibi apponi iubente, Aeſopus pelui appoſita ſtabat. Et Xanthus. Non lauas? tum ille, Iuſſum eſt mihi ea facere quæ iuſſeris: tu nunc non dixiſti, Iniice aquam in peluim, & laua pedes meos, & pone ſoleas, & quæcunque deinceps. Ad hæc igitur amicis Xanthus ait, Num enim ſeruũ emi? nullo modo, ſed magiſtrum. Diſcũbentibus itaq; ipſis, & Xãtho Aeſopũ rogante, an cocta ſit lens, cochleari acceptũ ille lentis granum tradidit. Xanthus accipiẽs, ac ratꝰ gratia faciendi periculũ coctionis lentẽ accep

θου τῇ παρουσίᾳ τῶν φίλων τὴν ὀργὴν ἐπισχόντος, καὶ λεκάνην αὐτῷ παρατεθῆναι κελεύσαντος, Αἴσωπος τὴν λεκάνην θεὶς ἵστατο. καὶ ὁ ξάνθος, οὐ νίπτεις; κἀκεῖνος, ἐντέταλταί μοι ταῦτα ποιεῖν ὅσα ἂν ἐπιτάξῃς. σὺ δὲ νῦν οὐκ εἶπας, βάλε ὕδωρ εἰς τὴν λεκάνην, καὶ νίψον τοὺς πόδας μου, καὶ θὲς τὰς ἐμβάδας, καὶ ὅσα ἐφεξῆς. πρὸς δὴ ταῦτα τοῖς φίλοις ὁ Ξάνθος ἔφη. μὴ γὰρ δοῦλον ἐπριάμην; οὐκ ἔστιν ὅπως, ἀλλὰ διδάσκαλον. κατακλιθέντων τοίνυν αὐτῶν, καὶ τοῦ Ξάνθου τὸν Αἴσωπον ἐρωτήσαντος, εἰ ἕψηται ἡ φακή, δοίδυκι λαβὼν ἐκεῖνος τὸν τῆς φακῆς κόκκον ἀνέδωκεν. ὁ δὲ Ξάνθος λαβών, καὶ οἰηθεὶς ἕνεκεν τοῦ πεῖραν λαβεῖν τῆς ἑψήσεως τὴν φακὴν δέξασθαι,

δέξασθαι, τοῖς δακτύλοις διατρίψας, ἔφη, καλῶς ἕψηται, κόμισον. τοῦ δὲ μόνον τὸ ὕδωρ κενώσαντος ἐν τοῖς τρυβλίοις, καὶ παραθέντος, ὁ Ξάνθος. ποῦ ἐστιν ἡ φακή; φησι. καὶ ὅς, ἔλαβες αὐτήν. καὶ ὁ Ξάνθος. ἕνα κόκκον ἕψησας; καὶ ὁ Αἴσωπος, μάλιστα. φακὴν γὰρ ἑνικῶς ἅπας, ἀλλ' οὐ φακὰς, ὃ δὴ πληθυντικῶς λέγεται. ὁ μὲν οὖν Ξάνθος ἀπορήσας τοῖς φίλοις, ἄνδρες ἑταῖροι, ἔφη οὗτος εἰς μανίαν με περιτρέψει. εἶτα στραφεὶς πρὸς τὸν Αἴσωπον, εἶπεν ἀλλ' ἵνα μὴ δόξω, κακὲ δοῦλε, τοῖς φίλοις ἐνυβρίζειν, ἀπελθὼν ὤνησαι πόδας χοιρείους τέτταρας, καὶ διὰ ταχέων ἑψήσας παράθες. τοῦ δὲ σπουδῇ τοῦτο ποιήσαντος, καὶ τῶν ποδῶν ἑψομένων, ὁ Ξάνθος εὐλόγως θέλων τύψαι τὸν Αἴσωπον, αὐ-

τοῦ

accepiſſe, digitis cõterẽs, ait, Bene cocta eſt, affer. Illo ſolùm aquã vacuãte in ſcutellas, & apponente, Xãthus, Vbi eſt lẽs? inquit. Et is, Accepiſti ipſam. Et Xanthus, Vnũ granũ coxiſti? Tum Aeſopus: Maximè: lentẽ enim ſingulariter dixiſti, nõ lentes, quod pluratiuè dicitur. Xanthꝰ ergo prorſus cõſilii ĩops, Viri ſocii, ait, hic ad inſaniã me rediget. Deinde conuerſus ad Aeſopum ait, Sed ne videar improbe ſerue, amicis iniurius, abiens eme pedes porcinos quatuor, & pceleriter coctos appone. Ab eo aũt feſtinè hoc facto ac dũ pedes coquerẽtur, Xãthꝰ iure volẽs verberare Aeſopum,

cum

cum eſſet in re aliqua ad vſum occupatus, vnũ ex pedib⁹ ex olla clanculum auferens, occuluit. Paulò poſt autem & Aeſopus veniẽs, & ollam perſcrutatus, vt tres ſolos pedes vidit, cognouit inſidias ſibi aliquas factas. & accurrẽs in ſtabulũ, & ſaginati porci vnum ex quatuor cultro amputãs, & pilis nudans in ollam iecit, ac cõcoxit cum cæteris. Xanthus verò veritus ne Aeſop⁹ ſubreptũ pedem nõ inueniens fugeret, rurſus in ollam ipſum iniecit. Aeſopo autem in patinã pedes euacuante, ac quinque his apparentibus, Xanthus, Quid hoc, inquit, Aeſope, quomodo quinque? Et

τοῦ περί τι τῶν εἰς χρείαν ἀσχολουμένου, ἕνα τῶν ποδῶν ἐκ τῆς χύτρας λαθραίως ἀνελόμενος, ἔκρυψε. μετὰ μικρὸν δὲ καὶ ὁ Αἴσωπος ἐλθών, καὶ τὴν χύτραν ἐπισκεψάμενος, ὡς τοὺς τρεῖς μόνους πόδας ἑώρακεν, συνῆκε ἐπιβουλὴν αὐτῷ τινα γεγονυῖαν. καὶ δὴ καταδραμὼν ἐπὶ τὴν αὐλὴν, καὶ τοῦ σιτευομένου χοίρου τὸν ἕνα τῶν ποδῶν τῇ μαχαίρᾳ περιελὼν, καὶ τῶν τριχῶν ψιλώσας, εἰς τὴν χύτραν ἔρριψε, καὶ συνέψει τοῖς ἄλλοις. Ξάνθος δὲ δείσας, μή πως Αἴσωπος τὸν ὑφαιρεθέντα τῶν ποδῶν οὐχ εὑρὼν, ἀποδράσῃ, αὖθις, εἰς τὴν χύτραν αὐτὸν ἐνέβαλε, τοῦ δ' Αἰσώπου τοὺς πόδας εἰς τὸ τρύβλιον κενώσαντος, καὶ πέντε τούτων ἀναφανέντων, ὁ Ξάνθος, τί τοῦτο, φησίν, Αἴσωπε, πῶς πέντε; κᾳκέ

κ' ἀκεῖν, τὼ δύω χοίρω πόσοις ἔχετον πόδας; καὶ ὁ ξάνθος, ὀκτώ. καὶ ὁ Αἴσωπος, εἰσὶν οὖν ἐνταυθοῖ πέντε, καὶ ὁ σιτευόμενος χοῖρος νέμεται κάτω τρίπους. καὶ ὁ Ξάνθος πάνυ βαρέως σχὼν, πρὸς τοὺς φίλους φησὶ, οὐχὶ μικρῷ πρόσθεν εἶπον, ὡς τάχιστά με πρὸς μανίαν οὗτος δὴ περιτρέψει; καὶ ὁ Αἴσωπος, δέσποτα, οὐκ οἶσθ' ὅτι τὸ ἐκ προσθέσεώς τε καὶ ἀφαιρέσεως εἰς τὸ κατὰ λόγον ποσὸν συγκεφαλαιούμενον, οὐκ ἔστιν ἁμάρτημα; ὁ δ' οὖν ξάνθος μηδεμίαν αἰτίαν εὐπρόσωπον εὑρηκὼς μαστιγῶσαι τὸν αἴσωπον, ἡσύχασε. τῇ δ' ὑστεραίᾳ τῶν σχολαστικῶν τις πολυτελὲς εὐτρεπίσας δεῖπνον, σὺν ἄλλοις σχολαστικοῖς καὶ τὸν ξάνθον κέκληκεν. εὐωχουμένων τοίνυν, ὁ ξάνθος

μερίδ

Et ille, Duo porci quot habent pedes? Et Xãthus, Octo. Tũ Aeſopus, Sunt ergo hic quinq; & ſaginatus porcꝰ inferius tripes paſcitur. Et Xanthus admodum moleſtè ferẽs, amicis inquit, Nõne paulo antè dixi, quod celerrimè hic me ad inſaniã rediget? Et Aeſopus, Here noſti'ne, ꝙ ex additione & ſubductione in quãtitatem ſecũdũ rationalem ſummã colligitur, non eſſe errorẽ? Xãthus igitur nullã cauſam honeſtã inueniẽs verberãdi Aeſopũ, quieuit. Poſtridie autẽ ex ſcholaſticis qdã ſumptuoſam apparans cœnã, cũ aliis diſcipulis & Xanthũ inuitauit. Cœnantibus igitur, Xanthus

partes

partes ex appoſitis accepit electas, & Aeſopo ponè ſtanti dedit: Beneuolæq; meæ, inquit ei, hæc trade abiens. Ille verò decedens ſecum cogitabat, Nunc occaſio eſt vlciſci meam dominam, propterea quòd me, cùm nouitius veni, cauillata eſt. Videbit igitur an hero meo bene velit. Profectus itaque in domum, & ſedens in veſtibulo, & hera accita ſportulam partium coram ipſa poſuit, ac inquit, Hera, hæc omnia herus miſit, non tibi, ſed beneuolæ: & cane vocata, atque dicto, Veni Lycæna, comede: tibi enim herus hæc iuſsit dari, particulatim cani

μερίδας ἐκ τῶν παρακειμένων ἀνελόμενος ἐπιλέκτους, καὶ τῷ Αἰσώπῳ ὄπισθεν ἐφεστῶτι δοὺς, τῇ εὐνοούσῃ μοι, φησὶ πρὸς αὐτὸν, ταῦτα ἐπίδος ἀπελθών. ὁ δ' ἀπιὼν καθ' ἑαυτὸν ἐνενόει, νῦν καιρὸς τίσασθαί μου τὴν δέσποιναν, ἀνθ' ὧν με ἡνίκα νεώνητος ἦλθον ἔσκωπτον. ὄψεται τοίνυν εἰ τῷ δεσπότῃ μου εὐνοεῖ. ἀφικόμενος οὖν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ καθίσας ἐν τῷ προδόμῳ, καὶ τὴν δέσποιναν ἐκκαλέσας τὴν σπυρίδα τῶν μερίδων ἐπίπροσθεν αὐτῆς τέθεικε, καὶ φησι, δέσποινα, ταῦτα πάντα ὁ δεσπότης πέπομφεν οὐ σοὶ, ἀλλὰ τῇ εὐνοούσῃ. καὶ τὴν κύνα καλέσας, καὶ εἰπὼν, ἐλθὲ λύκαινα, φάγε. σοὶ γὰρ ὁ δεσπότης ταῦτα ἐπέταξεν δοθῆναι, ἀνὰ μέρος τῇ κυ-

καὶ πάντα παρέβαλε. μετὰ δὲ τοῦτο πρὸς τὸν δεσπότην πάλιν ἐλθὼν, καὶ ἐρωτηθεὶς, εἰ τῇ εὐνοούσῃ δέδωκε πάντα, πάντα, φησὶ, καὶ ἐνώπιον ἐμοῦ πάντα κατέφαγε. τοῦ δὲ ἐπανερομένου, καὶ τί ποτε ἄρα ἐσθίουσα ἔλεγεν; καὶ ἐκεῖνος, ἐμοὶ μὲν φησιν, οὐδ' ὅτι οὖν εἴρηκε, καθ' ἑαυτὴν δέ σοι χάριτας ᾔδει. ἡ μέντοι γυνὴ τοῦ Ξάνθου συμφορὰν τὸ πρᾶγμα οἰησαμένη, ἅτε δὴ δευτέρα τοῦ κυνὸς ἐλεγχθεῖσα τῇ πρὸς τὸν ἄνδρα εὐνοίᾳ, καὶ ἐπειποῦσα, ἦ μὴν μηκέτι τοῦ λοιποῦ συνοικήσειν αὐτῷ, εἴσω παρελθοῦσα τοῦ κοιτῶνος ἐθρήνει. τοῦ δὲ πότου προϊόντος, καὶ ζητημάτων πρὸς ἀλλήλους προγινομένων, καὶ ἑνὸς αὐτῶν ἀπορήσαντος, ἡνίκα ἂν γένοιτο μεγάλη ἐν ἀνθρώποις ταραχὴ, αἴ-

ni oīa proiecit. At poſt hoc ad herū regreſſus, & rogat⁹, an beneuolæ dederit omnia, Omnia, īquit, & corā me oīa comedit. Illo verò iterum rogante, & quidnam edens ait? Et is, Mihi quidem nihil quicquā dixit, ſed ſecum tibi gratias habebat. Vxor tamē Xāthi eā rē calamitoſam eſſe arbitrata, tanquā ſecunda cani redarguta de erga virum beneuolentia, ac ſubdens, certè non amplius in poſterū cohabiturā cum eo, ingreſſa cubiculum, plorabat. Potu autē ꝓcedēte, & quæſtionib⁹ alternis propoſitis, ac vno ex ipſis ambigēte, quādo futura eſſet ingēs inter hoīes turbatio, Aeſo-

pus ponè ſtans ait, Cum reſurrexerint mortui, repetentes quæ poſſederint. Et ſcholaſtici ridendo dixerunt, Ingenioſus eſt nouitius hic. Alio verò rurſus proponente, quamobrẽ ouis ad cædem tracta, non exclamat, ſus autẽ quàm maximè vociferatur, Aeſopꝰ rurſus ait, Quoniã ouis aſſueta mulgeri, aut etiam velleris onus deponere, tacitè ſequitur. Ideo etiã pedibus arrepta, & ferrum videns, nihil graue ſuſpicatur, ſed illa familiaria & ſola videtur paſſura. Sed ſus, vt qui neque mulgetur, neque tondetur, neque nouit ad horum aliquid trahi, ſed carnes ſuas tantum vſui eſſe,

σωπος ὄπισθεν ἑστὼς, εἶπεν, ἡνίκα ἂν οἱ νεκροὶ ἀνιστάμενοι, τὰ ἑαυτῶν ἀπαιτήσωσι κτήματα. καὶ οἱ σχολαστικοὶ γελάσαντες, ἔφασκον, νοήμων ἐστὶν ὁ νεώνητος. ἑτέρου δὲ πάλιν προθέντος, ὅτου χάριν τὸ μὲν πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἑλκόμενον οὐ βοᾷ, ὁ δὲ χοῖρος ὅτι μάλιστα κράζει, Αἴσωπος αὖθις ἔφη, ὅτι τὸ μὲν πρόβατον κατὰ τὸ εἰωθὸς ἀμελγόμενον, ἢ τὸ τοῦ πόκου βάρος ἀποτιθέμενον, σιγῇ ἕπεται. διὸ καὶ ὑποσκελιζόμενον, καὶ τὸν σίδηρον ὁρῶν οὐδὲν δεινὸν ὑποπτεύει, ἀλλ' ἐκεῖνα τὰ συνήθη καὶ μόνα δοκεῖ πείσεσθαι. ὁ δὲ χοῖρος, ἅτε δὴ μήτ' ἀμελγόμενος, μήτε κειρόμενος, μηδὲ συνειδὼς ἑαυτῷ πρός τι τῶν τοιούτων ἑλκόμενος, ἀλλ' ὅτι τῶν σαρκῶν αὐτοῦ μόνων ἐστὶ χρεία,

χρέα, εἰκότως βοᾷ. τούτων οὕτω ῥηθέντων, οἱ σχολαστικοὶ πάλιν ἐπῄνεσαν αὐτὸν, τραπέντες εἰς γέλωτα. παυσαμένου μέντοι τοῦ πότου, καὶ τοῦ ξάνθου πρὸς τὴν οἰκίαν ἀπονοστήσαντος, καὶ τῇ γυναικὶ συνήθως ὁρμήσαντος προσλαλεῖν, ἐκείνη τοῦτον ἀποστραφεῖσα, φησι, μὴ πλησίον γένῃ· δός μοι τὴν προῖκά μου, καὶ ἀπελεύσομαι· οὐδὲν γὰρ ἂν μείναιμι σύν σοι τοὐντεῦθεν, σὺ δ' ἀπελθὼν τὴν κύνα κολάκευε, ᾗ πέπομφας τὰς μερίδας. καὶ ὁ Ξάνθος ἐκπλαγείς, λέγει, οὐκ ἔστιν ὅπως οὐκ ἤρτυσέ μοί τι κακὸν πάλιν Αἴσωπος. καὶ πρὸς τὴν γυναῖκά φησι, κυρία, ἐμοῦ πεπωκότος σὺ μεθύεις; τίνι τὰς μερίδας πέπομφα, οὐχὶ σοί; μὰ Δί', ἐμοὶ μὲν οὐ, φησιν ἐκείνη, τῇ δὲ κυνί.

eſſe, merito vociferatur. His ſic dictis, diſcipuli rurſus laudauerunt ipſum, verſi in riſum. Finito verò conuiuio, & [illegible]tho in domum [illegible]ſo, & vxorem pro more aggreſſo alloqui, illa ipſum auerſata, inquit, Ne, mihi propinquus fias: da mihi dotem meam, & abibo: non enim manſerim tecũ poſthac. Tu autẽ abiens cani adulare, cui miſiſti partes. Et Xanthus ſtupefactus, ait, Non poteſt aliquo modo nõ cõdiuiſſe mihi mali aliqd rurſus Aeſopus. & vxori inqt, Domina, num me poto, tu ebria es? cui partes miſi, nonne tibi? Non per Iouem, mihi quidẽ minimè, inquit illa, ſed

cani. Et Xãthꝰ Aeſopo accito ĩquit, Cui dediſti partes? Et ille, Beneuolæ tuæ. Et vxori Xãthus, Nihil accepiſti? & illa, Nihil. Et Aeſopus, Cui enim iuſsiſti, here, partes dari? & ille Beneuolæ meæ. Et Aeſopus cane vocata, Hæc tibi, inquit, bene vult. nam mulier etſi bene velle dicatur, tamẽ minima quaque recula offenſa contradicit, cõuiciatur, abit. Canem verò verberato, expellito, haud tamen diſceſſerit, ſed oblita omnium, ſtatim benignè blãditur & cum gratia hero. Oportebat igitur dicere here, Vxori has partes ferto, & non beneuolæ. Et Xanthus, Vides, domina,

non

κυνί. καὶ ὁ Ξάνθος τῷ αἰσώπῳ κληθέντι φησί, τίνι δέδωκας τὰς μερίδας; κἀκεῖνος, τῇ εὐνοούσῃ σοί. καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα ὁ ξάνθος, οὐδὲν ἔλαβες; κἀκείνη, οὐδέν. καὶ ὁ Αἴσωπος, τίνι γὰρ ἐκέλευσας δέσποτα τὰς μερίδας δοθῆναι; κἀκεῖνος, τῇ εὐνοούσῃ μοι. καὶ ὁ Αἴσωπος τὴν κύνα φωνήσας, αὕτη σοι φησὶν, εὐνοεῖ. ἡ γὰρ γυνὴ κἂν εὐνοεῖν λέγηται, ἀλλ' ἐπ' ἐλαχίστῳ ἀλγήσασα, ἀντιλέγει, λοιδορεῖται, ἀναχωρεῖ. τὴν μέντοι κύνα τύψον, ἀπέλασον, καὶ οὐκ ἀναχωρήσειεν ἂν, ἀλλ' ἐπιλαθομένη πάντων, αὐτίκα φιλοφρόνως σαίνει καὶ σὺν χάριτι τὸν δεσπότην. ἔδει σε οὖν εἰπεῖν δέσποτα, τῇ γυναικὶ τὰς μερίδας κόμισον. καὶ μὴ τῇ εὐνοούσῃ. καὶ ὁ Χάνθος, ὁρᾷς κυρία,

ὡς

ὡς οὐκ ἐμὸν τὸ ἁμάρτη-
μα, ἀλλὰ τοῦ νομίσαν-
τος; ἀνάσχου τοιγαροῦν,
καὶ οὐκ ἀπορήσω προφά-
σεως, δι' ἣν αὐτὸν μαστι
γώσω. τῆς δὲ μὴ πειθομέ-
νης, ἀλλὰ λάθρα πρὸς
τοὺς ἑαυτῆς γονεῖς ἀποχω
ρησάσης, αἴσωπος εἶπεν.
οὐκ ὀρθῶς εἶπον, ὦ δέσπο
τα, ὡς ἡ κύων σοι μᾶλ-
λον εὐνοεῖ, καὶ οὐχ ἡ ἐμὴ
δέσποινα; ἡμερῶν δέ τι
νων παρῳχηκυιῶν, καὶ τῆς
γυναικὸς ἀδιαλλάκτου
μενούσης, καὶ τοῦ Ξάνθου τῶν
προσηκόντων τινὰς ὡς
αὐτὴν, ὡς ἂν ὑποστρέ-
ψειεν οἴκαδε πέμψαντος
τῆς δὲ μὴ ὑπείκειν θελού-
σης, καὶ τοῦ ξάνθου δι' αὐτὴν
εἰς ἀθυμίαν πεσόντος,
αἴσωπος προσελθὼν αὐ
τῷ φησι, μὴ ἀνιῶ, δέσπο
τα. ἐγὼ γὰρ αὐτὴν αὔ-
ριον ἥκειν αὐθαίρετον, καὶ
ἀπαράλλακτον δράσω
πρός σε. καὶ λαβὼν κέρ-
μα πρὸς τὴν ἀγορὰν ἦλ
θεν,

non eam eſſe culpã, ſed eius qui tulit? Tolera itaq;, nec deerit mihi occaſio, qua eum verberem. Illa verò nõ credente, verùm clàm ad ſuos parẽtes regreſſa, Aeſopus inquit, Num rectè dixi, ô here, canem tibi magis bene velle, quàm meã heram? Diebus autẽ aliquot prætеritis, & vxore irrecõciliata manente, & Xãtho affines quoſdam ad ipſam, vt reuertetur domũ, mittente, illa verò quum cedere nollet, & inde Xanthus in mœrore eſſet, Aeſopus adiens ad eũ inquit, Ne te afflictes, here: ego enim cras venire ſpõte & citiſsimè faciã ad te. Et accepta pecunia in forũ

 iuit,

iuit, ac emptis anſeribus & gallinis, & aliis quibuſdam ad conuiuium idoneis, ambulãs domos circuibat. Tranſibat igitur & ante domum parentũ heræ ſuæ, ignorare ſimulans illorũ eſſe, & in ea heram manere. Et quum in quendam ex domo illa incidiſſet, rogabat, an aliqd ad nuptias vtile domeſtici poſſent ſibi vendere. Illo autẽ, Et cui opus eſt, rogitante, Xantho, inquit, philoſopho: cras enim vxori copulandus eſt. Eo verò aſcendente, & vxori hæc Xanthi, vt audiuit, renunciante, illa curſim & properè ad Xanthũ iuit ſtatim, & cõtra ipſum clamabat, dicens

θεν, καὶ ὠνησάμενος χῆνας καὶ ὄρνιθας, καὶ ἄλλ' ἄττα τῶν πρὸς εὐωχίαν ἐπιτηδείων, βαδίζων τὰς οἰκίας περιενόστει. παρῄει τοίνυν καὶ τὴν τῶν τῆς αὐτοῦ δεσποίνης γεννητόρων οἰκίαν, μήτε ταύτην εἰδέναι προσποιούμενος ἐκείνων τυγχάνουσαν, μήτε μὴν ἐν αὐτῇ τὴν δέσποιναν μένουσαν. καὶ δή τινι τῶν τῆς οἰκίας ἐκείνης ἐντυχὼν, ἠρώτα, εἴ τι πού τῶν εἰς γάμους χρησίμων οἱ κατὰ τὴν οἰκίαν ἔχοιεν αὐτῷ πωλῆσαι. τοῦ δὲ, καὶ τίς τοῦτον ἔχει τὴν χρείαν πυθομένου, ξάνθος, φησὶν, ὁ φιλόσοφος· αὔριον γὰρ γυναικὶ μέλλει συνάπτεσθαι. τοῦ δὲ ἀναβάντος, καὶ τῇ γυναικὶ ταῦτα τοῦ ξάνθου, ὡς ἤκουσεν, ἀναγγείλαντος, ἐκείνη συνδρόμῳ καὶ σπουδῇ πρὸς τὸν ξάνθον ἦλθεν αὐτίκα, καὶ αὐτοῦ κατεβόα, λέγουσα

λέγουσα πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ ταῦτα, ὡς οὐκ ἂν ἐμοῦ ζώσης, ὦ ξάνθε, ἑτέρᾳ γυναικὶ δυνηθήσῃ συναρμοσθῆναι. καὶ οὕτως ἔμεινεν ἐπὶ τῆς οἰκίας δι᾽ Αἰσώπου, ὡς καὶ δι᾽ ἐκεῖνον ἀπῆρε. μετὰ δ᾽ ἡμέρας πάλιν τινὰς, καλέσας ὁ ξάνθος σχολαστικοὺς εἰς ἄριστον, τῷ αἰσώπῳ φησὶν, ὀψώνησον ἀπελθὸν πᾶν ὅ,τι χρηστότατόν τε καὶ βέλτιστον. ὁ δὲ ἀπιὼν, καθ᾽ ἑαυτὸν ἔλεγεν, ἐγὼ διδάξω τὸν δεσπότην μὴ μωρὰ διατάττεσθαι. γλώττας οὖν μόνας ὑείους πριάμενος, καὶ ἑτοιμάσας ἀνακλιθεῖσι, γλῶτταν ὀπτὴν ἑκάστῳ σὺν ὀξυγάρῳ παρέθηκε. τῶν δὲ σχολαστικῶν ἐπαινεσάντων ὡς φιλόσοφον τὸ πρῶτον ἔδεσμα διὰ τὴν τῆς γλώττης πρὸς τὸν λόγον ὑπηρεσίαν, πάλιν αἴσωπος ἑφθὰς γλώττας

dicens inter alia & hæc, Non me viuente, ô Xanthe, alteri vxori cõiungi poteris. Et ſic manſit in domo per Aeſopũ, quẽadmodũ propter illũ diſceſſerat. Poſt dies rurſus aliquot, inuitans Xanthus diſcipulos ad prandiũ, Aeſopo ĩquit, I, eme optimum quodq; & præſtantiſsimũ. Ille inter eundum ſecum dicebat, Ego docebo herum nõ ſtulta mandare. Quum linguas igitur ſolũ ſuillas emiſſet, & apparaſſet diſcũbentibus, linguã aſſatã ſingulis cũ ſalſaméto appoſuit. diſcipulis laudãtibꝰ vt philoſophicũ primũ ferculũ propter lĩguę ad loquutionem miniſteriũ, rurſus elixas Aeſopꝰ

linguas appoſuit, atque iterũ etiã ferculo alio atq; alio petito, ille nihil aliud q̃ lĩguas proponebat. Diſcipulis autẽ eodẽ ſubinde cibo repetito indignatis, Quouſq; linguas inquiẽtib⁹, quippe nos per diem linguas edendo noſtras doluim⁹: Xanthus inquit iratus, Nihil aliud tibi eſt Aeſope? & is, Nõ certè. tum ille, Nonne mãdaui tibi ſordidiſsime homule, optimũ quodq; & præſtãtiſsimũ opſonari? & Aeſopus, Multas habeo tibi gratias increpãti me philoſophis viris pręſentib⁹. quid igitur fuerit lingua meli⁹ & præſtãtius in vita? oĩs enim doctrina & philoſophia p ipſam mõſtratur

γλώττας παρέθηκε. καὶ αὖθις αὖ βρώματος αἰτηθέντος ἄλλου καὶ ἄλλου, ὁ δ᾽ οὐδὲν ἕτερον ὅτι μὴ γλώττας προὐτίθει. τῶν δὲ σχολαστικῶν ἐπὶ τῷ αὐτῷ τῆς τροφῆς ἀγανακτησάντων, μέχρι τίνος γλώττας, εἰπόντων, καὶ ὡς ἡμεῖς δι᾽ ἡμέρας γλώττας ἐσθίοντες τὰς ἡμετέρας ἠλγήσαμεν, ὁ ξάνθος φησὶ πρὸς ὀργὴν οὐδέν σοι πάρεστιν ἕτερον Αἴσωπε; καὶ ὅς, οὐ δῆτα. κ᾽ ἀκεῖνος, οὔκουν ἐνετειλάμην σοὶ κατάρατον ἀνθρώπιον, πᾶν ὅ, τι χρηστότατόν τε καὶ ἄριστον ὀψωνῆσαι; καὶ ὁ Αἴσωπος, πολλὰς ὁμολογῶ σοι τὰς χάριτας μεμφομένῳ με φιλοσόφων ἀνδρῶν παρόντων. τί ἂν οὖν γένοιτο γλώττης χρηστότερόν τε καὶ βέλτιον ἐν τῷ βίῳ; πᾶσα γὰρ παιδεία καὶ φιλοσοφία δι᾽ αὐτοῦ παιδεύεται

ται καὶ διδάσκεται. δι' αὐ-
τῆς δόσεις, λήψεις, ἀγο-
ραὶ, ἀσπασμοὶ, εὐφη-
μίαι, μοῦσα πᾶσα. δι'
αὐτῆς γὰρ συγκροτοῦνται
γάμοι, πόλεις ἀνορθοῦν-
ται, ἄνθρωποι διασώζον-
ται, καὶ συνελόντι φά-
ναι, δι' αὐτῆς ἅπας ὁ
βίος ἡμῶν συνέστηκεν.
οὐδὲν ἄρα τῆς γλώττης
ἄμεινον. ἐπὶ τούτοις οἱ
σχολαστικοὶ τὸν μὲν Αἴ-
σωπον ὀρθῶς λέγειν φά-
μενοι, ἡμαρτηκέναι δὲ
τὸν διδάσκαλον, διε-
λελύθασιν ἕκαστος ἐπ'
οἴκου. τῇ δ' ὑστεραίᾳ πά-
λιν αἰτιωμένων αὐτῶν
τὸν ξάνθον, ἐκεῖνος ἀπο-
λογεῖτο, μὴ κατὰ γνώ-
μην αὐτοῦ ταῦτα γεγονέ-
ναι, ἀλλὰ τοῦ ἀχρείου δού-
λου τῇ κακουργίᾳ. σήμε-
ρον δὲ διαμείψει τὸ δεῖ-
πνον, κἀγὼ δὲ παρόν-
των ὑμῶν αὐτῷ διαλέ-
ξομαι. καὶ καλέσας αὐ-
τὸν, πᾶν ὅ,τι φαυλότα-
τὸν

tur ac traditur: per
ipſam dationes, acce-
ptiones, fora, ſaluta-
tiones, benedicen-
tiæ, muſa omnis: per
ipſam celebrãtur nu-
ptiæ, ciuitates erigũ-
tur, homines ſeruan-
tur: & vt breuiter di-
cam, per ipſam tota
vita noſtra conſiſtit:
nihil ergo lingua
melius. Ob hæc diſci-
puli Aeſopum rectè
loqui dicentes, aber-
raſſe verò magiſtrũ,
abiere ſinguli in do-
mum. Poſtridie rur-
ſus accuſantib⁹ ipſis
Xanthũ, ille reſpon-
debat, nõ ſecundum
voluntatem ſuã hæc
facta fuiſſe, ſed in-
utilis ſerui nequitia:
hodie autem permu-
tabit cœnam, & ipſe
præſentibus vobis
cum eo colloquar.
Ac vocato eo, viliſ-

 ſimum

ſimũ quodq;,& peſſimũ opſonari iubet, ꝙ diſcipuli ſecũ forẽt cœnaturi. Ille autẽ nihil mutatꝰ, rurſus lĩguas emit,& apparatas diſcũbentibꝰ appoſuit. Hi inter ſe ſubmurmurabãt, Porcinæ rurſus linguæ. Et paulo pòſt iterũ linguas appoſuit, & valde iterũ atq; iterũ. Xantho autẽ iniquo aĩo ferẽte, &,ꝗd hoc Aeſope,dicente, nũ rurſus mãdaui tibi optimũ quodq; & præſtãtiſsimũ opſonari?ac nõ potius viliſsimũ quodq; et peſſimũ?ille autẽ,Et ꝗd vnꝗ̃ peius lingua, ô here?nõne vrbes per ipſam corruunt? nõ hoĩes ꝑ ipſam interficiuntur? nõ mẽdacia oĩa, & maledicta, & periuria ꝑ ipſam perficiunt

τόν τε καὶ χείριστον ὀψωνῆσαι κελεύει, ὡς τῶν σχολαστικῶν σὺν αὐτῷ δειπνησόντων. ὁ δὲ μηδὲν διατραπεὶς, πάλιν γλώσσας ἐπρίατο, καὶ ἑτοιμάσας, ἀνακλιθεῖσι παρέθηκεν. οἱ δὲ πρὸς ἀλλήλους ὑπεφώνουν, χοίρειαι πάλιν γλῶσσαι. καὶ μετὰ μικρὸν αὖθις γλώττας παρέθηκε, καὶ μάλα αὖθις καὶ αὖθις. τοῦ Ξάνθου δὲ δυσανασχετήσαντος, καὶ, τί τοῦτο Αἴσωπε, εἰρηκότος, μὴ πάλιν ἐνετειλάμην σοι πᾶν ὅ,τι χρηστότατόν τε καὶ βέλτιστον ὀψωνῆσαι; οὐχὶ πᾶν ὅ,τι φαυλότατόν τε καὶ χείριστον; ὁ δὲ, καὶ τί ποτε χεῖρον τῆς γλώττης, ὦ δέσποτα; οὐ πόλεις δι' αὐτῆς καταπίπτουσιν; οὐκ ἄνθρωποι δι' αὐτῆς ἀναιροῦνται; οὐ ψεύδη πάντα, καὶ βλασφημίαι, καὶ ἐπιορκίαι διὰ ταύτης περαίνονται;

ραίνονται; οὐ γάμοι καὶ ἀρχαὶ καὶ βασιλεῖαι δι' αὐτῆς ἀνατρέπονται; οὐχ, ὡς κεφάλαιον εἰπεῖν, ὁ βίος δι' αὐτῆς ἅπας μυρίων πλημμελημάτων γέμει; ταῦτα τοῦ Αἰσώπου φαμένου, τὶς τῶν συνανακειμένων τῷ ξάνθῳ φησὶν, οὗτος, εἰ μὴ πάνυ σεαυτὸν ἀσφαλίσῃ, οὐκ ἂν ἄπορος εἴη μανίας ἀφορμὴ σοι γενέσθαι. οἵα γὰρ ἡ μορφὴ, τοιάδε καὶ ἡ ψυχή. καὶ ὁ Αἴσωπος πρὸς αὐτὸν, σύ μοι δοκεῖς ἄνθρωπε κακοτρεχής τις καὶ περίεργος εἶναι, δεσπότην παροξύνων κατὰ οἰκέτου. καὶ ὁ ξάνθος, πρὸς ταῦτα, προφάσεως ἐφιέμενος μαστιγῶσαι τὸν ἄνθρωπον, δραπέτα, φησὶν, ἐπειδὴ περίεργον εἶπας τὸν φίλον, δεῖξόν μοι ἀπερίεργον ἄνθρωπον ἀγαγών. ἐξελθὼν τοίνυν τῇ ἐπιούσῃ

ἰδὼν

ficiuntur? nō nuptiæ & principatus & regna per ipſam euertuntur? non, vt ſummatim dicā, vita oīs per ipſam infinitorū errorum referta eſt? Hæc Aeſopo dicente, quidā ex diſcūbentibus vnà cū Xantho īquit, Hic, niſi valde teipſum munieris, nō dubia erit īſaniæ cauſa tibi. qualis eñ forma, talis & anima. Et Aeſopus ad eum, Tu mihi videris, ô homo, prauus quidā & curioſus eſſe, herū irritās contra ſeruū. Et Xanthus ad hæc, occaſionē cupiens verberandi hominē, Fugitiue, inquit, quoniā curioſum dixiſti amicum, oſtende mihi incurioſum hominem adductū. Egreſſus igitur poſtridie

in

in plateã Aeſopus,&
eos qui præteribant
circunſpiciens, videt
quendã in loco quo-
dam diu ſedentem,
quem iudicãs ſecum
ocioſum & ſimpli-
cem eſſe, accedẽs in-
quit, Herus te inui-
tat ſecum pranſurũ.
Et ruſticus ille nihil
ſciſcitatus, neq; quis
eſſet à quo inuita-
retur, ingreſſus eſt
in domum, & cum
ipſis calceis, vt erant
viles, diſcubuit. Ro-
gante autem Xan-
tho, Quis hic? Ae-
ſopus ait, Incurio-
ſus homo. Et Xan-
thus in aurem fatus
vxori vt ſibi obſe-
queretur, & quod
ipſe iuſſerit face-
ret, vt honeſta ra-
tione plagas Aeſo-
po inferret. Dein-
de coram omnibus
inquit

ἐπὶ τοῦ λεωφόρου ὁ Αἴσω-
πος καὶ τοὺς παριόντας
περισκοπῶν, ὁρᾷ τι-
νὰ ἐφ᾽ ἑνὸς τόπου ἱκανὸν
χρόνον καθίσαντα, ὃν καὶ
δοκιμάσας καθ᾽ αὑτὸν
ἀπράγμονά τινα καὶ
ἁπλοῦν εἶναι, προσελ-
θών, φησιν, ὁ δεσπότης
σε καλεῖ συν αὐτῷ ἀ-
ριστῆσαι. καὶ ὁ ἄγροικος
ἐκεῖνος μηδὲν περιερ-
γασάμενος, μήτε τίς
ὢν ὑπό τινος καλεῖται,
εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν,
καὶ σὺν αὐτοῖς ὑπο-
δήμασι φαύλοις οὖσιν
ἀνέπεσεν. ἐρωμένου δὲ
τοῦ Χάνθου, τίς οὗτος;
Αἴσωπος εἶπεν, ἀπερί-
εργος ἄνθρωπος. καὶ ὁ
Χάνθος εἰς οὖς εἰπὼν
τῇ γυναικὶ συνυποκρι-
θῆναι αὐτῷ, καὶ ὅπερ
ἂν αὐτὸς ἐπιτάττῃ, ποι-
εῖν, ὡς ἂν δι᾽ εὐπροσώ-
πῳ λόγῳ πληγὰς τῷ
Αἰσώπῳ ἐντείνειεν. εἶ-
τα ἐν ἐπηκόῳ πάντων,
φησὶν,

φησί, κυρία, ὕδωρ ἐπὶ τ
λεκάνης βαλοῦσα, τοὺς
πόδας τοῦ ξένου νίψον. Δι-
ενοεῖτο γὰρ καθ' αὐτὸν,
ς πάντως ὁ μὲν ξένος
παραιτηθήσεται· ὁ δ' Αἰ-
σωπος ὡς ἐκείνου περίερ-
γου φανέντος, πληγὰς λή-
ψεται. ἡ μὲν οὖν βαλοῦσα τὸ
ὕδωρ εἰς τὴν λεκάνην,
ᾔει τοὺς πόδας τοῦ ξένου
νίψουσα. ὁ δὲ γνοὺς ταύ-
την οὖσαν τὴν τοῦ οἴκου
δεσπότιν, καθ' ἑαυτὸν
ἔλεγε, τιμῆσαί με πάν-
τως βούλεται, καὶ τού-
του δὲ χάριν αὐτοχει-
ρὶ τοὺς πόδας, μου βού-
λεται νίψαι, ἐπεὶ θεραπαι-
νίσιν ἄξιον ἂν τοῦτ'
ἐπιτάξαι. προτείνας
οὖν τοὺς πόδας, νίψον
κυρία, φησί, καὶ νιψά-
μενος ἀνεκλίνθη. τοῦ δὲ
Ξάνθου κελεύσαντος οἶ-
νον τῷ ξένῳ δοθῆναι
πιεῖν, πάλιν ἐκεῖνος δι-
ελογίσατο καθ' αὐτὸν,
ὡς αὐτοὺς μὲν τὸ πρότε-
ρον

inquit, Domina aquam in peluim iniice, & pedes hoſpitis laua. Cogitabat enim ſecum, omnino hoſpitem recuſaturum: Aeſopũ verò illo curioſo apparẽte, verberibus cæſum iri. Illa igitur iacta aqua in peluim, ibat pedes hoſpitis lotura. At ille cognoſcẽs hanc eſſe domus dominam, ſecũ loquebatur, Honorare me oĩno vult, atq; huius rei gratia ſuis manibus pedes meos vult lauare, cùm ancillis queat hoc mandare. Extẽſis igitur pedibus, Laua, inquit, hera: ac lot⁹ diſcubuit. Xantho autẽ iubente vinum hoſpiti dari quod biberet, rurſus ille conſiderabat ſecum, ipſos antè oport

oportere bibere, ſed qa ſic ipſis viſum eſt, nõ opus mihi hęc inquirere. Accipiẽs igitur bibit. Prãdẽtibus verò, & ferculo quodã hoſpiti appoſito, atq; illo ſuauiter comedẽte, Xãth⁹ cocũ, ꝙ malè hoc cõdiuiſſet, criminabatur, atque etiã nudũ flagellabat. ruſticus autem ſecũ dicebat, Ferculũ quidem optimè coctũ eſt, & nihil ei deeſt quò minus rectè paratum ſit: ſi autem abſq; cauſa ſuũ ſeruũ velit flagellare paterfamilias, quid ad me? Xãtho autẽ ęgrè ferente, neq; iucundè affectò, quoniã nihil hoſpes curioſè ĩquirebãt, tandem placentę allatę ſunt. hoſpes verò tanquã nunquã placentam guſtaſſet, conuol

ἔρον ἔδει πιεῖν; ἐπεὶ δ' οὕτως αὐτοῖς ἔδοξεν, οὐδὲν ἔργον ἐμοὶ τὰ τοιαῦτα ἐρευνᾶν. καὶ λαβὼν ἔπιεν. ἀριστούντων δὲ, καί τινος ἐδέσματος τῷ ξένῳ παρατεθέντος, κἀκείνου ἡδέως ἐσθιόντος, Ξάνθος τῷ μαγείρῳ ὡς κακῶς τοῦτο ἀρτύσαντι ἐνεκάλει, καὶ μέντοι καὶ ἀποδυθέντι πληγὰς ἐνεφόρει. ὁ δ' ἀγροιώτης καθ' αὐτὸν ἔλεγε, τὸ μὲν ἔδεσμα ἄριστα ἕψηται, καὶ οὐδενὸς αὐτῷ δεῖ πρὸς τὸ καλῶς ἔχειν· εἰ δὲ καὶ δίχα προφάσεως βούλεται τὸν αὑτοῦ δοῦλον μαστιγοῦν ὁ οἰκοδεσπότης, τί πρὸς ἐμέ; τοῦ δὲ Ξάνθου ἀσχάλλοντος, καὶ οὐχ ἡδέως διακειμένου, ἐπεὶ μηδὲν ὁ ξένος περιειργάζετο, τέλος πλακοῦντες ἠνέχθησαν. ὁ δὲ ξένος ἅτε δὴ μή πω πλακοῦντος γευσάμενος, σωρεὶ

...ωρδύων καὶ συνειλῶν ...ὐτοὺς ὡς ψωμοὺς ἤσθιε. ...ὁ Ξάνθου τὸν ἀρτο-...ποιὸν αἰτιασαμένου, καὶ ...ἱ δή ποτε, ὦ κατάρα-...ε, φαμένου· καὶ μέλιτος ...ίχα καὶ πεπέρεως τοὺς ...πλακοῦντας ἐσκεύα-...ας; ἐκεῖνος ἔφη, εἰ μὲν ὠ-...ός ἐστιν, ὦ δέσποτα, ὁ ...πλακοῦς, ἐμὲ τύπτε· εἰ ...δ' οὐχ ὡς ἔδει ἐσκεύα-...αι, μὴ ἐμέ, ἀλλὰ τὴν ...έσποιναν αἰτιῶ. καὶ ὁ ...Ξάνθος, εἰ πρὸς τῆς ἐμῆς ...οῦτο γέγονε γυναικός, ...ῶσαν αὐτὴν ἀρτίως ...κατακαύσω. καὶ πάλιν ...τῇ γυναικὶ νεύει αὐτῷ ...συνυποκριθῆναι δι' Αἰ-...σωπον. κελεύσας οὖν ...κληματίδας εἰς τὸ μέ-...σον ἀχθῆναι, πυρὰν αὐτῇ ...ε καὶ λαβόμενος τῆς γυ-...ναικὸς ἐγγὺς τῆς πυρᾶς ...γαγε, προσδοκήσιμος ...αὐτὴν εἰς τὸ πῦρ ἐπα-...εῖναι. διέτριβε δέ πως ...καὶ περιεβλέπετο τὸν

ἀγροι

conuoluens, & concludẽs ipſas vt panes comedebat. Xantho autem piſtoré accuſante, & cur nam, ô execrãde, dicente, & abſq; melle ac pipere placẽtas præparaſti? ille inquit, Si cruda eſt, ô here, placenta, me verbera: ſi verò nõ vt oportebat præparata eſt, non me, ſed heram accuſa. Et Xãthus. Si à mea hoc factum eſt vxore, viuam ipſam nũc comburã. atq; iterũ vxori innuit, vt ſibi obſeq̃retur ꝓpter Aeſopum. Iuſſo igitur ſarmenta in mediũ afferri, pyrã ſuccendit, & arreptã vxoré ꝓpe pyram egit, vt expectaretur ipſam ĩ igné immittere. Differebat autẽ aliquo modo, & circũſpiciebat

ruſtic

ruſticũ,ſi quo modo aſſurgens à tali audacia ꝓhibere ipſum aggrederetur. ſed is ſecũ rurſus cõſiderabat, cum nulla adſit cauſa,quidnã ſic iraſcitur? Deinde inqt, O paterfamiliâs, ſi hoc iudicas oportere fieri, expecta me parũper,dũ digreſſus adducã & ipſe meam ex agro vxorem, vt ambas ſimul combu ras.Hæc à viro Xanthus audiẽs,& huius ſynceritatem ac generoſitatem admiratus, Aeſopo inquit, Ecce verè homo incurioſus:habes accepta præmia victoriæ ô Aeſope. Satis eſt ti bi de cætero:dein ve rò libertatẽ tuã aſſequeris. Poſtridie autẽ Xãthus iuſsit Aeſopo in balneas ire, &

ἄγροικον, εἴπως ἀναστὰς τοῦ τοιοῦδε τολμήματος εἶρξαι αὐτὸν ἐγχειρήσειεν. ὁ δὲ καθ' αὐτὸν αὖθις διεσκοπεῖτο, ὡς αἰτίας μὴ παρούσης, τί δή ποτε οὕτως ὀργίζεται; εἶτά φησιν, οἰκοδέσποτα, εἰ τοῦτο κέκρικας δεῖν γενέσθαι, ὑπόμεινόν με μικρὸν, μέχρις ἂν ἀπελθὼν ἐνέγκω μου καὶ αὐτὸς ἐξ ἀγροῦ τὴν γυναῖκα, ὡς ἂν ἄμφω κατὰ τὸ αὐτὸ κατακαύσῃς. ταῦτα τοῦ ἀνδρὸς ὁ Χάνθος ἀκούσας, καὶ τὸ τούτου ἀκέραιον καὶ γενναῖον θαυμάσας, τῷ Αἰσώπῳ φησίν, ἴδε ἀληθῶς ἄνθρωπος ἀπερίεργος· ἔχεις τὰ νικητήρια λαβὼν Αἴσωπε· ἅλις ἔχει σοι τοῦ λοιποῦ· τὸ δ' ἐντεῦθεν ἐλευθερίας τῆς σῆς ἐπιτεύξῃ. τῇ δ' ἐπιούσῃ ὁ Χάνθος ἐπέταξε τῷ Αἰσώπῳ εἰς τὸ βαλανεῖον ἀπελθεῖν, καὶ

καὶ σκέψασθαι εἰ μὴ πολὺς πάρεστιν ὄχλος, βούλεσθαι γὰρ αὐτὸν λουθῆναι. ἀπιόντι δὲ ὁ στρατηγὸς συναντήσας, καὶ τοῦ Ξάνθου γνοὺς αὐτὸν ὄντα, ἤρετο ποῖ πορεύοιτο. τοῦ δὲ οὐκ οἶδα, φαμένου, νομίσας ὁ στρατηγὸς τὴν ἐρώτησιν αὐτοῦ παρ᾽ οὐδὲν λογίσασθαι, εἰς εἱρκτὴν αὐτὸν ἀπαχθῆναι κελεύει. ἀπαγόμενος τοίνυν ὁ Αἴσωπος ἀνέκραξεν, ὁρᾷς ὦ στρατηγὲ, ὅπως ὀρθῶς ἀπεκρίθην· ἃ γὰρ μὴ προσεδόκησα, καὶ συνήντησά σοι, καὶ εἰς εἱρκτὴν ἤδη ἀπάγομαι. καὶ ὁ στρατηγὸς ἐκπλαγεὶς ἐπὶ τῷ τῆς ἀπολογίας ἑτοίμῳ, ἀφῆκεν ἀπιέναι. Αἴσωπος δὲ παραγενόμενος εἰς τὸ βαλανεῖον καὶ πλῆθος ἐν αὐτῷ θεασάμενος ὄχλου, καὶ λίθον ὁρᾷ κατὰ τὸ τῆς εἰσόδου μεσαίτατον κείμενον, ἐφ᾽

ἐν

& ſcrutari an multa adeſſet turba, velle enim lauari. Abeunti autem prætor occurrens, & Xanthi ipſum eſſe cognoſcens, interrogauit quonam iret. Quod cũ ſe is negaſſet ſcire, exiſtimãs prætor interrogationẽ ſuã floccipẽdi, in carcerẽ ipſum abduci iubet. Cum igitur abduceretur Aeſopus, clamauit, Vides ô prætor, quẽadmodũ recte reſponderim: quæ enim non expectaui, & occurri tibi, & ĩ carcerẽ iã trahor. Tũ pretor ſtupefactꝰ reſpõſi prõptitudine ſiuit abire. Aeſopꝰ autẽ ꝓfectꝰ in balneas, multã turbã in ipſis intuitus eſt, ſed & lapidẽ videt in medio ingreſſu poſitum. in

e quem

quē ſinguli ingrediētes & egrediētes pedē offendebāt. Hunc autē vnus quis ingrediēs vt lauaretur, ſublatū trāſpoſuit. reuerſus igitur ad herū, Si vis, inqt, here lauari, vnū hominē in balneis vidi. Et Xātho, ꝑfecto, ac multitudinē lauātiū vidēte, & qd hoc, dicēte, ô Aeſope, nōne vnū hominē dixiſti te vidiſſe, et Aeſop⁹, Certè, inqt: nā lapidē illū (manu oſtēdēs) ante ingreſſum poſitū reperi, in quē ingrediētes oēs & exeuntes offendebāt. vnus verò quidā antequā illideret, eleuatū trāſpoſuit. Illū igitur vnū hominem dixi vidiſſe, pluris faciēs quàm alios. tum Xāthus, Nihil apud Aeſopū tardū eſt ad reſpon

ὃν ἕκαστος τῶν εἰσιόντων τέ καὶ ἐξιόντων τὸν πόδα προσέπταιον. τοῦτον δὲ εἷς τις εἰσιὼν ἐφ᾽ ᾧ λούσασθαι, ἄρας μετέθηκεν. ὑποστρέψας οὖν πρὸς τὸν δεσπότην, εἰ κελεύεις, φησί, δέσποτα λούσασθαι, ἕνα ἄνθρωπον ἐν τῷ βαλανείῳ τεθέαμαι. καὶ τοῦ Ξάνθου ἐλθόντος, καὶ τὸ πλῆθος τῶν λουομένων ἰδόντος, καὶ τί τοῦτο, εἰπόντος, Αἴσωπε; οὐχ ἕνα ἄνθρωπον ἔφης ἑωρακέναι; ὁ Αἴσωπος, ναί, φησιν. τὸν γὰρ λίθον ἐκεῖνον (τῇ χειρὶ δείξας) πρὸ τῆς εἰσόδου κείμενον εὗρον, ἐφ᾽ ὃν οἱ εἰσιόντες πάντες καὶ ἐξιόντες προσέπταιον. εἷς δέ τις πρὶν ἢ προσπταῖσαι, ἄρας μετέθηκεν. ἐκεῖνον οὖν ἕνα ἄνθρωπον εἶπον ἑωρακέναι, προτιμήσας τῶν ἄλλων. καὶ ὁ Ξάνθος, οὐδὲν παρὰ τῷ Αἰσώπῳ ἀργὸν εἰς ἀπολ

ἀπολογίαν. ἄλλοτέ ποτε τοῦ Ξάνθου ἐξ ἀφέδρου ἐπανιόντος, καὶ πυθομένου τὸν Αἴσωπον, τί δή ποτε οἱ ἄνθρωποι μετ᾽ ἀπόπατον τὰ διὰ γαστρὸς ἐκκρίματα βλέπουσιν; ἐκεῖνος ἔφη, κατὰ τοὺς παλαιοὺς χρόνους ἀνήρ τις τῶν τρυφερώτερον ζώντων πολὺν χρόνον ὑπὸ σπατάλης ἐν ἀφόδῳ ἐκάθητο, ὡς καὶ τὰς οἰκείας ἐκεῖ διατρίβων ἀποπατῆσαι φρένας. ἐξ ἐκείνου τοίνυν δεδοικότες οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, πρὸς τὰς διὰ γαστρὸς ἀφορῶσι λύματα, μή πως καὶ αὐτοὶ τοῦτο πεπόνθασιν. ἀλλὰ σὺ δέσποτα, μὴ φοβοῦ. οὐ γὰρ ἔχεις φρένας. ἐν ἡμέρᾳ δέ τινι συμποσίου συγκροτηθέντος, καὶ τοῦ Ξάνθου σὺν τοῖς ἄλλοις τῶν φιλοσόφων ἀνακλινθέντος, καὶ τοῦ πότου ἤδη ἐπικρατήσαντος, συχνὰ προβλήμ

reſponſioné. Aliquã do aliàs Xantho ex latrina redeunte & interrogante Aeſopum, Quid ita homines poſt cacationem ventris excrementa aſpiciũt? Ille ait, Antiquis tẽporibus vir quidam delicatius viuens multo tempore præ deliciis in latrina ſedebat, vt & ſua illic immorans cacauerit præcordia. Ex illo tempore igitur timentes cæteri homines, ventris inſpiciunt ſordes, ne quo modo & ipſi hoc patiãtur. Sed tu here, ne time. non enim ſunt tibi præcordia. Dic autẽ quodam, celebrato cõuiuio, & Xãtho cũ aliis philoſophis diſcumbẽte, & potu iã inualeſcẽte, crebræ quæ-

 ſtion

ſtiones inter hos ver
ſabãtur. atq; Xantho
incipiente turbari,
Aeſopus aſtans, ait,
Here, Bacchus tria
poſsidet tẽperamen-
ta: primùm volupta-
tis, ſecundũ ebrieta-
tis, tertiũ cõtumeliæ.
Et vos igitur poti iã
& lætati, quæ reli-
qua ſunt omittite. tũ
Xanthus iam ebrius
ait, Tace: Inferis con
ſule. Et Aeſopus. Igi
tur & in inferos diſ-
trahere. Ex diſcipu-
lis autẽ quidam ſub-
ebrium iam Xanthũ
vidẽs, & vt in vniuer
ſum dicam, temulen-
tum, O pręceptor, in-
quit, poteſt'ne quis
ebibere mare homo?
Et ille, Admodum
quidẽ. ego enim ipſe
hoc ebibã. Et diſcipu
lus, At ſi nõ poteris,
quã nam tibi multã
irrog

βλήματα μεταξὺ τού-
των ἐκαλινδεῖτο. καὶ τοῦ
Ξάνθου ἀρξαμένου τα-
ράττεσθαι, Αἴσωπος πα-
ρεστὼς, ἔφη, δέσποτα, ὁ
Διόνυσος τρεῖς κέκτηται
κράσεις, τὴν μὲν πρώτην
ἡδονῆς, τὴν δὲ δευτέ-
ραν μέθης, τὴν δὲ τρί-
την ὕβρεως. καὶ ὑμεῖς οὖν
πεπωκότες ἤδη καὶ ἡ-
σθέντες, τὰ ἐφεξῆς κατα-
λίπετε. καὶ ὁ Ξάνθος ἤ-
δη μεθύων φησὶ, σιώπα·
τοῖς ἐν ᾅδῃ συμβούλευε.
καὶ ὁ Αἴσωπος, οὐκοῦν καὶ
εἰς ᾅδου κατασπασθήσῃ.
τῶν δὲ σχολαστικῶν τις
ὑποβεβρεγμένον ἤδη τῇ
μέθῃ τὸν Ξάνθον ἰδὼν,
καὶ ὅλον εἰπεῖν, οἰνο-
πλῆγα, καθηγητὰ, φη-
σι, δύναταί τις ἐκ-
πιεῖν τὴν θάλατταν ἄν-
θρωπος; καὶ ὃς, πάνυ μὲν
οὖν. ἐγὼ γὰρ αὐτὸς ταύ-
την ἐκπίομαι. καὶ ὁ σχο-
λαστικὸς, εἰ δ' οὐ δυνή-
σῃ, τί ποτέ σοι τίμημα
ἐπιγ

ἐπιγράψω; καὶ ὁ Ξάνθος τὴν οἰκίαν μου τίθημι πᾶσαν. καὶ αὐθι τούτοις κα-ταθέμενοι τοὺς δακτυλίους τὰς συνθήκας ἐκύρωσαν· τότε μὲν οὖν διελύθησαν. τῇ δ᾽ ὑστεραίᾳ πρωΐας ἐξεγερθέντος τοῦ Ξάνθου, καὶ τὴν τε ὄψιν νιψαμένου, καὶ τὸν δακτύλιον ἐν τῷ νίπτεσθαι μὴ ἰδόντος, καὶ τὸν Αἴσωπον περὶ αὐτοῦ πυθομένου, ἐκεῖνος, οὐκ οἶδα, φησι, τί ποτε γέγονεν· ἓν δ᾽ οἶδα μόνον, ὅτι τῆς οἰκίας σαυτοῦ ἀλλότριος γέγονας. καὶ ὁ Ξάνθος, ὅτι τί δή; καὶ ὁ Αἴσωπος, ὅτι τὴν χθὲς μεθύων συνέθου τὴν θάλατταν ἐκπιεῖν, κἀπὶ ταῖς ὁμολογίαις κατέθου καὶ τὸν δακτύλιον· κἀκεῖνος, καὶ πῶς ὑπὲρ ἐγὼ μεῖζον πίστεως ἔργον δυνήσομαι; ἀλλά σου νῦν δέομαι, εἴ τις σύνθεσις, εἴ τις δεινό-

της

irrogabo? Tum Xanthus, Domũ meã depono totam. Atque interim depoſitis anulis pacta firmauerunt, tũ diſceſſerunt. Poſtridie diluculò excitato Xantho, ac faciẽ lauante, & anulum inter lauandum non vidente, & Aeſopum de eo interrogante, ille, Neſcio, inquit, quidnam factum fuerit: ſed vnum ſcio tantùm, quod à domo decideris tua. Tum Xanthus, Quamobrẽ? Et Aeſop⁹, Quoniam heri ebrius pepigiſti mare ebibere, atque in pactis depoſuiſti & anulum. Et is, Et quomodo maius fide opus potero? Verùm te nunc rogo, ſi quod commẽtum, ſi qua verſu-

 tia,

tia,ſi qua experiētia,
prǽſto ſis,ac opē por
rige,vt vincā,aut pa
cta diſſoluā.& Aeſo
pus,Vincere quidem
haud licet,ſed vt ſol
uas pacta efficiā. Cū
hodie rurſus in vnū
conueneritis, nullo
modo videaris time-
re,verùm quę pactus
es bene potus,eadem
nunc etiam ſobrius
dic.Iubeas itaq; ſtra-
menta & menſam in
littore poni, & pue-
ros paratos cum po-
culis porrigere tibi
marinā aquam.Cùm
autem omnem vide-
ris turbam concur-
riſſe ad ſpectaculum,
ipſe diſcumbens iu-
be ex mari impleri
poculum : atque hoc
accepto omnibus au
dientibus dic pactis
præfecto, Quæ'nam
apud vos fœdera in
iuim

τῆς καὶ ἐμπειρίας, ξυμπα-
ρίστασο, καὶ βοήθειαν ὄρε-
γε, ὡς περιγένεσθαι, ἢ
τάς γε συνθήκας λῦσαι
καὶ ὁ Αἴσωπος, περι-
γενέσθαι μὲν οὐκ ἔνι, λυ-
θῆναι δὲ τὰς ὁμολογίας
ποιήσω. ἐπειδὰν γὰρ αὖ-
θις τήμερον εἰς ταὐτὸ συν-
έλθητε, μηδ' ὁτιοῦν φα-
νῇς δειλιάσας, ἀλλ' ἅ-
περ ὡμολόγησας παροι-
νῶν, ταῦτα καὶ νήφων
λέγε. κέλευσον μέντοι
στρώματα καὶ τράπεζαν
παρὰ τὴν κίονα τεθῆναι,
καὶ παῖδας ἑτοίμους σὺν
ἐκπώμασιν ὀρέγειν σοὶ
τὸ θαλάττιον ὕδωρ. ἐπει-
δὰν δὲ σύμπαντα θεά-
σῃ τὸν ὄχλον συνδεδρα-
μηκότα ἐπὶ τὴν θέαν,
αὐτὸς ἀναπεσὼν κέ-
λευσον ἐκ τῆς θαλάττης
πλησθῆναι τὸ ἔκπωμα·
καὶ τοῦτο λαβὼν ἐν ἐπη-
κόῳ πάντων εἰπὲ τῷ
συνθηκοφύλακι, τίνα
παρ' ὑμῖν πεποιήκαμεν
τὰ

τὰς συνθήκας; καὶ ὃς ἀπονεμνεῖταί σοι, ὡς ὡμολόγησας τὴν θάλασσαν ἐκπιεῖν. στραφεὶς οὖν σὺ πρὸς ἅπαντας οὕτω φράσον, ἄνδρες σάμιοι ἴστε καὶ ὑμεῖς πάντως πλείστους ὅσους ποταμοὺς ἐκβάλλοντας εἰς τὴν θάλασσαν, ἐγὼ δὲ συνεθέμην μόνην τὴν θάλατταν ἐκπιεῖν, οὐ μὴν καὶ τοὺς ἐξιόντας εἰς αὐτὴν ποταμούς. οὗτος οὖν ὁ σχολαστικὸς ἀπελθὼν πρότερον ἐπισχέτω τοὺς ποταμοὺς ἅπαντας, εἶτα δ' εὐθὺς ἐγὼ τὴν θάλατταν μόνην ἐκπίομαι. ὁ δὲ Ξάνθος τὴν μέλλουσαν ἐκ τούτου τῆς συνθήκης διάλυσιν ἔσεσθαι γνοὺς, ὑπερήσθη. τοῦ δήμου τοίνυν παρὰ τὸν αἰγιαλὸν συρρεύσαντος ὡς ἐπὶ θέαν τοῦ πραχθήσεσθαι μέλλοντος, καὶ τοῦ Ξάνθου κατὰ τὰ διδαχθέντα πρὸς τὸ Αἰσώ

iuimus? Atque is reſpondebit tibi, quòd pepigeris mare ebibere. Conuerſus igitur tu ad omnes ſic dicito, Viri Samii, ſcitis & vos penitus quàm plurimos fluuios prorumpere in mare, ego autem pactus ſum ſolùm mare ebibere, nõ etiam exeũtia in ipſum flumina. Hic itaq; ſcholaſticus eat prius retenturus flumina omnia, deinde ſtatim mare ſolum ebibam. Xanthus autem futuram ex hoc pacti ſolutionem cognoſcens, vehementer lętatus eſt. Populo igitur ad littus confluente ad ſpectaculum eius quod faciundum erat, cúmque Xanthus quæ edoctus fuerat ab

Aeſopo feciſſet, ac dixiſſet, Samii acclamarunt laudātes ipſum & admirantes. Sed ſcholaſticus tū ante Xanthi pedes prouolutus, & victum ſe confitebatur & pacta rogabat diſſolui. Quod & fecit Xanthus exorāte populo. Profectus autem ipſis in domū, Aeſopus adiēs Xanthū inquit, Per omnē tibi vitā gratificat' ego, nōne dignus ſum ô here conſequi libertatē? Et Xanthus obiurgādo ipſum repulit, dicens, An nolo ipſe hoc facere? ſed exi ante veſtibulū, & ſpeculare, & ſi videris duas cornices, renūcia mihi: bonū eñ augurium hoc: ꝙ ſi vnā videas, hoc malū. Accedēs igitur Aeſopus,

Αἰσώπου δράσαντος, καὶ εἰπόντος, οἱ Σάμιοι ἀνεβόησαν εὐφημοῦντες αὐτὸν καὶ θαυμάζοντες. ὁ δὲ σχολαστικὸς προσπεσὼν τηνικαῦτα τῶν Ξάνθου, νενικῆσθαί τε ὡμολόγει, καὶ τὰς συνθήκας ἐδεῖτο λῦσαι. ὃ καὶ πεποίηκε Ξάνθος δυσωποῦντος τοῦ δήμου. ἀφικομένων δὲ αὐτῶν εἰς τὴν οἰκίαν, Αἴσωπος προσελθὼν τῷ Ξάνθῳ φησὶν, ὁ πάντα σοὶ τὸν βίον χαρισάμενος ἐγὼ, οὐκ ὢν ἄξιός εἰμι δέσποτα τυχεῖν ἐλευθερίας; καὶ ὁ Ξάνθος λοιδορήσας αὐτὸν ἀπήλασε, λέγων, μὴ γὰρ οὐ βουλομένῳ μοι ἐστὶ τοῦτο πρᾶξαι; ἀλλ' ἔξελθε πρὸ τοῦ πυλῶνος, καὶ σκέψαι, κἂν ἴδῃς δύο κορώνας, ἀνάγγειλόν μοι· ἀγαθὸς γὰρ οἰωνὸς οὗτος· ἐπεὶ εἰ μίαν ἴδῃς, τοῦτο πονηρόν. προσελθὼν οὖν ὁ Αἴσωπος,

πος, καὶ συμβὰν, οὕτω δύο κορώνας ἐπί τινος ἰδὼν δένδρου καθεζομένας, προσελθὼν τῷ Ξάνθῳ ἀνήγγειλεν. ἐξιόντι δὲ τῷ Ξάνθῳ, ἡ ἑτέρα τούτων ἀπέπτη. καὶ ὁ Ξάνθος θατέραν μόνην ἰδὼν, ἔφη, οὐκ εἶπάς μοι κατάρατε, δύο ἑωρακέναι; καὶ ὃς, οὕτως, ἀλλ' ἡ ἑτέρα ἀπέπτη. καὶ ὁ Ξάνθος, ἐπέλιπέ σοι δραπέτα τὸ χλευάζειν με; καὶ κελεύει αὐτὸν γυμνωθέντα τύπτεσθαι. τοῦ δ' Αἰσώπου μαστιγουμένου προσελθών τις ἐκάλει ἐπὶ τὸ δεῖπνον τὸν Ξάνθον, καὶ ὁ Αἴσωπος ἔτι τυπτόμενος ἀνεβόησεν· οἴ μοι τῷ δυστήνῳ. ἐγὼ μὲν γὰρ ὁ τὸ δικόρωνον ἰδὼν τύπτομαι, σὺ δ' ὁ μίαν ἰδὼν μόνην εἰς εὐωχίαν ἄπει. ἔωλος ἄρ' ἦν ἡ οἰωνοσκοπία. καὶ ὁ Ξάνθος τὸ ἀγχίνουν αὐτοῦ

pus, & cũ fortè duas ſic cornices ſupra quadã vidiſſet arbore ſedentes, accedens Xantho renũciauit. Exeunte autẽ Xãtho altera harũ auolauit: & Xanthus alterã ſolam vidẽs, ait, Nõ'ne dixiſti mihi, execrãde, duas vidiſſe te? & is, Ita, ſed altera auolauit. Tum Xãthus, Reliquũ erat tibi fugitiue, vt derideres me? & iubet eum denudatũ verberari. At dũ Aeſopus verberabatur, profectus quidã inuitauit ad cœnã Xãthũ, ac Aeſopus inter verbera exclamauit, Hei miſero mihi. ego enĩ q duas vidi cornices verberor: tu verò q vnã tãtũ, in conuiuiũ abis. vanũ itaq; fuit auguriũ. tũ Xanthus ſolertiam eius

eius admiratꝰ, ceſſare iubet verbera. Nō multis autē pòſt diebus philoſophos & rhetoras cùm inuitaſſet Xanthus, iuſsit Aeſopo ante veſtibulum ſtare, & nullum idiotam ingredi ſinere, ſed ſapiētes ſolos. Hora autē prandii clauſo veſtibulo Aeſopus intus ſedebat. Ex inuitatis autem quodam profecto, & ianuam pulſante, Aeſopus intus ait: Quid mouet canis? Ille putans canis vocari, iratꝰ diſceſsit. ſic ergo vnuſquiſque veniēs, redibat iratꝰ, putās ſe iniuria affici, Aeſopo eadē oēs intus interrogante. Quū autē vnus ipſorū pulſaſſet, & quid mouet canis, audiuiſſet, & caudā & aures

αὐτοῦ θαυμάσας, παύσασθαι κελεύει τυπτόμενον. μετὰ δ' οὐ πολλὰς ἡμέρας φιλοσόφους καὶ ῥήτορας καλέσας ὁ Ξάνθος, ἐκέλευσε τῷ Αἰσώπῳ πρὸ τοῦ πυλῶνος στῆναι, καὶ μηδένα τῶν ἰδιωτῶν εἰσελθεῖν συγχωρῆσαι, ἀλλ' ἢ τοὺς σοφοὺς μόνους. τῇ δὲ ὥρᾳ τοῦ ἀρίστου κλείσας Αἴσωπος τὸν πυλῶνα ἐντὸς ἐκαθέσθη. τῶν κεκλημένων δέ τινος ἐλθόντος, καὶ τὴν θύραν κόπτοντος, Αἴσωπος ἔνδοθεν ἔφη. τί σείει ὁ κύων; ὁ δὲ νομίσας κύων κληθῆναι, ὀργισθεὶς ἀνεχώρησεν. οὕτως οὖν ἕκαστος ἀφικνούμενος, αὖθις ἀπῄει σὺν ὀργῇ, νομίσας ὑβρίζεσθαι, τοῦ Αἰσώπου ταυτὰ πάντας ἔνδοθεν ἐρωτῶντος. ἑνὸς δ' αὐτῶν κόψαντος, καὶ τί σείει ὁ κύων ἀκούσαντος, καὶ τήν τε κέρκον καὶ τὰ ὦτα

ἐπονομᾳθέντα, Αἴσωπος αὐτὸν ὀρθῶς δοκιμάσας ἀποκεκρίσθαι, ἀνοίξας πρὸς τὸν δεσπότην ἤγαγε, καί φησιν, οὐδεὶς τῶν φιλοσόφων συνεστιαθῆναί σοι ἦλθεν, ὦ δέσποτα, πλὴν οὗτος μόνος. καὶ ὁ Ξάνθος σφόδρα ἠθύμησε, παραλελογίσθαι οἰηθεὶς ὑπὸ τῶν κληθέντων. τῇ δ' ὑστεραίᾳ συνελθόντες οἱ κληθέντες ἐπὶ τὴν διατριβὴν, ἐνεκάλουν τῷ Ξάνθῳ, φάσκοντες, ὡς ἔοικας, ὦ καθηγητὰ, ἐπεθύμεις μὲν αὐτὸς ἐξουδενῶσαι ἡμᾶς, αἰδούμενος δὲ, τὸν σαπρὸν ἐπὶ τῶν πυλῶν ἔστησας Αἴσωπον, ὡς προπηλακίσαι καὶ κύνας ἡμᾶς ἀποκαλέσαι. καὶ ὁ Ξάνθος, ὄναρ τοῦτ' ἐστὶν, ἢ ὕπαρ. κἀκεῖνοι, εἰ μὴ ῥέγχομεν, ὕπαρ. καὶ δὴ τάχος μετακληθεὶς Αἴσωπος, καὶ ἐρωτηθεὶς σὺν ὀργῇ τοῦ χάριν

reſpondiſſet, Aeſop⁹ ipſum rectè iudicās reſpondiſſe, aperta ianua ad herū duxit, ac īquit, Nullus philoſophus ad conuiuiū tuū venit ô here, præter hūc ſolum. Et Xāthus valde triſtatus eſt, deceptū ſe exiſtimans ab inuitatis. Poſtridie cum veniſſent inuitati ad literariū ludum, accuſabant Xanthū, dicentes, Vt videris, ô præceptor, cupiebas quidem ipſe cōtemnere nos, ſed veritus, putridum in veſtibulo cōſtituiſti Aeſopum, vt nos iniuria afficeret & canes vocaret. Et Xāth⁹, Inſomniū ne id eſt, an vera res? Tū illi, Niſi ſtertimus, vera res. Et celeriter vocatus Aeſopus & rogatus cū ira, cuius rei

rei gratia amicos i-
gnominioſè amoli-
tus eſſet, ait, Non tu
mihi here mandaſti,
ne quẽ vulgariũ ac ĩ-
doctũ hominẽ pmit-
terẽ in tuũ cõuenire
cõuiuiũ, ſed ſolos ſa-
piẽtes? tũ Xãthus, Et
quales hi? nõne ſapiẽ
tes? & Aeſopꝰ, Nullo
pacto: ipſis etenim pul
ſantibus ianuã, & me
intꝰ rogitãte, quidnã
moueat canis, neque
quiſquã eorũ intelle
xit ſermonẽ. Ego igi
tur cũ indocti oẽs vi
derẽtur, nullũ ipſorũ
introduxi, niſi hunc
qui ſapiẽter reſpõdit
mihi. Sic igitur quũ
Aeſopus reſpõdiſſet,
recte omnes dicere
ipſum confirmarunt.
Ac poſt dies rurſum
aliquot Xãthꝰ ſequẽ-
te Aeſopo ad monu-
mẽta acceſsit. Et q̃ in
arcis

χάριν τοὺς φίλους ἀτί-
μως ἀπέστρεψεν, ἔφη, οὐ-
χὶ σύ μοι δέσποτα ἐνε-
τείλω, μή τινα τῶν ἰ-
διωτῶν καὶ ἀμαθῶν ἀν-
δρῶν ἐᾶσαι πρὸς τὴν
σὴν συνελθεῖν εὐωχί-
αν, ἀλλ' ἢ τοὺς σοφοὺς
μόνους; καὶ Ξάνθος, καὶ
τίνες οὗτοι, οὐ τῶν σοφῶν;
καὶ Αἴσωπος, οὐδεμιᾷ μη-
χανῇ αὐτῶν· καὶ γὰρ κο-
πτόντων τὴν θύραν, κἀ-
μοῦ ἔνδοθεν ἐρωτῶντος,
τί ποτε σείει ὁ κύων, οὐδ'
ὁστισοῦν αὐτῶν συνῆ-
κε τὸν λόγον. ἐγὼ γοῦν
ὡς ἀμαθῶν πάντων φα-
νέντων, οὐδένα τούτων εἰ-
σήγαγον, πλὴν τὸν σο-
φὸν τοῦτον ἀποκριθέντα
μοι. οὕτως οὖν τοῦ Αἰσώπου
ἀπολογησαμένου, ὀρθῶς
ἅπαντες λέγειν αὐτὸν
ἐψηφίσαντο. καὶ μεθ' ἡμέ-
ρας πάλιν τινὰς ὁ Ξάν-
θος ἑπομένου τοῦ Αἰσώπου
πρὸς τὰ μνήματα πα-
ρεγένετο, καὶ ἃ ἐν ταῖς
λαφυ

λάρνακξιν ἐπιγράμματα τὰ ἀναγινώσκων, ἑαυτὸν ἔτερπε. τοῦ δ' Αἰσώπου ἔν τινι τούτων ἐγκεχαραγμένα στοιχεῖα ταῦτα ἰδόντος, α β δ ο ε θ χ, ἐπιδείξαντός τε τῷ Ξάνθῳ, καὶ ἐρομένου, εἰ ἄρα ταῦτα εἰδείη· ἐπιμελῶς ἐκεῖνος σκεψάμενος, οὐχ οἷός τ' ἐγένετο τὴν τούτων εὑρεῖν διασάφησιν, καὶ ὁμολόγησεν ἀπορῆσαι τοῖς ὅλοις. καὶ ὁ Αἴσωπος, εἰ διὰ ταύτης τῆς στήλης, ὦ δέσποτα, θησαυρὸν ὑποδείξω σοι, τίνι με ἀμείψῃ; καὶ ὅς, θάρσει, λήψῃ γὰρ τὴν ἐλευθερίαν σου, καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ χρυσίου. τότε ὁ Αἴσωπος ἀποσχὼν τῆς στήλης βήματα τέσσαρα, καὶ ὀρύξας, ἀνέλαβέ τε τὸν θησαυρὸν, καὶ ἤνεγκε τῷ δεσπότῃ, λέγων, δός μοι τὴν ἐπαγγελίαν, δι' ἧς εὗρες τὸν θησαυρόν.

arcis erant epigrammata legens ſeipſum delectabat. At Aeſopo in quadā ex ipſis inſcultas literas has vidente, *α β δ ο ε θ χ*, oſtendenteq́; Xantho, atq; rogante, an haſce nouiſſet: diligenter ille ſcrutatus, nō potis fuit harum inuenire declarationem, ac faſſus eſt dubitare omnino. Tum Aeſopus, Si per hanc columnulam ô here, theſaurum oſtēdam tibi, quā re me remunerabis? Et is, Confide, accipies enim libertatem tuam, atq; dimidiū auri. Tunc Aeſopus diſtās à cippo paſſus quatuor, & fodiens accepitq́; theſaurum, & tulit hero, dicens, Da mihi promiſſum, cujus cauſa iueniſti theſaurum.

rum.& Xãthus,Non
ſi & ego ſapiam,niſi
& ſenſum literarum
mihi dixeris: nam
ſcire hoc multò re
inuenta mihi pretio-
ſius.& Aeſopus,Qui
theſaurũ infodit hîc,
vt vir ſapiens literas
inſculpſit has,quæ &
inquiunt, α recedẽs,
β paſſus, δ quatuor,
ο fodiens, ε inuenies,
θ theſaurum, χ au-
ri. Et Xãthus,Quia
ita ſolers es & aſtu-
tus, non accipies tuã
libertatem Et Aeſo-
pus,Renũciabo dan-
dum aurum ô domi-
ne regi Byzantino-
rum:illi enim recon-
ditum eſt. Et Xan-
thus, Vnde hoc no-
ſti? Et ille, Ex li-
teris: hoc enim in-
quiunt, α redde,β re
gi δ Dionyſio, ο
quem, ε inueniſti, θ
theſau

ρον. καὶ ὁ Ξάνθος, οὐχ
ὅσα καὶ μὲ εἰδέναι, εἰ μὴ
καὶ τὸν νοῦν τῶν στοι-
χείων μοι φράσῃς· τὸ
γὰρ μαθεῖν τοῦτο πολὺ
τοῦ εὑρήματος ἐμοὶ τι-
μιώτερον. καὶ ὁ Αἴσωπος
ὁ τὸν θησαυρὸν κατορύ-
ξας ἐνταῦθα, ὡς σοφὸς
ἀνὴρ τὰ στοιχεῖα διεχά-
ραξε ταῦτα, ἃ καί φη-
σιν, α ἀποβὰς, β βήμα-
τα, δ τέσσαρα, ο ὀρύξας,
ε εὑρήσεις, θ θησαυρὸν,
χ χρυσίου. καὶ ὁ Ξάνθος,
ἐπειδήπερ οὕτως ἐπί-
βουλος εἶ καὶ πανοῦρ-
γος, οὐ λήψῃ σου τὴν
ἐλευθερίαν. καὶ ὁ Αἴ-
σωπος, ἀναγγελῶ δο-
θῆναι, ὦ δέσποτα, τὸ
χρυσίον τῷ βασιλεῖ Βυ-
ζαντίων· ἐκείνῳ γὰρ τε-
ταμίευται. καὶ ὁ Ξάνθος,
πόθεν τοῦτ' οἶσθα; καὶ
κεῖνος, ἐκ τῶν στοιχείων·
τοῦτο γάρ φησιν. α ἀπό-
δος, β βασιλεῖ, δ Διο-
νυσίῳ, ο ὃν, ε εὗρες, θ
θησαυ

θησαυρὸν, χ χρυσίου. καὶ ὁ Ξάνθος ἀκούσας τοῦ βασιλέως εἶναι τὸ χρυσίον, τῷ Αἰσώπῳ ἔφη, λαβὼν τὸ ἥμισυ τοῦ κέρδους, ἡσύχασον. κα᾽ κεῖνος, οὐ σύ μοι νῦν τοῦτο παρέχεις, ἀλλ᾽ ὁ χρυσίον ἐνταυθοῖ κατορύξας· καὶ ὅπως, ἄκουσον, τοῦτο γὰρ λέγει τὰ γράμματα, α ἀνελόμενοι, β βαδίσαντες, δ διέλεσθε, ο ὃν, ε εὕρετε θ θησαυρὸν, χ χρυσίου. καὶ ὁ Ξάνθος, δεῦρο, φησιν, εἰς τὴν οἰκίαν, ὡς ἂν καὶ τὸν θησαυρὸν διελώμεθα, καὶ σὺ τὴν ἐλευθερίαν ἀπολάβῃς. ἐλθόντων οὖν, ὁ Ξάνθος φοβούμενος τὸ τοῦ Αἰσώπου λάλον, εἰς εἱρκτὴν αὐτὸν κέλευσεν ἐμβληθῆναι. καὶ ὁ Αἴσωπος ἀπαγόμενος, τοιαῦται, φησιν, εἰσιν αἱ ὑποσχέσεις τῶν φιλοσόφων· οὐχ ὅτι γὰρ μὴ ἀπολαμβάνω μου τὴν

theſaurum, χ auri. Et Xanthus audiens regis eſſe theſaurum, Aeſopo ait, Accepto dimidio lucri, taceto. Et ille, Nō tu mihi nunc hoc præbes, ſed qui aurū hic infodit: ac quemadmodum, audi: hoc enim dicunt literæ α acceptum, β vadentes, δ diuidite, ο quem, ε inueniſtis, θ theſaurum, χ auri. Et Xanthus, Veni, inquit, in domū, vt & theſaurum diuidamus, & tu libertatem accipias. Profectis ergo, Xanthus timēs Aeſopi loquacitatem, in carcerem ipſum iuſſit inijci. Et Aeſopus inter abducendum, Huiuſmodi, inquit, ſunt promiſſa philoſophorū: non ſolum enī nō accipio meā libert

libertatem, ſed & in carcerem iubes iniici me. Xãthus igitur iuſsit ipſum ſolui, & ait ei, Nimirũ rectè inquis, vt parta libertate vehementior ſis contra me accuſator. Tum Aeſopus dixit, Quodcunque mihi potes facere, fac malum: omnino vel inuitus liberabis me. Ea verò tempeſtate huiuſmodi res Sami obtigit. Quũ publicè feſtum celebraretur, repẽtè aquila deuolans, & publicum rapiens anulum, in ſerui ſinum demiſit. Itaque Samii perterriti, & in plurimum ob hoc prodigium cùm incidiſſent mœrorem, in vnũ coacti, cœperũt rogare Xãthum, quòd primus ciuium eſſet & philoſop

τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλὰ
καὶ εἰς δεσμωτήριον κε-
λεύεις βληθῆναί με.
ὁ μὲν οὖν Ξάνθος ἐκέλευ-
σεν αὐτὸν ἀπολυθῆναι
καὶ πρὸς αὐτὸν ἔφη, πάν
καλῶς φῂς, ἵν᾽ ἐλευθερί
ας τυχὼν, σφοδρότερό
μου γένῃ κατήγορος.
ὁ δὲ Αἴσωπος εἶπεν, ὅ, τ
ποτέ με ἔχεις κακὸ
ποιεῖν, ποίει· πάντως
ἄκων ἐλευθερώσεις μ
κατὰ δὲ τοὺς καιρο
τούτους συνέπεσέ τι το
οὗτον ἐν Σάμῳ. πανδή
μου ἑορτῆς ἀγομένης ἀ
φνὴς ἀετὸς καταπτὰ
καὶ τὸν δημόσιον ἁρπά
σας δακτύλιον, εἰς δούλ
κόλπον ἀφῆκεν. οἱ μ
οὖν Σάμιοι θορυβηθέν
τες, καὶ εἰς πλείστην π
ρὶ τοῦδε τοῦ σημεί
πεσόντες τὴν ἀγωνία
κατὰ ταυτὸν ἀθροισθ
τες, ἤρξαντο δεῖσθαι
Ξάνθου. ἅτε πρώτ
τῶν πολιτῶν ὄντος καὶ φ
λοσόφ

λοσόφου, σφίσι τὴν κρίσιν τοῦ σημείου διασαφῆσαι. ὁ δὲ τοῖς ὅλοις ἐπαπορῶν, χρόνον ᾔτησε. καὶ ἀφικόμενος οἴκαδε, πολὺς ἦν ἀθυμῶν, καὶ τῇ λύπῃ βαπτιζόμενος, οἷα δὴ μηδὲν κρῖναι δυνάμενος. ὁ δ' Αἴσωπος τὴν ἀθυμίαν συννοήσας τοῦ Ξάνθου, προσελθὼν, λέγει, τοῦ χάριν, ὦ δέσποτα, οὕτω διατελεῖς ἀθυμῶν; ἐμοὶ προσανάθου, χαίρειν εἰπὼν τῷ λυπεῖσθαι, αὔριον δ' εἰς ἀγορὰν προσελθὼν, εἰπὲ τοῖς Σαμίοις, ὡς ἐγὼ οὔτε σημειολυτεῖν ἐπαιδεύθην, οὔτ' οἰωνοσκοπεῖν, παῖς δέ μοι πρόσεστι πολλῶν πεῖραν εἰδὼς, αὐτὸς ὑμῖν τὸ ζητούμενον λύσει. κἂν μὲν αὐτὸς ἐπιτύχω τῆς λύσεως δέσποτα, σὺ τὴν δόξαν ἀποίσῃ, τοιούτῳ χρώμενος δούλῳ· ἂν ἀποτύχω, ἐμοὶ μόνῳ ἡ ἐντεῦ-

θεν

loſophus, vt ſibi iudiciũ prodigii manifeſtaret. At ille oĩno ambigens, tempus petiit. Et profectus domũ, multùm erat triſtis, & ſolicitudinibus immerſus, vt qui nihil iudicare poſſet. Sed Aeſopꝰ mœrore Xãthi cognito, adiẽs ait, Qua cauſa ô here ſic perſeueras triſtari? mihi cõmitte, valere iuſſo mœrore. Cras in forum profectꝰ dic Samiis, Equidem neq; prodigia ſoluere didici, neque augurari, ſed puer mihi eſt multarum rerum peritus, ipſe vobis quæſitum ſoluet. Et ſi ipſe con ſecutꝰ fuero ſolutionẽ here, tu gloriã reportabis, tali vtẽs ſeruo: ſin minus fuero cõſecutus, mihi ſoli

f erit

erit dedecus. perſuaſus igitur Xanthus, & poſtero die ĩ theatrum profectus, & ſtans in medio iuxta admonitiones Aeſopi cõcionatus eſt iis qui conuenerant. Illi verò ſtatim rogabant Aeſopum acciri: qui quum veniſſet ſtaretq; in medio, Samii facie ipſi⁹ conſiderata, deridentes clamabant, Hæc facies prodigium ſoluet? ex deformi hoc quid vnquam boni audiemus? atq; ridere cœperũt. Et Aeſopus extenta manu & ſilẽtio petito, ĩquit, Viri Samii, quid faciẽ meã cauillamini? non faciẽ, ſed animũ reſpicere oportet. Sępe eñ in turpi forma bonũ animum natura impoſuit. An vos exter

θερ προσεμβήσετη ὕβρι
πεισθεὶς οὖν ὁ Ξάνθος
καὶ τῇ ὑστεραίας εἰς τ
θέατρομ ἀπαντήσας, κ
καταστὰς εἰς τὸ μέσο
κατὰ τὰς ὑποθήκας Α
σώπου διελέχθη τοῖ
συνελθοῦσιν. οἱ δ' εὐ
θέως ἠξίουν τὸν Αἴσω
πον κληθῆναι· τοῦ δ' ἀφ
κομένου καὶ στάντος ἐπ
τοῦ μέσου, οἱ Σάμιοι τὴ
ὄψιν αὐτοῦ κατανοήσα
τες, ἐρεσχελοῦντες ἐφώ
νουν, αὕτη ἡ ὄψις σημε
ον λύσει; ἐκ τοῦ αἰσχρ
τούτου τί ποτε καλὸ
ἀκουσόμεθα; καὶ γελᾶ
ἤρξαντο. καὶ ὁ Αἴσωπο
κατασείσας τῇ χειρὶ κ
ἡσυχίαν αἰτήσας γενέ
σθαι, φησιν, ἄνδρες Σά
μιοι, τί μου τὴν ὄψι
σκώπτετε; οὐκ εἰς τὴ
ὄψιν, ἀλλ' εἰς τὸν νοῦ
ἀποβλέπειν χρή. πολ
λάκις γὰρ καὶ τῇ φαύλ
μορφῇ χρηστὸν νοῦν
φύσις ἐνέθηκεν. ἂν τὴ
ἔξω

ξέξωθεν τῶν κεραμίων μορ
φὴν σκοπεῖτε ὑμεῖς,
ἀλλ' οὐ τὴν ἐντὸς γεῦ-
σιν τοῦ οἴνου; ταῦτα τοῦ
Αἰσώπου παύσαντες ἀκούσαν
τες, ἔλεγον· Αἴσωπε, εἴ
τι δύνασαι, λέγε τῇ πό
λει. καὶ ὃς μετὰ παῤῥη-
σίας ἔφη, ἄνδρες σάμιοι,
ἐπειδήπερ ἡ τύχη φιλό-
νεικος οὖσα, δόξης ἀγῶνα
τιθεῖσα δεσπότῃ καὶ δού-
λῳ· κἂν μὲν ὁ δοῦλος
ἥττων φανῇ τοῦ δεσπότου,
διὰ μαστίγων ἐλεύσεται
εἰ δ' ἀμείνων, οὐδὲν ἔ-
λαττον καὶ οὕτω πλη-
γαῖς ξανθήσεται. εἰ ὑ-
μεῖς διὰ τὴν ἐλευθερί-
ας παῤῥησίαν χαρίσοι
σθέ μοι, ἐγὼ νῦν ὑμῖν
ἀδεῶς τὸ ζητούμενον φρά
σω. τότε ὁ δῆμος ἀπὸ
μιᾶς γλώττης πρὸς τὸν
Ξάνθον ἐβόων, ἐλευθέ-
ρωσον Αἴσωπον, ὑπάκου
σον Σαμίοις, χάρισαι
τὴν ἐλευθερίαν αὐτοῦ τῇ
πόλει. ὁ δὲ Ξάνθος οὐκ ἐ-
πένευ

exteriorẽ teſtarũ for mã cõſideratis, ac nõ potius interiorẽ vini guſtũ? Hæc ab Aeſopo cũ audiſſent oẽs, dixerunt. Aeſope, ſi quid potes, dic ciuitati. Et ille audacter ait, Viri Samii, qm̃ fortuna quę contentionis ſtudioſa eſt, gloriæ certamẽ ꝓpoſuit dño & ſeruo: & ſi ſeruus inferior videatur dño, verberib9 cęſus abibit: ſin autẽ p̄ſtãtior, nihilomin9 & ſic verberib9 lacerabitur: ſi vos ꝑ libertatẽ loquendi mihi fiduciã idulſeritis, ego nũc vobis intrepidè q̄ſitũ narrabo. Tuc popul9 vno ore clamabat ad Xãthũ, libertate dona Aeſopũ, obtẽpera Samiis, largire libertatẽ eius ciuitati. At Xãth9 nõ

 annue

annuebat. & prætor ait, Xanthe, ſi tibi nō placet auſcultare populo, ego hac hora Aeſopū libertate donabo & tūc tibi ęqualis fuerit. tunc igitur Xanthus neceſſariò libertatem reddidit. Et præco clamauit, Xāthus philoſophus liberum Samiis largitur Aeſopum. Atque interim ſinē ſermo Aeſopi accepit, dicētis Xantho, Vel inuitus me libertate donabis. Aeſopꝰ itaque libertatē conſequutus, ſtans in medio ait, Viri Samii, aquila, vt ſcitis, regina auiū eſt, quoniam autē imꝑatoriū anulū hæc raptū demiſit in ſerui ſinū, hoc ſignificare vult, quēdā ex iis ꝗ nunc ſunt regē velle veſtrā libertatem

πένσυσε. καὶ ὁ πρύτανι
ἔφη, Ξάνθε, εἰ μή σοι δ
κεῖ ὑπακοῦσαι τῷ δή
μῳ, ἐγὼ τῆσδε τῆ ὥρα
Αἴσωπον ἐλεύθερον ἀ
ποιήσαιμι. καὶ τότε σο
ὁμότιμος ἔσαι. ἠνυκαῦ
τα τοίνυν ὁ Ξάνθος
ἀνάγκῃ τὴν ἐλευθερία
ἀπέδωκε. καὶ ὁ κῆρυξ ἐ
βόα, Ξάνθος ὁ φιλόσ
φος ἐλευθεροῖ Σαμίοι
τὸν Αἴσωπον. κἀν τού
τῳ πέρας ὁ τοῦ Αἰσώπ
λόγος εἰλήφει, φαμέ
νου πρὸς τὸν Ξάνθον, ὡ
καὶ ἄκων ἐλευθερώσει
με. Αἴσωπος οὖν ἐλευθε
ρίας τυχὼν, στὰς εἰς τ
μέσον, ἔφη, ἄνδρες Σά
μιοι, ὁ μὲν ἀετὸς, ὡς ἴστ
βασιλεὺς τῶν ὀρνίθων ἐ
στὶν, ὅτι δὲ τὸν στρατηγι
κὸν δακτύλιον οὗτος ἁ
πάσας ἀφῆκεν εἰς δού
λου κόλπον, τοῦτο σημαι
ώσειν βούλεται, ὅτι τῶν
νυνὶ βασιλέων τις βού
λεται ὑμῶν τὴν ἐλευ
θερίαν

...ρίαν δηλῶσαι, καὶ ...ὺς κυρίους νόμους ἀ-...ύρους δεῖξαι. ταῦτα οἱ ...ὲν Σάμιοι ἀκούσαντες ...ατηφείας ἐπλήσθησαν ...ετὰ δ' οὐ πολὺν χρό-...ν καὶ γράμματα παρὰ ...ροίσου τοῦ Λυδῶν βασι...έως ἥκει Σαμίοις, κελεύ...ντα τὸ ἀπὸ τοῦδε φό-...ς αὐτῷ παρέχειν· εἰ ... μὴ πείθοιντο, πρὸς ...άχην ἑτοίμους εἶναι. ...ουλεύσαντο μὲν οὖν ἅ-...αντες. ἔδεισαν γὰρ ὑ-...ήκοοι γενέσθαι τῷ Κροί...ῳ. συνοῖσον μέντοι ἔ-...αι καὶ Αἴσωπον ἐρωτῆ-...αι. κἀκεῖνος ἐρωτηθεὶς ...πε, τῶν ἀρχόντων ὑμῶν ...νώμην δεδωκότων εἰς ...όρου ἀπαγωγὴν ὑπα-...ούειν τῷ βασιλεῖ, συμ-...ουλὴν μὲν οὐδ' ὡς, λόγον ...ἐρῶ ὑμῖν, καὶ εἴσεσθε τὸ ...υμφέρον. ἡ τύχη δύο ...δοὺς ἔδειξεν ἐν τῷ βίῳ, ...έραν μὲν ἐλευθερίας, ... μὲν ἀρχὴ δύσβατος,

τὸ

tatẽ in ſeruitutẽ redigere, atq; ſancitas leges irritas facere. his auditis Samii mœrore repleti ſunt. Sed nõ multo pòſt tp̃e & literę à Crœſo Lydorũ rege venerunt ad Samios, iubentes eis ab illo tp̃e vt tributa ſibi pẽderẽt: ſin minꝰ obtẽpauerĩt, vt ad pugnã ſe parẽt. Cõſultabãt igitur vniuerſi, timuerũt. n. ſubditi fieri Crœſo, cõducibile tñ eſſe & Aeſopũ cõſulere. Et ille cõſultꝰ ait, cũ prĩcipes veſtri ſententiã dixerint de tributo dãdo obtẽperãdũ eſſe regi, cõſiliũ iã minimè, ſed narrationẽ vobis afferã, & ſcietis quid cõducat. Fortuna duas vias oſtẽdit ĩ vita, alterã libertatis, cuius principiũ acceſſu difficile,

 ſed

ſed finis planus: alteram ſeruitutis, cuius principium facile & acceſsibile, finis autem laborioſus. His auditis, Samii exclamauerunt, Nos cùm ſimus liberi, ſerui eſſe gratis nolumus, & oratorem infecta pace remiſerunt. His ergo cognitis, Crœſus decreuit bellum in Samios mouere. ſed legatus retulit, Non poteris Samios debellare, quamdiu eſt apud eos Aeſopus, & conſilia ſuggerit. Potes autem magis, ait, ô rex, legatis miſsis, petere ab ipſis Aeſopum, pollicitus eis pro eo & gratias alias relaturum, & ſolutionem iuſſorum tributorum. Et tunc fortè poteris eos

τὸ δὲ τέλος ὁμαλόν· θατέραν δὲ δουλείας ἧς ἡ μὲν ἀρχὴ εὐπετής τε καὶ βάσιμος, τὸ δὲ τέλος ἐπώδυνον. ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Σάμιοι, ἀνεβόησαν· ἡμεῖς ἐλεύθεροι ὄντες, ἑκόντες οὐ γινόμεθα δοῦλοι, καὶ τὸν πρεσβευτὴν οὐ σὺν εἰρήνῃ ἀπέπεμψαν. ὁ δὲ Κροῖσος ταῦτα μαθὼν ἐβουλεύσατο πόλεμον κατὰ τῶν σαμίων κινεῖν. ὁ δὲ πρεσβευτὴς ἀνήνεγκεν, ὡς οὐκ ἂν δυνηθείης Σαμίους ὑπὸ χεῖρα λαβεῖν, Αἰσώπου παρ' αὐτοῖς ὄντος, καὶ γνώμας ὑποτιθέντος. δύνῃ δὲ μᾶλλον, εἶπεν, βασιλεῦ, πρέσβεις ἀποστείλας, ἐξαιτῆσαι παρ' αὐτῶν Αἴσωπον, ὑποσχόμενος αὐτοῖς ἀντ' αὐτοῦ χάριτας ἄλλας τε δοῦναι, καὶ λύσιν τῶν ἐπιτεταγμένων φόρων. καὶ τότε τάχα οἷός τε ἔσῃ τ

τῳ

τῶν περιγενέσθαι. καὶ ὁ μὲν Κροῖσος κατὰ ταῦτα πρεσβευτὴν ἀποστείλας, ἐκδότον ᾔτει τὸν Αἴσωπον. Σάμιοι δὲ τοῦτον ἐκδόσθαι γνώμης γένοντο. Αἴσωπος δὲ τοῦτο μαθὼν, ἐν μέσῳ τῆς ἀγορᾶς ἔστη, καί φησι, ἄνδρες Σάμιοι, κἀγὼ μὲν περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι παρὰ τοὺς πόδας ἀφικέσθαι τοῦ βασιλέως, ἐθέλω δὲ ὑμῖν ἕνα μῦθον εἰπεῖν· καθ' ὃν χρόνον ὁμόφωνα ἦν τὰ ζῶα, πόλεμον οἱ λύκοι τοῖς προβάτοις συνῆψαν. τῶν δὲ κυνῶν συμμαχούντων τοῖς θρέμμασι, καὶ τοὺς λύκους ἀποσοβούντων, οἱ λύκοι πρεσβευτὴν ἀποστείλαντες, ἔφασαν τοῖς προβάτοις, εἰ βούλοιντο βιοῦν ἐν εἰρήνῃ, καὶ μηδένα πόλεμον ὑποπτεύειν, τοὺς κύνας αὐτοῖς ἐκδοῦναι. τῶν δὲ προβάτων ὑπὸ ἀνοίας πεισθ-

eos ſupare. Et Crœſus his perſuaſus, legato iuſſo, dedi ſibi petebat Aeſopum. Samii autem hunc tradere decreuerunt. Quo cognito, Aeſopus in media concione ſtetit, ac inquit, Viri Samii, & ego permulti facio ad regis pedes proficiſci, ſed volo vobis fabulam vnam dicere: Quo tempore animalia inter ſe loquebãtur, lupi bellum ouibus intulerunt, vnà verò cum ouibus canibus præliantibus, ac lupos arcentibus, lupi legato miſſo dixerunt ouibus, ſi voluerint viuere in pace, & nullum ſuſpicari bellum, vt canes ſibi traderent. Oues verò quum ob ſtultitiam per

perſuaſæ eſſent, & canes tradidiſſent, lupi & canes dilacerarunt, & oues nullo negotio interemerunt. Samii igitur fabulæ ſenſu percepto, decreuerunt apud ſe detinere Aeſopũ. Ille verò non permiſit, ſed cum legato vnà ſoluit, & ad Crœſum ſe conferebat. Profectis itaq; iis in Lydiã, rex ante ſe ſtantẽ Aeſopum videns, indignatus eſt, dicens, Vide qualis homuncio obſtitit mihi ad tantam inſulam ſubiugãdam? tum Aeſopus, Maxime rex, nõ vi neque neceſsitate coactus ad te veni, ſed ſponte adſum: patere autem me parumper audire. Vir quidam cum locuſtas caperet occideretq;

πεισθέντων, καὶ τοὺς κύνας ἐκδεδωκότον, οἱ λύκοι τούς τε κύνας διεσπάραξαν, καὶ τὰ πρόβατα ῥᾷστα διέφθειραν. οἱ Σάμιοι τοίνυν τὸ τοῦ μύθου βούλημα συννοήσαντες, ὥρμησαν μὲν παρ' ἑαυτοῖς κατασχεῖν τὸν Αἴσωπον. ὁ δὲ οὐκ ἠνέσχετο, ἀλλὰ τῷ πρεσβευτῇ συναποπλεύσας, πρὸς Κροῖσον ἀπῄει. ἀφικομένων δὲ αὐτῶν εἰς Λυδίαν, ὁ βασιλεὺς ἐπίπροσθεν αὐτοῦ στάντα τὸν Αἴσωπον θεασάμενος, ἠγανάκτησε, λέγων, ἴδε ποταπὸν ἀνθρώπιον ἐμποδιὼν μοι γέγονε νῆσον ὑποτάξαι τοσαύτην; καὶ ὁ Αἴσωπος· μέγιστε βασιλεῦ, οὐ βίᾳ, οὐδὲ ἀνάγκῃ πρός σε παρεγενόμην, ἀλλ' αὐθαίρετος πάρειμι· ἀνάσχου δέ μου μικρὸν ἀκοῦσαι. ἀνήρ τις ἀκρίδας συλλέγων, καὶ ἀποκτείνων,

νὺς, εἷλε καὶ τέττιγα· ἐπεὶ δὲ κἀκεῖνον ἐβούλετο κτεῖναι, φησὶν ὁ τέττιξ· ἄνθρωπε μή με μάτην ἀνέλῃς· ἐγὼ γὰρ οὔτε στάχυν βλάπτω, οὔτ' ἄλλο τι τῶν ἁπάντων σε ἀδικῶ· τῇ κινήσει δὲ τῶν ἐν ἐμοὶ ὑμένων ἡδὺ φθέγγομαι, τέρπων τοὺς ὁδοιπόρους. φωνῆς οὖν παρ' ἐμοὶ πλέον οὐδὲν εὑρήσεις. κἀκεῖνος ταῦτα ἀκούσας, ἀφῆκεν ἀπιέναι. κἀγὼ γοῦν, ὦ βασιλεῦ, τῶν σῶν ποδῶν ἅπτομαι, μή με εἰκῇ φονεύσῃς· οὐδὲ γὰρ οἷός τ' εἰμὶ ἀδικῆσαί τινα, ἐν εὐτελείᾳ δὲ σώματος γενναῖον φθέγγομαι λόγον. ὁ δὲ βασιλεὺς θαυμάσας ἅμα καὶ οἰκτείρας αὐτὸν, ἔφη· Αἴσωπε, οὐκ ἐγώ σοι δίδωμι τὸ ζῆν, ἀλλ' ἡ μοῖρα. ὃ γοῦν θέλεις, αἴτει, καὶ λήψῃ. κἀκεῖνος, δέομαί σου βασιλεῦ, δι-

αλλάγ

re:q;, cepit & cicadā: cū & illā vellet occidere, inqt cicada, Hō mo ne me fruſtra occidas: ego enim neq; ſpicam lædo, neq; in alia re quapiā ĩiuria te afficio: motu verò q̄ in me ſunt mēbranularū ſuauiter cāto, delectās viatores: prę ter igitur vocē in me ampliꝰ nihil ĩuenies. Et ille cū hęc audiſſet, permiſit abire. Et ego itaq;, ô rex, tuos pedes attingo, ne me ſine cauſa occidas: nō em̄ poſsū ĩiuria quē quam afficere, ſed in vili corpore generoſum loquor ſermonem. Rex autē miratus ſimul & miſeratꝰ ipſum, ait, Aeſope nō ego tibi largior vitā, ſed fatū. Ergo qđ vis, pete, & accipies. & ille, Rogo te, ô rex, re-

f 5 conc

conciliare Samiis. Cumq; rex dixiſſet, Reconciliatus ſum, procidēs ille in terrã, gratiasq; ei agebat. Poſt hęc ſuas cōſcripſit fabulas quas in hunc vſque diem extãtes apud regem reliquit. Acceptis autem ab ipſo literis ad Samios, quòd Aeſopi gratia eis recōciliatus fuerit, atq; muneribꝰ multis, nauigauit in Samiū. Samii igitur hunc vidētes, coronasq; ei intulerunt, & tripudia eius gratia cōſtituerunt. Ille autem illis & regis literas legit, & oſtēdit quòd ſibi donatam à populo libertatem, libertate rurſus remuneratus fuerit. Poſt hæc verò ab inſula decedēs, circumibat orbē

vbiq;

ἀλλάγηθι Σαμίοις. τοῦ δὲ βασιλέως εἰπόντος, διήλλαγμαι, πεσὼν ἐκεῖνος ἐπὶ τὴν γῆν, χάριτάς τε αὐτῷ ὡμολόγει. μετὰ τοῦτο τοὺς οἰκείους συγγραψάμενος μύθους, τοὺς μέχρι καὶ νῦν φερομένους, παρὰ τῷ βασιλεῖ κατέλιπε, δεξάμενος δὲ παρ' αὐτοῦ γράμματα πρὸς σαμίους, ὡς ἕνεκεν Αἰσώπου τούτοις διήλλακται, καὶ δῶρα πολλά, πλεύσας ἐπανῆλθεν εἰς σάμον. οἱ μὲν οὖν Σάμιοι τοῦτον ἰδόντες, στέμματά τε αὐτῷ προσήνεγκαν, καὶ χοροὺς ἐπ' αὐτῷ συνεστήσαντο. ὁ δ' αὐτοῖς τά τε τοῦ βασιλέως ἀνέγνω γράμματα, καὶ ἀπέδειξεν ὡς τὴν εἰς αὐτὸν γενομένην παρὰ τοῦ δήμου ἐλευθερίαν, ἐλευθερίᾳ πάλιν ἠμείψατο. μετὰ δὲ τοῦτο τὴν νῆσον ἀπάρας, περιῄει τὴν οἰκουμένην

τοῖς

τοὺς ἁπανταχοῦ τῶν φιλοσόφων διαλεγόμενος. ἀφικόμενος δὲ καὶ πρὸς Βαβυλῶνα, καὶ τὴν ἑαυτοῦ σοφίαν ἐπιδειξάμενος, μέγας παρὰ τῷ βασιλεῖ Λυκήρῳ ἐγένετο. κατ᾽ ἐκείνους γὰρ τοὺς χρόνους οἱ βασιλεῖς πρὸς ἀλλήλους εἰρήνην ἔχοντες, καὶ τέρψεως χάριν προβλήματα τῶν σοφιστικῶν πρὸς ἀλλήλους γράφοντες ἔπεμπον· ἅπερ οἱ μὲν ἐπιλυόμενοι, φόρους ἐπὶ ῥητοῖς πρὸς τῶν πεμπόντων ἐλάμβανον· οἱ δὲ μὴ τοὺς ἴσους παρεῖχον. ὁ τοίνυν Αἴσωπος τὰ πεμπόμενα τῶν προβλημάτων Λυκήρῳ συνὼν ἐπέλυε, καὶ εὐδοκιμεῖν ἐποίει τὸν βασιλέα. καὶ αὐτὸς δὲ διὰ Λυκήρου ἕτερα τοῖς βασιλεῦσιν ἀντέπεμπεν. ὧν ἀλύτων μενόντων, φόρους ὁ βασιλεὺς ὅτι πλείστους εἰσέπραττεν. Αἴσωπος δὲ μὴ

vbiq; cũ philoſophis diſputãdo. Profectus autem & in Babylonẽ, & ſuã ipſius doctrinã demonſtrando, magnus apud regem Lycerũ euaſit. illis enim temporib⁹ reges inuicẽ pacem habẽtes, atq; delectationis gratia q̃ſtiones viciſſim ſophiſtarũ ſcribendo mittebant: quas qui ſoluerent, tributa pacta à mittentibus accipiebant: qui verò non, æqualia præbebant. Aeſopus igitur quæ mittebãtur ꝓblemata Lycero intelligẽs diſſoluebat, & clarũ reddebat regem: & ipſe Lyceri nõie altera itidem regibus remittebat. Quæ cũ remanerẽt inſoluta, tributa rex q̃ plurima exigebat. Aeſopus autem

autem cùm non genuiſſet filios, nobilem quendã, Ennum nomine adoptauit, atq; vt legitimum filiũ regi allatũ commendauit. Non multo autẽ pòſt tempore Ennus cũ adoptãtis cõcubina rem habuit. hoc ſciens Aeſopus, expulſurus erat domo Ennũ. Qui in illũ ira correptus, epiſtolamq; fictam ab Aeſopo, ſcilicet ad eos qui ſophiſmatis cũ Lycero certabãt, ꝙ ipſis paratus eſſet adhærere magis quã Lycero, regi dedit, Aeſopi ſignatã anulo. Rex & ſigillo credens, atque inexorabili ira percitus, confeſtim Hermippo mandat, vt nulla examinatione facta, proditorem occideret

δὲ μὴ παιδοποιησάμενος, ἵνα τινὰ τῶν συγγενῶν Ἔννον τὴν κλῆσιν εἰσεποιήσατό τε, καὶ ὡς γνήσιον παῖδα τῷ βασιλεῖ προσενέγκας συνέστησε. μετὰ δ' οὐ πολὺν χρόνον ὁ Ἔννος τῇ τοῦ θεμένου παλλακῇ συμφθαρέντος, Αἴσωπος τοῦτο γνοὺς ἀπελαύνειν ἔμελλε τῆς οἰκίας. ὁ δὲ τῇ κατ' ἐκείνου ὀργῇ ληφθεὶς, ἐπιστολήν τε πλασάμενος παρ' Αἰσώπου δῆθεν πρὸς τοὺς ἀντισοφιζομένους Λυκήρῳ, ὡς αὐτοῖς ἕτοιμός ἐστι προστίθεσθαι μᾶλλον ἢ τῷ Λυκήρῳ, τῷ βασιλεῖ ἐνεχείρισε, τῷ τοῦ Αἰσώπου ταύτην σφραγισάμενος δακτυλίῳ. ὁ δὲ βασιλεὺς τῇ τε σφραγῖδι πεισθεὶς, καὶ ἀπαραιτήτῳ ὀργῇ χρησάμενος, παραχρῆμα τῷ Ἑρμίππῳ κελεύει μηδὲν ἐξετάσαντα, οἷα δὴ προδότην διαχειρίσασθαι

σασθαι Αἴσωπον. ὁ δὲ Ἕρμιππος, φίλος τε ὢν τῷ Αἰσώπῳ, καὶ τότε δῆλον φίλον ἐπέδειξεν. ἔν τινι γὰρ τῶν τάφων μηδενὸς εἰδότος κρύψας τὸν ἄνθρωπον, ἐν ἀπορρήτοις ἔτρεφεν. Ἔννος δὲ τοῦ βασιλέως κελεύσαντος πᾶσαν τὴν διοίκησιν Αἰσώπου παρέλαβε. μετὰ δέ τινα χρόνον Νεκτεναβὼ βασιλεὺς Αἰγυπτίων πυθόμενος Αἴσωπον τεθνηκέναι, πέμπει Λυκήρῳ, παραχρῆμα ἐπιστολὴν, οἰκοδόμους αὐτῷ ἀποστεῖλαι κελεύουσαν, οἵ πύργον οἰκοδομήσουσι, μήτ' οὐρανοῦ, μήτε γῆς ἁπτόμενον, καὶ τὸν ἀποκρινούμενον ἀεὶ πρὸς πάνθ' ὅσα ἂν ἐρωτῶσι. καὶ τοῦτο ποιήσαντα, φόρους εἰσπράττειν· εἰ δὲ μὴ, καταβάλλεσθαι. ταῦτα τῷ Λυκήρῳ ἀναγνωσθέντα, ἀθυμίαν ἐνέβαλε, μη-

δενὸς

deret Aeſopum. At Hermippus & amic⁹ fuerat Aeſopo,& tũc ſe amicũ oſtendit. In ſepulcro enim quodam nemine ſciente occultauit hominẽ, & ſecreto nutriuit. Ennus autẽ regis iuſſu omnẽ Aeſopi adminiſtrationẽ ſuſcepit. Sed quodã poſt tempore, Nectenabo rex Aegytiorũ audiens Aeſopum occidiſſe, mittit Lycero ſtatim epiſtolam, architectos ſibi mittere iubẽtẽ, qui turrim ædificent, neq; cœlũ neq; terrã attingentẽ, & reſpõſurũ ſemper aliquẽ ad omnia quæcũq; rogauerint. quod ſi feciſſet, tributa exigeret: ſin minus, ſolueret. His lectis Lycerus mœrore affect⁹ eſt, cũ nul-

lus

lus ex amicis poſſet quæſtionem de turri intelligere. Rex tamẽ & columnam ſui regni dicebat interiiſſe Aeſopũ. Hermippus autem dolore regis ob Aeſopũ intellecto, adiit regẽ, & viuere illum renunciauit, addiditq; ipſius cauſa Aeſopum non interemiſſe, ſciens ꝙ pœniteret aliquãdo regem ſentẽtiæ. Rege autem nõ mediocriter ſuper hiſce exhilarato, Aeſop⁹ ſordens, ac ſqualleus totus adductus eſt. quumq; rex vt eum vidit, illacrymaſſet, atque vt lauaretur, aliaq; cura vt afficeretur iuſsiſſet, Aeſopus poſt hoc & de quib⁹ accuſatus fuerat, cauſas confutauit. obi quæ quum rex

δενὸς τῶν φίλων δυναμένου τὸ πρόβλημα τὸ περὶ τοῦ πύργου συνεῖναι. ὁ μέντοι βασιλεὺς καὶ κίονα τῆς ἑαυτοῦ βασιλείας ἔλεγεν ἀπολωλεκέναι τὸν Αἴσωπον. Ἕρμιππος δὲ τὴν τοῦ βασιλέως διὰ Αἴσωπον λύπην μαθὼν, προσῆλθέ τε τῷ βασιλεῖ, καὶ ζῆν ἐκεῖνον εὐηγγελίσατο, προσθεὶς αὐτὸς διὰ χάριν αὐτὸν οὐκ ἀνελεῖν, εἰδὼς ὡς μελήσει ποτὲ τῷ βασιλεῖ τῆς ἀποφάσεως. τοῦ δὲ βασιλέως διαφορουμένως ἐπὶ τούτοις ἡσθέντος, Αἴσωπος ῥυπῶν καὶ αὐχμῶν ὅλος προσηνέχθη. καὶ τοῦ βασιλέως, ὡς εἶδεν αὐτὸν, δακρύσαντος, λούσασθαί τε καὶ τῆς ἄλλης ἐπιμελείας ἀξιωθῆναι κελεύσαντος, Αἴσωπος μετὰ τοῦτο καὶ ὑπὲρ ὧν κατηγορήθη τὰς αἰτίας ἀποσκευάσατο, ἐφ᾽ οἷς καὶ τῷ

τοῦ βασιλέως τὸν Ἔννον ἀναιρεῖν μέλλοντος, Αἴσωπος αὐτῷ συγγνώμην ᾐτήσατο. ἐπομένως δὲ τούτοις ὁ βασιλεὺς τὴν τοῦ Αἰγυπτίου ἐπιστολὴν τῷ Αἰσώπῳ ἐπέδωκεν ἀναγνῶναι. ὁ δ' αὐτίκα τὴν λύσιν συνεὶς τοῦ προβλήματος, ἐγέλασέ τε καὶ ἀντιγράφειν ἐκέλευσεν, ὡς ἐπειδὰν χειμὼν παρέλθῃ πεμφθῆναι τούς τε τὸν πύργον οἰκοδομήσαντας, καὶ τὸν ἀποκρινούμενον πρὸς τὰ ἐπερωτώμενα. ὁ βασιλεὺς οὖν τοὺς μὲν Αἰγυπτίους πρέσβεις ἀπέστειλεν, Αἰσώπῳ δὲ τὴν ἐξ ἀρχῆς διοίκησιν ἐνεχείρισεν ἅπασαν, ἔκδοτον αὐτῷ παραδοὺς καὶ τὸν Ἔννον. ὁ δὲ Αἴσωπος παραλαβὼν τὸν Ἔννον, οὐδὲν ἀηδὲς αὐτὸν ἔδρασεν, ἀλλ' ὡς υἱῷ πάλιν προσχὼν, ἄλλοις τε καὶ τούτοις ὑπετίθετο τοῖς λόγοις·

rex Ennum eſſet occiſurus, Aeſopus ei veniam petiit. Poſt hæc autem rex Aegiptii epiſtolam Aeſopo dedit legendam. At ille ſtatim ſolutione cognita quæſtionis, riſit: ac reſcribere iuſſit, vt quum hyems præteriiſſet miſſum iri, & qui turrim eſſent ædificaturi, & reſponſurum aliquẽ ad rogata: Rex igitur Aegyptios legatos remiſit, Aeſopo autem priſtinam adminiſtrationem tradidit omnẽ, deditum ei tradens & Ennum. At Aeſopus acceptum Ennum nulla in re triſtitia affecit, ſed vt filio rurſus recepto, aliis'que atque his admonuit verbis:

bis: Fili, ante omnia cole Deũ. Regẽ honora. Inimicis tuis terribilem teipſum præbe, ne te contemnant. amicis facilem & cõmunicabilem, quò longè beneuolentiores tibi ſint. Item inimicos malè habere præcare, & eſſe pauperes, ne te poſsint offendere: at amicos in omnibus bene valere velis. Semper vxori tuæ bene adhære, ne alterius viri periculum facere velit: leue enĩ eſt mulierum genus, ac adulatũ minus malũ cogitat. Velocem ad ſermonẽ ne poſside auditũ. linguæ continẽs eſto. bene agentibus ne inuide, ſed congratulare: inuidẽs enim teipſum magis offendes. domeſti-

corum

γυς· τέκνον, πρὸ πάν-
των σέβου τὸ θεῖον. τὸν
βασιλέα δὲ τίμα. καὶ
τοῖς μὲν ἐχθροῖς σε
δεινὸν σεαυτὸν παρα-
σκεύαζε, ἵνα μὴ κατα-
φρονῶσι σου. τοῖς δὲ φίλοι
πρᾶον καὶ εὐμετάδο-
τον, ὡς εὐνουστέρους σο
μᾶλλον γίνεσθαι. ἔτι τοὺ
μὲν ἐχθροὺς νοσεῖν εὔ
χου καὶ πενέσθαι, ὡς μ
οἵους τε εἶναι λυπεῖν σε
τοὺς δὲ φίλους κατὰ πάν
τα εὖ πράττειν βούλου
ἀεὶ τῇ γυναικί σου χρη
στῶς ὁμίλει, ὅπως ἑτέρ
ἀνδρὸς πεῖραν μὴ ζητή
σῃ λαβεῖν· κοῦφον γὰ
τὸ τῶν γυναικῶν ἔτι φῦ
λον, καὶ κολακευόμενον
ἐλάττω φρονεῖ κακά. ὀ
ξεῖαν μὴ πρὸς λόγον
κτῆσαι τὴν ἀκοήν. τῆ
δὲ γλώττης ἐγκρατὴς ἔ
σο. τοῖς εὖ πράττουσι μ
φθόνει, ἀλλὰ σύγχαιρε
φθονῶν γὰρ σεαυτὸν
μᾶλλον βλάψεις. τῶν οἰκε

τῶν

τῶν σου ἐπιμελοῦ, ἵνα
μὴ μόνον ὡς δεσπότην
σε φοβῶνται, ἀλλὰ καὶ ὡς
εὐεργέτην αἰδῶνται.
μὴ αἰσχύνου μανθάνειν
ἀεὶ τὰ κρείττω. τῇ γυ-
ναικὶ μηδέ ποτε πι-
στεύσῃς ἀπόρρητα. ἀεὶ
γὰρ ὁπλίζεται, πῶς σου
κυριεύσει. καθ' ἡμέραν
καὶ εἰς τὴν αὔριον ἀπο-
ταμιεύου. βέλτιον γὰρ τε-
λευτῶντα ἐχθροῖς κα-
ταλεῖψαι, ἢ ζῶντα τῶν
φίλων ἐπιδεῖσθαι. εὐ-
προσήγορος ἴσθι τοῖς συν-
τυχοῦσιν, εἰδὼς ὡς καὶ τῷ
κυναρίῳ ἄρτον ἡ οὐρὰ
προσπορίζει. ἀγαθὸς γε-
νόμενος μὴ μετανόει. ψί-
θυρον ἄνδρα ἔκβαλε σῆς
οἰκίας. τὰ γὰρ ὑπὸ σοῦ
λεγόμενα καὶ πραττόμε-
να ἑτέροις φέρων ἀγγελεῖ.
πράττε μὴ τὰ λυ-
πήσοντά σε. ἐπὶ δὲ τοῖς
συμβαίνουσι μὴ λυποῦ.
μήτε πονηρὰ βουλεύσῃ
ποτὲ, μήτε τρόπους κα-
κῶν

corum tuorũ ſatage, vt te non ſolùm vt dominũ timeant, ſed etiã vt benefactorem venerentur. Ne pudeat diſcere ſemper meliora. Mulieri nõ vnquam credas ſecreta. nã ſemp armatur, quomodò tibi dominetur. Quotidie in diẽ craſtinũ recõde. melius enĩ mortuũ inimicis relinquere, q̃ viuentẽ amicorum indigere. Salutato facilè q tibi occurrũt, ſciens & catulo caudam panẽ cõparare. Bonũ eſſe ne pœniteat. Suſurronẽ virũ eiice domo tua. nam quæ à te dicuntur, ac fiunt, aliis cõmunicabit. Fac quæ te non mœſtũ faciẽt. contingentibus ne triſtare. neq, praua conſulas vnq̃, neq; mores ma-

lorũ imiteris. His ab Aeſopo Ennꝰ admonitus, tum ſermone, tum ſua conſcientia, vt ſagitta quadã percuſſus animum paucis pòſt diebus è vita diſceſsit. Aeſopus autem aucupes omneis accerſiuit, atque aquilarum pullos quatuor vt caperent iubet. Sic itaque captos nutriuit, vt dicitur, ac inſtruxit, cui rei non magnam fidem adhibemus, vt pueros ĩ ſportis ipſis appenſis, geſtando in altum tollerent: atque ita obedientes pueris eſſent, vt quocunque illi vellent, volarent, ſiue in altum, ſiue in terram humi. Præterito verò hyemali tempore, & vere arridente, cum ad iter omnia

κῶν μιμήσῃ. τούτοις τῷ Αἰσώπου τὸν Ἔννον νουθετήσαντος, ἐκεῖνος τοῖς τε λόγοις καὶ τῇ οἰκείᾳ συνειδήσει οἷά τινι βέλει πληγεὶς τὴν ψυχὴν μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας τὸν βίον μετήλλαξεν. Αἴσωπος δὲ τοὺς ἰξευτὰς πάντας προσκαλεσάμενος, ἀετῶν νεοττοὺς τέτταρας συλληφθῆναι κελεύει. συλληφθέντα οὖν οὕτως ἔθρεψεν, ὡς λέγεται, καὶ ἐπαίδευσεν, ὅπερ οὐ πάνυ τί με πειθόμενον ἔχει, ὡς παῖδας διὰ θυλάκων αὐτοῖς προσηρτημένων βαστάζοντας εἰς ὕψος αἴρεσθαι, καὶ οὕτως ὑπηκόους τοῖς παισὶν εἶναι, ὡς ὅπουπερ ἂν ἐκεῖνοι βούλοιντο ἵπτασθαι, ἄν τε εἰς ὕψος, ἄν τε ἐγγὺς χαμᾶζε. τῆς δὲ χειμερινῆς ὥρας παρελθούσης, καὶ ἦρος διαγελάσαντος, ἅπαντα τὰ πρὸ

πρὸς τὴν ὁδὸν συσκευασάμενος Αἴσωπος, καὶ τοὺς τε παῖδας λαβὼν, καὶ τοὺς ἀετοὺς, ἀπῆρεν εἰς αἴγυπτον, πολλῇ φαντασίᾳ καὶ δόξῃ πρὸς κατάπληξιν τῶν ἐκεῖ κεχρημένος. Νεκτεναβὼ δ' ἀκούσας παραγεγονέναι τὸν Αἴσωπον, ἐνηδρεύμαι, φησὶ τοῖς φίλοις, μεμαθηκὼς αἴσωπον τεθνηκέναι. τῇ δ' ἐπιούσῃ κελεύσας ὁ βασιλεὺς πάντας τοὺς ἐν τέλει λευκὰς περιβαλέσθαι στολὰς, αὐτὸς ἐρέαν ἐνεδύσατο, καὶ διάδημα, καὶ διάλιθον κίταριν. καὶ καθεσθεὶς ἐφ' ὑψηλοῦ δίφρου, καὶ τὸν Αἴσωπον εἰσαχθῆναι κελεύσας· τίνι με εἰκάζεις, εἰσελθόντι φησὶν, Αἴσωπε, καὶ τοὺς σὺν ἐμοί; καὶ ὃς, σὲ μὲν ἡλίῳ ἐαρινῷ, τοὺς δὲ περὶ σὲ τούτους, ὡραίοις στάχυσι. καὶ ὁ βασιλεὺς θαυμάσας αὐτὸν, καὶ δώροις

ἐδεξ

oĩa paraſſet Aeſopꝰ, & pueros accepiſſet, & aquilas, deceſsit in Aegyptũ, multa imaginatione & opinione ad ſtupefactioné illorũ hominũ vſus. Sed Nectenabo audito adeſſe Aeſopũ, Inſidiis circũuẽtus ſum, ait amicis, quia intellexerã Aeſopũ mortuum eſſe. Poſtridie autẽ iuſsit rex, vt oẽs magiſtratus cãdidis circũdarẽtur veſtibꝰ, ipſe laneã ĩduit, & coronã ac gẽmatã citarin. Cumq; ſedens in alto ſolio, Aeſopum introduci iuſsiſſet, Cui me aſsimilas, ingrediẽti, inqt, Aeſope, & eos qui mecum ſunt? & ille, Te quidẽ ſoli verno: qui verò te circũſtãt, maturis ariſtis. & rex admiratꝰ ipſum, donis

 cum

eum proſecutus eſt. Poſtero autẽ die rurſus rex candidiſsimã indutus, amicis purpureas iuſsit accipere, ingredientẽ Aeſopum iterum eadẽ rogauit. Et Aeſopus, Te, inquit, comparo ſoli: hos autem qui ſtant circum radiis ſolaribus. Et Nectenabo, Exiſtimo nihil eſſe Lycerũ præ meo regno. Et Aeſopus ſubridens, Ne facilè de illo ſic loquere, ô rex. nã genti veſtræ veſtrum regnum collatum inſtar ſolis lucet. at ſi Lycero comparetur, nihil aberit q̃n ſplendor hic, tenebræ appareant. Et Nectenabo appoſita verborum reſponſione ſtupefactus, Attuliſti nobis, ait, qui turrim

ἐδεξιώσατο. τῇ δὲ μετ' ἐκείνην ἡμέρᾳ πάλιν ὁ μὲν βασιλεὺς λευκοτάτην ἐνσκευασάμενος, τοῖς δὲ φίλοις φοινικᾶς κελεύσας λαβεῖν, εἰσελθόντα τὸν Αἴσωπον, τὴν προτέραν αὖθις πεῦσιν ἐπύθετο. καὶ ὁ Αἴσωπος· σὲ μὲν, εἶπεν, εἰκάζω ἡλίῳ, τοὺς δὲ περὶ σὲ τούτους ἀκτῖσι. καὶ ὁ Νεκτεναβώ· οἶμαι μηδὲν εἶναι Λυκῆρον πρὸς τὴν ἐμὴν βασιλείαν. καὶ ὁ Αἴσωπος μειδιάσας, μὴ εὐχερῶς οὕτω περὶ ἐκείνου λέγε, ὦ βασιλεῦ. πρὸς μὲν γὰρ τὸ ὑμέτερον ἔθνος ἡ ὑμῶν ἐπιδεικνυμένη βασιλεία δίκην ἡλίου σελαγεῖ. εἰ δὲ Λυκήρῳ παραβληθείη, οὐδὲν ἂν δέοι μὴ τὸ φῶς τοῦτο ζόφον ἀποδειχθῆναι. καὶ ὁ Νεκτεναβὼ τὴν τῶν λόγων εὐστοχίαν ἐκπλαγεὶς, ἤνεγκας ὑμῖν, ἔφη, τοὺς μέλλοντας τὸν πύργ

πύργον οἰκοδομεῖν; καὶ ὃς, ἕτοιμοί εἰσιν, εἰ μόνον ὑποδείξεις τὸν τόπον. μετὰ τοῦτο ἐξελθὼν ἔξω τῆς πόλεως ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὸ πεδίον, ὑπέδειξε διαμετρήσας τὸν χῶρον, ἀγαγὼν τοίνυν Αἴσωπος ἐπὶ τὰς ὑποδειχθείσας τοῦ τόπου γωνίας τέτταρας, τοὺς τέτταρας τῶν ἀετῶν, ἅμα τοῖς παισὶ διὰ τῶν θυλάκων ἀπηρτημένοις, καὶ οἰκοδόμων τοῖς παισὶ μετὰ χεῖρας δοὺς ἐργαλεῖα, ἐκέλευσεν ἀναπτῆναι. οἱ δὲ πρὸς ὕψος γενόμενοι, δότε ἡμῖν, ἐφώνουν, λίθους, δότε κονίαν, δότε ξύλα, καὶ τἆλλα τῶν πρὸς οἰκοδομὴν ἐπιτηδείων. ὁ δὲ Νεκτεναβὼ τοὺς παῖδας θεασάμενος ὑπὸ τῶν ἀετῶν εἰς ὕψος ἀναφερομένους, ἔφη· πόθεν ἐμοὶ πτηνοὶ ἄνθρωποι; καὶ ὁ Αἴσωπος, ἀλλὰ Λυκῆρος ἔχει· σὺ δὲ θέλεις ἄνθρ

turrim ædificent? Et ille, Parati ſunt, ſi modò oſtēdas locũ. Poſtea egreſſus extra vrbem rex in planiciē, demonſtrat dimenſum locũ. Adductis itaq; Aeſopꝰ ad demōſtratos loci angulos quatuor, quatuor aquilis, vnà cũ pueris p ſacculos appenſis, ac puerorum manibus fabrorũ datis inſtrumentis, iuſſit euolare. Illi verò ſublimes, Date nobis, clamabant, lapides, date calcem, date ligna, & alia quæ ad ædificationem apta ſunt. Sed Nectenabo viſis pueris ab aquilis in altum ſublatis, ait, Vnde mihi volucres homines? & Aeſopus, Sed Lycerus habet: tu autem homo cũ ſis, vis

cum æquo diis rege contēdere? & Nectenabo, Aeſope victus ſum, quærā autē te, tu reſpōde. Et ait, Sunt mihi fœminæ hic equæ, quæ cùm audierint eos, q̄ in Babylone ſunt, equos hinniētes, confeſtim concipiunt. Si tibi ad hoc eſt doctina, oſtēde. Et Aeſopus, Reſpondebo tibi cras ô rex. Profectus verò vbi hoſpitabatur, felem iubet pueris cōprehendi, & captum publicè circum duci verberando. Aegyptii autem illud animal colentes, ſic male tractari ipſum videntes, concurrerunt, & felem è manu verberantium eripuerunt, ac rem renunciant celeriter regi: qui vocato Aeſop

ἄνθρωπος ὢν ἰσοθέως ἐρίζειν βασιλεῖ; καὶ ὁ Νεκτεναβὼ, Αἴσωπε, ἥττημαι, ἐρήσομαι δέ σε, σὺ δέ μοι ἀπόκριναι. καὶ φησιν, εἰσί μοι θήλειαι ὧδε ἵπποι, αἵτινες ἐπειδὰν ἀκούσωσι τῶν ἐν Βαβυλῶνι ἵππων χρεμετιζόντων εὐθὺς συλλαμβάνουσιν. εἴ σοι πρὸς τοῦτο πάρεστι σοφία, ἐπίδειξαι. καὶ ὁ Αἴσωπος, ἀποκρινοῦμαί σοι αὔριον βασιλεῦ. ἐλθὼν δὲ οὗ κατήγετο, αἴλουρον τοῖς παισὶν ἐκέλευσε συλλαβεῖν, καὶ συλληφθέντα, δι μοσίᾳ περιάγεσθαι μαστιγόμενον. οἱ δὲ Αἰγύπτιοι τὸ ζῷον σεβόμενοι, οὕτω κακῶς πάσχο αὐτὸ θεασάμενοι, συνέδραμον, καὶ τὸν αἴλουρον παρὰ χειρὸς τῶν μαστιγούντων ἐκσπάσαντες, ἀναγγέλλουσιν ἀ τάχος τῷ βασιλεῖ τὸ πά θος. ὁ δὲ καλέσας τὸ αἴσω

Αἴσωπον, οὐκ ᾔδεις, φησὶν, Αἴσωπε, ὡς θεὸς σεβόμενος παρ' ἡμῖν ἐστιν αἴλουρος; ἵνα τί γοῦν τοῦτο πεποίηκας; καὶ ὃς· Λυκῆρον τὸν βασιλέα ἠδίκησεν, ὦ βασιλεῦ, τῇ παρελθούσῃ νυκτὶ οὗτος ὁ αἴλουρος· ἀλεκτρυόνα γὰρ αὐτοῦ πεφόνευκε μάχιμον καὶ γενναῖον, προσέτι γε μὴν καὶ τὰς ὥρας αὐτῷ τῆς νυκτὸς σημαίνοντα. καὶ ὁ βασιλεύς, οὐκ αἰσχύνῃ ψευδόμενος Αἴσωπε; πῶς γὰρ ἐν μιᾷ νυκτὶ αἴλουρος ἀπ' Αἰγύπτου ἦλθεν εἰς Βαβυλῶνα; κἀκεῖνος μειδιάσας φησίν. καὶ πῶς, ὦ βασιλεῦ, ἐν Βαβυλῶνι τῶν ἵππων χρεμετιζόντων, αἱ ἐνθάδε θήλειαι ἵπποι συλλαμβάνουσι; ὁ δὲ βασιλεὺς ταῦτα ἀκούσας, τὴν φρόνησιν αὐτοῦ ἐμακάρισε. μετὰ δὲ ταῦτα μεταπεμψάμενος ἀφ' ἡλίου

Aeſopo, Neſciebas, inquit Aeſope, tanquã Deũ à nobis coli felem? quare igitur hoc feciſti? Et ille, Lycerum regem iniuria affecit, ô rex, præterita nocte hic felis: gallum enim eius occîdit pugnacem & generoſum, præterea & horas ei noctis nunciantem. Et rex, Non pudet te mentiri Aeſope? quonam modo vna nocte felis ab Aegypto iuit in Babylonẽ? Tum ille ſubridendo inquit, Et quomodo, ô rex, Babylone equis hinniẽtibus, hîc equæ fœminæ concipiunt? Rex autem his auditis, prudentiam Aeſopi felicem eſſe dixit. Poſt hæc autem quum acciuiſſet ex

Heliopoli viros quęſtionum ſophiſticarum peritos, atq; de Aeſopo cum eis diſputaſſet, inuitauit vnà cũ Aeſopo ad cõuiuiũ. Diſcũbẽtib⁹ igitur ipſis, qdã Heliopolita inqt Aeſopo, Miſſ⁹ ſum à deo meo quæſtionẽ quãdã rogare te, vt ipſam ſolueres. Et Aeſop⁹, Mẽtiris: deo enim ab homine nihil opus eſt diſcere. Tu autẽ non ſolũ teipſum accuſas, ſed & deũ tuũ. Alius rurſus ait, Eſt tẽplũ ingẽs, & in eo colũna duodecim vrbes cõtinens, quarũ ſingulæ triginta trabibus fulciuntur, quas circũcurrũt duæ mulieres. tũ Aeſop⁹ ait, Hanc quæſtionẽ apud nos ſoluẽt pueri. Templũ enim eſt hic mund

ἡλίου πόλεως ἄνδρας ζητημάτων σοφιστικῶν ἐπιστήμονας, καὶ περὶ τοῦ αἰσώπου διαλεχθεὶς αὐτοῖς, ἐκάλεσεν ἅμα τῷ αἰσώπῳ ἐπ' εὐωχίαν. ἀνακλινθέντων οὖν αὐτῶν τῶν ἡλίου πολιτῶν τίς, φησὶ πρὸς τὸν Αἴσωπον· ἀπεστάλην παρὰ τοῦ θεοῦ μου πεῦσίν τινα πυθέσθαι σου, ὡς ἂν αὐτὴν ἐπιλύσῃς. καὶ ὁ αἴσωπος· ψεύδῃ, θεὸς γὰρ παρ' ἀνθρώπου οὐδὲν δεῖται μαθεῖν. σὺ δ' οὐ μόνον σαυτοῦ κατηγορεῖς, ἀλλὰ καὶ τοῦ θεοῦ σου. ἕτερος πάλιν εἶπεν, ἔστι ναὸς μέγας, καὶ ἐν αὐτῷ στῦλος δώδεκα πόλεις ἔχων, ὧν ἑκάστη τριάκοντα δοκοῖς ἐστέγασται. ταύτας δὲ περιΐασι δύο γυναῖκες. καὶ ὁ αἴσωπος ἔφη, τοῦτο τὸ πρόβλημα καὶ οἱ παρ' ἡμῖν ἐπιλύσονται παῖδες. ναὸς μὲν γάρ ἐστιν οὗτος ὁ κόσμος,

κόσμος· στῦλος δ' ὁ ἐνιαυτὸς, αἱ δὲ πόλεις, οἱ μῆνες· καὶ δοκοὶ αἱ τούτων ἡμέραι· ἡμέρα δὲ καὶ νὺξ, αἱ δύο γυναῖκες, αἱ παραλλὰξ ἀλλήλας δέχονται. τῇ δὲ ἑτέρᾳ ἡμέρᾳ συγκαλέσας τοὺς φίλους ἅπαντας ὁ Νεκτεναβὼ, φησὶ, διὰ τὸν Αἴσωπον τοῦτον ὀφλήσομεν φόρους τῷ βασιλεῖ Λυκήρῳ; εἷς δέ τις αὐτῶν εἶπε, κελεύσομεν αὐτῷ προβλήματα φράσαι ἡμῖν, περὶ ὧν οὔτ' ἴδαμεν, οὔτ' ἠκούσαμεν. καὶ ὃς, αὔριον ἐπὶ τούτου ὑμῖν ἀποκρινοῦμαι. ἐπελθὼν οὖν καὶ συνταξάμενος γραμματεῖον, ἐν ᾧ περιείχετο, Νεκτεναβὼ ὁμολογῶν χίλια τάλαντα τῷ Λυκήρῳ ὀφείλειν· πρωΐας ἐπανελθὼν τῷ βασιλεῖ τὸ γραμματεῖον ἐπέδωκεν. οἱ δὲ τοῦ βασιλέως φίλοι πρὶν ἀνοιχθῆναι τὸ

mundus: colũna, annus: vrbes, menſes: & trabes horũ, dies: dies autem & nox, duæ mulieres, quæ viciſsim ſibi ſuccedunt. Poſtridie conuocatis amicis omnibus Nectenabo, inquit, Propter Aeſopum hunc debebimus tributa regi Lycero? At ex his vnus ait, Iubebim⁹ ei queſtiones dicere nobis ex iis, quæ neq; ſcimus, neque audiuimus. Et ille, Cras hac de re vobis reſpondebo. Decedens igitur, & compoſito ſcripto, in quo cōtinebatur, Nectenabo confitens mille talenta Lycero debere: manè reuerſus regi ſcriptum reddidit. Regis autē amici prius q̃ aperiretur ſcript-

g 5

ſcriptum, omnes dixerũt, Et ſcimus hoc, & audiuimus, & verè ſcimus. Et Aeſopus, Habeo vobis gratiã reſtitutionis cauſa. At Nectenabo confeſsione debiti lecta, ait, Me nihil Lycero debente omnes vos teſtificamini? Et illi mutati dixerunt, Neque ſcimus, neque audiuimus. Et Aeſopus, Et ſi hæc ita ſe habent, ſolutũ eſt quæſitum. Et Nectenabo ad hæc, Felix eſt Lycerus, talem doctrinam in regno ſuo poſsidens. Ergo pacta tributa tradidit Aeſopo, atque in pace remiſit. At Aeſopus in Babylonem profect⁹, & narrauit Lycero acta ĩ Aegypto omnia, & tributa

reddid

τὸ γραμματεῖον, πάντες ἔλεγον· καὶ εἴδομεν τοῦτο, καὶ ἠκούσαμεν, καὶ ἀληθῶς ἐπιστάμεθα. καὶ ὁ Αἴσωπος, χάριν ὑμῖν οἶδα τῆς ἀποδόσεως ἕνεκεν. ὁ δὲ Νεκτεναβὼ τὴν ὁμολογίαν τῆς ὀφειλῆς ἀναγνοὺς, εἶπεν, ἐμοῦ Λυκήρῳ οὐδὲν ὀφείλοντος, πάντες ὑμεῖς μαρτυρεῖτε; καὶ οἳ μεταβαλόντες, εἶπον· οὔτ' εἴδομεν, οὔτ' ἠκούσαμεν. καὶ ὁ Αἴσωπος, καὶ εἰ ταῦθ' οὕτως ἔχει, λέλυται τὸ ζητούμενον. καὶ ὁ Νεκτεναβὼ πρὸς ταῦτα, μακάριός ἐστι Λυκῆρος τοιαύτην σοφίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ αὑτοῦ κεκτημένος. τοὺς οὖν συμφωνηθέντας φόρους παραδοὺς τῷ Αἰσώπῳ, ἐν εἰρήνῃ ἀπέστειλεν. Αἴσωπος δ' εἰς Βαβυλῶνα παραγενόμενος, διεξῆλθέ τε Λυκήρῳ τὰ ἐν Αἰγύπτῳ πραχθέντα πάντα, καὶ τοὺς φόρους

ἀπέδ

ἀπέδωκε. Λυκῆρος δὲ
ἐκέλευσεν ἀνδριάντα
χρυσοῦν τῷ Αἰσώπῳ ἀνα-
τεθῆναι. μετὰ δὲ οὐ πο-
λὺν χρόνον Αἴσωπος
εἰς ἑλλάδα ἐβουλεύσατο
πλοῦσαι. καὶ δὴ τῷ βα-
σιλεῖ συνταξάμενος,
ἀπεδήμησεν, ὅρκον δοὺς
αὐτῷ πρότερον ἦ μὴν
ἐπανήξειν εἰς βαβυλῶνα
κἀκεῖ τὸ λοιπὸν διαβιώ-
σειν. περιιὼν δὲ τὰς ἑλ-
ληνίδας πόλεις, καὶ τὴν
ἑαυτοῦ σοφίαν ἐπιδεικνύ-
μενος, ἦλθε καὶ εἰς Δελ-
φούς. οἱ δὲ δελφοὶ, διαλε-
γομένου μὲν ἠκροῶντο ἡ-
δέως, τιμῆς δὲ καὶ θερα-
πείας εἰς αὐτὸν οὐδὲν ἔδρα-
σαν οὐδοτιοῦν. ὁ δὲ πρὸς
αὐτοὺς ὑπολαβὼν, ἔφη,
ἄνδρες Δελφοὶ, ἐπεισί
μοι ξύλῳ ὑμᾶς εἰκά-
ζειν τῷ ἐν θαλάττῃ φε-
ρομένῳ. καὶ ἐκεῖνο γὰρ ὁ-
ρῶντες ἐκ πολλοῦ δια-
στήματος ὑπὸ κυμά-
των φερόμενον, πολλοῦ
τινος

reddidit. Lycerus au-
tẽ iuſsit ſtatuã aureã
Aeſopo erigi. Non
multo autẽ pòſt tpe
Aeſopus in Græciam
decreuit nauigare,
atq; cũ rege cõpoſi-
tione facta diſceſsit,
iurat⁹ ei prius ꝓcul-
dubio rediturũ ſe in
Babylonẽ, atq; illic
reliquũ vitæ victurũ.
Peragratis autẽ Græ-
cis vrbibus, & ſua do
ctrina patefacta, pro-
fect⁹ eſt & Delphos.
Verũ Delphi diſſe-
rentẽ quidem audie-
runt libenter, ſed ho
nore & obſeruantia
eum affecerũt nulla.
Is autẽ ad eos ſuſpi-
ciẽs ait, Viri Delphi,
ſuccurrit mihi ligno
vos cõparare, qđ in
mari fertur. Illud et-
enim vidẽtes ex mul
ta diſtãtia dũ fluctí-
bus agitatur, magni
pretii

pretii eſſe exiſtimamus: poſtq̃ autẽ proximè aduenerit, viliſſimũ apparet. Et ego itaq; quũ procul eſsẽ ab vrbe veſtra, vt eos qui exiſtimatione digni ſunt vos admirabar. Nũc autẽ ad vos profectus, oĩbus (vt ita dixerim) inueni inutiliores. ſic decepꝰ ſum. Cũ hæc audiuiſſet Delphi, & timerẽt ne aliquo modo Aeſopꝰ & ad alias vrbes accedẽs male de ſe diceret, decreuerũt dolo hominẽ occidere. Atq; igitur aureã phialã ex eo, qđ apud ſe erat, ſacello Apollinis accipiẽtes, clã in Aeſopi abſconderũt ſtragulis. Quũ Aeſopꝰ verò ignoraretq; ab ipſis dolo facta fuerant, egreſſus ibat in Phocidẽ. At Delphi

τινος ἄξιον εἶναι οἰόμεθα· ἐπειδὰν δ' ἐγγυτάτω προσέλθῃ, εὐτελέστατον φαίνεται. καὶ ἐγὼ γοῦν πόρρωθεν τῆς ὑμῶν πόλεως ὤν, ὡς τινας τῶν ἀξίων λόγου ὑμᾶς ἐθαύμαζον. νυνὶ δ' ἐλθὼν ὡς ὑμᾶς, πάντων, ὡς εἰπεῖν, ἀνθρώπων εὗρον ἀχρειοτέρους. οὕτω πεπλάνημαι. ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Δελφοί, καὶ δείσαντες μή πως Αἴσωπος καὶ πρὸς τὰς ἄλλας πόλεις βαδίζων, κακῶς αὐτοὺς λέγῃ, βουλὴν ἐβουλεύσαντο δόλῳ τὸν ἄνθρωπον ἀνελεῖν. καὶ δῆτα χρυσῆν φιάλην ἐκ τοῦ παρ' αὐτοῖς ἱεροῦ τοῦ Ἀπόλλωνος ἀνελόμενοι, λάθρα τοῖς Αἰσώπου κατέκρυψαν στρώμασι, τοῦ δ' Αἰσώπου τὰ ὑπ' αὐτῶν ἀγνοοῦντος σκαιωρηθέντα, ἐξελθὼν ἐπορεύετο πρὸς Φωκίδα. οἱ δὲ Δελφ

δελφοὶ ἐπιδραμόντες,
κατασχόντες αὐτὸν,
νεκάλουν ὡς ἱεροσυλη-
ότα. τοῦ δ' ἀρνουμέ-
μηδὲν πεπραχέναι
ιοῦτο, ἐκεῖνοι πρὸς βί-
ν τὰ στρώματα ἀνα-
τύξαντες τὴν χρυσῆν
ρον φιάλην, ἣν καὶ ἀ-
αλαβόντες, τοῖς ἐν τῇ
όλει πᾶσιν ἀπεδείκ-
υσαν οὐ σὺν ὀλίγῳ θο-
ύβῳ. ὁ μὲν οὖν Αἴσωπος
ὴν ἐκείνων συννοήσας
ιβουλὴν, ἐδεῖτο αὐτῶν
πολυθῆναι. οἱ δ' οὐ
όνον οὐκ ἀπέλυσαν,
λλ' ὡς ἱεροσυλήσαντα,
αὶ εἰς τὸ δεσμωτήριον
νέβαλον, θάνατον αὐ-
οῦ καταψηφισάμενοι.
σωπος δὲ μηδεμιᾷ
ηχανῇ τῆς πονηρᾶς τῆσ-
ε τύχης σωθῆναι δυ-
άμενος, ἑαυτὸν ἐπὶ τῆς
ρουρᾶς ἐθρήνει καθή-
ενος. τῶν συνήθων δέ
ις αὐτῷ, Δαμᾶς τοὔνο-
α, πρὸς αὐτὸν εἰσελ-
θὼν,

Delphi aggreſsi, & detinẽtes ipſum, percontabantur vt ſacrilegum. Illo autẽ negante aliquid feciſſe eiuſmodi, illi vi ſtragulis euolutis, aureã inuenerũt phialam, quam etiam acceptam omnibus ciuibus oſtenderunt nõ cum paruo tumultu. Igitur Aeſopꝰ cogni tis illorũ inſidiis, ro gabat eos, vt ſolueretur. Hi autẽ nõ ſolũ non ſoluerunt, ſed vt ſacrilegũ in carcerẽ quoq; iniecerunt, morte eius ſuffragiis decreta. Aeſopus autem quũ nulla aſtutia à mala hac fortuna liberari poſſet, ſeipſum in carcere lugebat ſedens. Ex familiaribꝰ autẽ ipſius quidam, Damas nomine, ad ipſum ĩgreſſus,

ſus,& videns eum ſic lamẽtari, cauſam rei rogauit. & ille ait, Mulier quędã quum recenter ſuum virum ſepeliuiſſet, quotidie profecta ad tumulũ, plorabat. Arans autẽ quidã non procul à ſepulcro, amore captus eſt mulieris,& derelictis bobus iuit & ipſe ad tumulũ, ac ſedens vnà cũ muliere plorabat. Quum illa rogaret, curnã & ipſe ſic lugeret? Quoniã & ego, inquit, decentem mulierem ſepeliui, & poſteaquã plorauero, mœſtitia leuor. Illa autem, Et mihi id ipſum accidit. Et ille, Si igitur in eadem incidimus mala, curnam inuicẽ nõ cõiungimur? ego etenim amabo te vt illam, et tu me rurſus

vt

θὼν, καὶ ἰδὼν οὕτως ὀλοφυρόμενον, τὴν αἰτίαν τοῦ πάθους ἤρετο. καὶ ὁ[...] ἔφη, γυνή τις προσφάτως τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα θάψασα, καθ' ἡμέραν ἀπιοῦσα πρὸς τὸ μνημεῖον, ἐθρήνει. ἀροτριῶν δέ τις οὐ πόρρω τοῦ μνήματος, εἰς ἐπιθυμίαν ἧκ[ε] τῆς γυναικός, καὶ καταλιπὼν τοὺς βόας ἦλθε καὶ αὐτὸς πρὸς τὸ μνῆμα, καὶ καθίσας, συνεθρήν[ει] τῇ γυναικί. ἐρωτ[...] δὲ πυν[...]θομένης, τί δήποτε καὶ αὐτὸς οὕτως ὀδύρεται; ὅτι κἀγώ, φησίν, εὐπρ[...] τὴν γυναῖκα κατώρυξα, καὶ ἐπειδὰν κλαύσω, τῆς λύπης κουφίζομαι. ἡ δὲ, καὶ μοὶ τοῦτ' αὐτὸ προσγίνεται. κἀκεῖνος, εἰ τοίνυν τοῖς αὐτοῖς περιεπέσομεν πάθεσι, τί δήποτε ἀλλήλοις μὴ συνάπτομεν; ἐγὼ γὰρ φιλήσω σε ὡς ἐκείνην, καὶ σὺ με πάλι[ν]

ὡ

ὡς τὸν σαυτῆς ἄνδρα. ταῦτα ἔπεισε τὴν γυναῖκα, καὶ δὴ συνῆλθον. ἐν τούτῳ δὲ κλέπτης ἐλθὼν, καὶ τοὺς βόας λύσας, ἀπήλασεν. ὁ δ' ἐπανελθὼν, καὶ τοὺς βόας μὴ εὑρηκὼς, κόπτεσθαί τε καὶ οἰμώζειν ἰσχυρῶς ἐνεστήσατο. ἐλθοῦσα δὲ καὶ ἡ γυνὴ, καὶ ὀλοφυρόμενον εὑροῦσα, φησι, πάλιν κλαίεις; καὶ ὅς, νῦν, εἶπεν, ἐπ' ἀληθείας κλαίω. κἀγὼ γοῦν πολλοὺς διαδρὰς κινδύνους, νῦν ὄντως θρηνῶ, λύσιν τοῦ κακοῦ μηδαμόθεν εὑρίσκων. μετὰ ταῦτα παρῆσαν καὶ οἱ Δελφοὶ, καὶ ἐκβαλόντες αὐτὸν τῆς εἱρκτῆς, εἷλκον βιαίως ἐπὶ τὸν κρημνόν. ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς ἔλεγεν. ὅτε ὁμόφωνα ἦν τὰ ζῶα, μῦς βατράχῳ φιλιωθεὶς, εἰς δεῖπνον αὐτὸν ἐκάλεσε, καὶ εἰσαγαγὼν εἰς ταμεῖον πλουσίου, ἔνθα πολλὰ τῶν ἐδωδ

vt tuum virum. His perſuaſit mulieri, & conuenerunt. Interim autem fur profectus, & boues ſoluēs abegit. Ille aūt reuerſus nō inuētis bob⁹, & plangere & lugere vehemēter inſtituit. pfecta igitur & mulier, & lamētantē īueniēs, inqt, Iterū ploras? & ille, Nūc, ait, verè ploro, & ego itaq; multis euitatis piculis nūc verè fleo, ſolutionē mali necunde īueniēs. Poſt hæc affuerunt & Delphi, & extractū ipſum è carcere trahebāt violenter in præcipitiū. Ille autē eis dicebat: Quādo colloquebantur aīalia bruta, mus ranæ amicus factus, ad cœnā eā inuitauit, & abductā in penarium diuitis, vbi multa

eſculenta erant: Comede, inquit, amica rana. Poſt epulationem & rana murem in ſuã inuitauit cœnationem. ſed ne defatigere, inquit, natando, filo tenui tuũ pedem meo alligabo. Atque hoc facto ſaltauit in paludem. Ea autem vrinata in profundum mus ſuffocabatur, & moriens ait, Ego quidẽ per te morior, ſed me vindicabit maior. Supernatãte igitur mure in palude mortuo, deuolans aquila hunc arripuit, cum eo autẽ appenſam vnà etiam ranã, & ſic ambos deuorauit. Et ego igitur, vi per vos morior, habebo vltorẽ. Babylon enim & Græcia oĩs meã à vobis

ἐδώδιμων ἦν, ἐνωχοῦ, φησὶ, φίλε βάτραχε. μετὰ δὲ τὴν ἑστίασιν καὶ ὁ βάτραχος τὸν μῦν ἐπὶ τὴν οἰκείαν ἐκάλεσε δίαιταν. ἀλλὰ μὴ ἀποκάμῃς φησὶ, νηχόμενος, μηρίνθῳ λεπτῇ τὸν σὸν πόδα τῷ ἐμαυτοῦ προσαρτήσω. καὶ τοῦτο πράξας ἥλατο εἰς τὴν λίμνην. αὐτοῦ δὲ καταδυομένου εἰς βάθος, ὁ μῦς ἀπεπνίγετο, καὶ θνήσκων ἔφη, ἐγὼ μὲν ὑπὸ σοῦ θνήσκω, ἐκδικηθήσομαι δὲ ὑπὸ μείζονος. ἐπιπλέοντος οὖν τοῦ μυὸς τῇ λίμνῃ νεκροῦ, καταπτὰς ἀετὸς, τοῦτον ἀφήρπασε, σὺν αὐτῷ δὲ προσηρτημένον ὁμοῦ καὶ τὸν βάτραχον, καὶ οὕτως ἄμφω κατεθοινήσατο. κἀγὼ τοίνυν βίᾳ πρὸς ὑμῶν ἀποθνήσκων, ἕξω τὸν ἀμυνοῦντα. Βαβυλὼν γὰρ καὶ Ἑλλὰς πᾶσα τὸν ἐμὸν παρ' ὑμῶν

ἀπαιτήσουσι θάνατον. οἱ μὲν οὖν Δελφοὶ οὐδ' ὡς ἐφείδοντο τοῦ Αἰσώπου. ὁ δ' ἐπὶ τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος κατέφυγεν ἱερὸν, οἱ δὲ κἀκεῖθεν ἀποσπάσαντες μετ' ὀργῆς, ἐπὶ τὸν κρημνὸν αὖθις εἷλκον. ὁ δ' ἀπαγόμενος ἔλεγεν, ἀκούσατέ μου Δελφοί, Λαγωὸς ὑπ' ἀετοῦ διωκόμενος, πρὸς κοίτην κανθάρου κατέφυγε, δεόμενος ὑπ' αὐτοῦ σωθῆναι. ὁ δὲ κάνθαρος ἠξίου τὸν ἀετὸν, μὴ ἀνελεῖν τὸν ἱκέτην, ὁρκίζων αὐτὸν κατὰ τοῦ μεγίστου Διὸς, ἢ μὴν μὴ καταφρονῆσαι τῆς μικρότητος αὐτοῦ. ὁ δὲ μετ' ὀργῆς τῇ πτέρυγι ῥαπίσας τὸν κάνθαρον, τὸν λαγωὸν ἁρπάσας κατέφαγεν. ὁ δὲ κάνθαρος τῷ τε αὐτῷ συναπέπτη, ὡς τὴν καλιὰν τούτου καταμαθεῖν, καὶ δὴ προσελθὼν, τὰ ᾠὰ τούτου κατακυλίσας

exigent mortẽ. Delphi tamẽ ne ſic quidem pepercerũt Aeſopo. Ille autem in Apollinis cõfugit ſacellum, ſed illi & illinc extraxerunt irati, & in præcipitium rurſus traxerũt. Aeſopus cũ abduceretur, dicebat, Audite me Delphi: Lepus aquila inſectante, in luſtrũ ſcarabei cõfugit rogãs vt ab eo ſeruaretur. Scarabeus autẽ rogabat aquilam ne occideret ſupplicem, obteſtãdo ipſum per maximũ Iouẽ, ſaltẽ ne deſpiceret paruitatẽ ſuã. Illa verò irata, ala percutiẽs ſcarabeũ, leporẽ raptum eſt depaſta. Scarabeus autem & cum aquila volauit, vt nidũ eius diſceret, ac iam profectus, oua eius deuoluta

luta diſrupit. Illa autē quū graue exiſtimaret, ſi quis hoc auſus fuiſſet, & ī altiore loco ſecūdò nidificaſſet: et illic rurſus ſcarabeus iiſdē hanc affecit. Sed aquila inops conſilii penitus, aſcēdit ad Iouem (in eius enim tutela eſſe dicitur) & in ipſius genibus tertiā fœturā ouorū poſuit, deo ipſa cōmedās, & ſupplicās, vt cuſtodiret: ſed ſcarabe9 è ſtercore pilula facta, aſcendit, & ī ſinū Iouis eā demiſit. Iupiter aſſurgēs vt ſimū excuteret, & oua abiecit oblitus, q̄ & cōtriuit deiecta. Sed quū didiciſſet à ſcarabeo, ꝙ hæc feciſſet vt aquilam vlciſceretur, non eṁ ſcarabeū tantū illa affecit iniuria, ſed & in

λίσας διέφθειρε. τῷ δὲ δεινὸν ποιησαμένου, εἴτις τοῦτο τολμήσειε, καὶ πὶ μετεωροτέρου τόπου τὸ δεύτερον νεοττοποιησαμένου. καὶ ἡ πάλιν κάνθαρος τὰ ἴσα τοῦτον διέθηκεν. ὁ δ᾽ ἀετὸς ἀμηχανήσας τοῖς ὅλοις, ἀναβὰς ἐπὶ τὸν δία (τοῦ του γὰρ ἱερὸς εἶναι λέγεται) τοῖς αὐτοῦ γόνασι τὴν τρίτην γονὴν τῶν ὠῶν ἔθηκε, τῷ θεῷ ταῦτα παραθέμενος, καὶ ἱκετεύσας φυλάττειν. ὁ κάνθαρος δὲ κόπρου σφαῖραν ποιήσας, καὶ ἀναβὰς εἰς τὸν κόλπον τοῦ διὸς ταύτην καθῆκεν. ὁ δὲ ζεὺς ἀναστὰς ἐφ᾽ ᾧ τὴν ὄνθο- ἀποτινάξασθαι, καὶ τὰ ὠὰ διέῤῥιψεν ἐκλαθόμενος, ἃ καὶ συνετρίβη πεσόντα. μαθὼν δὲ πρὸς τοῦ κανθάρου, ὅτι ταῦτ᾽ ἔδρασε τὸ ἀετὸν ἀμυνόμενος, γὰρ δὴ τὸν κάνθαρον ἐκεῖνος μόνον ἠδίκησεν ἀλλ

ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν Δία αὐτὸν ἠσέβησε, πρὸς τὸν ἀετὸν εἶπεν ἐλθόντα, κάνθαρον εἶναι τὸν λυποῦντα, καὶ δὴ δικαίως λυπεῖν. μὴ βουλόμενος οὖν τὸ γένος τὸ τῶν ἀετῶν σπανισθῆναι, συνεβούλευε τῷ κανθάρῳ διαλλαγὰς πρὸς τὸν ἀετὸν θέσθαι. τοῦ δὲ μὴ πειθομένου, ἐκεῖνος εἰς καιρὸν ἕτερον τὸν τῶν αὐτῶν μετέθηκε τοκετὸν, ἡνίκα ἂν μὴ φαίνωνται κάνθαροι. καὶ ὑμεῖς οὖν, ὦ ἄνδρες Δελφοὶ, μὴ ἀτιμάσητε τοῦτον δὴ τὸν θεὸν, εἰς ὃν καταπέφυγον, εἰ καὶ μικροῦ τετύχηκεν ἱεροῦ, οὐδὲ γὰρ ἀσεβεῖς περιόψεται. οἱ δὲ Δελφοὶ τούτων ὀλίγα φροντίζοντες, τὴν ἐπὶ τὸν θάνατον ὁμοίως ἦγον. Αἴσωπος δὲ μηδὲν τῶν ὑπ' αὐτοῦ λεγομένων ὁρῶν καμπτομένους πάλιν φησίν· ἄνδρες ἀνήμεροι καὶ φονεῦντες ἀκού-

& in Iouem ipſum impia fuit, aquilæ reuerſæ ait, Scarabeum eſſe, qui affecit mœrore, & certè iure affeciſſe. Nolens igitur aquilarum genus deficere, cõſuluit ſcarabeo, vt aquilæ reconciliaretur. Quum hic non paruiſſet, ille in aliud tẽpus trãſpoſuit aquilarũ partum, quum non apparent ſcarabei. Et vos igitur, ô viri Delphi, ne deſpicite hũc deũ, ad quem profugi, etſi paruum ſortitus eſt delubrum. neque enim impios negliget. Delphi verò hæc parum curantes, rectà ad mortẽ itidem agebant. Aeſopus nulla re à ſe dicta videns eos flecti rurſus ait: Viri crudeles & interfectores

audite: Agricola quidã in agro cõſenuit, & quũ nunq̃ ingreſſus eſſet in vrbẽ, precabatur domeſticos vt eam videret: at illi iunctis aſellis, atq; in curru eo impoſito ſolũ iuſſerũt agere. Eũti autẽ p̄cella & turbine aẽrẽ occupãtib⁹ & tenebris factis, aſelli à via aberrantes in quoddã præcipitium deduxerunt ſenẽ. at ille iam præcipitandus, ô Iupiter, ait, qua in re te iniuria affeci, ꝙ ſic iniquè occidor, præſertimq; neque ab equis genero ſis, neq; à mulis bonis, ſed ab aſellis viliſsimis? Et ego itaq; eodẽ modo nunc triſtor, ꝙ nõ ab honoratis viris aut elegãtib⁹, verũ ab inutilibus & peſsimis interficior.

ἀκούσατε· γεωργός τις ἐπ' ἀγροῦ γεγηρακώς, ἐπεὶ μηδέποτε εἰσῆλθεν εἰς ἄστυ, παρεκάλει τοὺς οἰκείους τοῦτο θεάσασθαι· οἱ δὲ ζεύξαντες ὀνάρια, καὶ ἐπὶ τῆς ἀπήνης αὐτὸν ἀναβιβασάμενοι μόνον ἐκέλευσαν ἐλαύνειν. ὁδεύοντι δὲ χειμῶνος καὶ θυέλλης τὸν ἀέρα καταλαβόντων, καὶ ζόφου γινομένου, τὰ ὀνάρια τῆς ὁδοῦ πλανηθέντα εἴς τινα κρημνὸν ἐξετόπισαν τὸν πρεσβύτην. ὁ δὲ μέλλων ἤδη κατακρημνίζεσθαι, ὦ Ζεῦ, εἶπε, τί ποτέ σε ἠδίκησα, ὅτι οὕτω παραλόγως ἀπόλλυμαι, καὶ ταῦτα οὔθ' ὑφ' ἵππων γενναίων, οὔθ' ἡμιόνων ἀγαθῶν, ἀλλ' ὀναρίων εὐτελεστάτων; κἀγὼ τοίνυν ἐπὶ τοῖς ἴσοις νῦν δυσχεραίνω, ὅτι μὴ ὑπ' ἐντίμων ἀνδρῶν ἢ ἐλλογίμων, ἀλλ' ὑπ' ἀχρείων καὶ κακίστων ἀπόλλυμαι.

λυμαι. μέλλων δὲ ἤδη
κατὰ τοῦ κρημνοῦ ἀφίε-
σθαι, τοιοῦτον εἴρηκε πά-
λιν μῦθον· ἀνήρ τις τῆς
οἰκείας ἐρασθεὶς θυγα-
τρὸς, εἰς ἀγρὸν ἀπέστει-
λε τὴν γυναῖκα, μόνην
δὲ τὴν θυγατέρα ἀπο-
λαβὼν ἐβιάζετο, ἡ δὲ, πά-
τερ, εἶπεν, ἀνόσια πράτ-
τεις· εὐχόμην μέντοι
ὑπὸ πολλῶν ἀνδρῶν αἰ-
σχυνθῆναι, ἢ ὑπὸ σοῦ τοῦ
γεννησαμένου. τοῦτο τοί-
νυν καὶ ἐφ' ὑμῶν, ὦ πα-
ράνομοι Δελφοὶ, λέγω,
ὡς ᾑρούμην Σκύλλῃ καὶ
Χάρυβδι περιπεσεῖν, καὶ
ταῖς ἐν Ἀφρικῇ Σύρτε-
σιν, ἢ παρ' ὑμῶν ἀδί-
κως καὶ ἀναξίως ἀπο-
θανεῖν. καταρῶμαι γοῦν
ὑμῶν τῇ πατρίδι, καὶ
θεοῖς μαρτύρομαι, ὡς
ἔξω πάσης δίκης ἀπόλ-
λυμαι, οἵ μοι τιμωρήσου-
σιν εἰσακούσαντες. ἔρρι-
ψαν μὲν οὖν αὐτὸν οἱ
Δελφοὶ κατὰ τοῦ κρη-
μνοῦ,

ficior. Iamq; precipitãdus eiuſmodi dixit rurſus fabulam: Vir quidam ſuã deamãs filiam, rus miſit vxorem, ſolam autem filiam receptam violauit. Illa autem, Pater, ait, ſceleſta facis: mallem tamen à multis viris dedecore hoc aſſici, quàm à te qui genuiſti. Hoc nunc & in vos, ô iniqui Delphi, dico, quòd eligerẽ in Scyllam & Charybdim potius incidere, ac in Africæ Syrteis, quàm per vos iniuſtè atq; indignè mori. Execror igitur veſtram patriã, & deos teſtor, me præter omnem iuſtitiam interire, qui me vlciſcẽtur exauditum. Præcipitarunt igitur ipſum Delphi de ru-

 pe,

pe, & mortuꝰ eſt. Nō multò pòſt autē peſtilētia laborātes, oraculū acceperūt, expiandā eſſe Aeſopi mortem. Cui, ꝙ & cōſcii ſibi eſſent, iniuſtè eū interfeciſſe, etiā cippū erexerūt. Sed primates Græciæ ac ſapiētiſsimi quiq;, cùm & ipſi q̃ in Aeſopū facta fuiſſent, intellexiſſent, & ī Delphos profecti ſunt, & cū illis habita inqſitiōe, vltores & ipſi Aeſopi mortis fuerant.

Finis Aeſopi vitæ à Maximo Planude conſcriptæ.

*

μνε, καὶ ἀπέθανεν. ο πολλῷ δ' ὕστερον λοιμ συσχεθέντες, χρησμὸ ἔλαβον, ἐξιλάσκεσθαι τὸν Αἰσώπου θάνατον. καὶ ὡς συνειδότες ἑαυτοῖ ἀδίκως φονευθέντι, στήλην ἀνέστησαν. οἱ δ ἐν τῇ Ἑλλάδι πρωτεύοντες, καὶ ὅσοι τῶν σοφωτέρων καὶ αὐτοὶ τὰ ἐ Αἴσωπον πεπραγμένα μαθόντες, εἴς τε Δελφοὺς παρεγένοντο, καὶ σὺν ἐκείνοις σκεψάμενοι, τιμωροὶ καὶ αὐτοὶ τῷ Αἰσώπου θανάτῳ γεγόνασιν.

Τέλος τοῦ Αἰσώπου βί ὑπὸ Μαξίμου τοῦ Πλανούδου συγγραφέντος.

*

ΑΙΣΩΠΟΥ Μῦθοι.

*

Ἀετὸς καὶ Ἀλώπηξ.

Ἀετὸς καὶ Ἀλώπηξ φιλιωθέντες, πλησίον ἀλλήλων οἰκεῖν ἔγνωσαν. βεβαίωσιν φιλίας ποιούμενοι τὴν συνήθειαν. ὁ μὲν οὖν ἐφ' ὑψηλοῦ δένδρου τὴν καλιὰν ἐπήξατο· ἡ δ' Ἀλώπηξ ἐν τοῖς ἔγγιστα θάμνοις ἐτεκνοποιήσατο. ἐπὶ νομὴν οὖν ποτε τῆς Ἀλώπεκος προσελθούσης, ὁ Ἀετὸς τροφῆς ἀπορῶν, καταπτὰς ὡδὶ τῶν θάμνων, καὶ τὰ τέκνα ταύτης ἀναρπάσας, ἅμα τοῖς αὐτοῦ νεοττοῖς ἐθοινήσατο. ἡ δ' Ἀλώπηξ ἐπανελθοῦσα καὶ

τὸ

AESOPI FABVLAE.

*

AQVILA ET Vulpes. 1

AQVILA & Vulpes inita amicitia, ꝓpè habitare decreuerũt, amicitiã familiaritate confirmãtes. Itaq; Aquila ſuper alta arbore nidum affixit: Vulpes verò in proximis arbuſtis filios peperit. Ad pabulum igitur aliquãdo Vulpe profecta, Aquila cibi inopia laborãs, deuolans in arbuſta, & filios huius abreptos, vnà cũ ſuis pullis deuorauit. Vulpes itaque reuerſa, & re

cognita, non tam filiorũ triſtata eſt morte, quàm vindictę inopia: quia eñ terreſtris eſſet, volucrem perſequi haud poterat. Quare ꝓcul ſtãs, quod etiã impotétibus eſt facile, inimicæ maledicebat. Nõ multò autẽ pòſt, caprã quibuſdã ĩ agro ſacrificãtibus, deuolans Aquila partẽ victimæ cũ ignitis carbonibus rapuit, & in nidum tulit. Vẽto autem vehemẽter tunc flante, & flamma excitata, Aquilæ pulli inuolucres adhuc cũ eſſent, aſſati in terrã deciderunt. Vulpes verò accurrẽs in conſpectu Aquilæ oẽs deuorauit.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, eos qui amicitiã uiolarint,

τὸ πραχθὲν μαθοῦσα, οὐ τοσοῦτον ἐπὶ τῷ τῶν τέκνων ἠνιάθη θανάτῳ, ὅσον ἐπὶ τῷ τῆς ἀμύνης ἀπόρῳ· χερσαία γὰρ οὖσα, πτηνὸν διώκειν οὐχ οἷά τε ἦν. διὸ καὶ πόρρωθεν στᾶσα, τοῦθ' ὃ καὶ τοῖς ἀδυνάτοις ἐστὶν εὔπορον, τῷ ἐχθρῷ κατηρᾶτο. οὐ πολλῷ δ' ὕστερον αἶγά τινων ἐπ' ἀγροῦ θυόντων, καταπτὰς ὁ Ἀετὸς μέρος τι τοῦ θύματος σὺν ἐμπύροις ἄνθραξιν ἥρπασε, καὶ ἐπὶ τὴν νεοττιὰν ἤγαγεν. ἀνέμου δὲ σφοδροῦ πνεύσαντος τηνικαῦτα, καὶ φλογὸς ἀναδοθείσης, οἱ Ἀετιδεῖς ἄπτηνες ἔτι τυγχάνοντες, ὀπτηθέντες εἰς γῆν κατέπεσον. ἡ δ' Ἀλώπηξ ἐπιδραμοῦσα ἐν ὄψει τοῦ Ἀετοῦ πάντας κατέφαγεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φιλίαν παρασπονδοῦντες,

τες, κἂν τὴν ἐκ τῶν ἠδικημένων φύγωσι τιμωρίαν δι' ἀσθένειαν, ἀλλὰ τήν γε θείαν δίκην οὐ διακρούσονται.

rint, licet ab affectis iniuria fugiant ultionem ob impotentiam, diuinum tamen ſupplicium non depulſuros.

Ἀετὸς καὶ Κάνθαρος.

AQVILA ET Scarabeus. 2

ΛΑγωὸς ὑπ' Ἀετοῦ διωκόμενος πρὸς κοίτην Κανθάρου κατέφυγε, δεόμενος ὑπ' αὐτοῦ σωθῆναι. ὁ δὲ Κάνθαρος ἠξίου τὸν Ἀετὸν μὴ ἀνελεῖν τὸν ἱκέτην, ὁρκίζων αὐτὸν κατὰ τοῦ μεγίστου Διὸς, ἢ μὴν μὴ καταφρονῆσαι τοῦ μικρότητος αὐτοῦ. ὁ δὲ μετ' ὀργῆς τῇ πτέρυγι ῥαπίσας τὸν Κάνθαρον, τὸν Λαγωὸν ἁρπάσας κατέφαγεν. ὁ δὲ Κάνθαρος τῷ γε Ἀετῷ συναπέπτη, ὡς τὴν καλιὰν τούτου καταμαθεῖν. καὶ δὴ προσελθὼν, τὰ ᾠὰ τούτου κατακυλίσας διέφθειρε. τοῦ δὲ δεινὸν ποιησαμένου, εἴ τις τοῦτο

LEpus Aqla inſectãte in luſtrum Scarabei profugit, rogans vt ab eo ſeruaretur. Scarabeus autẽ rogabat Aquilam ne occideret ſupplicem, obteſtanti ipſam per maximũ Iouẽ, ne ſcilicet contẽneret paruitatem eius. Illa verò irata ala percuſſit Scarabeum, & Leporem arreptũ deuorauit. At Scarabeꝰ & cum Aquila volauit, vt nidũ eius diſceret: ac iam profectꝰ, oua eius deuoluta diſrupit. Illa autẽ quũ graue exiſtimaret, ſi qs hoc

hoc auſus fuiſſet, &
in altiore loco ſecun
dò nidificaſſet, & il-
lic rurſus Scarabeꝰ pa
riter hãc affecit. Sed
Aquila inops cõſilii
penitus, aſcẽdit ad Io
uẽ (in eius enĩ tutela
eſſe dicitur) & ĩ ipſis
genibus tertiã fœtu-
ram ouorum poſuit,
Deo ipſa cõmendans
& ſupplicãs vt custo-
diret. Scarabeus autẽ
è ſtercore pilulã fa-
cta aſcẽdit, & in ſinũ
Iouis eã demiſit. Iu-
piter verò cũ ſurre-
xiſſet vt fimũ excute
ret, oua quoq; proie-
cit oblitꝰ, quę & con
triuit deiecta. Cogni
to autem à Scarabeō
quod hæc feciſſet vt
Aquilam vlciſcere-
tur: nam non modò
Scarabeum illa iniu-
ria affecit, ſed & in
Iouem ipſum impia
fuit,

τοῦτο τολμήσειε, κἀπὶ
μετεωροτέρου τόπου τοδεύ-
τερον νεοττοποιησαμένου
κἀκεῖ πάλιν ὁ Κάνθα-
ρος τὰ ἴσα τοῦτον διέθη-
κεν. ὁ δ' Ἀετὸς ἀμηχα-
νήσας τοῖς ὅλοις, ἀναβὰς
ὡς τὸν Δία (τούτου γὰρ
ἱερὸς εἶναι λέγεται) τοῖς
αὐτοῦ γόνασι τὴν τρίτην
γονὴν τῶν ᾠῶν ἔθηκε, τῷ
Θεῷ ταῦτα παραθέμε-
νος καὶ ἱκετεύσας φυ-
λάττειν. ὁ Κάνθαρος δὲ
κόπρου σφαῖραν ποιή-
σας, καὶ ἀναβὰς ἐπὶ τοῦ
κόλπου τοῦ Διὸς ταύτην
καθῆκεν. ὁ δὲ Ζεὺς ἀνα-
στὰς ἐφ' ᾧ τὴν ὄνθον ἀ-
ποτινάξασθαι, καὶ τὰ ᾠὰ
διέρριψεν ἐκλαθόμενος,
ἃ καὶ συνετρίβη πεσόντα.
μαθὼν δὲ πρὸς τοῦ Καν-
θάρου, ὅτι ταῦτ' ἔδρα-
σε τὸν Ἀετὸν ἀμυνόμε-
νος. οὐ γὰρ μὴ τὸν Κάν-
θαρον ἐκεῖνος μόνον ἠ-
δίκησεν, ἀλλὰ καὶ εἰς
τὸν Δία αὐτὸν ἠσέβη-
σε,

ε, πρὸς τὸν Ἀετὸν εἶπεν
ἐλθόντα, Κάνθαρον εἶναι
τὸν λυποῦντα, καὶ δὴ
καὶ δικαίως λυπεῖν. μὴ
βουλόμενος οὖν τὸ γέ-
νος τὸ τῶν Ἀετῶν σπα-
νισθῆναι, συνεβούλευε
τῷ Κανθάρῳ διαλλαγὰς
πρὸς τὸν Ἀετὸν θέσθαι.
τοῦ δὲ μὴ πειθομένου, ἐκεῖ-
νος εἰς καιρὸν ἕτερον τὸν
τῶν Ἀετῶν μετέθηκε τό-
κετὸν, ἡνίκα ἂν μὴ φαί-
νωνται Κάνθαροι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, μη-
δένα καταφρονεῖν, λογι-
ζομένους, ὡς οὐδείς ἐστιν,
ὃς προπηλακισθεὶς, οὐκ
ἂν δυνηθείη ἑαυτῷ
ἐπαμῦναι.

Ἀηδὼν καὶ Ἱέραξ.

Ἀηδὼν ἐπὶ δένδρου
καθεζομένη, κα-
τὰ τὸ εἰωθὸς ᾖδεν. Ἱέραξ
δὲ θεασάμενος, καὶ τρο-
φῆς ἀπορῶν, συνείλη-
φεν

fuit, reuerſæ Aquilæ ait Iupiter, Scarabeũ eſſe q̃ mœſtitiæ cauſa fuerit, & certè iure fuiſſe. Nolens igitur genus Aquilarũ rareſcere, cõſulit Scarabeo vt Aquilæ cõciliaretur. Eo autem nõ parẽte, Iupiter in aliud tempus Aquilarum tranſmutauit partum, cùm Scarabei non appareant.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, nullum contemnendum; præſertim cùm non ſit quiſquam, qui laceßitus ſe vlciſci non queat.

PHILOMELA & Accipiter.

PHilomela ſuper arbore ſedẽs de more canebat. Accipiter autẽ videns, ac cibi indigens, aduolans

lans corripuit. Quæ cùm occidẽda eſſet, orabat Accipitrẽ ne deuoraretur: neq; em̃ ſatis eſſe ad Accipitris ventrẽ implendũ, ſed oportere ipſum cibo egentẽ ad maiores aues conuerti. Accipiter autẽ reſpõdẽs ait, Sed ego certè amẽs eſsẽ, ſi q in manibus paratus eſt, cibo dimiſſo, quę non videntur perſequar.

φεν ἐπιπτᾶσα. ἡ δ' ἀναιρεῖσθαι μέλλουσα, ἐδεῖτο τοῦ ἱέρακος μὴ βρωθῆναι· μηδὲ γὰρ ἱκανὴ εἶναι ἱέρακος γαστέρα πληροῦν, δεῖν δ' αὐτὸν τροφῆς προσδεόμενον ἐπὶ τὰ μείζω τῶν ὀρνέων τρέπεσθαι. καὶ ὁ ἱέραξ ὑπολαβὼν εἶπεν, ἀλλ' ἔγωγε ἄφρων ἂν εἴην, εἰ τὴν ἐν χερσὶν ἑτοίμην τροφὴν ἀφεὶς, τὰ μὴ φαινόμενά πω διώκοιμι.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, pleroſq; homines codẽ modo eſſe incõſultos, qui ſpe maiorũ quæ incerta ſunt, quæ in manibus habentur amittant.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων οὕτως ἀλόγιστοί εἰσιν, οἱ δι' ἐλπίδα πλειόνων ἀδήλων τὰ ἐν χερσὶ προϊέμενοι.

VVLP

Ἀλώπηξ

Ἀλώπηξ καὶ Τράγος.

VVLPES ET Hircus. 4

Ἀλώπηξ καὶ Τράγος διψῶντες εἰς φρέαρ κατέβησαν. μετὰ δὲ τὸ πιεῖν, τοῦ Τράγου σκεπτομένου τὴν ἄνοδον, ἡ Ἀλώπηξ ἔφη, θάρσει· χρήσιμόν τι καὶ εἰς τὴν ἀμφοτέρων σωτηρίαν ἐπινενόηκα. εἰ γὰρ ὄρθιος σταθεὶς, τοὺς ἐμπροσθίους τῶν ποδῶν τῷ τοίχῳ προσβαλεῖς, καὶ τὰ κέρατα ὁμοίως εἰς τὸ ἔμπροσθεν κλινεῖς, ἀναδραμοῦσα

VVlpes & Hircꝰ ſitientes in puteũ deſcenderunt, ſed poſtquã biberũt, Hirco indagãte aſcẽſum, Vulpes ait, Confide, vtile quid in vtriuſq; etiã ſalutẽ excogitaui. ſi ẽni rectus ſteteris, & anteriores pedes parieti applicueris, & cornua pariter in anteriorẽ partem inclinaueris, cũ ꝑcurrerim

rerim ipſa p̄ tuos humeros & cornua, & extra puteum illinc exiluerim, & te poſtea extrahã hinc. ab Hirco autem ad hoc promptè officio præſtito, illa cùm ex puteo ſic exiluiſſet, exultabat circũ os læta. Hircus autẽ ipſam accuſabat, quòd trãſgreſſa fuerit conuentiones. Illa autem, Sed ſi tot, inquit, mẽtes poſſideres, quot in barba pilos, non antè deſcendiſſes, quàm aſcenſum conſideraſſes.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, ſic prudentem virum oportere prius fines alicuius conſyderare rerum, deinde ſic ipſas aggredi.

μοῦσα διὰ τῶν σῶν αὐτοῦ νώτων καὶ κεράτων, καὶ ἔξω τοῦ φρέατος ἐκεῖθεν πηδήσασα, καί σε μετὰ τοῦτο ἀνασπάσω ἐντεῦθεν. τοῦ δὲ Τράγου πρὸς τοῦτο ἑτοίμως ὑπηρετησαμένου, ἐκείνη τοῦ φρέατος οὕτως ἐκπηδήσασα, ἐσκίρτα περὶ τὸ στόμιον κολομένη. ὁ δὲ Τράγος αὐτὴν ἐμέμφετο, ὡς παραβαίνουσαν τὰς συνθήκας. ἡ δ', ἀλλ' εἰ τοσαύτας εἶπε, φρένας ἐκέκτησο ὁπόσας ἐν τῷ πώγωνι τρίχας, οὐ πρότερον ἂν κατέβης, πρὶν ἢ τὴν ἄνοδον σκέψασθαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τὸν φρόνιμον ἄνδρα δεῖ πρότερον τὰ τέλη σκοπεῖν τῶν πραγμάτων, εἶθ' οὕτως αὐτοῖς ἐγχειρεῖν.

Ἀλώπηξ καὶ Λέων.

VVLPES ET Leo. 5

ΑΛώπηξ μή πω θεασαμένη Λέοντα, ἐπειδὴ κατά τινα τύχην αὐτῷ συνήντησε, τὸ μὲν πρῶτον οὕτως ἐφοβήθη ὡς μικροῦ καὶ ἀποθανεῖν· ἔπειτα τοδεύτερον θεασαμένη, ἐφοβήθη μὲν, οὐ μὴν ὡς τὸ πρότερον· ἐκ τρίτου δὲ τοῦτον θεασαμένη, οὕτως αὐτοῦ κατεθάρρησεν, ὡς καὶ προσελθοῦσα διαλεχθῆναι.

Ἐπιμ

VVlpes cùm nũquam vidiſſet Leonem, cùm ei caſu quodam occurriſſet, primùm ſic timuit, vt fermè moreretur. Deinde cùm ſecundò vidiſſet, timuit certè, non tamen vt prius: tertiò autem cùm ipſum vidiſſet, ſic contra eum auſa eſt, vt & accederet & colloqueretur.

AFFA

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, conuerſatione terribilia quoque acceſſu facilia fieri.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἡ συνήθεια καὶ τὰ φοβερὰ τῶν πραγμάτων εὐπρόσιτα ποιεῖ.

FELIS ET Gallus. 6

Αἴλουρος καὶ Ἀλεκτρυών.

Felis cõprehenſo Gallo, cũ rationabili cauſa volebat deuorare. Cęterũ accuſabat ipſum, dicendo, moleſtũ eſſe hominibus nocte clamantem, neq; permittentem ſomno frui. Eo verò reſpondēte ad

Αἴλουρος συλλαβὼν ἀλεκτρυόνα, μετ' εὐλόγου τοῦτον αἰτίας ἐβούλετο καταφαγεῖν. καὶ δὴ κατηγόρει αὐτοῦ, λέγων, ὡς ὀχληρὸς εἴη τοῖς ἀνθρώποις νύκτωρ κεκραγὼς, καὶ μὴ συγχωρῶν ὕπνου τυγχάνειν. τοῦ δ' ἀπολογουμένου ἐπὶ

ἐπὶ τῇ ἐκείνων ὠφελείᾳ τοῦτο ποιεῖν, ὡς ἂν ἐπὶ τὰ συνήθη τῶν ἔργων ἐγείρωνται, πάλιν ὁ Αἴλουρος αἰτίαν ἐπέφερεν, ὡς ἀσεβὴς εἴη περὶ τὴν φύσιν, μητρὶ καὶ ἀδελφαῖς συμμιγνύμενος. τοῦ δὲ καὶ τοῦτο πρὸς ὠφέλειαν τῶν δεσποτῶν πράττειν φήσαντος, πολλῶν αὐτοῖς ἐντεῦθεν ὠῶν τικτομένων, ὁ Αἴλουρος εἰπὼν, ἀλλ' εἰ σύ γε πολλῶν εὐπορεῖς εὐπροσώπων ἀπολογιῶν, ἔγωγε μέντοι ἄτροφος οὐ μενῶ, τοῦτον κατεθοινήσατο.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἡ πονηρὰ φύσις πλημμελεῖν αἱρουμένη, εἰ μὴ μετ' εὐλόγου δύνηται προσχήματος, ἀπαρακαλύπτως γε μὴν πονηρεύεται.

ad illorum vtilitatem id ſe facere, vt ad cõſueta opera excitarentur, rurſus Felis cauſam afferebat, quòd impius eſſet erga naturam, cum matre ac ſororibus coeundo. Eo autem & hoc ad vtilitatem dominorũ facere dicente, cùm multa ipſis hinc oua pariantur, Felis præfatus, Sed ſi tu multis abũdás euidentibus reſponſionibus, ego tamen ieiunus non perſtabo, ipſum deuorauit.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, prauam naturam peccare uolentem, ſi non ueriſimili cum prætextu facere id poßit, apertè tamen malignari.

VVLPES 7 Ἀλώπεκες.

VVlpes laqueo capta, cùm abſciſſa cauda euaſiſſet, non viuendã præ pudore exiſtimabat vitam. Decreuit itaq; & aliis Vulpibꝰ hoc idem perſuadere, vt cõmuni malo ſuum celaret dedecus. Et iã omnibꝰ collectis, ſuadebat caudas abſcindere, ꝙ nõ indecens ſolùm hoc mẽbrum ſit, ſed & ſuperuacu

uacu

Ἀλώπηξ ἐν παγίδ
ληφθεῖσα, καὶ ἀ-
ποκοπείσης τῆς οὐρᾶ
διαδρᾶσα, ἀβίωτον ὑπ
αἰσχύνης ἡγεῖτο τὸν βί
ον. ἔγνω οὖν καὶ τὰς ἄλ
λας Ἀλώπεκας τοῦτ' αὐ
τὸ νουθετῆσαι, ὡς ἂν τῷ
κοινῷ πάθει τὸ ἴδιον
συγκαλύψειεν αἶσχος.
καὶ δὴ πάσας ἀθροίσα-
σα, παρῄνει τὰς οὐρὰς
ἀποκόπτειν, ὡς οὐκ ἀ-
πρεπὲς μόνον τοῦτο τ
μέλος ὄν, ἀλλὰ καὶ πε
ριττὸν

ριττὸν βάρος προσηρτημένον. ὑπολαβοῦσα δέ τις αὐτῶν, εἶπεν, ὦ αὕτη, ἀλλ' εἰ οὐ σοὶ τοῦτο προσέφερεν, οὐκ ἂν ἡμῖν αὐτὸ συνεβούλευες.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πονηροὶ τῶν ἀνθρώπων οὐ διὰ εὔνοιαν τὰς πρὸς τοὺς πέλας ποιοῦνται συμβουλίας, διὰ δὲ τὸ αὐτοῖς συμφέρον.

Ἀλώπηξ καὶ Βάτος.

Ἀλώπηξ φραγμὸν ἀναβαίνουσα, ἐπειδὴ ὀλισθήσασα καταπίπτειν ἔμελλεν, ἐπελάβετο πρὸς βοήθειαν βάτου. καὶ δὴ τοὺς πόδας ὑπὸ τοῖς ἐκείνης κέντροις αἱμάξασα καὶ ἀλγήσασα πρὸς αὐτὴν εἶπεν, οἴμοι, καταφυγοῦσάν με γὰρ ὑπὸ σὲ ὡς ὑπὸ βοηθὸν, σὺ χεῖρον

uacuum onus appenſum. Reſpondens autem ex ipſis quędam ait: Heus tu, niſi tibi hoc conduceret, nobis non conſuleres.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificare uidetur, prauos homines non beneuolentia in propinquos conſulere, ſed propter ſuam ipſorum utilitatem.

VVLPES ET Rubus. 8

VVlpes ſepe conſcenſa, cùm lapſa caſura foret, apprehendit in adiutorium Rubũ. Quamobrem cum pedibus ſuis illius aculeis laceratis doleret, ad eam dixit, Hei mihi, confugi enim ad te tanquam ad auxiliatorem, ſed tu peius

ius me tractaſti. Sed erraſti, heus tu, inquit Rubus, quæ me apprehendere voluiſti, qui omnes apprehendere ſoleo.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, ſic & homines eſſe ſtultos, qui ad eos auxilij gratia accurrũt quibus magis iniuria afficere natura inſitum eſt.

ρον διέθηκας. ἀλλ' ἐσφάλης, ὦ αὕτη, φησὶν ἡ Βάτος, ἐμοῦ βουληθεῖσα ἐπιλαβέσθαι, ἥτις πάντων ἐπιλαμβάνεσθαι εἴωθα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτως καὶ τῶν ἀνθρώπων μάταιοι, ὅσοι βοηθοῖς προστρέχουσιν, οἷς τὸ ἀδικεῖν μᾶλλον ἔμφυτον.

VVLPES ET Crocodilus. 9

VVlpes & Crocodilus contendebãt de nobilitate. Cũ multa autẽ Crocodil⁹ ſupba de ꝓgenitorũ narraſſet ſplẽdore, ꝙ exercitationũ principes fuerint, Vulpes reſpõdẽs, O amiciſsime, ait, ſed ſi ipſe nihil dicas, tñ ex cute videris q̃ antiquis tẽporib⁹ ſis exer

citat

Ἀλώπηξ καὶ Κροκόδειλος.

Ἀλώπηξ καὶ Κροκόδειλος ἠμφισβήτουν περὶ εὐγενείας. πολλὰ δὲ τοῦ Κροκοδείλου ὑπερῥίψαντος περὶ τῆς τῶν προγόνων διεξιόντος λαμπρότητος, ὡς γεγυμνασιαρχηκότων. ἡ Ἀλώπηξ ὑπολαβοῦσα, ὦ ταν, ἔφησεν, ἀλλὰ κἂν μὴ λέγῃς, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ δέρματός γε φαίνῃ ὡς ἐκ παλαιῶν ἐτῶν εἶ γεγυ-

μνασ

μυασμένος.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν ψευδομένων ἀνδρῶν ἔλεγχος τὰ πράγματα γίνεται.

citatus.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, mendaces uiros res ipſas arguere.

Ἀλεκτρυόνες καὶ πέρδιξ.

GALLI ET Perdix. 10

Ἀλεκτρυόνας τις ἔχων ἐπὶ τῆς οἰκίας, πριάμενος καὶ πέρδικα σὺν ἐκείνοις ἀφῆκε νέμεσθαι. τῶν δὲ τυπτόντων αὐτὸν καὶ ἀπελαυνόντων, ἐκεῖνος ἠθύμει σφόδρα, νομίζων ὡς ἀλλόφυλος ταῦτα πάσχειν

GAllos quidã habens domi, emptã quoq; Perdicem cũ illis paſci dimiſit: qui quum ipſam verberarent ac expellerent, illa triſtabatur valde, exiſtimans vt alienigenã hęc ſe pa-

ti à Gallis. Quum verò paulò pòſt & illos videret pugnare, & ſeipſos cædere, mœrore ſoluta ait, Sed quidem poſthac non triſtabor, videns & ipſos pugnare inter ſe.

σχεῖν ὑπὸ τῶν Ἀλεκτρυόνων· ὡς δὲ μετὰ μικρὸν κἀκείνους ἑώρακε μαχομένους καὶ ἀλλήλους κόπτοντας, τῆς λύπης ἀπολυθεὶς εἶπεν, ἀλλ' ἔγωγε ἀπὸ τοῦ νῦν οὐ λυπήσομαι, ὁρῶν καὶ αὐτοὺς μαχομένους ἀλλήλοις.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, quòd prudentes facile ferant ab alienis iniurias, quum ipſos uideant neque à ſuis abſtinere.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι ῥᾳδίως φέρουσι τὰς παρὰ τῶν ἀλλοτρίων ὕβρεις, ὅταν αὐτοὺς ἴδωσι μηδὲ τῶν οἰκείων ἀπεχομένους.

Ἀλώπηξ. VVLPES. II

Ἀλώπηξ εἰς οἰκίαν ἐλθοῦσα ὑποκριτοῦ, καὶ ἕκαστα τῶν αὐτοῦ σκευῶν διερευνωμένη, εὗρε καὶ κεφαλὴν μορμολυκίου εὐφυῶς κατεσκευασμένην, ἣν καὶ ἀναλαβοῦσα ταῖς χερσὶν ἔφη, ὢ οἵα κεφαλή, καὶ ἐγκέφαλον οὐκ ἔχει.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας μεγαλοπρεπεῖς μὲν τῷ σώματι, κατὰ δὲ ψυχὴν ἀλογίστους.

Ἀνθρακ

VVlpes in domũ mimi profecta, & ſingula ipſiꝰ vaſa perſcrutata, inuenit & caput laruæ ingeniosè fabricatũ, quo & accepto manibus ait, O quale caput, & cerebrum nõ habet.

AFFABVLATIO.

Fabula in uiros magnificos quidem corpore, ſed animo inconſultos.

CARBONARIVS & Fullo. 12

CArbonarius in quadã habitans domo, rogabat vt & Fullo accederet, & ſecũ cohabitaret. Fullo autẽ reſpondens ait, Sed nõ hoc poſſem ego facere: timeo enĩ ne q̃ ego dealbo, tu fuligine repleas.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, omne diſsimile eſſe inſociabile.

Ἀνθρακεὺς καὶ Γναφεύς.

ΑΝθρακεὺς ἐπί τινος οἰκῶν οἰκίας, ἠξίου καὶ Γναφέα παραγενόμενον αὐτῷ συνοικῆσαι. ὁ δὲ Γναφεὺς ὑπολαβὼν ἔφη, ἀλλ᾽ οὐκ ἂν τοῦτο δυναίμην ἔγωγε πρᾶξαι. δέδια γάρ, μή πως ἅπερ ἐγὼ λευκαίνω, αὐτὸς ἀσβόλης πληροῖς.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶν τὸ ἀνόμοιον ἀκοινώνητον.

Ἁλιεῖς.

Ἁλιεῖς ἕλκον σαγήνην, βαρείας δ' αὐτῆς οὔσης, ἔχαιρον καὶ ἐσκίρτων, πολλὴν εἶναι τὴν ἄγραν νομίζοντες. ὡς δ' ἐπὶ τῆς ἠϊόνος ταύτην ἑλκύσαντες, τῶν μὲν ἰχθύων εὗρον ὀλίγους, λίθον δ' ἐν αὐτῇ παμμεγέθη, ἀθυμεῖν ἤρξαντο καὶ ἀλύειν, οὐ τοσοῦτον ἐπὶ τῇ τῶν ἰχθύων ὀλιγότητι, ὅσον ὅτι καὶ τἀναντία προϋπειλήφασιν. εἷς δέ τις ἐν αὐτοῖς πρεσβύτερος ἔφη, μὴ ἀχθώμεθα, ὦ ἑταῖροι· τῇ γὰρ ἡδονῇ, ὡς ἔοικεν, ἀδελφή ἐστιν ἡ λύπη· καὶ ἡμᾶς οὖν ἔδει τοσαῦτα προησθέντας, πάντως τι καὶ λυπηθῆναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ λυπεῖσθαι ἐπὶ ταῖς ἀποτυχίαις.

Κομπ

PISCATORES. 13

PIſcatores trahebãt verriculũ, qđ cũ graue foret, gaudebãt & exultabant, multũ ineſſe prædæ exiſtimãtes. ſed quũ ĩ litt⁹ ipſum traxiſsẽt, piſcesq; paucos quidẽ, ſed lapidẽ ĩ eo per magnũ ĩuenisſẽt, triſtari & mœrere cœperũt, nõ tam piſciũ paucitate, q̃ ꝙ & cõtraria antè aĩo p̃ſumpſerãt. Quidã autẽ ĩter eos natu grãdior dixit, Ne triſtemur, ô ſocii: nã voluptati vt videtur ſoror eſt triſtitia: & nos igitur oportebat tãtũ antè lætatos oĩno aliqua in re etiam triſtari.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, oportere triſtari fruſtrata ſpe.

i 5 IAC

IACTATOR. 14

Vir quidam peregrinatus, deinde in ſuam patriã reuerſus, aliaq́; multa in diuerſis viriliter geſsiſſe locis iactabat, atq; etiã Rhodi ſaltaſſe ſaltũ, quẽ nullus eius loci potuerit ſaltare: ad hoc & teſtes qui ibi interfuerunt dicebat ſe habere. Quidam autem ex iis qui aderant reſpondens, ait, Heus tu, ſi verũ hoc eſt, non eſt tibi opus teſtib⁹. En Rhodus, en & ſaltus.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, niſi prompta rei demonſtratio ſit, omnem ſermonem uanum eſſe & ſuperuacuum.

Impoſ

Κομπαστής.

Ἀνήρ τις ἀποδημήσας, εἶτα δὲ πάλιν πρὸς τὴν ἑαυτοῦ γῆν ἐπανελθὼν, ἄλλα τε πολλὰ ἐν διαφόροις ἀνδραγαθηκέναι χώραις ἐκόμπαζε, καὶ δὴ κἀν τῇ Ῥόδῳ πεπηδηκέναι πήδημα, οἷον οὐδεὶς τῶν ἐπ᾽ αὐτοῦ δυνατὸς ἂν εἴη πηδῆσαι· πρὸς τοῦτο δὲ καὶ μάρτυρας τοὺς ἐκεῖ παρόντας ἐλέγχειν ἔχειν. τῶν δὲ παρόντων τις ὑπολαβὼν, ἔφη, ὦ οὗτος, εἰ ἀληθὲς τοῦτ᾽ ἐστιν. οὐδὲν δεῖ σοι μαρτύρων. ἰδοὺ Ῥόδος, ἰδοὺ καὶ τὸ πήδημα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐὰν μὴ πρόχειρος ἡ τοῦ πράγματος ἀπόδειξις ᾖ, πᾶς λόγος περιττός ἐστιν.

Ἀδυν

Ἀδύνατα ἐπαγγελλόμενος.

ΑΝὴρ πένης νοσῶν καὶ κακῶς διακείμενος, ἐπειδὴ πρὸς τῶν ἰατρῶν ἀπεγνώσθη, τῶν θεῶν ἐδεῖτο, ὡς εἰ τὴν ὑγίειαν αὐτῷ πάλιν ἐπανελθεῖν ποιήσειαν, ἑκατὸν βόας αὐτοῖς προσοίσειν ὑπισχνούμενος εἰς θυσίαν. τῆς δὲ γυναικὸς αὐτοῦ πυθομένης, καὶ ποῦ σοι ταῦτα ἐὰν ὑγιάνῃς; ἐκεῖνος ἔφη, οἴει γὰρ ἀναστῆναί με ἐντεῦθεν, ἵν' οἱ θεοὶ ταῦτά με ἀπαιτήσωσιν;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ ῥαδίως κατεπαγγέλλονται, ἅπερ τελέσαι ἔργῳ οὐ προσδοκῶσιν.

Impoſsibilia promittens. 15

VIr pauper ęgrotans & malè affectus, quum à medicis deſperatus eſſet, deos rogabat, pollicens ſi ſanitatem ſibi rurſus reſtituiſſent, centum boues ipſis oblaturum eſſe in ſacrificium. Vxore autem eius rogante, Et vbi tibi hęc ſi conualueris? ille ait, Putas em̃ ſurgere me hinc, vt dii hæc à me repetant?

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, multos facilè polliceri, quæ re comprobare non ſperent.

Κακοπράγμων.

ΑΝὴρ κακοπράγμων εἰς τὸν ἐν Δελφοῖς ἧκεν Ἀπόλλωνα,

MALIGNVS. 16

VIr malignꝰ ad eũ, qui in Delphis eſt, iuit Apollinem

nè tentaturus ipſum. Atque ideo comprehenſo paſſerculo manu, & eo veſte contecto, ſtetitq; proximè tripodē, ac rogauit Deum, dicendo, O Apollo, quod manibus fero, vtrum viuum eſt an mortuū? Nam ſi mortuū diceret, viuum oſtēſurus erat paſſerculum: ſin viuum, ſtatim ſuffocatū mortuū illū offerret. Sed Deus maligna ipſius cognita mēte ait, Vtrum vis, heus tu, facere, facito: penes te enim eſt illud facere, ſiue viuū quod contines, ſiue mortuum oſtēdere.

να, πειρᾶσαι τοῦτον βουλόμενος. καὶ δὴ λαβὼν στρουθίον ἐν τῇ χειρὶ καὶ τοῦτο τῇ ἐσθῆτι σκεπάσας, ἔστη τε τοῦ τρίποδος ἔγγιστα, καὶ ἤρετο τὸν θεὸν, λέγων, Ἄπολλον ὃ μετὰ χεῖρας φέρω, πότερον ἔμπνουν ἐστὶν, ἢ ἄπνουν; βουλόμενος ὡς εἰ μὲν ἄπνουν εἴποι, ζῶν ἀναδεῖξαι τὸ στρουθίον· εἰ δ' ἔμπνουν, εὐθὺς ἀποπνίξας νεκρὸν ἐκεῖνο προσενεγκεῖν. ὁ δὲ γε Θεὸς τὴν κακότεχνον αὐτοῦ γνοὺς ἐπίνοιαν, εἶπεν, ὁπότερον, ὦ οὗτος, βούλει ποιῆσαι, ποίησον. παρὰ σοὶ κεῖται γὰρ τοῦτο πρᾶξαι, ἤτοι ζῶν ὃ κατέχεις, ἢ νεκρὸν ἀποδεῖξαι.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, deū neq; decipi poſſe, neque quicquam eum latere.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τὸ Θεῖον ἀπαραλόγιστον καὶ ἀλάθητον.

Ἁλιεῖς.

Ἁλιεῖς ἐξελθόντες εἰς ἄγραν, ἐπειδὴ πολὺν χρόνον ταλαιπωρήσαντες οὐδὲν εἷλον, σφόδρα τε ἠθύμουν, καὶ ἀναχωρῆσαι παρεσκευάζοντο· εὐθὺς δὲ θύννος ὑπὸ τῶν μεγίστων διωκόμενος ἰχθύων, εἰς τὸ πλοῖον αὐτῶν εἰσήλατο· οἱ δὲ τοῦτον λαβόντες, μεθ᾽ ἡδονῆς ἀνεχώρησαν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις ἃ μὴ τέχνη παρέσχε, ταῦτα τύχη ἐδωρήσατο.

PISCATORES. 17

PIſcatores egreſsi ad venationem, quum multo tempore defatigati nihil cepiſſent, & admodum triſtabantur, & diſcedere apparabant: ſed ſtatim Thunnus maximo quodam inſectante piſce, in nauigium ipſorum inſiluit: quo capto, læti abiere.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, ſæpe quæ ars non præbuit, ea donaſſe fortunam.

Φέναξ.

Ἀνὴρ πένης νοσῶν, ηὔξατο τοῖς θεοῖς, εἰ διασωθείη, βοῦς ἑκατὸν εἰς θυσίαν προσοίσειν. οἱ δὲ θεοὶ πειρᾶσαι τοῦτο βουλόμενοι, τάχους ἀπήλλαξαν. ὁ δ᾽

ἀναστ

DECEPTOR. 18

VIr pauper ęgrotãs vouebat diis ſi euaderet boues cẽtum in ſacrificiũ oblaturum. ſed dei tentaturi, hoc à morbo liberarunt. At ille

ſurg

ſurgens, quoniã bobus carebat, ex paſta boues centũ à ſe formatos in ara poſitos ſacrificauit. ſed dei ipſum vlturi, in ſomniis adfuerunt ei, dicentes, Abi ad littus ad eũ locũ. illic enim Atticas mille drachmas inuenies. Ille autẽ excitatus, lætus & alacer ad demõſtratum locum perrexit, aurũ diſquirens. Sed illic in piratas incidit, ab ipſisq; comprehẽſus eſt. Captus ergo vt dimitteretur piratas orabat, mille auri talenta daturum ipſis promittẽs. Sed cũ nõ crederetur, abactꝰ ab ipſis, diuẽditꝰ eſt mille drachmis.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, mendaciis hominũ inimicum eſſe Deum.

ἀναστὰς, ἐπειδὴ βοῶν ἠπόρει, στεατίνους βοῦς ἑκατὸν πλάσας ἐπὶ τοῦ βωμοῦ θεὶς ὡλοκαύτωσεν. οἱ δὲ θεοὶ βουλόμενοι αὐτὸν ἀμύνασθαι, ὄναρ ἐπιστάντες αὐτῷ, εἶπον, ἄπελθε εἰς τὸν αἰγιαλὸν εἰς τόνδε τὸν τόπον. ἐκεῖ γὰρ Ἀττικὰς χιλίας εὑρήσεις. ἐκεῖνος δὲ διυπνισθεὶς σὺν ἡδονῇ καὶ σπουδῇ πρὸς τὸν ὑποδειχθέντα τόπον ἀφίκετο, τὸ χρυσίον διερευνῶν. ἐκεῖ δὲ πειραταῖς περιτυχὼν, ὑπ' αὐτῶν συνελήφθη. ἁλοὺς δὲ ἤδη ἀφεθῆναι τῶν πειρατῶν ἐδεῖτο, χίλια χρυσίου τάλαντα δώσειν αὐτοῖς ὑπισχνούμενος. ὡς δ' οὐκ ἐπιστεύετο, ἀπαχθεὶς ὑπ' αὐτῶν, ἀπεμπωλήθη χιλίων δραχμῶν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοῖς ψεύσταις τῶν ἀνθρώπων ἐχθραίνει τὸ θεῖον.

Βάτραχοι.

Βάτραχοι δύω ἐν λίμνῃ ἐνέμοντο, θέρους δὲ ξηρανθείσης τῆς λίμνης, ἐκείνην καταλιπόντες ἐπεζήτουν ἑτέραν. καὶ δὴ βαθεῖ περιέτυχον φρέατι, ὅπερ ἰδὼν ἕτερος θατέρῳ φησί, συγκατέλθωμεν, ὦ οὗτος, εἰς τόδε τὸ φρέαρ. ὁ δὲ ὑπολαβὼν εἶπεν, ἂν οὖν καὶ τὸ ἐνθάδε ὕδωρ ξηρανθῇ, πῶς ἀναβησόμεθα;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ ἀπερισκέπτως προϊέναι τοῖς πράγμασιν.

RANAE. 19

Ranæ duæ in palude paſcebantur, æſtate autẽ ſiccata palude, illa derelicta quęrebant aliam: cæterũ profundũ inuenerũt puteũ. Quo viſo altera alteri inquit, Deſcendamus, heus tu, in hunc puteũ. Illa reſpondens ait, Si igitur & hîc aqua aruerit, quomodo aſcendemus?

AFFABVLATIO.

Fabula declarat, non oportere inconſideratè res aggredi.

Γέρων καὶ Θάνατος.

Γέρων ποτὲ ξύλα τεμὼν ἐξ ὄρους καὶ ἐπὶ τῶν ὤμων ἀράμενος, ἐπειδὴ πολλὴν ὁδὸν ἐπηχθισμένος ἐβάδιζεν, ἀπειρηκὼς ἀπέθετό τε τὰ

SENEX ET Mors. 20

Senex quondam inciſis in monte lignis, ac ĩ humeros eleuatis, vbi multam viam oneratus iuit, defeſſus & depoſuit ligna,

ligna, & mortem vt veniret inuocabat. At morte ilico adſtante, & cauſam rogante qua ſe vocaſſet, ſenex ait, Vt onus hoc ſublatum imponeres mihi.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, omnem hominem uitæ ſtudioſum eſſe, & licet infinitis periculis immerſus uideatur mortem appetere, tamen uiuere multò magis quã mori eligere.

τὰ ξύλα, καὶ τὸν θάνα-
τον ἐλθεῖν ἐπεκαλεῖτο.
τοῦ δὲ θανάτου εὐθὺς ἐπι-
στάντος, καὶ τὴν αἰτίαν
πυνθανομένου δι᾽ ἣν αὐ-
τὸν καλοίη, ὁ γέρων ἔ-
φη, ἵνα τὸν φόρτον τοῦ-
τον ἄρας ἐπιθῇς μοι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτ-
πᾶς ἄνθρωπος φιλό-
ζωος ὤν, κἂν μυρίοι-
κινδύνοις περιπεσὼ-
δοκῇ θανάτου ἐπιθυ-
μεῖν, ὅμως τὸ ζῆν πολ-
πρὸ τοῦ θανάτου αἱ-
ρεῖται.

Γραῦς καὶ Ἰατρός.

Γυνὴ γραῦς ἀλγοῦσα τοὺς ὀφθαλμοὺς, εἰσκαλεῖταί τινα τῶν ἰατρῶν ἐπὶ μισθῷ, συμφωνήσασα, ὡς εἰ μὲν θεραπεύσειεν αὐτὴν τὸν ὁμολογηθέντα μισθὸν αὐτῷ δώσειν· εἰ δὲ μή, μηδὲν δώσειν. ἐνεχείρησε μὲν οὖν ὁ ἰατρὸς τῇ θεραπείᾳ· καθ' ἡμέραν δὲ φοιτῶν ὡς τὴν πρεσβύτιν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς χρίων, ἐκείνης μηδαμῶς ἀναβλέπειν ἐχούσης τὴν ὥραν ἐκείνην ὑπὸ τοῦ χρίσματος, αὐτὸς ἕν τι τῶν τῆς οἰκίας σκευῶν ὑφαιρούμενος ὁσημέραι ἀπῄει. ἡ μὲν οὖν γραῦς τὴν ἑαυτῆς περιουσίαν ἑώρα καθ' ἑκάστην ἐλαττουμένην ἐπὶ τοσοῦτον, ὡς καὶ τέλος παντάπασιν αὐτῇ θεραπευθείσῃ μηδὲν ὑπολειφθ-

ANVS ET Medicus. 21

MVlier anus dolens oculos, conduxit Medicum quendam mercede, conuentione facta, ſi ſe curaret, pactam mercedem ei daturam: ſin autem minimè, nihil daturam. Aggreſſus eſt igitur Medicus curam: quotidie verò accedens ad vetulam, & oculos ei vngens, quum illa nequaquam videre poſſet ea hora ob vnctionem ipſe vas aliquod ex domo auferens quotidie diſcedebat. Anus igitur ſuam ſupellectilem videbat ſingulis diebus minui adeò, vt tandem omnino ſanatæ nihil re-

linqueretur. At Medicus quum iam pactam pecuniam ab ea efflagitaret, vt quę purè iam videret, & teſtes adduceret, Magis certè, ait illa, nunc nihil video. Nam quum oculis laborabam, multa mea in mea videbam domo: nunc autē quum me tu videre inquis, nihil omnino ex illis video.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, prauos homines ex ijs quæ agant, ignaros contra ſeipſos argumentū afferre.

λειφθῆναι. τοῦ δ' ἰατροῦ τοὺς συμφωνηθέντας μισθοὺς αὐτὴν ἀπαιτοῦντος, ὡς καθαρῶς βλέπουσαν ἤδη, καὶ τοὺς μάρτυρας παραγαγόντος, μᾶλλον μὲν οὖν, ἅπερ ἐκείνη, τανῦν οὐδοτιοῦν βλέπω. ἡνίκα μὲν γὰρ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐνόσουν, πολλὰ τῶν ἐμῶν κατὰ τὴν ἐμαυτῆς ἔβλεπον οἰκίαν· νῦν δ' ὅτε με σὺ βλέπειν φῂς, οὐδοτιοῦν ἐκείνων ὁρῶ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πονηροὶ τῶν ἀνθρώπων δι' ὧν πράττουσι, λανθάνουσι καθ' ἑαυτῶν τὸν ἔλεγχον ἐπισπώμενοι.

AGRICOLA ET filii ipſius. 22

AGricola quidā vita exceſſurus ac volens ſuos filios periculum facere de agricultura, vocatis

Γεωργὸς καὶ παῖδες αὐτοῦ.

ΓΕωργός τις μέλλων καταλύειν τὸν βίον, καὶ βουλόμενος τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας πεῖραν λαβεῖν τῆς γεωργίας, προσκαλε

καλεσάμενος αὐτοὺς ἔφη, Παῖδες ἐμοί, ἐγὼ μὲν ἤδη τὸν βίον ἀπέξειμι, ὑμεῖς δ' ἅπερ ἐν τῇ ἀμπέλῳ μοι κέκρυπται ζητήσαντες, εὑρήσετε πάντα. οἱ μὲν οὖν οἰηθέντες θησαυρὸν ἐκεῖ που κατορωρύχθαι, πᾶσαν τὴν τῆς ἀμπέλου γῆν μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ πατρὸς κατέσκαψαν, καὶ θησαυρῷ μὲν οὐ περιέτυχον, ἡ δὲ ἄμπελος καλῶς σκαφεῖσα, πολλαπλασίονα τὸν καρπὸν ἀνέδωκεν.

catis ipſis ait, Filii mei, ego iam è vita diſcedo, vos autem ſi quæ in vinea à me occultata ſunt, quæſieritis, inuenietis omnia. Illi igitur rati theſaurum illic defoſſum eſſe, omnem vineæ terrã poſt interitum patris defoderunt, & theſaurum quidem non inuenerunt, ſed vinea pulchrè foſſa, multiplicem fructum reddidit.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, laborem theſaurum eſſe hominibus.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ὁ κάματος θησαυρὸς ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις.

HERVS ET Canes. 23

Δεσπότης καὶ Κύνες.

VIr quidã à tempeſtate in ſuo ſuburbio deprehenſus primũ oueis comedit, dehinc capras. Tempeſtate autem inualeſcente, & operarios boues iugulatos comedit. Canes verò his viſis, dixerunt

Ἀνήρ τις ὑπὸ χειμῶνος ἐν τῷ αὐτοῦ προαστείῳ ἀπολειφθεὶς, πρῶτα μὲν τὰ πρόβατα κατέφαγον, εἶτα τὰς αἶγας. τοῦ δὲ χειμῶνος ἐπικρατοῦντος, καὶ τοὺς ἐργάτας βοῦς σφάξας ἐθοινήσατο. οἱ δὲ Κύνες ταῦτα ἰδόντες, διελέ-

χθησαν

χθησαν πρὸς ἀλλήλους, φεύγωμεν ἀλλ' ἡμεῖς γε ἐντεῦθεν. εἰ γὰρ τῶν ἐργατῶν βοῶν ὁ δεσπότης ἡμῶν οὐκ ἐφείσατο, πῶς ἡμῶν φείσεται;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τούτους μάλιστα φεύγειν καὶ φυλάττεσθαι χρὴ, οἵτινες οὐδὲ τῶν οἰκείων ἀπέχονται.

runt inter ſe, Sed fugiamus nos hinc. Si enim operariis bobus herus noſter nõ abſtinet, quomodo nobis abſtinebit?

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, eos maximè fugere & cauere oportere, qui ne ſuis quidem abſtinent.

Γυνὴ καὶ Ὄρνις.

MVLIER ET Gallina. 24

Γυνὴ χήρα τις ὄρνιν ἔχουσα, καθ' ἑκάστην ἡμέρ

MVlier quedã vidua Gallinam

 habe

habebat, ſingulis diebus ouũ ſibi parientem: rata verò ſi plus Gallinæ hordei proiiceret, bis parituram die, hoc fecit. Sed Gallina pinguefacta, ne ſemel quidem die parere potuit.

ἡμέραν ὠὸν αὐτῇ τίκτουσαν· νομίσασα δὲ ὡς εἰ πλείους τῇ ὄρνιθι κριθὰς παραβάλλοι, δὶς τέξεται τῆς ἡμέρας, τοῦτο πεποίηκεν. ἡ δ' ὄρνις πιμελὴς γενομένη, οὐδ' ἅπαξ τῆς ἡμέρας τεκεῖν ἠδυνήσατο.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, eos qui ob auaritiam plurium ſunt appetentes, & quæ adſunt amittere.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ διὰ πλεονεξίαν τῶν πλειόνων ἐπιθυμοῦντες, καὶ τὰ παρόντα ἀποβάλλουσι.

Morſus à cane. 25

MOrſus à cane quidã medicaturũ circuibat q̃rens. Cũ autẽ occurriſſet qdã ei, & cognoſceret qđ q̃rebat, Heus tu, ait, ſi ſanari vis, accipe panẽ, atq; eo ſanguinẽ vulneris ſicca, & ei qui momordit cani adedendũ da. & is ridendo, ait, Sed ſi hoc

Κυνόδηκτος.

ΔΗχθείς τις ὑπὸ κυνὸς, τὸν ἰασόμενον περιῄει ζητῶν. ἐντυχὼν δέ τις αὐτῷ, καὶ γνοὺς ὃ ζητεῖ, ὦ οὗτος, εἶπεν, εἰ σώζεσθαι βούλει, λαβὼν ἄρτον καὶ τούτῳ τὸ αἷμα τῆς πληγῆς ἐκμάξας, τῷ δακόντι κυνὶ φαγεῖν ἐπίδος. κἀκεῖνος γελάσας, ἔφη, ἀλλ' εἰ τοῦτ

τοῦτο ποιήσω, δεῖ με ὑπὸ πάντων τῶν ἐν τῇ πόλει κυνῶν δηχθῆναι.

hoc fecero, oportebit me ab omnibus qui in vrbe ſunt canibus morderi.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ πονηροὶ εὐεργετούμενοι, μᾶλλον ἀδικεῖν παροξύνονται.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, prauos etiam homines beneficio affectos, magis ad inferendam iniuriam exacui.

Νεανίσκοι καὶ Μάγειρος.

Adoleſcentuli & Cocus. 26

Δύο νεανίσκοι μαγείρῳ παρεκάθηντο, καὶ δὴ τοῦ Μαγείρου περί τι τῶν οἰκείων ἔργων

DVo adoleſcētuli iuxta Cocū aſsidebāt, & Coco in aliquo domeſtico opere

pere occupato, alter horum partem quandam carniũ ſubreptã in alterius demiſit ſinum. Conuerſo autem Coco, & carné quærente, qui abſtulerat iurabat non habere: qui autem habebat, nõ abſtuliſſe. Cocus verò cognita malitia ipſorum, ait, Sed etſi me latueritis, peieratum Deum non latebitis.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, quòd licet homines peierantes lateamus, Deũ tamen non latebimus.

γων ἀσχολουμένου, ἅτερος τούτων μέρος τι τῶν κρεῶν ὑφελόμενος εἰς τὸν θατέρου καθῆκε κόλπον. ἐπιστραφέντος δὲ τοῦ Μαγείρου, καὶ τὸ κρέας ἐπιζητοῦντος, ὁ μὲν ἀληφὼς ὤμνυε μὴ ἔχειν· ὁ δὲ ἔχων, μὴ εἰληφέναι. ὁ δὲ Μάγειρος αἰσθόμενος τὴν κακουργίαν αὐτῶν, εἶπεν, ἀλλὰ κἂν ἐμὲ λάθητε, τόν γ᾽ ἐπιορκούμενον Θεὸν οὔκουν λήσεσθε.

Ἐπιμύθιον.

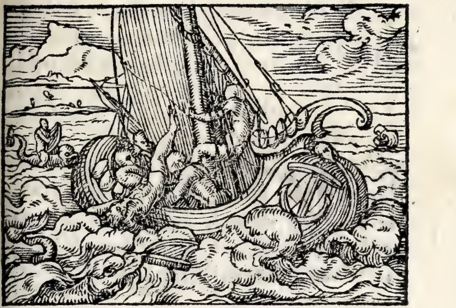
Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι κἂν ἀνθρώπους ἐπιορκοῦντες λάθωμεν, ἀλλὰ τόν γε Θεὸν οὐ λήσομεν.

INIMICI. 27

DVo quidã inter ſe inimici, in eadé naui nauigabant: quorũ alter in puppi, alter in prora ſedebat: Tempeſtate autem ſuperueniente,

Ἐχθροί.

ΔΥο τινὲς ἀλλήλους ἐχθραίνοντες μετὰ τῆς αὐτῆς νεὼς ἔπλεον· ὧν ἅτερος μὲν ἐπὶ τῆς πρύμνης, ἅτερος δὲ μετὰ τῆς πρώρας ἐκάθητο. χειμῶνος δὲ ἐπιγενομένου,

μένου, καὶ τῆς νεὼς μελλούσης ἤδη καταποντίζεσθαι, ὁ ἐπὶ τῆς πρύμνης τὸν κυβερνήτην ἤρετο, πότερον τῶν μερῶν τοῦ πλοίου πρότερον μέλλει καταβαπτίζεσθαι. τοῦ δὲ τὴν πρῶραν εἰπόντος, ἀλλ' ἔμοιγε οὐκ ἔστι λυπηρὸν, ἔφησεν, ὁ θάνατος, εἴγε ὁρᾶν μέλλω πρὸ ἐμοῦ τὸν ἐχθρὸν συνθνήσκοντα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων οὐδὲν τῆς ἑαυτῶν βλάβης φροντ

niente, & naue iam ſubmergenda, qui erat in puppi gubernatorem rogabat, vtra pars nauigii prius obruenda eſſet. Cum'que ille proram dixiſſet, Sed mihi non eſt graue, ait, mori, ſi viſurus ſum ante me inimicum morientem.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, multos homines nihil ſuum nocumentum curare,

rare, ſi modo inimicos ſuos uideant ante ſe malo affectos.

FELIS ET Mures. 28

IN domo quadam cùm multi eſſent Mures, Felis eo cognito iuit eò, ac eorum ſingulos captos deuorabat. At illi quotidie quũ ſe abſumi viderẽt, dixerunt inter ſe, Ne poſthac infrà deſcẽdamus, ne penitus intereamus. Nam ſi Felis nõ poteſt huc venire, nos ſalui erimꝰ. Sed Felis cũ nõ ampliꝰ Mures deſcenderent, ſtatuit apud ſe per aſtutiam eos decipiens euocare. Cæterũ cùm peſſulum quendam conſcendiſſet, de eo ſe ſuſpendit, & mortuum ſimulabat. Ex Murib

φροντίζουσιν, εἰ τοὺς ἐχθροὺς μόνον ἴδωσι πρὸ αὐτῶν κακουμένους.

Αἴλουρος καὶ μύες.

ΕΝ οἰκίᾳ τινὶ πολλῶν Μυῶν ὄντων, Αἴλουρος τοῦτο γνοὺς ἧκεν ἐνταῦθα, καὶ καθέκαστον αὐτῶν συλλαμβάνων κατήσθιεν. οἱ δὲ καθ' ἑκάστην ἑαυτοὺς ἀναλισκομένους ὁρῶντες, ἔφασαν πρὸς ἀλλήλους, μηκέτι κάτω κατέλθωμεν, ἵνα μὴ παντάπασιν ἀπολώμεθα. τοῦ γὰρ Αἰλούρου μὴ δυναμένου δεῦρο ἐξικνεῖσθαι, ἡμεῖς σωθησόμεθα. ὁ δὲ Αἴλουρος μηκέτι τῶν Μυῶν κατιόντων, ἔγνω δι' ἐπινοίας αὐτοὺς σοφιζόμενος ἐκκαλέσασθαι. καὶ δὴ ἀπό πατταλου τινὸς ἑαυτὸν ἀναβὰς ἀπῃώρησε, καὶ προσεποιεῖτο νεκρὸν εἶναι. τῶν δὲ

δὲ Μυῶν τις παρακύψας, καὶ ἰδὼν αὐτὸν, ἔφη, ὦ οὗτος, κἂν θύλαξ γένῃ, οὐ προσελεύσομαί σοι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν ἀνθρώπων οἱ φρόνιμοι, ὅταν τῆς ἐνίων μοχθηρίας πειραθῶσιν, οὐκέτι αὐτῶν ἐξαπατῶνται ταῖς ὑποκρίσεσιν.

Muribus autem quidam acclinatus, viſoq; eo ait, Heus tu, etſi ſaccus fieres, non te adibo.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, prudẽtes homines, cùm aliquorum prauitatem experti fuerint, nõ amplius eorum falli ſimulationibus.

Ἀλώπηξ καὶ Πίθηκος.

VVLPES ET Simius. 29

ΕΝ συνόδῳ ποτὲ τῶν ἀλόγων ζώων ὠρχήσατο πίθηκος, καὶ εὐδο-

κιμάσ

IN cõcilio quondã irrationaliũ aĩaliũ ſaltauit Simius & ap-

proba

probat⁹, Rex ab ipſis electus eſt. Vulpes autem ei inuidens, vt in caſſe quodam carnē vidit, Simium ſecum illuc duxit, quòd inueniſſet ipſa theſaurum illum, dicens, non tamen & vti eo: quippe quem lex Regi tribueret: atque hortata eſt ipſum vt Regem theſaurum accipere. At ille incōſideratè profectus, & captus à caſſe, vt quæ decepiſſet, accuſabat Vulpem. Illa autem ei, O Simie, cùm talem tu habeas dementiam, imperium in bruta tenebis?

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, eos qui actiones aliquas inconſultè aggrediuntur, in infortunia incidere.

κιμάσας, Βασιλεὺς ὑπ᾽ αὐτῶν ἐχειροτονήθη. Ἀλώπηξ δ᾽ αὐτῷ φθονήσασα, ὡς ἔν τινι παγίδι κρέας ἐθεάσατο, τὸν πίθηκον λαβοῦσα ἐνταῦθα ἤγαγεν, ὡς εὑροῖ μὲν αὐτή, λέγουσα, θησαυρὸν τοῦτον, μὴ μέντοι καὶ χρήσασθαι αὐτῷ· τῷ βασιλεῖ γὰρ τοῦτον νόμος δίδωσι. καὶ προὐτρέπετο αὐτὸν ἅτε δὴ βασιλέα τὸν θησαυρὸν ἀνελέσθαι. ὁ δ᾽ ἀπερισκέπτως προσελθὼν, καὶ συλληφθεὶς ὑπὸ τῆς παγίδος ὡς ἐξαπατήσασαν ἐμέμφετο τὴν Ἀλώπεκα. ἡ δὲ πρὸς αὐτὸν, ὦ πίθηκε, τοιαύτην σὺ μωρίαν ἔχων, τῶν ἀλόγων βασιλεύσεις;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πράξεσί τισιν ἀπερισκέπτως ἐπιχειροῦντες, δυστυχήμασι περιπίπτουσι.

THVN Θυὸν Θεὸν

Θύννος καὶ Δελφίν.

Θύννος διωκόμενος ὑπὸ Δελφῖνος, καὶ πολλῷ τῷ ῥοίζῳ φερόμενος, ἐπειδὴ καταλαμβάνεσθαι ἔμελλεν, ἔλαθεν ὑπὸ σφοδρᾶς ῥύμης ἐκπεσὼν εἴς τινα νῆσον. ὑπὸ δὲ τῆς ὁμοίας ῥύμης καὶ ὁ Δελφὶν αὐτῷ συνεξώκειλεν. ὁ δὲ Θύννος μεταστραφεὶς, καὶ λειποψυχοῦντα τὸν Δελφῖνα ἑωρακὼς, εἶπεν, οὐκ ἔτι μοι ὁ θάνατος λυπηρὸς, ὁρῶντι τὸν αἴτιον γεγονότα μοι τούτου, σὺν ἐμοὶ ἀποθνήσκοντα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ῥᾳδίως τὰς συμφορὰς ἄνθρωποι φέρουσι, τοὺς τούτων αἰτίους δυστυχοῦντας ὁρῶντες.

Ἰατρὸς

THVNNVS ET Delphin. 30

Thunnº Delphino perſequēte, magno impetu ferebatur. Cùm capiendus eſſet, inſcius ob vehementem impetū decidit in inſulam quandam. Ab eodem verò impetu & Delphin cum eo eiectus eſt. Thunnus autem conuerſus, cùm agentem animam Delphinum vidiſſet, ait, Nō amplius mihi mors moleſta eſt, cum eū videā, qui mihi cauſa fuit ipſius, vnà mecum perire.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, facile miſerias ferre homines, ſi eos qui illarū autores fuerunt, infeliciter agere uideant.

MED

MEDICVS ET Aegrotans. 31

MEdicꝰ ægrotũ curabat, ęgroto autẽ mortuo, ille efferentibus dicebat, Homo hic ſi vino abſtinuiſſet, & clyſteribus vſus fuiſſet, nõ interiiſſet. Quidã autem ex iis qui aderãt reſpõdens ait, Optime, nõ oportebat te hęc nunc dicere cùm nulla vtilitas eſt, ſed tunc admonere cùm his vti poterat.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, oportere amicos tempore neceſſitatis præbere auxilia.

Ἰατρὸς καὶ νοσῶν.

ΙΑτρὸς νοσοῦντα ἐθεράπευε, τοῦ δὲ νοσοῦντος ἀποθανόντος, ἐκεῖνος πρὸς τοὺς ἐκκομίζοντας ἔλεγεν, οὗτος ἄνθρωπος εἰ οἴνου ἀπείχετο, καὶ κλυστῆρσιν ἐχρῆτο, οὐκ ἂν ἐτεθνήκει. τῶν δὲ παρόντων ὑπολαβών τις, ἔφη, βέλτιστε, οὐκ ἔδει σε ταῦτα νῦν λέγειν ὅτε μηδὲν ὄφελός ἐστιν, ἀλλὰ τότε παραινεῖν ὅτε τούτοις χρῆσθαι ἠδύνατο.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ τοὺς φίλους ἐν καιρῷ ἀνάγκης τὰς βοηθείας παρέχειν.

AVCEPS ET Vipera. 32

AVceps viſco accepto & arũdinibꝰ aucupatũ exiit.

Ἰξευτὴς καὶ Ἔχις.

ΙΞευτὴς ἰξὸν ἀναλαβὼν καὶ καλάμους πρὸς ἄγραν ἐξῆλθε.

Viſo ἰδὼν

ἰδὼν δὲ κίχλαν ἐφ' ὑ-
ψηλοῦ δένδρου καθε-
ζομένην, καὶ τοὺς κα-
λάμους ἀλλήλοις ἐπὶ μῆ-
κος συνάψας, ἄνω πρὸς
αὐτὴν συλλαβεῖν βουλό-
μενος ἐφεώρα. καὶ δὴ
λαθὼν ἔχιν κοιμωμέ-
νην ὑπὸ πόδας ἐπά-
τησε. τῆς δ' ὀργισθείσης
καὶ δακούσης αὐτόν, ἐ-
κεῖνος ἤδη λειποψυχῶν
ἔλεγε, Δύστηνος ἐγώ,
ἕτερον γὰρ θηρεῦσαι βου-
λόμενος, αὐτὸς ὑφ' ἑ-
τέρου ἠγρεύθην εἰς θά-
νατον.

Viſo autem turdo ſu-
per alta arbore ſeden-
te,& arundinibus in-
ter ſe in longitudi-
nem coniunctis ſur-
ſum eum comprehen
ſurus ſuſpiciebat. Cę-
terùm ignarus Vipe-
ram dormientē con-
culcauit. Cùm verò
irata momordiſſet
ipſum,ille iam agens
animam dicebat, Me
miſerū, alium enim
capturus, ipſe ab
alio captus ſum ad
mortem.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, eos qui proximis inſidiantur, ignaros ſæpe ab alijs id ipſum pati.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς πέλας ἐπιβουλεύοντες, λανθάνουσι πολλάκις ὑφ' ἑτέρων τοῦτ' αὐτὸ πάσχοντες.

FIBER. 33

Κάστωρ.

Fiber animal eſt quadrupes, in ſtagnis plerũq; vitã degens, cuius pudenda dicũt vſui eſſe medicis. Hic igitur cũ ab hominibꝰ perſequẽtibus iam capiendus ſit, cognito cuiꝰ gratia

tia

Ὁ Κάστωρ ζῶόν ἐστι τετράπουν, ἐν λίμναις τὰ πολλὰ διαιτώμενον, οὗ τὰ αἰδοῖά φασιν ἰατροῖς χρήσιμα εἶναι. οὗτος οὖν ἐπειδὰν ὑπ' ἀνθρώπων διωκόμενος καταλαμβάνηται, γινώσκων οὗ χά-

ριν

ειν διώκεται, ἀποτεμὼν τὰ ἑαυτοῦ αἰδοῖα ῥίπτει πρὸς τοὺς διώκοντας, καὶ οὕτω σωτηρίας τυγχάνει.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω τῶν ἀνθρώπων οἱ φρόνιμοι ὑπὲρ τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας οὐδένα λόγον τῶν χρημάτων ποιοῦνται.

tia petatur, abſciſſa ſua pudenda proiicit perſequentibus, & ſic ſalutem conſequitur.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, eo modo homines prudentes pro ſua ſalute nullum habere reſpectum pecuniarum.

Κύων καὶ Μάγειρος.

Κύων εἰσπηδήσας εἰς μαγειρεῖον, καὶ τοῦ μαγείρου ἀσχολουμένου, καρδίαν ἁρπάσας ἔφυγεν. ὁ δὲ Μάγειρος ἐπιστραφεὶς, ὡς εἶδεν αὐτὸν φεύγοντα, εἶπεν, ὦ οὗτος, ἴσθι ὡς ὅπου περ ἂν ἦς, φυλάξομαί σε· οὐ γὰρ ἀπ' ἐμοῦ καρδίαν εἰληφας, ἀλλ' ἐμοὶ καρδίαν δέδωκας.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκι

CANIS ET Cocus. 34

Canis irrumpẽs in culinam, & Coco occupato, corde arrepto fugit. At Cocus conuerſus, vt vidit ipſum fugientem, inquit, Heus tu, ſcito vbiubi fueris, me te obſeruaturum: non enim mihi cor abſtuliſti, ſed dediſti potius.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat,

 ſæpe

ſape nocumenta hominibus documenta fieri.

πολλάκις τὰ παθήματα τοῖς ἀνθρώποις μαθήματα γίνονται.

CANIS ET Lupus. 35

Κύων καὶ Λύκος.

CAnis ante ſtabulũ quoddã dormiebat: cumq; Lupus irrupiſſet, & deuoraturus eũ eſſet, rogabat ne tũc ſe mactaret. Nunc em̃, inquit, tenuis ſum, & macilentus: ſi autem parũper expectaueris, mei dñi facturi ſunt nuptias, & ego tunc multa

ΚΎων πρὸ ἐπαύλεώς τινος ἐκάθευδε· λύκου δ' ἐπιδραμόντος, καὶ βρῶμα μέλλοντος θήσειν αὐτὸν, ἐδεῖτο μὴ νῦν αὐτὸν καταθῦσαι. νῦν μὲν γάρ φησι, λεπτός εἰμι καὶ ἰσχνός· ἂν δὲ μικρὸν ἀναμείνῃς, μέλλουσιν οἱ ἐμοὶ δεσπόται ποιήσειν γάμους, κἀγὼ τηνικαῦτα

τα πολλὰ φαγὼν, πιμελέστερος ἔσομαι, καί σοι ἡδύτερον βρῶμα γενήσομαι. ὁ μὲν οὖν λύκος πεισθεὶς ἀπῆλθε. μεθ' ἡμέρας δὲ ἐπανελθὼν, εὗρεν ἄνω ἐπὶ τοῦ δώματος τὸν κύνα καθεύδοντα, καὶ στὰς κάτωθεν πρὸς ἑαυτὸν ἐκάλει, ὑπομιμνήσκων αὐτὸν τῶν συνθηκῶν. καὶ ὁ κύων, ἀλλ' ὦ λύκε, εἰ τὸ ἀποτοῦδε πρὸ τοῦ ἐπαύλεως με ἴδοις καθεύδοντα, μηκέτι γάμους ἀναμένῃς.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ἀνθρώπων, ὅταν περί τι κινδυνεύσαντες σωθῶσι, διὰ βίου τοῦτο φυλάττουσι.

multa depaſtus pinguior ero, & tibi ſuauior cibus fiam. Lupus igitur perſuaſus abiit. Poſt aliquot dies reuerſus, ĩuenit ſuperi⁹ ſuper domus tecto Canem dormientẽ, & ſtans inferius ad ſe vocabat, admonens eũ fœderis. Et Canis, At Lupe, ſi poſthac ante ſtabulũ me videris dormientẽ, non amplius expectes nuptias.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, prudentes homines cũ aliqua in re periclitati ſalui facti fuerint, cauere ab eo quàm diu uixerint.

Κύων καὶ Ἀλεκτρυών.

Κύων καὶ Ἀλεκτρυὼν ἑταιρείαν ποιησάμενοι, ὥδευον. ἑσπέρ

CANIS ET Gallus. 36

CAnis & Gallus inita ſocietate, iter faciebant. Veſp

Veſpera autẽ ſuperueniẽte, Gallus conſcẽſa arbore dormiebat, at Canis ad radicem arboris excauatæ. Cùm Gallus, vt aſſolet, noctu cãtaſſet, Vulpes vt audiuit accurrit, & ſtãs inferius, vt ad ſe deſcenderet rogabat, quòd cuperet adeò egregio cãtu animal cõplecti. Quum autẽ is dixiſſet, vt ianitorẽ prius excitaret ad radicem dormientem, vt cùm ille aperuiſſet, deſcenderet, & illa quærente vt ipſum vocaret, Canis ſtatim proſiliens eam dilacerauit.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, prudentes homines, inimicos inſultantes ad fortiores aſtu mittere.

ἑσπέρας δὲ καταλαβούσης, ὁ μὲν Ἀλεκτρυὼν ἐπὶ δένδρου ἐκάθευδεν ἀναβὰς, ὁ δὲ Κύων πρὸς τῇ ῥίζῃ τοῦ δένδρου κοίλωμα ἔχοντος. τοῦ δὲ Ἀλεκτρυόνος κατὰ τὸ εἰωθὸς νύκτωρ φωνήσαντος, Ἀλώπηξ ἀκούσασα πρὸς αὐτὸν ἔδραμε, καὶ στᾶσα κάτωθεν, πρὸς ἑαυτὴν κατελθεῖν ἠξίου, ἐπιθυμεῖν γὰρ ἀγαθὴν οὕτω φωνὴν ζῶον ἔχον ἀσπάσασθαι. τοῦ δὲ εἰπόντος τὸν θυρωρὸν πρότερον διυπνίσαι ὑπὸ τὴν ῥίζαν καθεύδοντα, ὡς ἐκείνου ἀνοίξαντος κατελθεῖν, κἀκείνης ζητούσης αὐτὸν φωνῆσαι, ὁ Κύων αἴφνης πηδήσας αὐτὴν διεσπάραξε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ἀνθρώπων τοὺς ἐχθροὺς ἐπελθόντας, πρὸς ἰσχυροτέρους πέμπουσι παραλογιζόμενοι.

Λέων καὶ Βάτραχος.

Λέων ἀκούσας ποτὲ Βατράχου μέγα βοῶντος, ἐπεστράφη πρὸς τὴν φωνὴν, οἰόμενος μέγα τι ζῶον εἶναι· προσμείνας δὲ μικρὸν, ὡς εἶδεν αὐτὸν προσελθόντα τῆς λίμνης, προσελθὼν αὐτὸν κατεπάτησεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, μὴ δεῖν πρὸ τῆς ὄψεως διʼ ἀκοῆς μόνης ταράττεσθαι.

LEO ET Rana. 37

Leo audita aliqñ Rana valde clamãte vertit ſe ad vocem, ratus magnum aliquod animal eſſe: parumper autẽ expectãdo, vt vidit ipſam ſtagno egreſſam, accedens propius proculcauit.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, non oportere antè quàm uideas auditu ſolo perturbari.

Λέων καὶ Ὄνος καὶ Ἀλώπηξ.

Λέων καὶ Ὄνος καὶ Ἀλώπηξ κοινωνίαν ποιησάμενοι, ἐξῆλθον πρὸς ἄγραν. πολλῆς οὖν θήρας συλληφθείσης, προσέταξεν ὁ Λέων τῷ Ὄνῳ διελεῖν αὐτοῖς. ὁ δὲ τρεῖς μερίδας ποιησάμενος

LEO ET ASINVS & Vulpes. 38

Leo & Aſinus & Vulpes inita ſocietate, egreſsi ſunt ad venandum. Multa igitur præda capta, iuſsit Leo Aſino vt diuideret ſibi. At ille tribus partibus fa-

ctis æqualiter, vt eligerent eos hortabatur. Et Leo ira percitus Aſinum deuorauit. Inde Vulpi vt diuideret iuſsit. Illa verò in vnã partem omnibus cõgeſtis, ſibi minimum quiddam reliquit. Tum Leo ipſi, Quis te, ô optima, diuidere ſic docuit? Ea inquit, Aſini calamitas.

νος ἐκ τῶν ἴσων, ἐκλέξασθαι τούτους προὐτρέπετο. καὶ ὁ Λέων θυμωθεὶς τὸν Ὄνον κατέφαγεν. εἶτα τῇ Ἀλώπεκι μερίζειν ἐκέλευσεν. ὁ δ᾽ εἰς μίαν μερίδα πάντα σωρεύσασα, ἑαυτῇ βραχύ τι κατέλιπεν. καὶ ὁ Λέων πρὸς αὐτήν, τίς σε, ὦ βελτίστη, διαιρεῖν οὕτως ἐδίδαξεν; ἡ δ᾽ εἶπεν, τοῦ Ὄνου συμφορά.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, caſtigamenta hominibus eſſe aliorum infortunia.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι σωφρονισμοὶ γίνονται τοῖς ἀνθρώποις, τὰ τῶν πέλας δυστυχήματα.

LEO ET Vrſus. 39

LEo & Vrſus ſimul magnũ nacti hinnulũ, de eo pugnabãt. Grauiter igitur à ſeipſis affecti, vt ex multa pugna etiã vertigine corriperentur,

Λέων καὶ Ἄρκτος.

Λέων καὶ Ἄρκτος ὁμοῦ βουνέβρῳ περιτυχόντες, περὶ τούτου ἐμάχοντο. δεινῶς οὖν ὑπ᾽ ἀλλήλων διατεθέντες, ὡς ἐκ τῆς πολλῆς μάχης καὶ σκοτοδινιάσαι,

σαι, ἀπαυδήσαντες ἔκειντο. Ἀλώπηξ δὲ κύκλῳ περιοῦσα, πεπτωκότας αὐτοὺς ἰδοῦσα, καὶ τὸ βούνεβρον ἐν τῷ μέσῳ κείμενον, τοῦτο διὰ μέσου ἀμφοῖν διαδραμοῦσα καὶ ἁρπάσασα, φεύγουσα ᾤχετο. οἱ δὲ βλέποντες μὲν αὐτὴν, μὴ δυνάμενοι δὲ ἀναστῆναι, δείλαιοι ἡμεῖς, εἶπον, ὅτι δι' Ἀλώπεκα ἐμοχθοῦμεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἄλλων κοπιώντων ἄλλοι κερδαίνουσιν.

tur, defatigati iacebãt. Vulpes autẽ circumcirca eundo, vbi ꝓſtratos eos vidit, & hinnulũ in medio iacentẽ, hunc ꝑ medios vtroſq; percurrẽs rapuit, fugienſq; abiit. At illi videbãt quidẽ ipſam, ſed quia non poterãt ſurgere, Nos miſeros, dicebant, ꝙ Vulpi laborauimus.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, alijs laborantibus alios lucrari.

Μάντις.

Μάντις ἐπ' ἀγορᾶς καθήμενος, διελέγετο· ἐπιστάντος δέ τινος ἄφνως καὶ ἀπαγγείλαντος, ὡς αἱ τῆς οἰκίας αὐτοῦ θυρίδες ἀναπεπταμέναι τε πᾶσαι εἶεν, καὶ πάντα τὰ ἔνδον ἀφῃρημένα, ἀνεπήδησέ τε στενάξας, καὶ δρομαῖος

VATES. 40

Vates in foro ſedẽs, diſſerebat. Quum autẽ ſuperueniſſet quidã de repente, & renunciaſſet ꝙ domus ipſius feneſtræ apertæ omnes eſſent, & quæ intus erant ablata oĩa exiliuit ſuſpirans, & curſim

ſim ibat. At quum quidã vidiſſet ipſum currentem, Heus tu, inquit, qui alienas res præſcire profiteris, tuas ipſius non præuaticinabare?

AFFABVLATIO.

Fabula in eos qui ſuam uitam prauè gubernãtes, quæ nihil ad ſe attinent præſcire conantur.

FOR

μαῖος ἤει. τρέχοντα δέ τις αὐτὸν θεασάμενος, ὦ οὗτος, εἶπεν, ὁ τἀλλότρια πράγματα προειδέναι ἐπαγγελλόμενος, τὰ σαυτοῦ οὐ προεμαντεύου;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς τὸν μὲν ἑαυτῶν βίον φαύλως διοικοῦντας, τῶν δὲ μηδὲν αὐτοῖς προσηκόντων προνοεῖσθαι πειρωμένους.

Μύρμ

Μύρμηξ καὶ Περιστερά.

FORMICA ET Columba. 41

Μύρμηξ διψήσας καὶ κατελθὼν εἰς πηγὴν, παρασυρεὶς ὑπὸ τοῦ ῥεύματος ἀπεπνίγετο. Περιστερὰ δὲ τοῦτο θεασαμένη, κλῶνα δένδρου περιελοῦσα εἰς τὴν πηγὴν ἔρριψεν, ἐφ' οὗ καὶ καθίσας ὁ Μύρμηξ διεσώθη. Ἰξευτὴς δέ τις μετὰ τοῦτο τοὺς καλάμους συνθεὶς ἐπὶ τὸ τὴν Περιστερὰν συλλαβεῖν ᾔει, τοῦτο δ' ὁ Μύρμηξ

FOrmica ſitiens deſcendit in fontē, ac tracta à fluxu, ſuffocabatur. Colūba verò hoc viſo, ramū arboris decerptū in fontē proiecit, ſuper quo ſedēdo Formica, euaſit. Auceps autem quidam poſt hoc calamis compoſitis ad Columbā cō prehendendam ibat. Hoc autem viſo For mica

mica aucupis pedem momordit. qui dolens & calamos proiecit, & vt Columba ſtatim fugeret autor fuit.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, oportere benefactoribus gratiam referre.

μύρμηξ ἑωρακὼς τὸν τοῦ ἰξευτοῦ πόδα ἔδακεν. ὁ δὲ ἀλγήσας, τοὺς τε καλάμους ἔρριψε, καὶ τὴν περιστερὰν αὐτίκα φυγεῖν ἐποίησεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ τοῖς εὐεργέταις χάριν ἀποδιδόναι.

Veſpertilio & Rubꝰ & Mergus. 42

VEſptilio & Rubus & Mergus inita ſocietate, mercatoriam decreuerũt vitam agere. Itaque Veſpertilio argentũ mutuata, depoſuit in medium, Rubus veſtem ſecum accepit, Mergus tertius æs, & enauigauerũt. Tempeſtate autem vehementi oborta, & naui euerſa, omnibus perditis, ipſi in terram euaſerũt. Ex il-

lo

Νυκτερὶς καὶ Βάτος καὶ Αἴθυια.

ΝΥκτερὶς καὶ Βάτος καὶ Αἴθυια ἑταιρείαν ποιησάμενοι, ἐμπορικὸν διέγνωσαν βίον ζῆν. καὶ δὴ οὖν Νυκτερὶς ἀργύριον δανεισαμένη καθῆκεν εἰς τὸ μέσον, ὁ δὲ Βάτος ἐσθῆτα μεθ' ἑαυτοῦ ἔλαβεν. ἡ δὲ Αἴθυια τρίτη χαλκὸν, καὶ ἀπέπλευσαν. χειμῶνος δὲ σφοδροῦ γενομένου καὶ τῆς νεὼς περιτραπείσης, πάντα ἀπολέσαντες, αὐτοὶ ἐπὶ τὴν γῆν διεσώθησαν. ἐξ ἐκεί-

νου τοίνυν ἡ μὲν Αἴθυια τοῖς αἰγιαλοῖς ἀεὶ παρεδρεύει, μή που τὸν χαλκὸν ἐκβάλλῃ ἡ θάλαττα. ἡ δὲ Νυκτερὶς τοὺς δανειστὰς φοβουμένη, διὰ μὲν ἡμέρας οὐ φαίνεται, νύκτωρ δ' ἐπὶ νομὴν ἔξεισιν. ἡ δὲ Βάτος διὰ τῶν παριόντων ἐσθῆτος ἐπιλαμβάνεται, εἴ που τὴν οἰκείαν ἐπιγνοίη ζητοῦσα,

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι περὶ ἃ σπουδάζομεν, τούτοις ἐς ὕστερον περιπίπτομεν.

lo igitur Mergus littoribus ſemper aſsidet, num quopiam æs eiiciat mare. Veſpertilio verò creditores timens, interdiu non apparet, ſed noctu ad pabulum exit. Rubus prætereuntium veſti inhæret, quærens ſicubi ſuam cognoſcat.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, in ea, quibus incumbimus, in poſterum nos recidere.

Νοσῶν καὶ Ἰατρός.

Νοσῶν τις καὶ ὑπὸ τοῦ Ἰατροῦ ἐρωτώμενος ὅπως διετέθη, πλέον εἶπε τοῦ δέοντος ἱδρωκέναι. ὁ δὲ ἀγαθὸν ἔφη τοῦτ' εἶναι. ἐκ δευτέρου δὲ παρ' αὐτοῦ πάλιν ἐρωτηθεὶς, ὅπως ἔσχε, φρίκῃ συσχεθεὶς,

AEGROTVS ET Medicus. 43

AEgrotꝰ quidã à Medico rogatꝰ quomodo valuiſſet, Plus, ait, q̃ oporteret, ſudaſſe. Hic autẽ bonũ ait hoc eſſe. Secũdò verò ab ipſo iterũ rogatꝰ quomodo habuiſſet, horrore correptum,

reptum,ait,valde cõcuſſum fuiſſe. Ille & hoc bonum eſſe ait. Tertiò rurſum rogatus quomodo valuiſſet,ait, in ĩtercutẽ ĩcidiſſe. Ille & hoc rurſus bonũ ait eẽ. Inde ex domeſticis quodã ipſum rogãte, Vt habes? Ego, ait,heus tu, præ bonis pereo.

θεὶς, εἶπε, σφοδρῶς διατετινάχθαι. ὁ δὲ καὶ τοῦτ᾽ ἀγαθὸν ἔφησεν εἶναι. ἐκ δὲ τρίτων αὖθις ὅπως διεγένετο, εἶπεν ὑδερῷ περιπεπτωκέναι. ὁ δὲ καὶ τοῦτο πάλιν ἀγαθὸν εἶπεν εἶναι. εἶτα τῶν οἰκείων τινὸς αὐτὸν ἐρωτήσαντος, πῶς ἔχεις; ἐγὼ εἶπεν, ὦ οὗτος, ὑπὸ τῶν ἀγαθῶν ἀπόλλυμαι.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, maximè ex hominibus odio nobis haberi, qui ad gratiam ſemper loqui ſtudent.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι μάλιστα τῶν ἀνθρώπων δυσχεραίνομεν τοὺς πρὸς χάριν ἀεὶ βουλομένους λέγειν.

LIGNATOR ET Mercurius. 44

Lignator quidã iuxta fluuiũ ſuã amiſit Securim. Inops igitur cõſilii iuxta ripã ſedẽs plorabat. Mercurius autẽ intellecta cauſa & miſerat⁹ hominem, vrina

Ξυλευόμενος καὶ Ἑρμῆς.

Ξυλευόμενός τι παρὰ τῷ ποταμῷ τὸν οἰκεῖον ἀπέβαλε π... λεκυν. ἀμηχανῶν τοίνυν παρὰ τὴν ὄχθην καθίσας ὠδύρετο. Ἑρμῆς δὲ μαθὼν τὴν αἰτίαν καὶ οἰκτείρας τὸν ἄνθρωπον κατα.

ιαταδὺς εἰς τὸν ποτα-
ιὸν χρυσοῦν ἀνήνεγκε
έλεκυν, καὶ εἰ οὗτός ἐστιν
ν ἀπώλεσεν ἤρετο. τοῦ δὲ
ὴ τοῦτον εἶναι φαμένου
ὖθις καταβὰς ἀργυροῦν
ἀνεκόμισε. τοῦ δὲ μηδὲ
οῦτον εἶναι τὸν οἰκεῖον
ιπόντος, ἐκ τρίτου κα-
αβὰς ἐκεῖνον τὸν οἰ-
εῖον ἀνήνεγκε. τοῦ δὲ τοῦ-
ον ἀληθῶς εἶναι τὸν ἀ-
πολωλότα φαμένου, Ἑρ-
μῆς ἀποδεξάμενος αὐ-
οῦ τὴν δικαιοσύνην,
άσας αὐτῷ ἐδωρήσα-
ο. ὁ δὲ παραγενόμενος
πάντα

vrinatus in fluuium auream ſuſtulit ſecurim, & an hæc eſſet quàm perdiderat rogauit. Illo non eam eſſe dicente, iterum vrinatus argenteam ſuſtulit. Illo neq; hanc eſſe ſuam dicente, tertiò vrinatus, illam ipſam ſuſtulit: illo hanc verè eſſe deperditam dicente, Mercurius probata ipſius æquitate, omnes ei donauit. Ille profectus omnia

oïa ſociis quę acciderant narrauit. Quorum vnus eadem facere decreuit, & ad fluuiũ profectus, & ſuam ſecurim conſultò demiſit in profluentem, & plorans ſedebat. Apparuit igitur Mercurius & illi, & cauſa intellecta ploratus, vrinatus ſimiliter auream ſecurim extulit, & rogauit, an hanc amiſiſſet. Illo lætabundo, &, Verè hæc eſt, dicente, peroſus Deus tantam impudentiã, non ſolùm illã detinuit, ſed ne propriã quidem reddidit.

πάντα τοῖς ἑταίροις τ
συμβάντα διεξεληλύ
θει. ὧν εἷς τις τὰ ἴσ
διαπράξασθαι ἐβουλεύ
σατο, καὶ παρὰ τὴν πο
ταμὸν ἐλθὼν, καὶ τὴν οἰ
κείαν ἀξίνην ἐξεπίτη
δες ἀφεὶς εἰς τὸ ῥεῦμα
κλαίων ἐκάθητο. ἐπιφα
νεὶς οὖν ὁ Ἑρμῆς κἀκεί
νῳ, καὶ τὴν αἰτίαν μα
θὼν τοῦ θρήνου, κατα
βὰς ὁμοίως χρυσῆν ἀ
ξίνην ἐξενήνοχε, καὶ ἤ
ρετο, εἰ ταύτην ἀπέ
βαλε. τοῦ δὲ σὺν ἡδο
νῇ, καὶ, ἀληθῶς ἥδ᾽ ἐσ
φήσαντος, μισήσας
Θεὸς τὴν τοσαύτην ἀ
ναίδειαν, οὐ μόνον ἐκεί
νην κατέσχεν, ἀλλ᾽ οὐδ
τὴν οἰκείαν ἀπέδωκε

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, quantùm iuſtis Deus auxiliatur, tantùm iniuſtis eſſe contrarium.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ὅσον τοῖς δικαίοις τὸ θεῖον συναίρεται, τοσοῦτον τοῖς ἀδίκοις ἐναντιοῦται.

Ὄνος καὶ Κηπωρός.

Ὄνος ὑπηρετούμενος Κηπωρῷ, ἐπειδὴ ὀλίγα μὲν ἤσθιε, πλεῖστα δ' ἐμόχθει, ηὔξατο τῷ Διὶ ὥστε τοῦ κηπωροῦ ἀπαλλαγεὶς ἑτέρῳ ἀπεμπποληθῆναι δεσπότῃ. τοῦ δὲ Διὸς ἐπακούσαντος, καὶ κελεύσαντος αὐτὸν κεραμεῖ πραθῆναι, πάλιν ἐδυσφόρει πλέον ἢ πρότερον, ἀχθοφορῶν, καὶ τόν τε πηλὸν, καὶ τὰς κεράμους κομίζων. πάλιν οὖν ἀμεῖψαι τὸν δεσπότην ἱκέτευε, καὶ βυρσοδέψῃ ἀπεμπωλεῖται. εἰς χείρονα τοίνυν τῶν προτέρων δεσπότην ἐμπεσὼν, καὶ ὁρῶν τὰ παρ' αὐτοῦ πραττόμενα, μετὰ στεναγμῶν ἔφη, οἴμοι τῷ ταλαιπώρῳ, βέλτιον ἦν μοι παρὰ τοῖς προτέροις δεσπόταις μένειν. οὗτος γὰρ, ὡς ὁρῶ, καὶ

ASINVS ET Hortulanus. 45

Asinus ſeruiens olitori, quoniã parũ comedebat, plurimũ laborabat, precatus eſt Ioue, vt ab olitore liberatus, alteri venderetur dño. Quum Iupiter exoratus, iuſsiſſet ipſum figulo vendi, iterum iniquiore animo perferebat quàm prius, onera, & cœnum, & tegulas ferens. Rurſus igitur vt mutaret dominum rogauit, & coriario venundatus eſt. Peiore itaque prioribus herum nactus, & videns quæ ab eo fierent, ſuſpirando ait, Hei mihi miſero, melius erat mihi apud priores heros manere. hic eñ, vt video, &

& pellem meam con ficiet.

καὶ τὸ δέρμα μου κα- τεργάσεται.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, tunc maximè priores dominos à famulis ex- peti, quum de ſecundis periculum fecerint.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τότε μάλιστα τοὺς προ- τέρους δεσπότας οἰκέτ ποθοῦσιν, ὅταν τῶν δευτέ- ρων λάβωσι πεῖραν.

AVCEPS ET Galerita. 46

Ὀρνιθοθήρας καὶ Κο- ρυδαλός.

AVceps auib⁹ ſtru xerat laq̃os, Galerita verò hũc procul videns, rogauit, quidnã faceret: eo vrbem cõdere dicente, dein

ΟΡνιθοθήρας ὄρνι σιν ἵστη παγίδας· κορυδαλὸς δὲ τοῦτον πόρ ρωθεν ἰδὼν, ἐπυνθάνετο τί ποτ᾽ ἐργάζοιτο. τοῦ δὲ πόλιν κτίζειν φαμένου εἶτα

ἔπειτα δὲ πορρωτέρω ἀποχωρήσαντος καὶ κρυβέντος, ὁ κορυδαλὸς τοῖς τοῦ ἀνδρὸς λόγοις πιστεύσας, προσελθὼν εἰς τὸν βρόχον ἑάλω. τοῦ δὲ ὀρνιθοθήρα ἐπιδραμόντος, ἐκεῖνος εἶπεν, ὦ οὗτος, εἰ τοιαύτην πόλιν κτίζεις, οὐ πολλοὺς εὑρήσεις ἐνοικοῦντας.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τότε μάλιστα οἶκοι καὶ πόλεις ἐρημοῦνται, ὅταν οἱ προεστῶτες χαλεπαίνωσιν.

deinde procul regreſſo, & abſcondito, Galerita viri verbis credens acceſſit ad caſſem & capta eſt. At aucupe accurrente, illa dixit, Heus tu, ſi talem vrbem condis, non multos inuenies incolentes.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, tunc maximè domos & urbes deſolari, quum præfecti moleſti fuerint.

Ὁδοιπόρος.

Ὁδοιπόρος πολλὴν ἀνύσας ὁδὸν, ηὔξατο, εἰ ἄρα εὑρήσει τι, τὸ ἥμισυ τούτου τῷ ἑρμεῖ ἀναθήσειν. περιτυχὼν δὲ πήρᾳ μεστῇ φοινίκων καὶ ἀμυγδάλων, καὶ ταύτην ἀνελόμενος, ἐκείνους μὲν ἔφαγε, τὰ δὲ τῶν φοινίκων ὀστᾶ,

VIATOR. 47

Viator multa cõfecta via, orauit, ſi quid inuenerit, dimidium Mercurio eius dedicaturũ. Nactus igitur perã cariotarũ & amygdalarum plenam, atq; ea accepta, eas comedit. Sed cariotarum

oſſa & amygdalarũ cortices ſuper altari quodam impoſuit, inquiens, Habes ô Mercuri,votũ. Nam rei inuentæ exteriora & interiora tecũ partior.

AFFABVLATIO.

Fabula aduerſus uirum auarum, qui & Deos ob cupiditatem fallit.

PVER ET Mater. 48

PVer ex literario ludo cõdiſcipuli librũ furatus, tulit matri. Quum ea verò non corripuiſſet, ſed potiꝰ amplexata fuiſſet, prouectus ætate cœpit & maiora furari. In ipſo autẽ furto aliquãdo deprehẽſus, ducebatur rectà ad mortẽ. At ſequente & lugente matre, ille

ὀστᾶ, καὶ τὰ τῶν ἀ
μυγδάλων κελύφη ἐ
πί τινος ἀνέθηκε βω
μοῦ, φήσας, ἀπέχει
ὦ Ἑρμῆ, τὴν εὐχήν. τ
γὰρ εὑρεθέντος τὰ ἐ
τὸς καὶ ἐντὸς πρὸς σὲ δ
συνενέμημαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἀ
δρα φιλάργυρον, καὶ τ
Θεοὺς διὰ πλεονεξία
κατασοφιζόμενον.

Παῖς καὶ Μή-
τηρ.

ΠΑῖς ἐκ διδασκα
λείου τὴν τοῦ συμ
μαθητοῦ δέλτον κλέψας
ἤνεγκε τῇ μητρί. τῆς δὲ
μὴ ἐπιπληξάσης, μᾶλ
λον μὲν οὖν ἀποδεξα
μένης, προϊὼν τοῖς χρ
νοις ἤρξατο καὶ τὰ μεί
κλέπτειν. ἐπαυτοφώ
ρῳ δέ ποτε ληφθεὶς, ἀπ
ήγετο τὴν πρὸς θάνα
τον. τῆς δὲ μητρὸς ἑπο
μένης καὶ ὀλοφυρομένης
ἐκε

ἐκεῖνος τῶν δημίων ἐδεῖτο βραχέα τινὰ τῇ μητρὶ διαλεχθῆναι πρὸς τὸ οὖς. ἡ δὲ ταχέως τῷ στόματι τοῦ παιδὸς προσθείσης, ἐκεῖνος τὸ οὖς τοῖς ὀδοῦσι δακὼν ἀφείλετο. τῆς δὲ μητρὸς καὶ τῶν ἄλλων κατηγορούντων, ὡς οὐ μόνον κέκλοφεν, ἀλλ' ἤδη καὶ εἰς τὴν μητέρα ἠσέβηκεν, ἐκεῖνος εἶπεν, αὕτη γάρ μοι τῆς ἀπωλείας γέγονεν αἰτίος. εἰ γὰρ ὅτε τὴν δέλτον ἐκεκλόφειν ἐπέπληξέ μοι, οὐκ ἂν μέχρι τούτων χωρήσας νῦν ἠγόμην ἐπὶ τὸν θάνατον.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν μὴ κατ' ἀρχὰς κολαζομένων ἐπὶ μεῖζον αὐξάνει τὰ κακά.

ille carnifices orabat, vt pauca quædã matri colloqueretur in aurẽ. Quæ quũ ilicò ori filii ſe admouiſſet, ille aurẽ dentibus demorſam abſcidit. Matre autem & aliis accuſantibus, quia nõ ſolùm furatus ſit, ſed iam & in matrẽ impius eſſet, ille ait hęc enim mihi perditionis fuit cauſa. Si enim quum librũ furatus eram me corripuiſſet, non ad hæc vſq; progreſſus nunc ducerer ad mortem.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, eorum qui non in principio puniuntur, in maius augeri mala.

Ποιμὴν καὶ θάλασσα.

Ποιμὴν ἐν παραθαλασσίῳ τόπῳ ποίμνιον

PASTOR ET Mare. 49

PAſtor in maritimo loco gre-

gem paſcés, viſo tranquillo mari, deſiderauit nauigare ad mercaturam. Venditis igitur ouibus, & palmarum fructibus emptis, ſoluit. Tépeſtate verò vehementi facta, & nauis in periculo cũ eſſet ne ſubmergeretur, omni onere eiecto, in mare, vix vacua naui euaſit incolumis. Poſt verò dies nõ paucos, trãſeunte quodã, & maris (erat enim id fortè tranquillũ) quieté admirante, ſuſcepto ſermone, Hic ait, cariotas iterũ, vt videtur, deſiderat, & propterea videtur quietũ.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, calamitates hominibus documenta fieri.

μνιον νέμων, ἑωρακὼς γαληνιῶσαν τὴν θάλατταν, ἐπεθύμησε πλεῦσαι πρὸς ἐμπορίαν. ἀπεμπωλήσας οὖν τὰ πρόβατα, καὶ φοινίκων βαλάνους πριάμενος, ἀνήχθη. χειμῶνος δὲ σφοδροῦ γενομένου, καὶ τῆς νηὸς κινδυνευούσης βαπτίζεσθαι, πάντα τὸν φόρτον ἐκβαλὼν εἰς τὴν θάλατταν, μόλις κενῇ τῇ νηὶ διεσώθη. μετὰ δὲ ἡμέρας οὐκ ὀλίγας παριόντος τινὸς καὶ τῆς θαλάττης (ἔτυχε γὰρ αὕτη γαληνιῶσα) τὴν ἠρεμίαν θαυμάζοντος, ὑπολαβὼν οὗτος, εἶπε, φοινίκων αὖθις, ὡς ἔοικεν, ἐπιθυμεῖ, καὶ διὰ τοῦτο φαίνεται ἡσυχάζουσα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τὰ παθήματα τοῖς ἀνθρώποις μαθήματα γίνεται.

Ῥοιὰ καὶ Μηλέα.

Ῥοιὰ καὶ μηλέα περὶ κάλλους ἤριζον· πολλῶν δ' ἀμφισβητήσεων μεταξὺ γενομένων, βάτος ἐκ τοῦ πλησίον ἀκούσασα φραγμοῦ, παυσώμεθα, εἶπεν, ὦ φίλαι, ποτὲ μαχόμεναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐν ταῖς τῶν ἀμεινόνων στάσεσι καὶ οἱ μηδενὸς ἄξιοι πειρῶνται εἶναί τι.

PVNICA ET Malus. 50

Pvnica & malus de pulchritudine cõtẽdebãt. Multis cõtẽtionib⁹ interim factis, rub⁹ ex proxima ſepe audiẽs, deſinamus, ait, ô amicæ, aliquando pugnare.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, in præſtantiorum ſeditionibus uiliſſimos etiã conari eſſe aliquos.

Ἀσπάλαξ.

Ὁ Ἀσπάλαξ τυφλὸν ζῶόν ἐστι. φησὶν οὖν ποτε τῇ μητρί, συκαμινέαν μῆτερ ὁρῶ. εἶτα αὖθις φησι, λιβάνου ὀσμῆς πεπλήρωμαι· καὶ τρίτον πάλιν, χαλκῆς, φησί, ψηφῖδος κτύπον ἀκούω. ἡ δὲ μήτηρ ὑπολαβοῦσα εἶπεν, ὦ τέκνον, ὡς ἤδη καταμανθάνω,

TALPA. 51

Talpa cæcũ animal eſt. Dixit igitur aliquãdo matri, Morum mater video: deĩde rurſus ait, Thuris odore plena ſum: & tertio iterum, Aerei, inq̃t, lapilli fragorem audio. Mater verò reſpondens ait, O filia, vt iam percipio,

pio, non ſolum viſu priuata es, ſed & auditu, & olfactu.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, nonnullos iactabundos impoſſibilia profiteri, & in minimis redargui.

μανθάνω, οὐ μόνον ὄψεως ἐστέρησαι, ἀλλὰ καὶ ἀκοῆς, καὶ ὀσφρήσεως.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἔνιοι τῶν ἀλαζόνων τὰ ἀδύνατα κατεπαγγέλλονται, καὶ ἐν τοῖς ἐλαχίστοις ἐλέγχονται.

VESPAE ET Perdices. 52

VEſpæ & Perdices ſitibũdæ ad agricolã iuerunt, ab eoq; petierunt vt daret eis bibere, pœnitentes pro aqua hanc gratiam reddituras: Perdices quidẽ, fodere vineas: Veſpæ autem, circũcirca eundo aculeis arcere fures. At agricola inquit, Sed mihi ſunt duo boues, qui nihil promittunt, tamen omnia faciũt. Melius igitur eſt illis dare quàm

Σφῆκες καὶ Πέρδικες.

Σφῆκες καὶ Πέρδικες δίψῃ συνεχόμενοι πρὸς γεωργὸν ἦλθον παρ᾽ αὐτοῦ αἰτοῦντες πιεῖν, ἐπαγγελλόμενοι ἀντὶ τοῦ ὕδατος ταύτην τὴν χάριν ἀποδώσειν. οἱ μὲν Πέρδικες σκάπτειν τὰς ἀμπέλους· οἱ δὲ Σφῆκες κύκλῳ περιιόντες τοῖς κέντροις ἀποσοβεῖν τοὺς κλέπτας. ὁ δὲ γεωργὸς ἔφη, ἀλλ᾽ ἐμοί γε εἰσὶ δύο βόες, οἳ μηδὲν ἐπαγγελλόμενοι, πάντα ποιοῦσιν. ἄμεινον οὖν ἐστιν ἐκείνοις δοῦναι

ἤπερ

ὑπὲρ ὑμῶν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας ἐξώλεις, ὠφελεῖν μὲν ἐπαγγελλομένους, βλάπτοντας δὲ μεγάλα.

quàm vobis.

AFFABVLATIO.

Fabula in uiros perniciosos, qui promittunt quidem iuuare, lædunt autem admodum.

Ταὼς καὶ Κολιός.

PAVO ET MONEDULA. 53

Τῶν ὀρνίθων βουλομένων ποιῆσαι βασιλέα, Ταὼς ἑαυτὸν ἠξίου διὰ τὸ κάλλος χειροτονεῖν. αἱρουμένων δὲ τοῦτον πάντων, κολιὸς ὑπαλαβὼν, ἔφη, ἀλλ᾽ εἰ σοῦ βασιλ

Auibus creaturis regem, Pauo rogabat vt ſe ob pulchritudinẽ eligerent. Eligentibus autem eũ omnibus, monedula ſuſcepto ſermone, ait, Sed ſi te

regnante Aquila nos perſequi aggreſſa fuerit, quomodo nobis opem feres?

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, principes nō modo propter pulchritudinē, ſed & fortitudinē & prudētiā eligere oportere.

SINGVLARIS & Vulpes. 54

Singularis agreſtis cuidam cùm adſtaret arbori, dentes acuebat. Vulpe autem rogante cauſam, quare nulla propoſita neceſsitate dentes acueret, inquit, Non ab re hoc facio. Nam ſi me periculum inuaſerit, minimè me tunc acuendis dentibus occupatum eſſe oportebit, ſed potius paratis vti.

βασιλεύοντος. ἀετὸς ἡμᾶς καταδιώκειν ἀδιχειρήσει, πῶς ἡμῖν ἐπαρκέσεις;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοὺς ἄρχοντας οὐ διὰ κάλλος μόνον, ἀλλὰ καὶ ῥώμην, καὶ φρόνησιν ἐκλέγεσθαι δεῖ.

Μονιὸς καὶ Ἀλώπηξ.

Μονιὸς ἄγριος ἐπί τινος ἑστὼς δένδρου, τοὺς ὀδόντας ἔθηγεν. ἀλώπεκος δ' ἐρωμένης τὴν αἰτίαν, ὅτι μηδεμιᾶς προσκειμένης ἀνάγκης, τί τοὺς ὀδόντας θήγει, ἔφη, οὐκ ἀλόγως τοῦτο ποιῶ. εἰ γάρ με κίνδυνος περιστάιη, οὔκουν με τηνικαῦτα πρὸς τοὺς ὀδόντας ἀκονᾶν ἀσχολεῖσθαι δεήσει, ἀλλὰ μᾶλλον ἑτοίμοις οὖσι χρῆσθαι.

AFFA Ἐπιμ

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ πρὸς τὸν κίνδυνον παρασκευάζεσθαι.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, aduerſus periculũ præparatum eſſe oportere.

Κορυδαλός.

CASSITA. 55

Κορυδαλὸς εἰς πάγην ἁλοὺς, θρηνῶν ἔλεγεν, οἴμοι τῷ ταλαιπώρῳ καὶ δυστήνῳ πτηνῷ. οὐ χρυσὸν ἐνοσφισάμην τινὸς, οὐκ ἄργυρον, οὐκ ἄλλό τι τῶν τιμίων. κόκκος δὲ σίτου μικρὸς τὸν θάνατόν μοι προὐξένησεν.

CAſsita à laqueo capta, plorãs dicebat, Hei mihi miſeræ & infelici volucri. Non aurum ſurripui cuiuſquam, nõ argentum, non aliud quicquã pretioſum. Granum autem tritici paruum mortis mihi cauſa fuit.

AFFABVLATIO.

Fabula in eos qui ob uile lucrum magnum ſubeunt periculum.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς διὰ κέρδος εὐτελὲς μέγαν ὑφισταμένους κίνδυνον.

HINNVLVS 56

Hinnulus aliquãdo Ceruo ait, Pater, tu natus es & maior & celerior canibus,& cornua pręterea ingentia geſtas ad vindictam, curnã igitur ſic eos times? Et ille ridens ait. Vera quidem hæc inquis,fili: vnum verò ſcio,quod quum canis latratum audiuero, ſtatim ad fugam neſcio quomodo efferor.

Νεβρός.

Νεβρός ποτε πρὸς τὸν ἔλαφον ἔφη, πάτερ, σὺ καὶ μείζων καὶ ταχύτερος κυνῶν πέφυκας, καὶ κέρατα πρὸς τούτοις ὑπερφυᾶ φέρεις πρὸς ἄμυναν, τί δήποτ' οὖν οὕτω τούτους φοβῇ; κἀκεῖνος γελῶν εἶπεν, ἀληθῆ μὲν ταῦτα φῂς, τέκνον· ἓν δ' οἶδα, ὅτι ἐπειδὰν κύνες ὑλακὴν ἀκούσω, αὐτίκα πρὸς φυγὴν οὐκ οἶδ' ὅπως ἐκφέρομαι.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, natura timidos nulla admonitione confirmari.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοὺς φύσει δειλοὺς οὐδεμία παραίνεσις ῥώννυσιν.

Λαγωοὶ καὶ Βάτραχοι. — LEPORES ET Ranæ. 57

Οἱ Λαγωοί ποτε συνελθόντες, τὸν ἑαυτῶν πρὸς ἀλλήλους ἀπεκλαίοντο βίον, ὡς ἐπισφαλὴς εἴη, καὶ δειλίας πλέως. καὶ γὰρ καὶ ὑπ' ἀνθρώπων καὶ κυνῶν, καὶ ἀετῶν, καὶ ἄλλων πολλῶν ἀναλίσκονται. βέλτιον οὖν εἶναι θανεῖν ἅπαξ, ἢ διὰ βίου τρέμειν. τοῦτο τοίνυν κυρώσαντες, ὥρμησαν κατὰ ταὐτὸν ἐς τὴν λίμνην,

LEpores aliquando in vnũ profecti, ſuā ipſorum deplorabant vitā, quòd foret periculis obnoxia, et timoris plena, ſe enim ab omnibus & canibus & aquilis, & aliis multis cõſumi. Melius itaq; eſſe mori ſemel, q̃ toto vitę tẽpore timere. hoc igitur cõfirmato, ĩpetũ fecerũt ſimul ĩ paludem

ludem, quaſi in eam delapſuri, & ſuffocādi. Sed quum Ranæ, quæ circum paludē ſedebant, curſus ſtrepitu percepto ilicò in hanc inſiluiſſent, ex leporib⁹ quidam ſagacior eſſe viſus aliis, ait, Siſtite, ô ſocii, nihil graue in vos ipſos molimini, iam vt videtis, & nobis alia ſunt animalia timidiora.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, miſeros grauioribus aliorum conſolari calamitatibus.

ASINVS ET Equus. 58

ASin⁹ equū beatum putabat, ꝙ abundè nutriretur & accuratè, cū ipſe neq; palearum ſatis haberet, idq; plurimū defatiga

μνην, ὡς εἰς αὐτὴν ἐμπεσούμενοι καὶ ἀποπνιγησόμενοι. τῶν δὲ κατὰ κύκλον τῆς λίμνης βατράχων, ὡς τὸν τοῦ δρόμου κτύπον ᾔσθοντο, εὐθὺς εἰς ταύτην εἰσπηδησάντων, τῶν λαγωῶν τις ἀγχινούστερος εἶναι δοκῶν τῶν ἄλλων, ἔφη, στῆτε, ἑταῖροι, μηδὲν δεινὸν ὑμᾶς αὐτοὺς διαπράξησθε, ἤδη ὡς ὁρᾶτε, καὶ ἡμῶν ἕτερα ἐστὶ ζῶα δειλότερα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ δυστυχοῦντες, ἐξ ἑτέρων χείρονα πασχόντων παραμυθοῦνται.

Ὄνος καὶ Ἵππος.

ΟΝΟΣ ἵππον ἐμακάριζεν, ὡς ἀφθόνως τρεφόμενον καὶ ἐπιμελῶς, αὐτὸς μηδ' ἀχύρων ἅλις ἔχων, καὶ ταῦτα πλεῖστα ταλαιπωρ

λαιπωρῶν. ἐπεὶ δὲ καιρὸς ἐπέστη πολέμου, καὶ ὁ στρατιώτης ἔνοπλον ἀνέβη τὸν ἵππον πανταχόσε τοῦτον ἐλαύνων, καὶ δὴ καὶ μέσον τῶν πολεμίων εἰσήλασε, καὶ ὁ ἵππος πληγεὶς ἔκειτο. ταῦτα ἑωρακὼς ὁ ὄνος τὸν ἵππον μεταβαλλόμενος ἐταλάνιζεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ τοὺς ἄρχοντας καὶ πλουσίους ζηλοῦν, ἀλλὰ τὸν κατὰ ἐκείνων φθόνον,

fatigatꝰ. Cùm autem tempus inſtitit belli, & miles armatũ aſcẽdit Equum, huc illuc ipſum impellens. Cæterùm & in medios hoſtes inſiluit, & Equus vulneratus iacebat. His viſis, Aſinus Equum mutata ſententia, miſerũ exiſtimabat.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, non oportere princi- pes & diuites æmulari, ſed in illos inuid

inuidia & periculo conſideratis, paupertatem amare.

φθόνον, καὶ τὸν κίνδυνον ἀναλογιζομένους τὴν πενίαν ἀγαπᾷν.

AVARVS. 59

AVarus quidam cùm oĩa ſua bona vendidiſſet, & aureani maſſam feciſſet, in loco quodam defodit, vnà defoſſo illic & animo ſuo & mente, atq; quotidie eundo, ipſam videbat. Id autem cùm ex operariis quidam obſeruaſſet, cognouit, & refoſſam maſſam abſtulit. Poſt hęc & ille profectus, & vacuum locum videns, lugere cœpit, & capillos euellere. Hunc cùm quidam vidiſſet ſic plorantem, & cauſam audiuiſſet, Ne ſic, ait, heus tu, triſtare: neque enim habens aurum

Φιλάργυρος.

ΦΙλάργυρός τις ἅπασαν αὐτοῦ τὴν οὐσίαν ἐξαργυρισάμενος, καὶ χρυσοῦν βῶλον ποιήσας, ἔν τινι τόπῳ κατώρυξε, συγκατορύξας ἐκεῖ καὶ ψυχὴν ἑαυτοῦ καὶ τὸν νοῦν, καὶ καθ᾽ ἡμέραν ἐρχόμενος, αὐτὸν ἔβλεπε. τῶν δ᾽ ἐργατῶν τις αὐτὸν παρατηρήσας, καὶ τὸ γεγονὸς ἐπιγνοὺς, ἀνορύξας τὸν βῶλον ἀνείλετο. μετὰ δὲ ταῦτα κἀκεῖνος ἐλθὼν, καὶ κενὸν τὸν τόπον ἰδὼν, κλαίειν ἤρξατο, καὶ τίλλειν τὰς τρίχας. τοῦτον δέ τις ὀλοφυρόμενον οὕτως ἰδὼν, καὶ τὴν αἰτίαν πυθόμενος, μὴ οὕτως, ἔφη, ὦ οὗτος, ἀθύμει· οὐδὲ γὰρ ἔχων τὸν χρυσὸν

habeb εἶχες.

εἶχες. λίθον οὖν ἀντὶ χρυσοῦ λαβὼν θές, καὶ νόμιζέ σοι τὸν χρυσὸν εἶναι. τὴν αὐτὴν γάρ σοι πληρώσει χρείαν. ὡς ὁρῶ γάρ, οὐδ᾽ ὅτε ὁ χρυσὸς ἦν, ἐν χρήσει ἦσθα τοῦ κτήματος.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι οὐδὲν ἡ κτῆσις, ἐὰν μὴ ἡ χρῆσις προσῇ.

habebas. Lapidẽ igitur ꝓ auro acceptũ, reconde, & puta tibi aurum eſſe. eundem enim tibi vſum præſtabit. Nam vt video, neq; cùm aurũ erat, vtebare.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, nihil eſſe poſſeßionem, niſi uſus adſuerit.

Χῆνες καὶ Γέρανοι.

ANSERES ET Grues. 60

Χῆνες καὶ γέρανοι ἤδη ταὐτῷ λειμ-

ANſeres & Grues in eodem prato

prato paſcebãtur. Venatoribus autẽ viſis Grues ꝗ eſsẽt leues, ſtatim euolauerunt: Anſeres verò ob onꝰ corporũ cum manſiſſent, capti fuerunt.

λειμῶνος ἐνέμοντο. τῶν δὲ θηρευτῶν ἐπιφανέντων, οἱ μὲν Γέρανοι κοῦφοι ὄντες, ταχέως ἀπέπτησαν· οἱ δὲ Χῆνες διὰ τὸ βάρος τῶν σωμάτων μείναντες, συνελήφθησαν.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, & in expugnatione urbis, inopes facile fugere diuites autem ſeruire captos.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ ἐν ἁλώσει πόλεως, οἱ μὲν ἀκτήμονες εὐχερῶς φεύγουσιν, οἱ δὲ πλούσιοι δουλεύουσιν ἁλισκόμενοι.

TESTVDO ET Aquila. 61

TEſtudo orabat Aquilam, vt ſe volare doceret. Ea autẽ admonẽte, procul hoc à natura ipſiꝰ eſſe, illa magis precibus inſtabat. Accepit ergo ipſam vnguibꝰ, & in altũ ſuſtulit, inde demiſit. Hæc autẽ in petras cecidit, & contrita eſt.

Χελώνη καὶ Ἀετός.

Χελώνη ἀετοῦ ἐδέε-το ἵπτασθαι ταύ-την διδάξαι. τοῦ δὲ παραινοῦντος πόρρω τοῦτο τῆς φύσεως αὐτῆς εἶναι, ἐκείνη μᾶλλον τῇ δεήσει προσέκειτο. λαβὼν οὖν ταύτην τοῖς ὄνυξι, καὶ εἰς ὕψος ἀνενεγκὼν, εἶτ' ἀφῆκεν· ἡ δὲ κατὰ πετρῶν πεσοῦσα, συνετρίβη.

AFFA Ἐπιμ

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ ἐν φιλονεικίαις τῶν φρονιμωτέρων παρακούσαντες, ἑαυτοὺς ἔβλαψαν.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, multos, quia in contentionibus prudentiores non audierint, ſeipſos læſiſſe.

Ψύλλα.

Ψύλλα ποτὲ πηδήσασα, ἐπὶ πόδα ἀνδρὸς ἐκάθισεν· ὁ δὲ τὸν Ἡρακλῆν ἐπὶ συμμαχίαν ἐκάλει. τῆς δὲ ἐκεῖθεν αὖθις ἀφαλομένης στενάξας, εἶπεν, ὦ Ἡράκλεις, εἰ ὧδε ψύλλῃ οὐ συνεμάχησας, πῶς

ἐπὶ

PVLEX. 62

PVlex aliquando ſaltans, viri pedibus inhæſit: hic autẽ Herculem in auxiliũ ĩuocabat. at cũ illinc rurſus ſaltaſſet ſuſpirãs ait, O Hercules, ſi cõtra pulicẽ nõ auxiliatꝰ es, quomodo

n cont

contra maiores aduerſarios adiuuabis?

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, non oportere in minimis Deum rogare, ſed in neceſſariis.

ἐπὶ μείζοσι ἀνταγωνισταῖς συνεργήσεις;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, μὴ δεῖν τῶν ἐλαχίστων τοῦ θεοῦ δεῖσθαι, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἀναγκαίων.

CERVA. 63

CErua altero obcęcata oculo, in littore paſcebatur, ſanum oculum ad terram propter venatores habens, alterum verò ad mare, vnde nihil ſuſpicabatur. prætern auigātes autem quidam, & hoc coniectantes, ipſam ſagittarunt. Hæc autem ſeipſam lugebat, quòd vnde timuerat, nihil paſſa foret: qđ non putabat malum allaturum, ab eo proditam.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, ſæpe

Ἔλαφος.

Ἔλαφος τὸν ἕτερον πεπηρωμένη τῶν ὀφθαλμῶν, ἐπ' ἠϊόνος ἐνέμετο, τὸν μὲν ὑγιᾶ τῶν ὀφθαλμῶν πρὸς τὴν ξηρὰν διὰ τοὺς κυνηγετοῦντας ἔχουσα, τὸν δὲ λοιπὸν πρὸς θάλατταν ὅθεν οὐδὲν ὑπώπτευε. παραπλέοντες δέ τινες, καὶ τοῦτο στοχασάμενοι, αὐτῆς κατετόξευσαν. ἡ δὲ ἑαυτὴν ὠλοφύρετο, ὡς ὑφ' ἧς μὲν ἐδεδοίκει, μηδὲν παθοῦσα, ἣν δὲ οὐκ ᾤετο κακὸν ἐπάξειν, ὑπὸ ταύτης προδεδομένη.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλὰ

πολλάκις ἡμῖν τὰ βλαβερὰ δοκοῦντα, ὠφέλιμα γίνεται· τὰ δ' ὠφέλιμα, βλαβερά.

ſæpe quæ nobis noxia uidentur, utilia fieri: quæ uerò utilia, noxia.

Ἔλαφος καὶ Λέων.

CERVA ET Leo. 64

Ἔλαφος κυνηγοὺς φεύγουσα, εἰς ἄντρον εἰσῆλθεν· Λέοντι δ' ἐκεῖ περιτυχοῦσα, ὑπ' αὐτοῦ συνελήφθη· θνήσκουσα δ' ἔλεγεν, οἴ μοι, ὅτι ἀνθρώπους φεύγουσα τῷ τῶν θηρίων ἀγριωτάτῳ περιέπεσον.

Cerua venatores fugiẽs, in ſpelũcã ĩgreſſa eſt: in Leonẽ autẽ ibi incidens, ab eo cõprehẽſa eſt: moriẽs autẽ dicebat, Hei mihi ꝙ hoĩes fugiens in ferarum immitiſsimum incidi.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων μικροὺς κινδύνους φεύγοντες, μεγάλοις ἐπειράθησαν.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, multos homines dum parua fugiunt pericula, in magna incurrere.

Ἔλαφος καὶ Ἄμπελος.

CERVA ET Vitis. 65

Ἔλαφος κυνηγοὺς φεύγουσα, ὑπ' ἀμπέλῳ ἐκρύβη. παρελθόντων δ' ὀλίγον ἐκείνων, ἡ ἔλαφος

Cerua venatores fugiens, ſub vite delituit. Cũ ꝑteriiſſent aũt parũper illi,

Cerua prorſus iã latere arbitrata, vitis folia depaſci incœpit. Illis verò agitatis, venatores cõuerſi, & quod erat verũ, arbitrati animal aliquod ſub foliis occultari, ſagittis confecerunt Ceruã. Hæc autem moriens talia dicebat: Iuſta paſſa ſum. non enim offendere oportebat quæ me ſeruarat.

ἡ Ἔλαφος τελέως ἤδη λαθεῖν δόξασα, τῶν τῆς ἀμπέλου φύλλων ἐσθίειν ἤρξατο. τούτων δὲ σειομένων, οἱ κυνηγοὶ ἐπιστραφέντες, καὶ ὅπερ ἦν ἀληθὲς, νομίσαντες τῶν ζώων ὑπὸ τοῖς φύλλοις τι κρύπτεσθαι, βέλεσιν ἀνεῖλον τὴν Ἔλαφον. ἡ δὲ θνήσκουσα τοιαῦτ' ἔλεγε. δίκαια πέπονθα. οὐ γὰρ ἔδει τὴν σώσασάν με λυμαίνεσθαι.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, qui iniuria benefactores afficiunt, à Deo puniri.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ ἀδικοῦντες τοὺς εὐεργέτας ὑπὸ Θεοῦ κολάζονται.

Aſinus & Leo. 66

CVm Aſino gallus aliqnando paſcebatur. Leone autem aggreſſo Aſinũ, Gallus exclamauit, & Leo (aiunt enim hunc Galli vocẽ timere)

Ὄνος καὶ Λέων.

Ὄνῳ ποτὲ ἀλεκτρυὼν συνεβόσκετο. Λέοντος δ' ἐπελθόντος τῷ Ὄνῳ, ὁ ἀλεκτρυὼν ἐφώνησε, καὶ ὁ μὲν Λέων (φασὶ γὰρ τοῦτον τὴν ἀλεκτρυόνος φωνὴν φοβεῖσθαι

βεῖσθαι) ἔφυγεν. ὁ δ' ὄνος νομίσας δι' αὐτὸν πεφευγέναι, ἐπέδραμεν εὐθὺς τῷ Λέοντι. ὡς δὲ πόρρω τοῦτον ἐδίωξεν, ἔνθα μηκέτι ἡ τοῦ ἀλεκτρυόνος ἐφίκετο φωνὴ, στραφεὶς ὁ Λέων κατεθοινήσατο, ὁ δὲ θνήσκων ἐβόα, ἄθλιος ἐγὼ καὶ ἀνόητος. πολεμιστῶν γὰρ μὴ ὢν γονέων, τίνος χάριν εἰς πόλεμον ἐξωρμήθην;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ταπεινουμένοις ἐπίτηδες τοῖς ἐχθροῖς ἐπιτίθενται, καὶ οὕτως ὑπ' ἐκείνων ἀπόλλυνται.

mere)fugit. At Aſinꝰ ratꝰ ꝓpter ſe fugiſſe, aggreſſus eſt ſtatim Leonẽ. Vt verò ꝓcul hũc perſecutꝰ eſt, quò nõ ampliꝰ Galli pueniebat vox, cõuerſus Leo deuorauit. Hic verò moriẽs clamabat, Me miſerum & dementẽ. Ex pugnacibus enim nõ natus parẽtibus, cuius gratia in aciem irrui?

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, pleroſque homines inicos, qui ſe de induſtria humiliarunt, aggredi, atque ita ab illis occidi.

Κηπωρὸς καὶ Κύων.

Κηπωροῦ Κύων εἰς φρέαρ κατέπεσον· ὁ δὲ Κηπωρὸς βουλόμενος αὐτὸν ἐκεῖθεν ἀνενεγκεῖν, κατῆλθε καὶ αὐτὸς·

OLITOR ET Canis. 67

Olitoris Canis in puteum decidit: Olitor autem ipſum illinc extracturus, deſcendit & ipſe

ipſe in puteum. Ratus autē Canis acceſſiſſe vt ſe inferiꝰ magis obrueret, Olitorem conuerſus momordit. Hic autē cū dolore reuerſus, Iuſta, inquit, patior, Nā cur vnquam ſui interfectorem ſeruare ſtudui?

AFFABVLATIO.

Fabula in iniuſtos, & ingratos.

Sus & Canis. 68

SVs & Canis mutuò conuiciabantur. Et Sus iurabat per Venerem, proculdubio dentibus diſciſſurum Canē. Canis verò ad hæc per ironiam dixit, Bene per Venerem nobis iuras. Significas enim ab ipſa vehementer amari, quæ impuras tuas carnes

αὐτὸς εἰς τὸ φρέαρ. οἰηθεὶς δ' ὁ Κύων ὡς κατωτέρω μᾶλλον αὐτὸν παραγέγονε καταδῦναι, τὸν Κηπωρὸν στραφεὶς ἔδακεν. ὁ δὲ μετ' ὀδύνης ἐπανιὼν, δίκαια, φησι, πέπονθα. τί δή ποτε γὰρ τὸν αὐτόχειρα σῶσαι ἐσπούδασα;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἀδίκους, καὶ ἀχαρίστους.

Σῦς καὶ Κύων.

ΣΥ͂ς καὶ Κύων ἀλλήλοις διελοιδοροῦντο. καὶ ἡ μὲν σῦς ὤμνυε κατὰ τῆς ἀφροδίτης, ἦ μὴν τοῖς ὀδοῦσιν ἀναρρήξειν τὴν κύνα. ἡ δὲ Κύων πρὸς ταῦτα εἰρωνικῶς εἶπε, καλῶς κατὰ τῆς ἀφροδίτης ἡμῖν ὀμνύεις. δηλοῖ γὰρ ὑπ' αὐτῆς ὅτι μάλιστα φιλεῖσθαι, ἣ τὸν τῶν ἀκαθάρτων σαρκῶν

κῶν γινομένων, οὐδ' ὅλως εἰς ἱερὸν προσίεται. καὶ ἡ σῦς, διὰ τοῦτο μὲν οὖν μᾶλλον δήλη ἐστὶν ἡ Θεὸς στέργουσά με. τὸν γὰρ κτείναντα, ἢ ἄλλως λυμαινόμενον παντάπασιν ἀποστρέφεται· σὺ μέν τοι κακῶς ὄζεις, καὶ ζῶσα καὶ τεθνηκυῖα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ῥητόρων τὰ ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ὀνείδη, συμμεθόδως εἰς ἔπαινον μετασχηματίζουσιν.

nes deguſtantẽ, nullo pacto in ſacellum admittit. Et Sus, Propter hoc igitur magis præ ſe fert Dea amare me. Nam occidentẽ, aut alio quouis modo lædentem omnino auerſatur: tu tamen malè oles, & viua & mortua.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, prudentes oratores, quæ ab inimicis obijciuntur conuicia artificioſè in laudem conuertere.

Ὗς καὶ Κύων.

ΥΣ καὶ Κύων περὶ εὐτοκίας ἤριζον· ἔφη δ' ἡ Κύων, εὔτοκος εἶναι μάλιστα πάντων τῶν πεζῶν· καὶ ἡ ὗς ὑποτυχοῦσα, πρὸς ταῦτά φησιν, ἀλλ' ὅταν τοῦτο λέγῃς, ἴσθι ὅτι καὶ τυφλοὺς τοὺς σαυτῆς

Sus & Canis. 69

SVs & Canis de fœcunditate certabant: dixit autẽ Canis fœcunda ſe eſſe maximè pedeſtrium omnium: & Sus occurrens, ad hæc inquit, Sed cùm hoc dicis, ſcito & cæcos tuos

tuos te catulos parere.

σαυτῆς σκύλακας τίκτεις.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, non celeritate res, ſed perfectione iudicari.

Ἐπιμύθιον.

ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐκ ἐν τῷ τάχει τὰ πράγματα, ἀλλ' ἐν τῇ τελειότητι κρίνεται.

SERPENS ET Cancer. 70

SErpens vnà cum Cancro viuebat, inita cũ eo ſocietate. Itaq; Cãcer ſimplex morib⁹, vt & ille mutaret admonebat aſtutiam: hic autẽ minimè obediebat. Cũ obſeruaſſet igitur Cãcer ipſum dormientem, & pro viribus compreſsiſſet, occidit. At Serpente poſt mortem extenſo, ille ait, Sic oportebat ante hac rectum & ſimplicem eſſe. Neque enim hanc pœnam dediſſes.

Ὄφις καὶ Καρκῖνος.

Ὄφις Καρκίνῳ συνδιῃτᾶτο, ἑταιρείαν πρὸς αὐτὸν ποιησάμενος. ὁ μὲν οὖν καρκῖνος ἁπλοῦς ὢν τὸν τρόπον, μεταβαλέσθαι κἀκεῖνον παρῄνει τῆς πανουργίας· ὁ δὲ οὐδοτιοῦν ἑαυτὸν παρεῖχε πειθόμενον. ἐπιτηρήσας δ' ὁ Καρκῖνος αὐτὸν ὑπνοῦντα, καὶ ὅσον οἷόν τε πιέσας, φονεύει. τοῦ δ' Ὄφεως μετὰ θάνατον ἐκταθέντος, ἐκεῖνος εἶπεν, οὕτως ἔδει καὶ πρόσθεν εὐθὺν καὶ ἁπλοῦν εἶναι. οὐδὲ γὰρ ἂν ταύτην τὴν δίκην ἔτισας.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς φίλοις σὺν δόλῳ προσιόντες, αὐτοὶ μᾶλλον βλάπτονται.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, qui cum dolo amicos adeunt, ipſos offendi potius.

Ποιμὴν καὶ Λύκος.

Ποιμὴν νεογνὸν λύκου σκύμνον εὑρὼν, καὶ ἀνελόμενος, σὺν τοῖς κυσὶν ἔτρεφεν. ἐπεὶ δ' ηὐξήθη, εἴ ποτε λύκος πρόβατον ἥρπασε, μετὰ τῶν κυνῶν καὶ αὐτὸς ἐδίωκε. τῶν δὲ κυνῶν ἔσθ' ὅτε μὴ δυναμένων καταλαβεῖν τὸν λύκον, καὶ διὰ ταῦτα ὑποστρεφόντων, ἐκεῖνος ἠκολούθει, μέχρις ἂν τοῦτον καταλαβὼν οἷα δὴ λύκος συμμετάσχῃ τῆς θήρας, εἶτα ὑπέστρεφεν. εἰ δὲ μὴ λύκος ἔξωθεν ἁρπάσειε πρόβατον, αὐτὸς λάθρα θύων, ἅμα τοῖς κυσὶν ἐθοινεῖτο, ἕως ὁ ποιμὴν στοχασάμενος, καὶ συνεὶς τὸ

PASTOR ET Lupus. 71

PAſtor nuꝑ natū Lupi catulū repit, ac ſuſtulit, vnaq; cū canibꝰ nutriuit. At quū adoleuiſſet, ſi qñ Lupus ouē rapuiſſet, cū canibꝰ & ipſe pſeq̄batur. Quū canes verò aliqñ nō poſſent aſſeq Lupū, atq; ideo reuerterētur, ille ſeq̄batur, vt quū ipſum aſſecutꝰ eſſet, vt Lupꝰ particeps foret venationis, deīde redibat. Sin aūt lupꝰ extra nō rapuiſſet ouē, ipſe clā occidēs, vnà cū canibus comedebat, donec paſtor quū cōiectaſſet & ītellexiſſet rem,

rem, de arbore ipſum ſuſpendit & occidit.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, naturam prauam bonos mores non nutrire.

τὸ δρώμενον, εἰς δένδρον αὐτὸν ἀναρτήσας ἀπέκτεινεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι φύσις πονηρὰ χρηστὸν ἦθος οὐ τρέφει.

LEO ET Lupus. 72

LEo quum conſenuiſſet, ægrotabat iacens in antro. Acceſſerunt autẽ viſitatura regem, præter Vulpem, cætera animalia. Lupus igitur capta occaſione, accuſabat apud Leonem Vulpem, quaſi nihili faciẽtem ſuum omnium dominum, & propterea neque ad viſitationem profectam. Interim affuit & Vulpes, & vltima audiuit Lupi verba. Leo igitur contra eam infremuit;

Λέων καὶ Λύκος.

ΛΈων γηράσας, ἐνόσει κατακεκλιμένος ἐν ἄντρῳ. παρῆσαν δ' ἐπισκεψόμενα τὸν βασιλέα πλὴν ἀλώπεκος, τἄλλα τῶν ζώων. ὁ τοίνυν Λύκος λαβόμενος εὐκαιρίας, κατηγόρει παρὰ τῷ λέοντι τῆς ἀλώπεκος, ἅτε δὴ παρ' οὐδὲν τιθεμένης τὸν πάντων αὐτῶν κρατοῦντα, καὶ διὰ ταῦτα μηδ' εἰς ἐπίσκεψιν ἀφιγμένης. ἐν τοσούτῳ δὲ παρῆν καὶ ἡ ἀλώπηξ, καὶ τῶν τελευταίων ἠκροάσατο τοῦ λύκου ῥημάτων. ὁ μὲν οὖν Λέων κατ' αὐτῆς ἐβρυχᾶτο.

χᾶτο. ἡ δ' ἀπολογίας καιρὸν αἰτήσασα, καὶ τίς, ἔφη, τῶν συνελθόντων τοσοῦτον ὠφέλησεν, ὅσον ἐγὼ, πανταχόσε περινοστήσασα, καὶ θεραπείαν ὑπὲρ σοῦ παρ' ἰατροῦ ζητήσασα, καὶ μαθοῦσα; τοῦ δὲ Λέοντος εὐθὺς τὴν θεραπείαν εἰπεῖν κελεύσαντος, ἐκείνη φησὶν, εἰ Λύκον ζῶντα ἐκδείρας, τὴν αὐτοῦ δορὰν θερμὴν ἀμφιέσῃ. καὶ τοῦ Λύκου κειμένου, ἡ Ἀλώπηξ γελῶσα εἶπε, οὕτως οὐ χρὴ τὸν δεσπότην πρὸς δυσμένειαν κινεῖν, ἀλλὰ πρὸς εὐμένειαν.

muit: ſed defenſionis tempore petito, Et quis, inquit, eorũ qui cõuenerunt, tantum profuit, quantũ ego, quę in omnẽ partem circuiui, & medicamentũ pro te à medico quęſiui, & didici? Quum autẽ Leo ſtatim vt medicamentũ diceret imperaſſet, illa inquit, Si Lupo viuẽte excoriato, ipſiꝰ calidã pellem indueris. Et Lupo iacente, Vulpes ridẽs ait, Sic non oportet dominum ad maleuolentiam mouere, ſed ad beneuolentiam.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ὁ καθ' ἑκάστην μηχανώμενος, καθ' ἑαυτοῦ τὴν πάγην περιτρέπει.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, eum qui quotidie machinatur, in ſeipſum laqueum uertere.

MVLIER. 73

MVlier quędã virũ ebriũ habebat: ipſum autem à morbo liberatura, tale quid comminiſcitur. Aggrauatũ enim ipſum ab ebrietate quum obſeruaſſet, & mortui inſtar inſenſatũ, ĩ humeros eleuatũ, in ſepulcretũ allatũ depoſuit, & abiit. Quũ verò ipſum iam ſobrium eſſe coniectata eſt, profecta ianuam pulſauit ſepulcreti: ille autem quũ diceret, Quis eſt qui pulſat ianuam? vxor reſpondit, Mortuis cibaria ferens, ego adſum. & ille, Non mihi comeſſe, ſed bibere, ô optime, potius affer. moleſtus enim mihi es, cùm cibi, non potus meminiſti.

Γυνή.

Γυνή τις ἄνδρα μέθυσον εἶχε. τοῦ δὲ πάθους αὐτὸν ἀπαλλάξαι θέλουσα, τοιόνδε τι σοφίζεται. κεκαρωμένον γὰρ αὐτὸν ὑπὸ τῆς μέθης παρατηρήσασα, καὶ νεκροῦ δίκην ἀναισθητοῦντα, ἐπ' ὤμων ἄρασα, ἐπὶ τὸ πολυάνδριον ἀπενεγκοῦσα κατέθετο, καὶ ἀπῆλθεν. ἡνίκα δ' αὐτὸν ἤδη ἀνανήφειν ἐστοχάσατο, προσελθοῦσα τὴν θύραν ἔκοπτε τοῦ πολυανδρίου. ἐκείνου δὲ φήσαντος, τίς ὁ τὴν θύραν κόπτων; ἡ γυνὴ ἀπεκρίνατο, ὁ τοῖς νεκροῖς τὰ σιτία κομίζων, ἐγὼ πάρειμι. κἀκεῖνος, μή μοι φαγεῖν, ἀλλὰ πιεῖν, ὦ βέλτιστε, μᾶλλον προσένεγκε. λυπεῖς γάρ με βρώσεως, ἀλλὰ μὴ πόσεως μνημονεύων.

ὤν. ἡ δὲ τὸ στῆθος πατάξασα, οἴμοι τῇ δυστήνῳ, φησίν. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ σοφισαμένη ὤνησα. σὺ γὰρ ἀνέρου μόνον οὐκ ἐπαιδεύθης, ἀλλὰ καὶ χείρων σαυτοῦ γέγονας, εἰς ἕξιν σοι καταστάντος τοῦ πάθους.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ ταῖς κακαῖς πράξεσιν ἐγχρονίζειν. ἔστι γὰρ ὅτε καὶ μὴ θέλοντι τῷ ἀνθρώπῳ τὸ ἔθος ἐπιτίθεται.

miniſti. Hęc autẽ pectore pcuſſo, Hei mihi miſeræ, inquit: nã neq; aſtu ꝑfui. tu em̃ vir nõ ſolũ nõ emendatus es, ſed peior quoq; teipſo euaſiſti, cũ in habitũ tibi deductus ſit morbus.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, non oportere malis actibus immorari: nam & nolentem quandoq; hominem conſuetudo inuadit.

Κύκνος.

Ἀνὴρ εὐπορῶν χῆνά τε ἅμα καὶ Κύκνον ἔτρεφεν, οὐκ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς μέντοι. τὸν μὲν γὰρ ᾠδῆς, τὸν δὲ τραπέζης ἕνεκεν. ἐπεὶ δὲ ἔδει τὸν χῆνα παθεῖν ἐφ' οἷς ἐτρέφετο, νὺξ μὲν ἦν, καὶ διαγινώσκειν ὁ καιρὸς οὐκ ἀφῆκεν ἑκάτερον. ὁ δὲ Κύκνος

CYGNVS. 74

Vir diues anſeremq; ſimul & Cygnũ nutriebat, nõ ad eadẽ tamẽ, ſed alterũ cãtus, alterũ mẽſæ gratia. Cum autẽ oporteret anſerẽ ea efficere quorũ cauſa nutriebatur, nox erat ac diſcernere tempus nõ pmiſit vtrũq;. Cygnus

gnus autẽ pro anſere abductus, cantat cantum quendã, mortis exordiũ: ac cãtu quidem exprimit naturã, mortẽ verò effugit ſuauitate canẽdi.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, ſæpe muſicem differre mortem.

κνος ἀντὶ τοῦ χηνὸς ἀπαχθεὶς, ἄδει τὶ μέλος, θανάτου προοίμιον· καὶ τῇ μὲν ᾠδῇ μηνύει τὴν φύσιν, τὴν δὲ τελευτὴν διαφεύγει τῷ μέλει.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, πολλάκις ἡ μουσικὴ τελευτῆς ἀναβολὴν ἀπεργάζεται.

AETHIOPS. 75

Αἰθίοψ.

AEthiopem quidã emit, talẽ ei colorẽ ineſſe ratus negligentia eius qui prius

Αἰθίοπά τις ὠνήσατο, τοιοῦτον αὐτῷ τὸ χρῶμα εἶναι δοκῶν ἀμελείᾳ τοῦ προτέρου

ρον ἔχοντος, καὶ παραλαβὼν οἴκαδε, πάντα μὲν αὐτῷ προσῆγε τὰ ῥύμματα, πᾶσι δὲ λουτροῖς ἐπειρᾶτο καθαίρειν· καὶ τὸ μὲν χρῶμα μεταβαλεῖν οὐκ εἶχε, νοσεῖν δὲ τὸ πονεῖν παρεσκεύασεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι μένουσιν αἱ φύσεις, ὡς προῆλθον τὴν ἀρχήν.

prius habuit. Ac aſſumpto in domũ, oẽs ei adhibuit abſterſiones, oĩbus lauacris tẽtauit mundare: & colorẽ quidẽ trãſmutare nõ potuit, ſed morbũ vexatio parauit.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, manere naturas, ut à principio prouenerunt.

Χελιδὼν καὶ Κορώνη.

Χελιδὼν καὶ Κορώνη περὶ κάλλους ἐφιλονείκουν. ὑποτυχοῦσα δὲ ἡ Κορώνη πρὸς αὐτὴν εἶπεν, ἀλλὰ τὸ μὲν σὸν κάλλος τὴν ἐαρινὴν ὥραν ἀνθεῖ, τὸ δ' ἐμὸν σῶμα καὶ χειμῶνι παρατείνεται.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι παράτασις τοῦ σώματος εὐπρεπείας κρείττων ἐστί.

HIRVNDO ET Cornix. 76

Hirundo & Cornix de pulchritudine cõtendebant. Reſpondens autem Cornix ei dixit, Sed tua pnlchritudo verno tempore floret, meum verò corpus etiam hyeme durat.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, durationem corporis decore meliorem eſſe.

Βοῦ BVT

BVTALIS. 77

BVtalis à feneſtra quadã pendebat: veſpertilio autem profecta rogauit cauſam, quare die ſilet, nocte canit. Quum autem ea nõ incaſſum hoc facere dixiſſet, nam die canẽdo olim capta fuerat, & propterea ex illo prudens euaſit: veſpertilio ait, Sed non te cauere nunc oportet quum nulla vtilitas, ſed antequã capereris.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, in infortunijs inutilem eſſe pœnitentiam.

Βούταλις.

Βούταλις ἀπό τι
νος θυρίδος ἐκρέ
ματο· νυκτερὶς δὲ προ
σελθοῦσα, ἐπυνθάνετ
τὴν αἰτίαν, δι᾽ ἣν ἡμέ
ρας μὲν ἡσυχάζει, νύκ
τωρ δὲ ᾄδει. τῆς δὲ μ
μάτην τοῦτο ποιεῖν λ
γούσης, ἡμέρας γα
ποτε ᾄδουσα συνελή
θη, καὶ διὰ τοῦτο ἀ
ἐκείνου ἐσωφ νίσθη
νυκτερὶς εἶπεν,
οὐ νῦν σε φυλάττεσθ
δεῖ, ὅτε μηδὲν ὄφ
λος, ἀλλὰ πρὶν ἢ συ
ληφθῆναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ,
ἐπὶ τοῖς ἀτυχήμαι
ἀνόητος ἡ μετάνοια

COCHLEAE. 78

RVſtici filius aſſabat cochleas. cũ autẽ audiret eas ſtridẽtes, ait, O peſsimæ anim

Κοχλίαι.

Γεωργοῦ παῖς ὤπ
κοχλίας. ἀκ
σας δὲ αὐτῶν τρυζ
των, ἔφη, ὦ κάκι
ζ

ζῶα, τῶν οἰκιῶν ὑμῶν ἐμπιπραμένων, αὐτοὶ ἄδετε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶν τὸ παρὰ καιρὸν δρώμενον ἐπονείδιστον.

animantes, domibus veſtris incenſis vos canitis.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, omne intempeſtiue factum uituperabile eſſe.

Γυνὴ καὶ θεράπαιναι.

MVLIER ET Ancillæ. 79

ΓΥνὴ χήρα φιλεργὸς θεραπαινίδας ἔχουσα, ταύτας εἰώθει νυκτὸς ἐγείρειν ἐπὶ τὰ ἔργα, πρὸς τὰς τῶν ἀλεκτρυόνων ᾠδάς. αἱ δὲ συνεχῶς τῷ πόνῳ ταλαιπωροῦ

MVlier vidua operoſa ancillas habens. has ſolebat noctu excitare ad opera, ad Gallorum cantus. His verò aſsiduè defatigatis

o labo

labore, viſum eſt oportere domeſticum occidere Gallũ, tanquã illum, qui noctu excitaret herã. Euenit autem ipſis hoc facto vt in grauiora inciderent mala. Nã hera quum ignoraret Gallorum horã, magis de nocte eas excitabat.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, pleriſq; hominibus conſilia eſſe malorum cauſas.

MVLIER VE-
nefica. 80

MVlier venefica diuinarum irarum propulſiones ꝑmittẽs, multa facere perſeuerabat, & lucrũ inde facere. quidã igitur accuſauerũt eã ĩpietatis, & cõuicerunt, & damnatã duceb

πωρωμέναι, ἔγνωσαν δεῖν τὸν αὐτῇ τῆς οἰκίας ἀποκτεῖναι ἀλεκτρυόνα, ὡς ἐκείνου νύκτωρ ἐξανιστάντος τὴν δέσποιναν. συνέβη δ' αὐταῖς τοῦτ[ο] διαπραξαμέναις χαλεπωτέροις περιπεσεῖ[ν] τοῖς δεινοῖς. ἡ γὰρ δεσπ[ό]τις ἀγνοοῦσα τὴν τῶν ἀλε[κ]τρυόνων ὥραν, ἐννυχώ[τε]τερον ταύτας ἀνίστη.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτ[ι] πολλοῖς ἀνθρώποις τὰ βουλεύματα κακῶν αἴτια γίνεται.

Γυνὴ Μά-
γος.

ΓΥνὴ μάγος θείω[ν] μηνιμάτων ἀπο-
τροπιασμοὺς ἀπαγγελ-
λομένη, πολλὰ διετέ-
λει ποιοῦσα, καὶ κέρδος
ἐντεῦθεν ἔχουσα. γρα-
ψάμενοι δέ τινες αὐ-
τὴν ἀσεβείας, εἷλον
καὶ καταδικασθεῖσα[ν]
ἀπῆ-

ἀπῆγον εἰς θάνατον. ducebant ad mortẽ.
ἰδὼν δέ τις ἀπαγομένην αὐτὴν, ἔφη, ἡ τὰς τῶν θεῶν ὀργὰς ἀποτρέπειν ἐπαγγελλομένη, πῶς οὐδὲ ἀνθρώπων βουλὴν μεταπεῖσαι ἠδυνήθης;

Videns autẽ quidam eã duci, ait, Tu quæ Deorũ iras auertere promittebas, quomodo neq; hominũ cõſiliũ mutare potuiſti?

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ μεγάλα ἐπαγγέλλονται, μηδὲ μικρὰ ποιῆσαι δυνάμενοι.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, multos magna promittentes, ne parua quidẽ facere poſſe.

Γαλῆ.

Γαλῆ εἰς ἐργαστήριον εἰσελθοῦσα χαλκέως, τὴν ἐκεῖ κειμένην περιέλειχε ῥίνην. ξυομένης δὲ τῆς γλώττης, αἷμα πολὺ ἐφέρετο, ἡ δὲ ἥδετο, νομίζουσά τι τοῦ σιδήρου ἀφαιρεῖν, ἄχρις οὗ παντελῶς πᾶσαν τὴν γλῶσσαν ἀνήλωσεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς ἐν φιλονεικίαις ἑαυτοὺς βλάπτοντας.

MVSTELA. 81

MVſtela in officinã ingreſſa ferrarii, ibi iacentem circũlambebat limã. Raſa autem lingua, ſanguis multus ferebatur. Hæc autẽ lætabatur, rata ex ferro aliquid auferre, donec penitus totã linguam abſumpſit.

AFFABVLATIO.

Fabula in eos, qui in contentionibus ſeipſos offendunt.

AGRICOLA. 82

AGricola quidã fodiens aurum reperit. quotidie igitur terram vt ab ea beneficio affect⁹ coronabat. Huic autem Fortuna adſtans, inquit, Heus tu, cur terræ mea munera attribuis, quę ego tibi dedi ditatura te? nam ſi tempus immutetur, & in alias man⁹ hoc tuum aurum veniat, ſcio te tunc me Fortunam accuſaturum.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, oportere benefactorem cognoſcere, atque huic gratiam referre.

Γεωργός.

Γεωργός τις σκάπτων χρυσίῳ περιέτυχε. καθ' ἑκάστην οὖ τὴν γῆν ὡς ὑπ' αὐτῆ εὐεργετηθεὶς ἔστεφε. τῷ δ' ἡ Τύχη ἐπιστᾶσα, φησίν, ὦ οὗτος, τί τῇ γῇ τὰ ἐμὰ δῶρα προσανατίθης, ἅπερ ἐγώ σοι δέδωκα πλουτίσαι σὲ βουλομένη; εἰ γὰρ ὁ καιρὸ μεταβάλοι, καὶ πρὸ ἑτέρας χεῖρας τοῦτο σὸ τὸ χρυσίον ἔλθοι, οἶδ ὅτι τηνικαῦτά με τὴν τύχην μέμψῃ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτ χρὴ τὸν εὐεργέτην ἐπιγινώσκειν, καὶ τούτῳ χαριτας ἀποδιδόναι.

VIATORES. 83

DVo quidã vnà iter faciebant, & cum alter ſecurim reperiſſet, alter q̃ nõ inuen

Ὁδοιπόροι.

Δύο τινὲς κατὰ τ αὐτὸν ὁδοιπόρουν, καὶ θατέρου πέλεκυν εὑρόντος, ἅτερος ὁ μὴ εὑρὼ

σύρων παρῄνει αὐτὸν, μὴ λέγειν, εὕρηκα, ἀλλ' εὑρήκαμεν. μετὰ μικρὸν δ' ἐπελθόντων αὐτοῖς τῶν τὸν πέλεκυν ἀποβεβληκότων, ὁ ἔχων αὐτὸν διωκόμενος, πρὸς τὸν μὴ εὑρόντα συνοδοιπόρον ἔλεγεν, ἀπολώλαμεν. ὁ δ' εἶπεν, ἀπόλωλα λέγε, καὶ ἀπολώλαμεν. καὶ γὰρ καὶ ὅτε τὸν πέλεκυν ηὗρες, εὕρηκα ἔλεγες, οὐχ εὑρήκαμεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ μὴ μεταλαμβάνοντες τῶν εὐτυχημάτων, οὐδ' ἐν ταῖς συμφοραῖς βέβαιοί εἰσι φίλοι.

inuenit, admonebat ipſum, ne diceret, inueni: ſed, inuenimus. Sed paulò pòſt, quũ aggrederentur ipſos qui ſecurim perdiderant, habens ipſam, perſequentibus illis, ad eũ qui unà iter faciebat, dicebat, Periim⁹. Hic autem ait, Perii dic, nõ periimus. Etenim & tũc cũ ſecurim inueniſti, inueni dixiſti, nõ inuenim⁹.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, qui non fuerunt participes felicitatum, neque in calamitatibus firmos eſſe amicos.

Βάτραχοι.

Δύο βάτραχοι ἀλλήλοις ἐγείτνίων. ἐνέμοντο δ', ὁ μὲν εἷς ἐν βαθείᾳ καὶ πόρρω τῆς ὁδοῦ λίμνῃ· ὁ δ' ἐν ὁδῷ, μικρὸν ὕδωρ ἔχων. καὶ δὴ τοῦ ἐν

RANAE. 84

DVæ ranę vicinę ſibi erãt. Paſcebantur autẽ, altera in pfundo, & pcul à via ſtagno: altera ĩ via parũ aquæ habẽs. Verũ

 quum

quum quæ in ſtagno alteram admoneret, vt ad ſe migraret, vt tutiore cibo frueretur, illa non paruit, dicens, Firmiſsima teneri huiuſce loci conſuetudine, quouſque obtigit currũ prætereuntem ipſam confringere.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, homines quoq; praua aggredientes, citius mori quam mutentur in melius.

τῦ ἐν τῇ λίμνῃ θατέρῳ παραινοῦντος πρὸ αὐτὸν μεταβῆναι, ὡ ἂν ἀσφαλεστέρας διαί της μεταλάβῃ, ἐκεῖνος οὐκ ἐπείθετο, λέγων δυσαποσπάστως ἔχειν τ τοῦ τόπου συνηθείας ἕως οὗ συνέβη ἅμαξα παρελθοῦσαν αὐτὸν συ θλάσαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτ καὶ τῶν ἀνθρώπων ο τοῖς φαύλοις ἐπιχειροῦν τες, φθάνουσιν ἀπολλύμενοι, πρὶν αὐτοὶ τ βέλτιον τραπέσθαι.

APIARIVS. 85

IN mellarium ingreſſus quidã domino abſente, fauum abſtulit. Hic autem reuerſus, vt alueolos vidit inanes, ſtans quod in his erat perſcrutabatur. Apes autem è paſtu

Μελιττουργός.

Εἴς μελιττουργεῖό τις εἰσελθὼν, τοῦ κεκτημένου ἀπόντος, τ κηρίον ἀφείλετο. ὁ δὲ ἐπανελθὼν, ἐπειδὴ τὰ κυψέλας εἶδεν ἐρήμους, εἱστήκει τὸ κατ' αὐτὰ διερευνώμενος. αἱ δὲ μέλισσαι ἀπὸ τῆς νο μῆς

μενς ἐπανήκουσαι, ὡς κατέλαβον αὐτὸν, τοῖς κέντροις ἔπαιον, καὶ τὰ χείριστα διετίθουν. ὁ δὲ πρὸς αὐτὰς, κάκιστα ζῶα, τὸν μὲν κλέψαντα ὑμῶν τὰ κηρία ἀθῶον ἀφήκατε, ἐμὲ δὲ τὸν ἐπιμελούμενον ὑμῶν πλήττετε;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω τῶν ἀνθρώπων τινὲς, δι᾽ ἄγνοιαν τοὺς ἐχθροὺς μὴ φυλαττόμενοι, τοὺς φίλους ὡς ἐπιβούλους ἀπωθοῦνται.

ſtu redeuntes, vt deprehẽderunt ipſum, aculeis percutiebant, peſſimeq; tractabãt. Hic autem ad eas, ô peſſimæ animantes, furatum veſtros fauos illæſum dimiſiſtis, me verò ſatagentem veſtri percutitis?

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, ſic hominum quoſdam per imprudentiam inimicos non cauere, amicos autem ut inſidiatores repellere.

Ἀλκυών.

Ἀλκυὼν ὄρνις ἐστὶ φιλέρημος, ἀεὶ τῇ θαλάττῃ διαιτωμένη. ταύτην λέγεται τὰς τῶν ἀνθρώπων θήρας φυλαττομένην, ἐν σκοπέλοις παραθαλαττίοις νεοττοποιεῖσθαι. καὶ δή ποτε τίκτειν μέλλουσα, ἐνεοττοποιήσατο. ἐξελθούσης δέ

ALCEDO. 86

ALcedo auis eſt ſolitaria, ſemp in mari vitã degens. Hanc aiunt, hominum venationes cauentem, in ſcopulis maritimis nidum ædificare. Cæterum aliquando paritura, nidum fecit. Egreſſa

autem ea ad pabulum, euenit mare à vehementi concitatum vento eleuari ſupra nidum, atque hoc ſubmerſo, pullos perdere. Hæc reuerſa, re cognita, ait, Me miſeram, quæ terram vt inſidiatricem cauens, ad hoc cõfugi, quod mihi longè eſt infidius.

δὲ πολὲ αὐτῆς εἰς νομὴν, συνέβη τὴν θάλασσαν ὑπὸ λάβρου κυματωθεῖσαν πνεύματος, ὑπεραρθῆναι τῆς καλιᾶς, καὶ ταύτην ἐπικλύσασαν, τοὺς νεοττοὺς διαφθεῖραι. ἡ δ' ἐπανελθοῦσα καὶ γνοῦσα τὸ πραχθὲν, εἶπε, δειλαία ἔγωγε, ἥ τις τὴν γῆν ὡς ἐπίβουλον φυλαττομένη, ἐπὶ ταύτην κατέφυγον, ἥ μοι πολλῷ γέγονεν ἀπιστοτέρα.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, homines etiam quoſdam ab inimicis cauendo, ignaros in multo grauiores inimicis amicos incidere.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων ἔνιοι τοὺς ἐχθροὺς φυλαττόμενοι, λανθάνουσι πολλῷ χαλεπωτέροις τῶν ἐχθρῶν φίλοις ἐμπίπτοντες.

PISCATOR. 87

PIſcator ĩ fluuio quodã piſcabatur. extẽſis autẽ retibus, & fluxu cõprehenſo, vtrinque funi alliga

Ἁλιεύς.

Ἁλιεὺς ἔν τινι ποταμῷ ἡλίευεν. διατείνας δὲ τὰ δίκτυα, καὶ τὸ ῥεῦμα περιλαβὼν, ἑκατέρωθεν καλῳδίῳ

λίῳ προσδήσας λίθον, τὸ ὕδωρ ἔτυπ]εν, ὅπως οἱ ἰχθύες φεύγοντες ἀπαραφυλάκτως τοῖς βρόχοις ἐμπέσωσι. τῶ δὲ περὶ τὸν τόπον οἰκούντων τὶς θεασάμενος τοῦτο ποιοῦντα, ἐμέμφετο ὡς τὸν ποταμὸν θολοῦντα, καὶ διειδὲς ὕδωρ μὴ συγχωροῦντα πίνειν. καὶ ὃς ἀπεκρίνατο, ἀλλ' εἰ μὴ οὕτως ὁ ποταμὸς ταράττεται, ἐμὲ δεήσει λιμώττοντα ἀποθανεῖν.

alligato lapide, aquā verberabat, vt piſces fugientes incautè in retia inciderent. Cū quidam verò ex iis qui circa locū habitabant, id facere videret, increpabat quod fluuium turbaret, & claram aquam non ſineret bibere. Et is reſpondit, Sed niſi ſic fluuius perturbetur, me oportebit eſurientem mori.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν πόλεων οἱ δημαγωγοὶ τότε μάλιστα ἐργάζονται, ὅταν τὰς πατρίδας εἰς στάσιν περιάγωσιν.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, ciuitatum etiam rectores tunc maximè quæſtum facere, quum patrias in ſeditionem induxerint.

Πίθηκος καὶ Δελφίς.

SIMIVS ET Delphis. 88

Ἔθους ὄντος τοῖς πλέουσι Μελιταῖα κυνίδια καὶ πιθήκους ἐπάγεσθαι πρὸς παραμυθίαν

MOris quū eſſet nauigātib⁹ melitéſes catulos & Simios adducere in ſolamen

lamen nauigationis, nauigãs quidã habebat ſecũ & Simiũ. Cũ autẽ perueniſſent ad Suniũ Atticę promõtoriũ tẽpeſtatẽ vehementem fieri contigit. Naui autẽ euerſa, & omnibus enatantibus, natabat & Simius. Delphis autẽ aliquis ipſum cõſpicatus, & hominẽ eſſe ratus, digreſſus ſuſtinebat ad terrã perferens. Vt verò in Piræo fuit Athenienſium nauali, rogauit Simium, an genere eſſet Athenienſis. Quum autem hic diceret, & claris ibi eſſe parentibus, rogauit, an & Piræũ noſſet. Ratus autem Simius de homine eũ dicere, ait, & valde amicum eſſe ei, & familiarem. Et Delphis

μυθίαν τοῦ πλοῦ, πλέων τις εἶχε σὺν ἑαυτῷ καὶ Πίθηκον. γενομένων δ' αὐτῶν κατὰ τὸ Σούνιον τὸ τῆς Ἀττικῆς ἀκρωτήριον, χειμῶνα σφοδρὸν συνέβη γενέσθαι. τῆς δὲ νεὼς περιτραπείσης, καὶ πάντων διακολυμβώντων, ἐνήχετο καὶ ὁ Πίθηκος. Δελφὶς δέ τις αὐτὸν θεασάμενος, καὶ ἄνθρωπον εἶναι ὑπολαβὼν, ἀπελθὼν ἀνεῖχε διακομίζων ἐπὶ τὴν χέρσον, ὡς δὲ κατὰ τὸν Πειραιᾶ ἐγένετο τὸ τῶν Ἀθηναίων ἐπίνειον, ἐπυνθάνετο τοῦ Πιθήκου, εἰ τὸ γένος ἐστὶν Ἀθηναῖος. τοῦ δὲ εἰπόντος, καὶ λαμπρῶν ἐνταῦθα τετυχέναι γονέων, ἐπανήρετο, εἰ καὶ τὸν Πειραιᾶ ἐπίσταται. ὑπολαβὼν δὲ ὁ Πίθηκος περὶ ἀνθρώπου αὐτὸν λέγειν, ἔφη, καὶ μάλα φίλον εἶναι αὐτῷ καὶ συνήθη. καὶ ὁ Δελφὶς

φὶς ἰδὼν τοσούτῳ ψεύδει ἀγανακτήσας, βαπτίζων αὐτὸν ἀπέκτεινεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας, οἳ τὴν ἀλήθειαν οὐκ εἰδότες, ἀπατᾷν νομίζουσιν.

phis tanto mēdacio indignatus, ſubmergens ipſum occidit.

AFFABVLATIO.

Fabula in uiros qui ueritatem ignorantes, decipiendum eſſe exiſtimant.

Μῦαι.

Ἐν τινι ταμιείῳ μέλιτος ἐκχυθέντος, Μῦαι προσπτᾶσαι κατήσθιον. ἐμπαγέντων δὲ τῶν ποδῶν αὐτῶν, ἀναπτῆναι οὐκ εἶχον. ἀποπνιγόμεναι δ᾽ ἔλεγον, ἄθλιαι ἡμεῖς, ὅτι διὰ βραχεῖαν βρῶσιν ἀπολλύμεθα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοῖς ἡ λιχνεία πολλῶν κακῶν αἰτία γίνεται.

MVSCAE. 89

IN cella quadam melle effuſo, Muſcæ aduolātes comedebāt. Implicitis autē earū pedibꝰ, euolare nō poterant. Cū verò ſuffocarentur, dicebāt, Miſeræ nos, quia ob modicum cibum perimus.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, multis gulam multorū malorū eſſe cauſam.

Ἑρμῆς καὶ Ἀγαλματοποιός.

Ἑρμῆς γνῶναι βουλόμενος ἐν τίνι τιμῇ παρ᾽

MERCVRIVS ET Statuarius. 90

MErcurius ſcire volens quanti apud

apud homines eſſet, iuit in Statuarii domum, transformatus in hominem, & viſa ſtatua Iouis, rogabat, quãti quis ipſam emere poſſet. Hic autem cum dixiſſet, drachma, riſit, & quãti Iunonis, ait. cùm dixiſſet, pluris: viſa & ſua ipſius ſtatua, ac opinatus cùm nuncius ſit Deorum & lucroſus, maximam de ſe apud homines haberi rationem, rogauit de ſe. Statuarius verò ait, Si haſce emeris, & hanc tibi additamentum do.

παρ᾽ ἀνθρώποις ἐςὶν, ἧκεν εἰς Ἀγαλματοποιοῦ, ἑαυτὸν εἰκάσας ἀνθρώπῳ, καὶ θεασάμενος ἄγαλμα τοῦ Διὸς, ἠρώτα, πόσου τὶς αὐτὸ πρίασθαι δύναται. τοῦ δ᾽ εἰπόντος, δραχμῆς, γελάσας, πόσου τὸ τῆς Ἥρας ἔφη. εἰπόντος δ᾽, πλείονος· ἰδὼν καὶ τὸ ἑαυτοῦ ἄγαλμα, καὶ νομίσας ὡς ἐπειδὴ ἄγγελός ἐςι Θεῶν καὶ κερδῷος, πολὺν αὐτοῦ παρὰ τοῖς ἀνθρώποις εἶναι τὸν λόγον, ἤρετο περὶ αὐτοῦ. ὁ δ᾽ Ἀγαλματοποιὸς ἔφη, ἐὰν τούτους ὠνήσῃ, καὶ τοῦτον προσθήκην σοὶ δίδωμι.

AFFABVLATIO.

Fabula in uirum glorioſum, qui nullius apud alios eſt preiij.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρα κενόδοξον, οὐδεμιᾷ παρὰ ἄλλοις ὄντα τιμῇ.

Ἑρμῆς καὶ Τειρεσίας.

Ἑρμῆς βουλόμενος τὴν Τειρεσίου μαντικὴν εἰ ἀληθής ἐστι γνῶναι, κλέψας τὰς αὐτοῦ βοῦς ἐξ ἀγροικίας, ἧκεν ὡς αὐτὸν εἰς ἄστυ ὁμοιωθεὶς ἀνθρώπῳ, καὶ παρ' αὐτῷ κατήχθη. τῆς δὲ τῶν βοῶν ἀπωλείας ἀγγελθείσης τῷ Τειρεσίᾳ, ἐκεῖνος παραλαβὼν τὸν Ἑρμῆν ἐξῆλθεν, οἰωνόν τινα περὶ τοῦ κλέπτου σκεψόμενος, καὶ τούτῳ παραινεῖ φράζειν αὐτῷ, ὅντινα ἂν τῶν ὀρνίθων θεάσηται. ὁ δὲ Ἑρμῆς τὸν μὲν πρῶτον θεασάμενος Ἀετὸν ἐξ ἀριστερῶν ἐπὶ τὰ δεξιὰ διιπτάμενον, ἔφρασε. τοῦ δὲ φήσαντος μὴ πρὸς αὐτοὺς εἶναι τοῦτον, ἐκ δευτέρου Κορώνην εἶδεν ἐπί τινος δένδρου καθημένην, καὶ ποτὲ μὲν ἄνω βλέπουσαν,

MERCVRIVS ET Tireſias. 91

Mercurius volẽs Tireſiæ vaticinium an verum eſſet cognoſcere, furatus ipſius boues ex rure, venit ad ipſum in vrbẽ ſimilis factus homini, & ad ipſum diuertit. Boum autem amiſsione renunciata Tireſię, ille aſſumpto Mercurio exiuit, auguriũ aliquod de fure conſideraturus, & huic iubet dicere ſibi, quamnam auem viderit. Mercuriꝰ autem primùm vidiſſe Aquilã à ſiniſtris ad dexteram volantem, dixit. Hic non ad ſe eam attinere quũ dixiſſet, ſecũdò Cornicẽ ſuper arbore quadam ſedentẽ vidit, & modò ſuperius aſpicientem,

cientem, modò ad terram declinatam, & vati refert. Et is re cognita, inquit, Sed hæc Cornix iurat & cœlum & terram, ſi tu velis, meas me recepturum boues.

πῦσαν, ποτὲ δὲ πρὸς τὴν γῆν κατακύπτουσαν, καὶ τῷ μάντει φράζει. καὶ ὃς ὑποτυχὼν εἶπεν, ἀλλ᾽ αὕτηγε ἡ Κορώνη διόμνυται τόν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ὡς ἐὰν σὺ θέλῃς, τὰς ἐμὰς ἀπολήψομαι βοῦς.

AFFABVLATIO.

Hoc ſermone uti quiſpiam poterit aduerſus uirum furacem.

Ἐπιμύθιον.

Τούτῳ τῷ λόγῳ χρήσαιτο ἄν τις πρὸς ἄνδρα κλέπτην.

CANES. 92

Habens quidam duos Canes, alterũ venari docuit, alterum domũ ſeruare. Cæterũ ſi quãdo venaticus caperet aliquid, & domꝰ cuſtos particeps vnà cũ eo dapis erat. ægre ferente autem venatico, & illi obiiciente, quòd ipſe quotidie laboraret, ille nihil laborans ſuis nutriretur labor

Κύνες.

Ἔχων τις δύο κύνας, τὸν μὲν ἕτερον θηρεύειν ἐδίδαξε, τὸν δὲ λοιπὸν οἰκοφυλακεῖν. καὶ δὴ εἴ ποτε ὁ θηρευτικὸς ἤγρευέ τι, καὶ ὁ οἰκουρὸς συμμετεῖχεν αὐτῷ τῆς θοίνης. ἀγανακτοῦντος δὲ τοῦ θηρευτικοῦ, κἀκεῖνον ὀνειδίζοντος, εἴ γε αὐτὸς μὲν καθ᾽ ἑκάστην μοχθεῖ, ἐκεῖνος δὲ μηδὲν πονῶν τοῖς αὐτοῦ τρέφετ πόνοις

πόνοις, ὑπολαβὼν αὐτὸς εἶπε, μὴ ἐμέ, ἀλλὰ τὸν δεσπότην μέμφου, ὃς οὐ πονεῖν με ἐδίδαξεν, ἀλλὰ πόνους ἀλλοτρίους ἐσθίειν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν νέων οἱ μηδὲν ἐπιστάμενοι, οὐ μεμπτοί εἰσιν, ὅταν αὐτοὺς οἱ γονεῖς οὕτως ἀγάγωσιν.

laboribus, reſpondés ipſe ait, Non me, ſed herũ reprehende, qui non laborare me docuit, ſed labores alienos comeſſe.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, adoleſcentes qui nihil ſciunt, haud eſſe reprehendendos, quũ eos parentes ſic educauerint.

Ἀνὴρ καὶ Γυνή.

Ἔχων τις γυναῖκα, πρὸς τοὺς κατ' οἶκον ἅπαντας ἀπεχθῶς ἔχουσαν, ἠβουλήθη γνῶναι εἰ καὶ πρὸς τοὺς πατρῴους οἰκέτας οὕτω διάκειται. διὸ δὴ καὶ μετ' εὐλόγου προφάσεως πρὸς τὸν αὐτῆς αὐτὴν ἀποστέλλει πατέρα, μετὰ δ' ὀλίγας ἡμέρας ἐπανελθούσης αὐτῆς, ἐπυνθάνετο, πῶς πρὸς τοὺς ἐκεῖ διεγέν-

MARITVS ET Vxor. 93

HAbens quidam vxorem, quæ domeſticis omnibus inimica erat, voluit ſcire an etiam erga paternos domeſticos ita afficeretur: quapropter cum rationabili prætextu ad ſuum ipſam miſit patrem. Paucis verò pòſt diebus ea reuerſa, rogauit quomodo erga illos habu

habuiſſet. Hæc verò cùm dixiſſet, bubulci & paſtores me ſuſpectabant, ad eam ait, Sed ô vxor, ſi eos odiſti, qui manè greges agunt, ſerò autem reuertuntur, quid ſperare oportet in iis, quibuſcum toto conuerſaris die?

διεγένετο. τῆς δὲ φαμένης, ὡς οἱ βουκόλοι καὶ οἱ ποιμένες με ὑπεβλέποντο, πρὸς αὐτὴν ἔφη, ἀλλ᾽ ὦ γύναι εἰ τούτοις ἀπεχθάνῃ οἳ ὄρθρου μὲν τὰς ποίμνας ἐξελαύνουσιν, ὀψὲ δὲ εἰσίασι, τί χρὴ προσδοκᾷν περὶ τούτων, οἷ πᾶσαν συνδιέτριβες τὴν ἡμέραν;

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, ſic ſæpe ex paruis magna & ex manifeſtis incerta cognoſci.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω πολλάκις ἐκ τῶν μικρῶν τὰ μεγάλα καὶ τῶν προδήλων τὰ ἄδηλα γνωρίζεται.

HOEDVS ET Lupus. 94

Ἔριφος καὶ Λύκος.

HOedus derelictus à grege perſequente Lupo, conuerſus ad eum, dixit, ô Lupe, quoniam credo me tuum cibum futurum, ne iniucũdè moriar, cane

ΕΡιφος ὑστερήσας τῆς ποίμνης, ὑπὸ λύκου κατεδιώκετο. ἐπιστραφεῖσα δὲ πρὸς αὐτὸν, εἶπεν, ὦ λύκε, ἐπεὶ πέπεισμαι ὅτι σὸν βρῶμα γενήσομαι, ἵνα μὴ ἀηδῶς ἀποθάνω, αὔλ

σαν πρῶτον ὅπως ὀρχήσωμαι. τοῦ δὲ λύκου αὐλοῦντος, καὶ τοῦ ἐρίφου ὀρχουμένου, οἱ κύνες ἀκούσαντες τὸν λύκον ἐδίωκον. ὁ δὲ ἀποστραφεὶς τῷ ἐρίφῳ φησὶ, δικαίως ταῦτά μοι γίνεται. ἔδει γάρ με μάγειρον ὄντα, αὐλητὴν μὴ μιμεῖσθαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τῶν μὲν πρὸς ἃ πεφύκασιν ἀμελοῦντες, τὰ δὲ ἑτέρων ἐπιτηδεύειν πειρώμενοι, δυστυχίαις περιπίπτουσιν.

ne tibia primùm vt ſaltē. Lupo autē canente tibia, atq; Hœdo ſaltāte, canes cùm audiuiſſent, Lupū pſecuti ſunt. hic conuerſus Hœdo īquit, Meritò hęc mihi fiūt oportebat enim me cocus cùm ſim, tibicinem non agere.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, qui ea, quibus natura apti ſunt, negligūt, quæ verò aliorum ſunt exercere conantur, in infortunia incidere.

Καρκῖνος καὶ Ἀλώπηξ.

Καρκῖνος ἀπὸ θαλάσσης ἀναβὰς, ἐπί τινος ἐνέμετο τόπου. Ἀλώπηξ λιμώττουσα, ὡς ἐθεάσατο, προσελθοῦσα ἀνέλαβεν αὐτόν. ὁ δὲ μέλλων καταβιβρώσκεσθαι, ἔφη, ἀλλ᾽ ἔγωγε δί-

καια

CANCER ET Vulpes. 95

Cancer è mari cum aſcēdiſſet, in loco quodam paſcebatur. Vulpes verò eſuriēs, vt conſpexit, acceſsit: ac eū rapuit. Ille deuorandus, ait, Sed ego in-

 ſta

ſta patior, qui marinus quum ſim, terreſtris eſſe volui.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat homines, etiam qui proprijs derelictis exercitijs, ea quæ nihil conueniunt aggrediuntur, meritò infortunatos eſſe.

καὶ πέπονθα, ὃς θαλάττιος ὢν, χερσαῖος ἠβουλήθην γενέσθαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ τὰ οἰκεῖα καταλιπόντες ἐπιτηδεύματα, καὶ τοῖς μηδὲν προσήκουσιν ἐπιχειροῦντες, εἰκότως δυστυχοῦσιν.

Citharœdus. 96

CItharœd⁹ rudis ī domo calce īcruſtata, vt ſolebat, canēs, & cōtrà reſonāte ipſi voce, putabat valde canor⁹ eē. itaq; ob id elat⁹ cogitauit etiā theatro ſeſe cōmittere oportere. Profect⁹ verò ad ſe oſtédēdū, quū malè admodū caneret, lapidib⁹ ipſum exploſum abegerūt.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, ſic ex rhetoribus quoſdam

Κιθαρῳδός.

Κιθαρῳδὸς ἀφυὴς ἐν οἴκῳ κεκονιαμένῳ συνήθως ᾄδων, καὶ ἀντηχούσης αὐτῷ τῆς φωνῆς, ᾤηθη σφόδρα εὔφωνος εἶναι. καὶ δὴ ἐπαρθεὶς ἐπὶ τούτῳ, ἔγνω δεῖν καὶ θεάτρῳ ἑαυτὸν ἐπιδοῦναι. ἀφικόμενος δ' ἐπιδείξασθαι, καὶ κακῶς ᾄδων πάνυ, λίθοις αὐτὸν ἐξώσαντες ἀπήλασαν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τῶν ῥητόρων ἔνιοι

ἔνιοι ἐν ταῖς σχολαῖς δοκοῦντες εἶναί τινες, ὅταν ἐπὶ τὰς πολιτείας ἀφίκωνται, οὐδενὸς ἄξιοί εἰσιν.

dam qui in ſcholis uidentur eſſe aliqui, cùm ad res publicas ſe conferunt, nullius pretij eſſe.

Κλέπται.

Κλέπται εἴς τινα εἰσελθόντες οἰκίαν, οὐδὲν εὗρον, ὅτι μὴ ἀλεκτρυόνα, καὶ τοῦτον λαβόντες ἀπήεσαν. ὁ δὲ μέλλων ὑπ' αὐτῶν θύεσθαι, ἐδεῖτο, ὡς ἂν αὐτὸν ἀπολύσωσι, λέγων, χρήσιμος εἶναι τοῖς ἀνθρώποις, νυκτὸς αὐτοὺς ἐπὶ τὰ ἔργα ἐγείρων. οἱ δὲ ἔφασαν, ἀλλὰ διὰ τοῦτό σε μᾶλλον θύομεν. ἐκείνους γὰρ ἐγείρων, κλέπτειν ὑμᾶς οὐκ ἐᾷς.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ταῦτα μάλιστα τοῖς πονηροῖς ἐναντιοῦται, ἃ τοῖς χρηστοῖς ἐστιν εὐεργετήματα.

FVRES. 97

Fures in domum quandã ingreſſi, nihil inuenerunt niſi gallum, atq; hoc capto abierunt. Hic ab eis occidendus rogabat, vt ſe dimitterent, dicens, vtilem eſſe hominibus, vt qui noctu eos ad opera excitet. Hi verò dixerunt, Sed propter hoc te tantò magis occidimus. illos enim excitando, furari nos non ſinis.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, ea maximè prauis eſſe aduerſa, quæ bonis ſunt beneficia.

CORNIX ET Coruus. 98

Cornix Coruo inuidẽs, ꝙ is per auguria hoĩbus vaticinaretur, ob idq; crederetur vti futura prædicens, cõſpicata viatores quoſdã prætereuntes, iuit ſup arborẽ quandã, ſtanſq; valde crocitauit. Illis verò ad vocẽ conuerſis, & ſtupefactis, re cognita quidã inquit, Abeamus heus vos, Cornix enim eſt quæ crocitauit, & auguriũ non habet.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, eodem modo & homines cum præſtantioribus certãtes, præterquam quòd nõ ad æqua perueniunt, riſu quoq; dignos eſſe.

COR

Κορώνη καὶ Κόραξ.

Κορώνη φθονήσα-
σα Κόρακι, τῷ ἐ-
πὶ δι' οἰωνῶν τοῖς ἀνθρω-
ποις μαντέυεσθαι, καὶ
διὰ τοῦτο μαρτυρουμένῳ
ὡς προλέγοντι τὸ μέλ-
λον, θεασαμένη τινὰ
ὁδοιπόρους παριόντας
ἦκεν ἐπί τι δένδρον, κ
στᾶσα μεγάλως ἔκρα-
ξεν. τῶν δὲ πρὸς τὴν
φωνὴν ἐπιστραφέντων
καὶ καταπλαγέντων, ὑ-
ποτυχών τις ἔφη, ἀπίω-
μεν ὦ οὗτοι, Κορώνη γὰρ
ἐστιν ἥ τις κέκραγε, καὶ
οἰωνισμὸν οὐκ ἔχει.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι
οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ
τοῖς κρείττοσιν ἁμιλλώ-
μενοι, πρὸς τῷ τῶν ἴσων
μὴ ἐφικέσθαι, καὶ γέλω-
τα ὀφλισκάνουσι.

Κορώ

Κορώνη καὶ Κύων.

Κορώνη Ἀθηνᾷ θύουσα, κύνα ἐπὶ ἑστίασιν ἐκάλει. ὁ δὲ πρὸς αὐτὴν ἔφη, τί μάτην τὰς θυσίας ἀναλίσκεις; ἡ γὰρ Θεὸς οὕτω σε μισεῖ, ὡς καὶ τῶν συμφόρων σοι οἰωνῶν τὴν πίστιν περιελεῖν. καὶ ἡ Κορώνη πρὸς αὐτὸν, διὰ τοῦτο μᾶλλον αὐτῇ θύω, ἵνα διαλλαγῇ μοι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ διὰ κέρδος τοὺς ἐχθροὺς εὐεργετεῖν οὐκ ὀκνοῦσιν.

CORNIX ET Canis. 99

Cornix Mineruę ſacrificans, canē inuitauit ad epulas. ille verò ad eā dixit, Quid fruſtra ſacrificia abſumis? Dea eīm adeò te odit, vt ex peculiaribus quoq; tibi auguriis fidē ſuſtulerit. Cui Cornix, Ob id magis ei ſacrifico, vt recōcilietur mihi.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, pleroſque ob lucrū non uereri inimicos beneficijs proſequi.

Κόραξ καὶ Ὄφις.

Κόραξ τροφῆς ἀπορῶν, ὡς κατεῖδεν ἔν τινι εὐηλίῳ τόπῳ ὄφιν κοιμώμενον, τοῦτον καταπτὰς ἥρπασε. τοῦ δὲ ἐπιστραφέντος

CORVVS ET Serpens. 100

Coruus cibi indigēs vt Serpentem in aprico quodā loco dormientem vidit, hūc deuolādo rapuit. Hic cū ad ſe venisset,

τος καὶ δακόντος αὐτὸν, ἀποθνήσκειν μέλλων εἴρηκε, δείλαιος ἔγωγε, ὃς τοιοῦτον εὗρον ἕρμαιον, ἐξ οὗ καὶ ἀπόλλυμαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρα διὰ θησαυρῶν εὕρεσιν ἐπὶ σωτηρίᾳ κινδυνεύσαντα.

Κολοιὸς καὶ περιστεραί.

Κολοιὸς ἔν τινι περιστερεῶνι περιστερὰς ἰδὼν καλῶς τρεφομένας,

niſſet, atq; momordiſſet ipſum, Coruus moriturus dixit, Me miſerum, qui tale reperi lucrum, ex quo etiam pereo.

AFFABVLATIO.

Fabula in uirum qui ob theſaurorum inuentionem de ſalute periclitatus ſit.

MONEDVLA ET Columbæ. 101

Monedula ĩ Colũbario quodã Colũbis viſis bñ nutritis,

μένας, λευκάνας, ἑαυτὸν ἦλθεν, ὡς καὶ αὐτὸς τῆς αὐτῆς διαίτης μεταληψόμενος. αἱ δὲ μέχρι μὲν ἡσύχαζεν, οἰόμεναι περιστερὰν αὐτὸν εἶναι, προσίεντο. ἐπεὶ δέ ποτε ἐκλαθόμενος ἐφθέγξατο, τηνικαῦτα τὴν αὐτοῦ γνοῦσαι φύσιν, ἐξήλασαν παίουσαι, καὶ ὃς ἀποτυχὼν τῆς ἐνταῦθα τροφῆς, ἐπανῆκε πρὸς τοὺς Κολοιοὺς πάλιν. κἀκεῖνοι διὰ τὸ χρῶμα αὐτὸν οὐκ ἐπιγνόντες, τῆς μεθ' αὐτῶν διαίτης ἀπεῖρξαν, ὥστε δυοῖν ἐπιθυμήσαντα, μηδετέρας τυχεῖν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ καὶ ἡμᾶς τοῖς ἑαυτῶν ἀρκεῖσθαι, λογιζομένους, ὅτι ἡ πλεονεξία πρὸς τῷ μηδὲν ὠφελεῖν, ἀφαιρεῖται καὶ τὰ προσήκοντα πολλάκις.

tritis, dealbauit ſeſe, iuitq; vt & ipſa eodem cibo impertiretur. Hæ verò, donec tacebat, ratæ eam eſſe Columbam, admiſerunt. Sed cùm aliquando oblita vocem emiſiſſet, tunc eius cognita natura, expulerunt percutiendo, eaq; priuata eo cibo rediit ad Monedulas rurſum. Et illæ ob colorem cùm ipſam non noſſent, à ſuo cibo abegerunt, vt duorum appetens, neutro potiretur.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, oportere & nos noſtris contentos eſſe, conſiderantes habendi cupiditatem præterquam quòd nihil iuuat, auferre ſæpe & quæ adſunt bona.

Monedula. 102

MOnedulã quũ quis cepiſſet, & pedem alligaſſet filo, ſuo tradidit filio. Hæc non ferendo victum inter homines, vbi parumper libertatem nacta eſt, fugit, in ſuumq; nidum ſe contulit. Circumuoluto verò ramis vinculo, euolare haud valens, quum moritura eſſet, ſecum loquebatur, Me miſeram, quę apud, homines non ferens ſeruitutem, incautè me vita priuaui.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, nonnunquam quoſdam, dum ſe à mediocribus ſtudent periculis liberare, in maiora incidere.

Κολοιός.

ΚΟλοιόν τις συλλαβὼν, καὶ δήσας αὐτοῦ τὸν πόδα λίνῳ, τῷ ἑαυτοῦ παρέδωκε παιδί. ὁ δὲ μὴ ὑπομείνας τὴν μετ᾽ ἀνθρώπων δίαιταν, ὡς πρὸς ὀλίγον ἀδείας ἔτυχε, φυγὼν ἧκεν εἰς τὴν ἑαυτοῦ καλιάν. περιειληθέντος δὲ τοῦ δεσμοῦ τοῖς κλάδοις ἀποπτῆναι μὴ δυνάμενος, ἐπειδὴ ἀποθνήσκειν ἔμελλε, πρὸς ἑαυτὸν ἔφη, δείλαιος ἔγωγε, ὃς τὴν παρ᾽ ἀνθρώποις μὴ ὑπομείνας δουλείαν, ἔλαθον ἐμαυτὸν τῆς ζωῆς στερήσας.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τινὲς ἔσθ᾽ ὅτε μετρίων κινδύνων ἑαυτοὺς βουλόμενοι ῥύσασθαι, εἰς μείζους περιπίπτουσιν.

Ἑρμῆς. | Mercurius. 103

Ζεὺς Ἑρμῆν προσέταξε πᾶσι τοῖς τεχνίταις ψεύδους φάρμακον ἐγχέειν. ὁ δὲ τοῦτο τρίψας, καὶ μέτρον ποιήσας, ἴσον ἑκάστῳ ἐνέχεεν. ἐπεὶ δὲ μόνου τοῦ σκυτέως ὑπολειφθέντος, πολὺ κατελέλειπτο φάρμακον, ὅλην λαβὼν τὴν θυείαν ἐνέχεεν αὐτῷ. κἀκ τούτου συνέβη τοὺς τεχνίτας ἅπαντας ψεύδεσθαι, μά-

λιστα

IVpiter Mercurio iuſsit, vt artificibꝰ omnibꝰ mēdacii medicamentum miſceret. Hic eo trito, & ad menſuram facto, æquabiliter ſingulis miſcuit. Quum verò ſolo relicto ſutore, multū ſupereſſet medicamenti, totum acceptum mortarium ei miſcuit. Atq; hinc contigit artifices omneis mentiri, ma-

ximè verò omnium ſutores.

AFFABVLATIO.

Fabula in mendaces artifices.

IVPITER. 104

IVpiter formatis hoībus, omneis illis affectus indidit, ſolum indere pudorem oblit⁹ eſt. Quapropter non habens vndenam ipſum introduceret, per turbã ingredi eum iuſsit. Hic verò primũ contradicebat, quòd indigna ferret. Vehementius verò eo inſtante, ait, Sed ego ſanè his ingredior pactis, ſi amor non ingrediatur: ſi ingrediatur, ipſe exibo quamprimum. Ex hoc profectò euenit omnia ſcorta inuerecunda eſſe.

λιστα δὲ πάντων τοὺς σκυτέας.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ψευδολόγους τεχνίτας.

Ζεύς.

Ζεὺς πλάσας τοὺς ἀνθρώπους, τὰς μὲν ἄλλας διαθέσεις αὐτοῖς ἐνέθηκε, μόνην δ' ἐνθεῖναι τὴν αἰσχύνην ἐπελάθετο. διὸ καὶ μὴ ἔχων πόθεν ἂν αὐτὴν εἰσαγάγῃ, διὰ τοῦ ὄχλου αὐτὴν εἰσελθεῖν ἐκέλευσεν. ἡ δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἀντέλεγεν ἀναξιοπαθοῦσα. ἐπεὶ δὲ σφόδρα αὐτῇ ἐνέκειτο, ἔφη, ἀλλ' ἔγωγε ἐπὶ ταύταις εἰσέρχομαι ταῖς ὁμολογίαις, ὡς ἂν ἔρως μὴ εἰσέλθῃ· ἂν δ' εἰσέλθῃ, αὐτὴ ἐξελεύσομαι παραυτίκα. ἀπὸ δὴ τούτου συνέβη πάντας πόρνους ἀναισχύντους εἶναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοὺς ὑπ' ἔρωτος κατεχομένους, ἀναισχύντους εἶναι συμβαίνει.

Ζεύς.

ΖΕὺς γάμους τελῶν, πάντα τὰ ζῶα εἱστία μόνης δὲ τῆς χελώνης ὑστερησάσης, διαπορῶν τὴν αἰτίαν τῆς ὑστερήσεως, ἐπυνθάνετο αὐτῆς, τίνος χάριν αὐτὴ ἐπὶ τὸ δεῖπνον οὐ παρεγένετο. τῆς δὲ εἰπούσης, οἶκος φίλος, οἶκος ἄριστος, ἀγανακτήσας κατ' αὐτῆς, κατεδίκασε τὸν οἶκον βαστάζουσαν περιφέρειν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων αἱροῦνται μᾶλλον λιτῶς παρ' ἑαυτοῖς ζῆν, ἢ παρ' ἄλλοις πολυτελῶς.

Λύκος.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, captos amore inuerecundos eſſe.

IVPITER. 105

IVpiter nuptias celebrans, oĩa aĩalia cõuiuio excipiebat. Sola verò teſtudine tardè profecta, admiratus cauſam tarditatis, rogauit eã, quamobrem ipſa ad conuiuium non acceſſerit. Quum hæc dixiſſet, Domꝰ chara, domus optima, iratus ipſi, damnauit vt domum baiulans circũferret.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, pleroſque homines eligere, parcè potius apud ſe uiuere, quàm apud alios lautè.

LVP

LVPVS ET Ouis. 106

Λύκος καὶ Πρόβατον.

LVpus à canibus morſus, & male affectus, abiectus iacebat. Cibi verò indigens, viſa Oue, rogabat vt potum ex præterfluente flumine ſibi afferret. Si enim tu mihi, inquit, dederis potum, ego cibum mihi ipſi inueniam. Illa, re cognita, ait, Sed ſi ego potũ do tibi, tu & cibo me

Λύκος ὑπὸ κυνῶν δηχθεὶς, καὶ κακῶς πάσχων, ἐβέβλητο. τροφῆς δὲ ἀπορῶν, θεασάμενος Πρόβατον, ἐδεῖτο ποτὸν ἐκ τοῦ παραῤῥέοντος αὐτῷ ποταμοῦ κομίσαι. εἰ γὰρ σύ μοί, φησι, δώσεις ποτὸν, ἐγὼ τροφὴν ἐμαυτῷ εὑρήσω. τὸ δὲ ὑποτυχὸν, ἔφη, ἀλλ' ἐὰν ἐγὼ ποτὸν ἐπιδῶ σοι, σὺ καὶ τροφή μοι

μοι χρήσῃ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρα κακοῦργον, δι' ὑποκρίσεως ἐνεδρεύοντα.

me vtêris.

AFFABVLATIO.

Fabula in ui um mal ficum, per ſimulationem inſidiantem.

Λαγωοί.

Λαγωοί ποτε πολεμοῦντες Ἀετοῖς, παρεκάλουν εἰς συμμαχίαν Ἀλώπεκας. αἱ δ' ἔφασαν, ἐβοηθήσαμεν ἂν ὑμῖν, εἰ μὴ ᾔδειμεν τίνες ἐστὲ, καὶ τίσι πολεμεῖτε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς κρείττοσι φιλονεικοῦντες, τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας καταφρονοῦσι.

LEPORES. 107

Lepores olim belligerantes cum Aquilis, inuocarunt in auxiliũ Vulpes: hę autẽ dixerunt, Vobis auxiliaremur niſi ſciremus, q vos eſtis, & cũ quibus bellamini.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, eos qui cũ præſtantioribus certant, ſuam ſalutem contemnere.

Μύρμηξ.

Μύρμηξ ὁ νῦν, τὸ παλαιὸν ἄνθρωπος ἦν. καὶ τῇ γεωργίᾳ διηνεκῶς προσέχων, οὐ τοῖς ἰδίοις ἠρκεῖτο πόνοις, ἀλλὰ καὶ τοὺς τῶν γειτόνων καρποὺς ὑφῃρεῖτο.

FORMICA. 108

Quæ nũc Formica, homo olim fuit. Hic agriculturę aſsiduè incũbẽs, non erat propriis laborib⁹ cõtẽtus, ſed & vicinorũ fruct⁹ ſurripiebat.

piebat. Iupiter autem indignatus huius habēdi cupiditate, trāſmutauit eum in hoc animal, quæ Formica appellatur. Verùm quū mutaſſet formā, non & affectū mutauit. Nā hucuſq; arua circumeundo, aliorū labores colligit, & ſibi recondit.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, natura prauos, etſi maximè ſpeciem tranſmutauerint, mores non mutare.

ρεῖτο. ὁ δὲ Ζεὺς ἀγανακτήσας ἐπὶ τῇ τούτου πλεονεξίᾳ, μετεμόρφωσεν αὐτὸν εἰς τοῦτο τὸ ζῶον, ὁ Μύρμηξ καλεῖται. ὁ δὲ τὴν μορφὴν ἀλλάξας, τὴν διάθεσιν οὐ μετέβαλε. μέχρι γὰρ τοῦ νῦν τὰς ἀρούρας περιϊὼν, τοὺς τῶν ἑτέρων πόνους συλλέγει, καὶ ἑαυτῷ ἀποθησαυρίζει.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φύσει πονηροὶ, κἂν τὰ μάλιστα τὸ εἶδος μεταβληθῶσι, τὸν τρόπον οὐ μεταβάλλουσι.

VESPERTILIO & Muſtela. 109

VEſpertilio ĩ terrā cũ cecidiſſet, à Muſtela capta eſt. Et cùm occidēda foret, pro ſalute rogabat. Hac verò dicente, nō poſſe ipſam dimittere, quòd natura voluc

Νυκτερὶς καὶ Γαλῆ.

ΝΥκτερὶς ἐπὶ γῆν πεσοῦσα, ὑπὸ Γαλῆς συνελήφθη, καὶ μέλλουσα ἀναιρεῖσθαι, περὶ σωτηρίας ἐδεῖτο. τῆς δὲ φαμένης, μὴ δύνασθαι αὐτὴν ἀπολῦσαι, φύσει γὰρ πᾶσι τοῖς πτην

πτηνοῖς πολεμεῖν, αὐτὴ ἔλεγεν, οὐκ ὄρνις, ἀλλὰ μῦς εἶναι. καὶ οὕτως ἀφείθη. ὕστερον δὲ πάλιν πεσοῦσα, καὶ ὑφ' ἑτέρας συλληφθεῖσα Γαλῆς, μὴ βρωθῆναι ἐδεῖτο. τῆς δὲ εἰπούσης, ἅπασιν ἐχθραίνειν μυσίν, αὐτὴ μὴ Μῦς, ἀλλὰ Νυκτερὶς ἔλεγεν εἶναι, καὶ πάλιν ἀπελύθη. καὶ οὕτω συνέβη δὶς αὐτὴν ἀλλαξαμένην τὸ ὄνομα, σωτηρίας τυχεῖν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ καὶ ἡμᾶς μὴ τοῖς αὐτοῖς ἀεὶ ἐπιμένειν, λογιζομένους, ὡς οἱ τοῖς καιροῖς συμμετασχηματιζόμενοι πολλάκις τοὺς κινδύνους ἐκφεύγουσιν.

Ὁδοιπόροι.

ΟΔοιπόροι κατά τινα αἰγιαλὸν ὁδεύοντες ἦλθον ἐπί τινα σκοπ-

volucribus oībꝰ inimica foret, ait, Non auē, ſed murē eſſe: & ſic dimiſſa eſt. Poſtremò autē cū iterū cecidiſſet, & ab alia capta Muſtela, ne vocaretur orabat. Hac autē dicēte, cunctis inimicā eſſe muribus, ſe nō Murē, ſed Veſpertilionē eſſe dicebat, & rurſus dimiſſa eſt. Atq; ita euenit, bis mutato noīe, ſalutē conſequutam fuiſſe.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, neq; nos in iiſdem ſemper eſſe oportere, conſiderantes eos qui ad tempus mutantur, plerunque pericula effugere.

VIATORES. 110

VIatores iuxta littus quoddā iter facie̅tes, venerūt ī ſpeculam

culā quandā, & illic conſpicati ſarmenta pcul natātia, nauim eſſe magnā exiſtiına runt: quāobrē expectarūt tanquā appulſura ea eſſet. Cùm vero à vēto lata ſarmēta propius forent, nō nauim amplius, ſed ſcaphā videre videbātur. Aduectis autē illis, quum ſarmenta eſſe vidiſſent, inter ſe dixerūt. Vt nos igitur fruſtra quod nihil eſt, expectabam⁹!

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, nonnullos homines, qui ex improuiſo terribiles eſſe uidentur, cùm periculum feceris, nullius eſſe pretij inueniri.

σκοπιάν. καὶ ἐκεῖθεν θεασάμενοι φρύγανα πόῤῥωθεν ἐπιπλέοντα, ναῦν εἶναι μεγάλην ᾠήθησαν. διὸ δὴ προσέμενον, ὡς μελλούσης αὐτῆς προσορμίζεσθαι. ἐπεὶ δὲ ὑπὸ ἀνέμου φερόμενα τὰ φρύγανα ἐγγυτέρω ἐγένετο, οὐκέτι ναῦν, ἀλλὰ πλοῖον ἐδόκουν βλέπειν. ἐξενεχθέντα δὲ αὐτὰ φρύγανα ὄντα ἰδόντες, πρὸς ἀλλήλους ἔφασαν, ὡς ἄρα μάτην ἡμεῖς τὸ μηδὲν ὂν προσεδεχόμεθα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν ἀνθρώπων ἔνιοι δὲ ἀπροόπτου δοκοῦντες φοβεροὶ εἶναι, ὅταν εἰς πεῖραν ἔλθωσιν, οὐδενὸς εὑρίσκονται ἄξιοι.

ASINVS SYLueſtris. 111

Ὄνος ἄγριος.

ASin⁹ ſylueſtris Aſino viſo domeſtico

ΟΝΟΣ ἄγριος ὄν ἰδὼν ἥμερον τι

τινι εὐηλίῳ τόπῳ, προσελθὼν αὐτὸν ἐμακάριζεν, ἐπί τε τῇ εὐεξίᾳ τοῦ σώματος, καὶ τῇ τῆς τροφῆς ἀπολαύσει. ὕστερον δὲ ἰδὼν αὐτὸν ἀχθοφοροῦντα, καὶ τὸν ὀνηλάτην ὄπισθεν ἑπόμενον, καὶ ῥοπάλοις αὐτὸν παίοντα, ἔφη, ἀλλ' ἔγωγε οὐκέτι σε εὐδαιμονίζω. ὁρῶ γὰρ ὡς οὐκ ἄνευ κακῶν μεγάλων τὴν εὐδαιμονίαν ἔχεις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐκ ἔστι ζηλωτὰ τὰ μετὰ κινδύνων καὶ ταλαιπωριῶν κέρδη.

meſtico ĩ loco quodã aprico, profectus ad ipſum, beatũ dicebat, & corporis bona habitudine, & cibi ꝑceptiõe. Deinde verò cùm vidiſſet eũ ferentẽ onera, & agaſonẽ retrò ſequentẽ, & baculis ipſum ꝑcutiẽtẽ, ait, Aſt ego non amplius beatũ te exiſtimo. Video em̃ non ſine magnis malis habere te fœlicitatem.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, non eſſe æmulanda lucra, in quibus inſunt pericula, & miſeriæ.

Ὄνοι.

Ὄνοι ποτὲ ἐπὶ τῷ συνεχῶς ἀχθοφορεῖν καὶ ταλαιπωρεῖν, πρέσβεις ἔπεμψαν πρὸς τὸν Δία, λύσιν τῶν πόνων αἰτούμενοι. ὁ δ' αὐτοῖς ἐπιδεῖξαι βουλόμενος,

ASINI. 112

Asini olim ꝓpter ea ꝙ aſsiduè onera ferrẽt & fatigarẽtur, legatos miſerũt ad Iouẽ, ſolutionẽ laborũ petẽtes. Hic autẽ oſtẽdere ipſis volens,

lens, id non poſſe fieri, ait, tunc eos liberatum iri laboribus, quum mingendo fluuium fecerint. Ac illi eum verum dicere exiſtimantes, ex illo & nunc vſq;, vbi aliorum vrinam viderint Aſinorum, illic & ipſi circunſtando mingunt.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, unicuique quod fatale eſt, incurabile eſſe.

νος, ὅτι τοῦτο ἀδύνατόν
ἐστιν, ἔφη, τότε αὐτοὺς
ἀπαλλαγήσεσθαι τῶν κα-
κοπαθειας, ὅταν οὐροῦν-
τες ποιήσωσι ποταμόν.
κἀκεῖνοι αὐτὸν ἀλη-
θεύειν ὑπολαβόντες
ἀπ' ἐκείνου καὶ μέχρι τοῦ
νῦν ἔνθα οὖρον ἑτέρων
ἴδωσιν ὄνων, ἐνταῦθα
καὶ αὐτοὶ περιϊστάμενοι
οὐροῦσιν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι
ἑκάστῳ τὸ πεπρωμένον
ἀθεράπευτόν ἐστιν.

ASINVS ET Vulpes. 113

Asinus indutus pelle Leonis, vagabatur reliqua bruta perterrens. Cæterum viſa Vulpe, tentauit & hanc perterrefacere. Hęc autem (caſu enim ipſius vocem audiuerat) ad ipſum ait, Sed bene noſti, quòd

Ὄνος καὶ Ἀλώ-
πηξ.

ΟΝΟΣ ἐνδυσάμε-
νος λεοντὴν, πε-
ριῄει, τἄλλα τῶν ζώων
ἐκφοβῶν. καὶ δὴ θεα-
σάμενος Ἀλώπεκα, ἐ-
πειρᾶτο καὶ ταύτην δε-
δίττεσθαι. ἡ δὲ (ἐτύγχανε
γὰρ αὐτοῦ φθεγξαμένου
προακηκουῖα) πρὸς αὐ-
τὸν ἔφη, ἀλλ' εὖ ἴσθι
ὅ

ὡς καὶ ἐγὼ ἄν σε ἐφοβήθην, εἰ μὴ ὀγκωμένον ἤκουσα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἔνιοι τῶν ἀπαιδεύτων, τοῖς ἔξω δοκοῦντές τινες εἶναι, ὑπὸ τῆς ἰδίας γλωσσαλγίας ἐλέγχονται.

quòd & ego te timuiſſem, niſi rudentem audiuiſſem.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, nonnullos indoctos, qui externis aliqui eſſe uidentur, ex ſua loquacitate redargui.

Ὄνος καὶ βάτραχοι.

Ὄνος ξύλα βαστάζων, διέβαινέ τινα λίμνην. ὀλισθήσας δὲ ὡς κατέπεσεν, ἐξαναστῆναι μὴ δυνάμενος, ὠδύρετό τε καὶ ἔστενεν. οἱ δ' ἐν τῇ λίμνῃ βάτραχοι τῶν στεναγμῶν τούτου ἀκούσαντες, ὦ οὗτος, ἔφασαν, καὶ τί ἂν ἐποίησας, εἰ τοσοῦτον ἐνταῦθα χρόνον διέτριβες, ὅσον ἡμεῖς, ὅτε πρὸς ὀλίγον πεσὼν, οὕτως ὀδύρῃ;

Ἐπιμύθιον.

Τούτῳ τῷ λόγῳ χρήσαιτ'

ASINVS ET Ranæ. 114

Aſinus ligna ferés, pertrãſibat paludem quandã. Lapſus auté, vt decidit, nec ſurgere poſſet, lamentabatur, ac ſuſpirabat. Ranæ autem quæ erant in palude, auditis eius ſuſpiriis, Heus tu, dixerunt, & quid faceres, ſi tanto hic tempore, quanto nos, fuiſſes, quũ quia ad breue tẽpus cecidiſti, ſic lamenteris?

AFFABVLATIO.

Hoc ſermone uti quiſ-

 piam

piam poterit in uirum ſegnem, qui ob minimos quoſque labores triſtatur, quum ipſe maioribus facile reſiſtat.

ASINVS ET Coruus. 115

Aſinus vlcerato dorſo in prato quodam paſcebatur. Coruo autem inſidente ei, & vlcus percutiente, Aſinus rudebat ac ſaltabat. Sed agaſone procul ſtante ac ridente, Lupus præteriens ipſum vidit, & dixit, Miſeri nos, quos ſi tantum viderint, perſequuntur, huic autem & arrident.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, maleficos homines, ſi tantum appareant, dignoſci.

σαιτ' ἄν τις πρὸς ἄνδρα ῥάθυμον, ἐπ' ἐλαχίστοις πόνοις δυσφοροῦντα, αὐτὸς τοὺς πλείους ῥαδίως ὑφιστάμενος.

Ὄνος καὶ Κόραξ.

ΟΝΟΣ ἡλκωμένος τὸν νῶτον, ἔν τινι λειμῶνι ἐνέμετο. Κόρακος δὲ ἐπικαθίσαντος αὐτῷ, καὶ τὸ ἕλκος ξαίνοντος, ὁ Ὄνος ὀγκᾶτο καὶ ἥλατο. τοῦ δὲ ὀνηλάτου πόρρωθεν ἱσταμένου καὶ γελῶντος, Λύκος παριὼν αὐτὸν εἶδε, καὶ ἔφη, ἄθλιοι ἡμεῖς, οἳ κἂν μόνον ὀφθῶμεν αὐτῷ διωκόμεθα, τούτῳ δὲ καὶ προσεγγελῶσιν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ κακοῦργοι τῶν ἀνθρώπων καὶ μόνον φανέντες δῆλοί εἰσιν.

Ὄνος καὶ Ἀλώπηξ.

ΟΝΟΣ καὶ Ἀλώπηξ κοινωνίαν συνθέμενοι πρὸς ἀλλήλους, ἐξῆλθον εἰς ἄγραν. Λέοντος δ᾽ αὐτοῖς περιτυχόντος, ἡ Ἀλώπηξ τὸν ἐπηρτημένον ὁρῶσα κίνδυνον, προσελθοῦσα τῷ Λέοντι, παραδώσειν αὐτῷ τὸν Ὄνον ὑπέσχετο, ἐὰν αὐτῇ τὸ ἀκίνδυνον ἐπαγγέλληται. τοῦ δὲ ἀπολύσειν αὐτὴν φήσαντος, ἐκείνη παραγαγοῦσα τὸν Ὄνον, εἴς τινα πάγην ἐμπεσεῖν παρεσκεύασε. καὶ ὁ Λέων ὁρῶν ἐκεῖνον φεύγειν μὴ δυνάμενον, πρώτην τὴν Ἀλώπεκα συνέσχεν, εἶθ᾽ οὕτως ἐπὶ τὸν Ὄνον ἐτράπη.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοῖς κοινωνοῖς ἐπιβουλεύοντες, λανθάνουσι

πολ

ASINVS ET Vulpes. 116

ASinus & Vulpes, inita inter ſe ſocietate, exiuerũt ad venationem. Leo verò quum occurriſſet ipſis, Vulpes imminens periculum vidẽs, profecta ad Leonem, tradituram ei Aſinũ pollicita eſt, ſi ſibi impunitatem promiſerit. Qui quũ dimiſſuram eam dixiſſet, illa adducto Aſino ĩ caſſes quoſdam vt incideret, fecit. Sed Leo videns illum fugere minimè poſſe, primã Vulpem comprehendit, deinde ſic ad Aſinũ verſus eſt.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, eos qui ſocÿs inſidiãtur, ſa-

q 3 pe &

pe & ſeipſos neſcios perdere.

πολλάκις καὶ αὐτοὺς προσαπολοῦντες.

GALLINA ET Hirundo. 117

GAllina Serpentis ouis inuẽtis, diligenter calefacta excludit. Hirundo autem quum eam vidiſſet, ait, O demens, quid hæc nutris? quæ quum excreuerint, à te prima iniuriam auſpicabuntur.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, implacabilem eſſe prauitatem, licet afficiatur maximis beneficijs.

Ὄρνις καὶ Χελιδών.

Ὄρνις ὄφεως ὠὰ εὑροῦσα, ἐπιμελῶς ἐκθερμάνασα ἐξεκόλαψε. Χελιδὼν δὲ θεασαμένη αὐτήν, ἔφη, ὦ ματαία, τί ταῦτα τρέφεις; ἅπερ αὐξηθέντα ἀπὸ σοῦ πρώτης τοῦ ἀδικεῖν ἄρξεται.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἀτιθάσευτός ἐστι ἡ πονηρία, κἂν τὰ μέγιστα εὐεργετῆσαι.

CAMELVS. 118

QVum primũ viſa eſt Camelus hoĩes ꝑterriti, & magnitudinẽ admirati fugiebãt. vbi verò ꝓcedẽte tp̃e cognouerũt ipſi⁹ mãſuetudinẽ confiſi

Κάμηλος.

Ὅτε πρῶτον Κάμηλος ὤφθη, οἱ ἄνθρωποι φοβηθέντες, καὶ τὸ μέγεθος καταπλαγέντες, ἔφυγον. ὡς δὲ χρόνου προϊόντος συνεῖδον αὐτῆς τὸ πρᾶον, ἐθάρ-

ἐθάῤῥησαν μέχρι τοῦ προσελθεῖν. αἰσθόμενοι δὲ κατὰ μικρὸν, τὸ ζῶον ὡς χολὴν οὐκ ἔχει, εἰς τοσοῦτον καταφρονήσεως ἦλθον, ὥς τε καὶ χαλινοὺς αὐτῇ περιθέντες, παισὶν ἐλαύνειν δεδώκασιν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τὰ φοβερὰ τῶν πραγμάτων, ἡ συνήθεια εὐκαταφρόνητα ποιεῖ.

Ὄφις.

confiſi ſunt eouſq;, vt ad eam accederent. At intellecto paulò pòſt beluæ nõ ineſſe bilem, eò contemptus iêre, vt & frena ei imponerent, & pueris agendam traderent.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, terribiles res conſuetudine contemptibiles fieri.

SERPENS. 119

SErpens à multis hominib⁹ peſſundatus, Ioue͂ poſtulauit. Iupiter autem ad eum dixit. Sed ſi qui prior co͂culcauit, pupugiſſes, nequaquam id facere ſecu͂dus aggreſſus fuiſſet.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, eos qui prius inuadentibus reſiſtunt, aliis formidoloſos fieri.

Ὄφις.

Ὄφις ὑπὸ πολλῶν ἀνθρώπων πατούμενος, τῷ Διῒ ἐνετύγχανεν. ὁ δὲ Ζεὺς πρὸς αὐτὸν εἶπεν, ἀλλ' εἰ τὸν πρότερον πατήσαντα ἔπληξας, οὐκ ἂν ὁ δεύτερος ἐπεχείρησε τοῦτο ποιῆσαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς πρότερον ἐπιβαίνουσιν ἀνθιστάμενοι, τοῖς ἄλλοις φοβεροὶ γίνονται.

COLVMBA. 120

COlu͂ba ſiti correpta, vt vidit quodam in loco poculum aquæ depictum, verum rata, atque multò elata impetu, imprudens in tabulam offendit, vt & pennis ipſius perfractis, in terram

Περιστερά.

Περιστερὰ δίψῃ συνεχομένη, ὡς ἐθεάσατο ἔν τινι τόπῳ κρατῆρα ὕδατος γεγραμμένον, ἐνόμισεν ἀληθινὸν εἶναι. διὸ καὶ πολλῷ τῷ ῥοίζῳ ἐνεχθεῖσα, ἔλαθεν ἑαυτὴν τῷ πίνακι ἐμπεσοῦσα, ὡς καὶ τῶν πτερῶν αὐτῆς περικλασθέντων καταπε

ταπεσεῖν ἐπὶ γῆν, καὶ ὑπό τινος τῶν παρατυχόντων ἁλῶναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἔνιοι τῶν ἀνθρώπων διὰ σφοδρὰς προθυμίας, ἀπερισκέπτως πράγμασιν ἐγχειροῦντες, ἐμβάλλουσιν ἑαυτοὺς εἰς ὄλεθρον.

terram decideret, atque à quodam occurrentiũ caperetur.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, nonnullos homines ob uehemẽtes alacritates, inconſultò res aggredientes, iniicere ſeſe in perniciem.

Περιστερὰ καὶ Κορώνη.

Περιστερὰ ἔν τινι περιστερεῶνι τρεφομένη, ἐπὶ πολυτεκνίᾳ ἐφρυάττετο. Κορώνη δ' αὐτῆς ἀκούσασα, ἔφη, ἀλλ' ὦ αὕτη, πέπαυσο ἐπὶ τούτῳ σεμνυνομένη. ὅσῳ γὰρ ἂν πλείονα τίκτῃς, τοσούτῳ καὶ πλείους λύπας συνάγεις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν οἰκετῶν δυστυχέστατοί εἰσιν, ὅσοι ἐν τῇ δουλείᾳ πολλὰ τέκνα ποιοῦσιν.

Πλοῦσ

COLVMBA ET Cornix. 121

Columba in columbario quodam nutrita, fœcunditate ſuperbiebat. Cornix verò ea audita, ait, Sed heus tu, deſine hac re gloriari: nam quo plures paris, eo plus mœroris accumulas.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, ex famulis quoque eos eſſe infeliciſsimos, qui in ſeruitute multos liberos procreant.

q 5 DI

DIVES. 122

Diues duas habens filias, altera mortua, præficas conduxit. quũ verò altera filia dixiſſet, Vt nos miſeræ, ipſæ ad quas pertinet luctus, lamentari neſcimus, hæ verò nõ neceſſariæ ſic vehementer plangunt: mater ait, Ne mirare filia, ſi hæc ita lamentantur: nam nummorum gratia id agunt.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, nonnullos homines pecuniæ amore non uereri ex alienis calamitatibus quæſtum facere.

PASTOR. 123

Paſtor actis in quercetũ quodam ouibus, ſtrata ſub quercu veſte, aſcend

Πλούσιος.

Πλούσιος δύο θυγατέρας ἔχων, τῆς μιᾶς ἀποθανούσης, θρηνούσας ἐμισθώσατο. τῆς δὲ ἑτέρας παιδὸς λεγούσης, ὡς ἄθλιαι ἡμεῖς, αἵ γε αὐταὶ ὧν ἐστι τὸ πένθος θρηνεῖν οὐκ ἴσμεν, αἱ δὲ μὴ προσήκουσαι οὕτω σφοδρῶς κόπτονται. ἡ μήτηρ ἔφη, μὴ θαύμαζε τέκνον, εἰ αὗται οὕτω θρηνοῦσιν. ἐπὶ γὰρ ἀργυρίῳ τοῦτο ποιοῦσιν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἔνιοι τῶν ἀνθρώπων διὰ φιλαργυρίαν οὐκ ὀκνοῦσιν ἐξ ἀλλοτρίας συμφορᾶς ἐργολαβεῖν.

Ποιμήν.

Ποιμὴν ἐλάσας ἔς τινα δρυμῶνα τὰ πρόβατα, ὑποστρώσας ὑπὸ δρυῒ τὸ ἱμάτιον, καὶ

καὶ ἀναβὰς, τὸν καρπὸν κατέσειε. τὰ δὲ πρόβατα ἐσθίοντα τὰς βαλάνους, ἔλαθον καὶ τὰ ἱμάτια συγκαταφαγόντα. ὁ δὲ ποιμὴν καταβὰς, ὡς εἶδε τὸ γεγονὸς, ὦ κάκιστα, ἔφη, ζῶα, ὑμεῖς τοῖς λοιποῖς ἔρια εἰς ἐσθῆτας παρέχετε, ἐμοῦ δὲ τρέφοντος ὑμᾶς καὶ τὸ ἱμάτιον ἀφείλεσθε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων δι' ἄνοιαν, τοὺς μηδὲν προσήκοντας εὐεργετοῦντες, κατὰ τῶν οἰκείων φαῦλα ἐργάζονται.

Ἁλιεὺς καὶ Σμαρίς.

Ἁλιεὺς τὸ δίκτυον χαλάσας ἐν τῇ θαλάττῃ, ἀνήνεγκε Σμαρίδα· σμικρὰ δὲ οὖσα, ἱκέτευεν αὐτὸν νῦν μὲν μὴ λαβεῖν

aſcendit & fructum decutiebat. Oues verò inter edendũ glandes, neſciæ & veſtes vnà deuorarunt. At quũ paſtor deſcẽdiſſet, vt quod erat factum vidit, O peſſima, ait, animalia vos cæteris vellera ad veſtes prębetis, à me verò ꝗ vos nutrio, etiã veſtem ſurripuiſtis.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, pleroſque homines ob dementiam, eos qui nihil ad ſe attinent beneficio afficientes, domeſticos malè tractare.

PISCATOR ET Cerrus. 124

PIſcator demiſſo reti ĩ mare, retulit Cerrũ: qui paruus quũ eſſet, ſuppliciter rogabat ipſum, ne tũc ſe ca

ſe caperet, ſed dimitteret, quod paruus eſſet: at quum creuero, & magnus, inqt, euaſero, me capere poteris, quoniam & maiori tibi ero vtilitati. Tum piſcator ait, Sed ego demens fuerim, ſi quod in manibus eſt miſſo lucro, licet ſit paruum, expectando etiã magnum ſperem.

λαβεῖν αὐτὴν, ἀλλ' ἐᾶσαι διὰ τὸ σμικρὰν τυγχάνειν· ἀλλ' ὅταν αὐξηθῶ καὶ μεγάλη, φησὶ, γένωμαι, συλλαβεῖν με δυνήσῃ, ἐπεὶ καὶ εἰς μείζονά σοι ὠφέλειαν ἔσομαι. καὶ ὁ ἁλιεὺς εἶπεν, ἀλλ' ἔγωγε ἄνους ἂν εἴην, εἰ τὸ ἐν χερσὶ παρεὶς κέρδος, κἂν σμικρὸν ᾖ, τὸ προσδοκώμενον κἂν μέγα ὑπάρχῃ ἐλπίζειν.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, inconſideratum eſſe, qui ſpe maioris rei, quæ in manibus ſunt amittat, quòd parua ſint.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἀλόγιστος ἂν εἴη, ὁ δι' ἐλπίδα μείζονος, τὰ ἐν χερσὶν ἀφεὶς σμικρὰ ὄντα.

EQVVS ET Aſinus. 125

HOmo qdã habebat equũ & aſinũ. Cũ autẽ iter facerẽt, ĩ via ait Aſin⁹ Equo, Tolle à me oneris partẽ, ſi vis me eẽ ſaluum.

Ἵππος καὶ Ὄνος.

ΑΝθρωπός τις εἶχεν ἵππον καὶ ὄνον. ὁδοιπορούντων δὲ, ἐν τῇ ὁδῷ εἶπεν ὁ ὄνος τῷ ἵππῳ, ἆρον ἐκ τοῦ ἐμοῦ βάρους, εἰ θέλεις εἶναι μεσῶν.

μεσῶν. ὁ δὲ οὐκ ἐπείσθη. ὁ δὲ Ὄνος πεσὼν ἐκ τοῦ κόπου ἐτελεύτησεν. τοῦ δὲ δεσπότου πάντα ἐπιθέντος αὐτῷ, καὶ αὐτὴν τὴν Ὄνου δορὰν, θρηνῶν ὁ Ἵππος ἐβόα, οἴ μοι τῷ παναθλίῳ, τί μοι συνέβη τῷ ταλαιπώρῳ; μὴ θελήσας γὰρ μικρὸν βάρος λαβεῖν, ἰδοὺ ἅπαντα βαστάζω, καὶ τὸ δέρμα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοῖς μικροῖς οἱ μεγάλοι συγκ

ſaluum. Illo nõ perſuaſo, Aſinus cecidit, atque è labore mortuus eſt. Ab hero autẽ oĩbus impoſitis ei, & ipſa Aſini pelle, cõquerẽs Equus clamabat, Hei mihi miſerrimo, quid mihi obtigit afflicto? quia enim parum oneris nolui accipere, ecce omnia geſto, & pellem.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, ſi magni cum paruis iungant

iungantur, uiroſque ſeruari in uita.

HOMO ET Satyrus. 126

HOmo quidam cũ Satyro inita ſocietate, vnà cũ eo comedebat. Hyems verò & frigus cùm acceſsiſſet, homo manus ſuas admotas ori afflabat. Rogante autem Satyro, quam ob cauſam hoc faceret, ait, Manus meas calefacio propter frigus. Sed paulò pòſt edulio calido allato, homo admotum ori inſufflabat ipſum. Rogante rurſus, quare id faceret, ait, Ferculum frigefacio. Suſcepto ſermone Satyrus, Sed ego, ait, poſthac renuncio tuam amitiam

Y

συγκοινωνοῦντες, ἀμφότεροι σωθήσονται ἐν βίῳ.

Ἄνθρωπος καὶ Σάτυρος.

ΑΝθρωπός τις πρὸς Σάτυρον φιλίαν ποιησάμενος, συνεσθίων ἦν αὐτῷ. χειμῶνος δὲ καὶ ψύχους γενομένου, ὁ ἄνθρωπος τὰς χεῖρας αὐτοῦ προσφέρων τῷ στόματι ἀπέπνει. τοῦ δὲ Σατύρου ἐπερωτήσαντος, δι' ἣν αἰτίαν τοῦτο πράττει, ἔφη, τὰς χεῖρας μου θερμαίνω ἐκ τοῦ κρύους. μετὰ μικρὸν δὲ ἐδέσματος θερμοῦ προσενεχθέντος, ὁ ἄνθρωπος προσφέρων τῷ στόματι ἐφύσα αὐτό. πυνθανομένου δὲ πάλιν δι' ἣν αἰτίαν τοῦτο πράττει, ἔφη, τὸ ἔδεσμα καταψύχω. ὑπολαβὼν δὲ ὁ Σάτυρος, ἀλλ' ἔγωγε, ἔφη, ἀπὸ τοῦ νῦν ἀποτάσσομαί σου τῆς φιλίας,

λίας, ὅτι ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν ἐξάγεις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ φεύγειν ἡμᾶς τὰς φιλίας, ὧν ἀμφίβολός ἐστιν ἡ διάθεσις.

citiã: quia ex eodem ore & calidum emittis, & frigidum.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, fugere nos amicitias oportere, quarum anceps eſt affectio.

Ἀλώπηξ καὶ Δρυοτόμος.

Ἀλώπηξ κυνηγοὺς φεύγουσα, καὶ ἐν ἐρημίᾳ πολὺν δρόμον ἀνύουσα, ἄνδρα δρυοτόμον εὑρίσκει ἐν ταύτῃ, ὃν καθικέτευε τοῦ κρύψαι αὐτήν. ὁ δὲ ὑποδείξαντος αὐτῇ τὴν ἑαυτοῦ καλύβην, εἰσελθοῦσα ἐκρύπτετο εἰς τὰς γωνίας. τῶν δὲ κυνηγετῶν ἐλθόντων, καὶ ἐρωτώντων τὸν ἄνδρα, οὗτος τῇ μὲν φωνῇ ἠρνεῖτο μηδὲν εἰδέναι, τῇ δὲ χειρὶ αὐτοῦ τὸν τόπον ὑπεδείκνυ. οἱ δὲ μὴ προσχόντες, ἀπῆλθον παραχρῆμα. ὡς

VVLPES ET Lignator. 127

VVlpes venatores fugiẽs, & in deſerto multa decurſa via, virũ Lignatorẽ in eo inuenit, cui ſupplicabat vt ſe abſconderet. A quo ei oſtenſo ſuo tugurio, ingreſſa delituit in angulis. At venatoribus profectis, & virũ rogantibus, hic voce quidem negabat ſcire quicquam, ſed manu locum eius demonſtrabat. Hi verò quum non aduertiſſent, cõfeſtim abiere. Vt

Vt igitur vidit eos Vulpes præteriiſſe, exiuit nihil alloquuta. Illo autem ipſam accuſante, quòd ſeruata à ſe gratias ſibi non ageret, Vulpes conuerſa, inquit, Heus tu, ego verò egiſſem tibi gratias, ſi verbis ſimiles & manuum geſtus, & mores habuiſſes.

AFFABVLATIO.

Fabula in eos qui verbis quidam utilia promittunt, ſed contrà rebus faciunt.

HOMO PERfractor ſtatuæ. 128

HOmo quidã ligneum habens deũ, ſupplicabat vt ſibi bñfaceret. Cũ igitur hæc faceret, & nihilominꝰ ĩ pauptate dege

ὡς οὖν εἶδεν αὐτοὺς ἡ Ἀλώπηξ παρελθόντας, ἐξῆλθεν οὐ προσφωνοῦσα. μεμφομένου δὲ αὐτὴν ἐκείνου, ὡς σωθεῖσαν μὲν δι' αὐτοῦ, χάριτας δὲ αὐτῷ οὐκ ὁμολογοῦσαν. ἡ Ἀλώπηξ ἐπιστραφεῖσα, ἔφη, ὦ οὗτος, ἀλλ' ἔγωγε ᾔδειν ἄν σοι χάριτας. εἰ τοῖς λόγοις ὅμοια καὶ τὰ ἔργα τῆς χειρὸς, καὶ τοὺς τρόπους εἶχες.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς χρηστὰ μὲν ἐπαγγελλομένους τοῖς λόγοις, ἐναντία δὲ ποιοῦντας τοῖς ἔργοις.

Ἄνθρωπος καταθραύσας ἄγαλμα.

ΑΝθρωπός τις ξύλινον ἔχων Θεὸν, καθικέτευε τοῦ ἀγαθοποιῆσαι αὐτόν. ὡς οὖν ταῦτα ἔπραττεν, καὶ οὐδὲν ἧττον ἐν πενίᾳ διῆγε,

λιῆγε, θυμωθεὶς, ἄρας αὐτὸν τῶν σκελῶν, ἔρριψεν εἰς τὸ ἔδαφος. προσκρουσάσης οὖν τῆς κεφαλῆς, καὶ αὐτίκα κλασθείσης, χρυσὸς ἔρρευσεν ὅτι πλεῖστος. ὅνπερ δὴ συνάγων ὁ ἄνθρωπος ἐβόα, στρεβλὸς ὑπάρχεις ὥς γε οἶμαι, καὶ ἀγνώμων. τιμῶντά σε γὰρ ἥκιστα με ὠφελήσας, τυπτήσαντα δέ σε πολλοῖς καλοῖς ἀμείβῃ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐκ

degeret, iratus eleuatum ipſum cruribus, proiecit in pauimentum. Illiſo igitur capite, ac ſtatim diffracto, auri quàm plurimũ effluxit. quod ille iam cùm colligeret, exclamat, Peruerſus es, vt puto, & ingratus. colenti enim mihi nequaquã profuiſti, verberanti autem te multa donaſti bona.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat,

r non

non profuturũ te tibi, honorãdo prauũ hominẽ, ſed uerberando ipſum profuturum magis.

HOMO ET Canis. 129

HOmo qdã parabat cœnã, accepturꝰ amicũ quendã ſuũ & familiarẽ. Canis itẽ ipſiꝰ aliũ inuitans Canẽ dicebat, O amice veni, cœna vnà mecũ. Is cũ acceſsiſſet, lætus aſtabat, magnã ſpectans cœnã, ſecũ loquens, Papæ, quanta mihi lætitia nuper derepente oblata eſt! nam & nutriar, & ad ſatietatẽ cœnabo, ita vt nullo modo cras eſuriam. Hæc ſecum cùm diceret Canis, ſimulq; moueret caudam, vt qui iã amico fideret, coquꝰ vt vidit ipſum huc

οὐκ ὠφελήσῃ τιμῶν πονηρὸν ἄνθρωπον, τύπτων δὲ αὐτὸν μᾶλλον ὠφελήσῃ.

Ἄνθρωπος καὶ Κύων.

ΑΝθρωπός τις ἡτοίμαζε δεῖπνον, ἑστιάσων τινὰ τῶν φίλων αὐτῷ καὶ οἰκείων. ὁ δὲ Κύων αὐτοῦ ἄλλον κύνα ἐκάλει, λέγων, ὦ φίλε, δεῦρο συνδείπνησόν μοι. ὁ δὲ προσελθὼν, χαίρων ἵστατο, βλέπων τὸν μέγαν δεῖπνον, βοῶν ἐν τῇ καρδίᾳ, βαβαὶ, πόση μοι χαρὰ ἄρτι ἐξαπιναίως ἐφάνη. τραφήσομαί τε γὰρ, καὶ εἰς κόρον δειπνήσω, ὥστε με αὔριον μηδαμήγε πεινᾶσαι. ταῦτα καθ᾽ ἑαυτὸν λέγοντος τοῦ κυνὸς, καὶ ἅμα σείοντος τὴν κέρκον, ὡς δὴ εἰς τὸν φίλον θαῤῥοῦντος, ὁ μάγειρος ὡς εἶδε τοῦτον ὧδε

ὧδε καὶ κεῖσε τὴν κέρκον περιστρέφοντα, κατασχὼν τὰ σκέλη αὐτοῦ, ἔῤῥιψε παραχρῆμα ἔξωθεν τῶν θυρίδων. ὁ δὲ κατιὼν, ἀπήει μεγάλως κράζων. τῶν τις δὲ κυνῶν τῶν καθ' ὁδὸν αὐτῷ συναντώντων, ἐπηρώτα, πῶς ἐδείπνησας φίλος; ὁ δὲ πρὸς αὐτὸν ὑπολαβὼν, ἔφη, ἐκ γὰρ πολλῆς πόσεως μεθυσθεὶς ὑπὲρ κόρον, οὐδὲ τὴν ὁδὸν αὐτὴν ὅθεν ἐξῆλθον, οἶδα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ θαῤῥεῖν τοῖς ἐκ τῶν ἀλλοτρίων εὖ ποιεῖν ἐπαγγελλομένοις.

huc & illuc caudam circũagentẽ, arreptis ipſius crurib⁹, eiecit ſtatim de feneſtris. At is quum decidiſſet, abibat vehemẽter exclamans. Sed Canum quidam quum illi in via occurriſſet, percontabatur, vt bellè cœnatus es amice? Qui reſpondens ei dixit, Multo potu inebriatus ſupra ſatietatẽ, ne ipſam quidem viam qua egreſſus ſum noui.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, non oportere confidere ijs qui ex alienis benefacere pollicentur.

Ἁλιεύς.

Ἁλιεὺς ἀλιευτικῆς ἄπειρος, λαβὼν αὐλοὺς καὶ δίκτυα, παρεγένετο εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ στὰς ἐπί τινος πέτρ

PISCATOR. 130

Piſcator piſcandi rudis, acceptis tibiis ac retibus, perrexit ad mare, & ſtans ſuper petra

quadam, primũ quidem ſonabat tibiis, exiſtimans ad vocis ſuauitatem piſces aſſilire. Vt verò multùm contendens, nihil proficeret, depoſitis tibiis, aſſumit rete, ac iacto ĩ aquã, multum piſciũ cepit. Quibus euacuato reti, vt ſalientes vidit, ait, O peſſimæ animantes, quum ſonabam tibia, non ſaltabatis: quum verò ceſſaui, id agitis.

πέτρας, τὸ μὲν πρῶτον ηὔλει, νομίζων πρὸς τὴν ἡδυφωνίαν τοὺς ἰχθύας ἐφάλλεσθαι. ὡς δ' ἐπὶ πολὺ διατεινόμενος ἤνυεν οὐδὲν, ἀποθέμενος τοὺς αὐλοὺς, ἀναλαμβάνει τὸ ἀμφίβληστρον, καὶ βαλὼν κατὰ τοῦ ὕδατος, πολλοὺς ἰχθύας ἤγρευσεν. ἐκβαλὼν δὲ αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ δικτύου, ὡς εἶδε πηδῶντας, ἔφη, ὦ κάκιστα ζῶα, ὅτε ηὔλουν, οὐκ ὠρχεῖσθε. ὅτε δὲ πέπαυμαι, τοῦτο ποιεῖτε.

AFFABVLATIO.

Fabula in eos, qui præter rationẽ, & inopportunè aliquid agunt.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς παρὰ λόγον, καὶ παρὰ καιρόν τι πράττοντας.

BVBVLCVS. 131

Bvbulcꝰ armẽtũ taurorũ paſcẽs, amiſit vitulũ, luſtrandiq; oẽm ſolitudinẽ, indagãdo morã traxit. vbi autẽ ĩuenire nihil

Βουκόλος.

Βουκόλος ἀγέλην ταύρων βόσκων, ἀπώλεσε μόσχον. περιελθὼν δὲ πᾶσαν τὴν ἔρημον, διέτριβεν ἐρευνῶν. ὡς δὲ οὐδὲν εὑρεῖν

εὑρεῖν ἠδυνήθη, ηὔξατο
τῷ Διῒ, ἂν τὸν λαβόν-
τα μόσχον κλέπτην ὑ-
ποδείξῃ, ἔριφον εἰς θυ-
σίαν προσάξειν. καὶ
δὴ ἐρχόμενος εἴς τι-
να δρυμῶνα, εὑρί-
σκει λέοντα κατεσθίον-
τα τὸν μόσχον. ἔμφο-
βος οὖν γενόμενος,
καὶ μέγα δειλιάσας,
ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐ-
τοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν,
εἶπεν, ὦ δέσποτα
Ζεῦ, ἐπηγγειλάμην σοὶ
ἔριφον δώσειν, ἐὰν
τὸν κλέπτην εὕρω· νῦν
ταῦρόν σοι θύσειν ὑ-
πισχνοῦμαι, ἐὰν τού-
του τὰς χεῖρας ἐκφύ-
γω.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄν-
δρας δυστυχεῖς, οἵτινες
ἀποροῦντες μὲν, εὔχον-
ται εὑρεῖν, εὑρόντες δὲ
ζητοῦσιν ἀποφυγεῖν.

Κόραξ.

nihil potuit, preca-
tus eſt Ioue͂, ſi furem
qui vitulũ cepit oſtẽ-
derit, hœdum in ſa-
crificium oblaturũ.
Cæterùm proficiſcẽs
in quercetum quod-
dam, inuenit à Leo-
ne deuorari vitulum.
Trepidus igitur, &
perterrefactus, ele-
uatis manibus ſuis in
cœlum, ait, ô domi-
ne Iupiter, promiſe-
ram tibi hœdum me
daturum eſſe, ſi fu-
rem inuenirem: nunc
taurum tibi polli-
ceor ſacrificaturum,
ſi huius manus effu-
gero.

AFFABVLATIO.

Fabula in homines infortunatos, qui dum carent, ut inueniant, pre cantur: cum inuenerint, quærunt effugere.

CORVVS. 132

Coruꝰ ægrotás, ait matri, Mater precare Deũ, nec lamentare. Ea verò reſpondens, ait, Quis Deus ô fili miſerebitur tui? cuius enim tu carnes nõ es furatus?

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, qui in uita multos inimicos habent, eos amicum in neceßitate inuenturos neminem.

Κόραξ.

Κόραξ νοσῶν ἔφη τῇ μητρί, μῆτερ εὔχου τῷ Θεῷ, καὶ μὴ θρήνει. ἡ δ' ὑπολαβοῦσα ἔφη, τίς σε, ὦ τέκνον, τῶν Θεῶν ἐλεήσει; τίνος γὰρ κρέας ὑπὸ σοῦ γε οὐκ ἐκλάπη;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πολλοὺς ἐχθροὺς ἐν βίῳ ἔχοντες, οὐδένα φίλον ἀνάγκῃ εὑρήσουσιν.

AQVILA. 133

Svper petrã Aquila ſedebat, Leporé captura. hanc autẽ quidã ꝑcuſsit ſagitta, quę ĩtra ipſam ingreſſa eſt. Sed crena cum pénis ante oculos ſtabat: quã cũ vidiſſet. Et hęc, inquit, mihi altera mœſtitia, qđ propriis pénis inter

Ἀετός.

Ὑπεράνωθεν πέτρας Ἀετὸς ἐκαθέζετο, λαγωὸν θηρεῦσαι ζητῶν. τοῦτον δέ τις ἔβαλε τοξεύσας, καὶ τὸ μὲν βέλος ἐντὸς αὐτοῦ εἰσῆλθεν. ἡ δὲ γλυφὴ σὺν τοῖς πτεροῖς πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν εἱστήκει. ὁ δὲ ἰδὼν ἔφη, καὶ τοῦτό μοι ἑτέρα λύπη, τὸ τοῖς ἰδίοις πτεροῖς ἐναπ-

ἐναποθνήσκειν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεινόν ἐστιν, ὅταν τις ἐκ τῶν ἰδίων κινδυνεύσῃ.

intercam.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, durum eſſe, quũ quis à ſuis periculum patitur.

Τέττιξ καὶ Μύρμηκες.

CICADA ET Formicæ. 134

Χειμῶνος ὥρᾳ τῶν σίτων βραχέντων, οἱ Μύρμηκες ἔψυχον. Τέττιξ δὲ λιμώττων ᾔτει αὐτοὺς τροφήν. οἱ δὲ Μύρμηκες εἶπον αὐτῷ, διατί τὸ θέρος οὐ συνῆγες τροφήν; ὁ δὲ εἶπεν, οὐκ ἐσχόλ

HYemis tpe quũ triticum maderẽt, Formicæ vẽtilabãt. Cicada autẽ eſuriens petebat ab eis cibũ. Formicæ verò dixerũt ei, Cur æſtate nõ colligebas alimentũ? hæc ait, Non

eram ocioſa, ſed canebam muſicè. tum hæ ridentes dixerũt, Si æſtate modulabaris, hyeme ſalta.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, nõ oportere quenquam aliqua in re eſſe negligentem, ne mœreat ac periclitetur.

ἐσχόλαζον, ἀλλ' ᾖδον μουσικῶς. οἱ δὲ γελάσαντες εἶπον, ἀλλ' εἰ θέρους ὥραις ηὔλεις, χειμῶνος ὄρχου.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ τινα ἀμελεῖν ἐν παντὶ πράγματι, ἵνα μὴ λυπηθῇ καὶ κινδυνεύσῃ.

VERMIS ET Vulpes. 135

QVi ſub cœno celabatur Vermis, ſuper terrã egreſſus, dicebat omnibus animalibus, Medicus ſum medicaminũ doctus, qualis eſt Pæon deorum medicus. Et quomodo, ait vulpes, alios curans, teipſum claudum non curas?

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, niſi præſto experiẽtia fuerit omne uerbũ inane eſſe.

Σκώληξ καὶ Ἀλώπηξ.

Ὁ τῷ πηλῷ κρυπτόμενος Σκώληξ, εἰς γῆν ἐξελθὼν, ἔλεγε πᾶσι τοῖς ζώοις, ἰατρός εἰμι φαρμάκων ἐπιστήμων, οἷός ἐστιν ὁ τῶν θεῶν ἰατρὸς Παίων. καὶ πῶς, εἶπεν Ἀλώπηξ, ἄλλους ἰώμενος, σαυτὸν χωλὸν ὄντα οὐκ ἰάσω;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐὰν μὴ πρόχειρος ἡ πεῖρα, πᾶς λόγος ἀργὸς ὑπάρχει.

GALL Ὄρνις

Ὄρνις χρυσοτό-
κος.

Ὄρνιθά τις εἶχεν ὠὰ χρυσᾶ τίκτουσαν, καὶ νομίσας ἔνδον αὐτῆς ὄγκον χρυσίου εἶναι, κτείνας εὕρηκεν ὁμοίαν τῶν λοιπῶν ὀρνίθων. ὁ δὲ ἀθρόον πλοῦτον ἐλπίσας εὑρήσειν, καὶ τοῦ μικροῦ ἐστέρηται ἐκείνου.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ τοῖς παροῦσιν ἀρκεῖσθαι, καὶ τὴν ἀπληστίαν φεύγειν.

GALLINA
auripara. 136

Gallinā quis habens, oua aurea parientē, ratus intra ipſam auri maſſam ineſſe, occiſam aliis Gallinis ſimilem reperit. Hic multū ſperans ſe inuenturum diuitiarum, etiā exiguis illis priuatꝰ eſt.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, oportere contentum eſſe præſentibus & fugere inſatiabilitatem.

Λέων καὶ Ἀλώ-
πηξ.

Λέων γηράσας, καὶ μὴ δυνάμενος διαρκέσαι αὐτῷ εἰς τροφὴν, ἔγνω δι' ἐπινοίας τι πρᾶξαι. καὶ δὴ παραγενόμενος ἐν σπηλαίῳ τινὶ, καὶ κατακλεισθεὶς, προσεποιεῖτο νοσεῖν. παραγε

LEO ET
Vulpes. 137

Leo ſenio confectus, quū ſuppeditare ſibi cibum nō poſſet, decreuit aſtu id facere. Itaq; profectus in antrū quoddam, & deuolutus ſimulabat ęgrotū. Adueni

uenientes igitur animantes viſitationis gratia, comprehēſas deuorabat. Multis igitur abſumptis animantibus, Vulpes ea arte cognita, acceſsit ad ipſum, & ſtans extra ſpeluncā rogabat quomodo ſe haberet. Quū autē is dixiſſet, malè, cauſamq; rogaret, quãobrē nō īgrederetur, vulpes ait, qa me veſtigia terrēt, oĩa introrſum ſpectãtia, nulla retrorſum.

ραγενόμενα οὖν τὰ ζῶα ἐπισκέψεως χάριν, συλλαμβάνων κατήσθιεν αὐτά. πολλῶν οὖν ζώων ἀναλωθέντων, Ἀλώπηξ τὸ τέχνασμα τοῦτο γνοῦσα, παρεγένετο πρὸς αὐτὸν, καὶ στᾶσα ἔξωθεν τοῦ σπηλαίου ἐπυνθάνετο πῶς ἔχει. τοῦ δὲ εἰπόντος, κακῶς, καὶ τὴν αἰτίαν πυνθανομένου, δι' ἣν οὐκ εἰσέρχεται, ἡ Ἀλώπηξ ἔφη, ὅτι ὁρῶ ἴχνη πολλῶν εἰσιόντων, ὀλίγων δὲ ἐξιόντων.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, prudentes homines coniecturis præuiſa pericula euitare.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ἀνθρώπων ἐκ τεκμηρίων προορώμενοι τοὺς κινδύνους ἐκφεύγουσιν.

LVPVS ET Vetula. 138

Λύκος καὶ Γραῦς.

LVpus eſuriēs circuibat quęrēs cibū. Profectus autē ad locū quendam audiuit

Λύκος λιμώττων περιῄει ζητῶν τροφήν. γενόμενος δὲ κατά τινα τόπον, ἤκουσε

τι παιδίου κλαίοντος, καὶ Γραὸς λεγούσης αὐτῷ, παῦσαι τοῦ κλαίειν· εἰ δὲ μὴ, τῇ ὥρᾳ ταύτῃ ἐπιδώσω σε τῷ λύκῳ. οἰόμενος δὲ ὁ Λύκος ὅτι ἀληθεύει ἡ Γραῦς ἵστατο πολλὴν ἐκδεχόμενος ὥραν. ὡς δ' ἑσπέρα κατέλαβεν, ἀκούει πάλιν τῆς Γραὸς κολακευούσης τὸ παιδίον, καὶ λεγούσης αὐτῷ, ἐὰν ἔλθῃ ὁ Λύκος δεῦρο, φονεύσομεν, ὦ τέκνον, αὐτόν. ταῦτα ἀκούσας ὁ Λύκος ἐπορεύετο, λέγων ἐν ταύτῃ τῇ ἐπαύλει, ἄλλα μὲν λέγουσιν, ἄλλα δὲ πράττουσιν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἀνθρώπους οἵτινες τὰ ἔργα τοῖς λόγοις οὐκ ἔχουσιν ὅμοια.

uit lugentem puerulum, eiq; dicentem anum, Deſine plorare: ſin minus hac hora tradam te Lupo. Ratus igitur Lupus ſeriò loqui aniculã, expectabat ad multam horã. Sed quum adueniſſet veſpera, audit rurſus anum blandientem puerulo, ac dicentem, Si venerit Lupus huc, interficiemus eum, fili. His auditis Lupus abiens dicebat, In hoc tugurio aliud dicunt, aliud faciunt.

AFFABVLATIO.

Fabula in homines, quorum facta uerbis nõ reſpondent.

Ἔριφος καὶ Λύκος.

Ἔριφος ἐπί τινος δώματος ἑστὼς, ἐπεὶ

HOEDVS ET Lupus. 139

HOed⁹ ſup domo quadã quũ ſtaret,

ret, viſo Lupo prætereunte, conuiciabatur, & mordebat ipſum. ſed Lupus ait, Heus tu, nõ tu mihi, ſed locus cõuiciatur.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, plerunque & locum & tempus præbere audaciam aduerſus præſtantiores.

ἐπειδὴ λύκον παριόντα εἶδεν, ἐλοιδόρει καὶ ἔσκωπτεν αὐτὸν. ὁ δὲ λύκος ἔφη, ὦ οὗτος, οὐ σύ με λοιδορεῖς, ἀλλ' ὁ τόπος.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις καὶ ὁ τόπος καὶ ὁ καιρὸς δίδωσι τὸ θράσος κατὰ τῶν ἀμεινόνων.

MVLVS. 140

MVlꝰ ordeo pinguefactꝰ, laſciuiebat clamans ac dicens, Pater meus eſt equus curſor, & ego ei totus ſum ſimilis. atque aliquãdo cùm neceſſe foret ei currere, vt à curſu ceſſauit, patris Aſini ſtatim recordatus eſt.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, etſi tẽpus ad gloriã promoueat aliquẽ, non ſuæ tamen

men

Ἡμίονος.

Ἡμίονος ἐκ κριθῆς παχυνθεὶς, ἀνεσκίρτησε βοῶν καὶ λέγων, πατήρ μου ἐστὶν ἵππος ὁ ταχυδρόμος, κἀγὼ αὐτῷ ὅλος ἀφωμοιώθην. καί ποτε ἀνάγκης ἐπελθούσης τρέχειν, ἐπειδὴ τοῦ δρόμου ἐπαύσατο, τοῦ πατρὸς ὄνου εὐθὺς ὑπεμνήσθη.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι κἂν ὁ χρόνος εἰς δόξαν φέρῃ τινὰ, τῆς ἑαυτοῦ γε

μὴν

μὴν τύχης μὴ ἐπιλανθανέσθω. ἀβέβαιος γὰρ ἐστιν ὁ βίος οὗτος.

men ipſius fortunæ obliuiſcatur. inſtabilis enim eſt uita hæc.

Ὄφις καὶ Γεωργός.

SERPENS ET Agricola. 141

Ὄφις ἐν γεωργοῦ προθύροις φωλεύων, ἀνεῖλεν αὐτοῦ τὸ νήπιον παιδίον. πένθος δὲ τοῖς γονεῦσιν ἐγένετο μέγα. ὁ δὲ πατὴρ ὑπὸ τῆς λύπης πέλεκυν λαβὼν, ἔμελλεν τὸν ὄφιν ἐξελθόντα φονεύσειν. ὡς δὲ ἔκυψε μικρὸν, σπεύσας ὁ γεωργὸς

SErpens in agricolæ veſtibulis deliteſcens, ſuſtulit eius infantẽ puerulũ. Luctus autem parẽtibus fuit magnus. at pater præ mœrore accepta ſecuri, egreſſum Serpentẽ occiſurus erat. Vt verò ꝓſpexit parũper, feſtinans agricola

cola vt ipſum percuteret, errauit, tantum pcuſſo foraminis orificio. Digreſſo autẽ Serpẽte, agricola ratus Serpentẽ nõ amplius iniuriæ meminiſſe, accepit panẽ & ſalẽ, appoſuitq; in foramine. Sed Serpens tenui ſibilo ait, non erit nobis poſthac fides amicitiáue, quãdiu ego lapidem video, tu filii tumulũ.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, nullum odij, aut uindictæ obliuiſci quãdiu uidet monimentum, quo triſtatus eſt.

γὸς τοῦ πατάξαι αὐτὸν, ἠστόχησε, μόνον κρούσας τὴν τῆς τρώγλης ὀπήν. ἀπελθόντος δὲ τοῦ ὄφεως, ὁ Γεωργὸς νομίσας τὸν μηκέτι μνησικακεῖν λαβὼν ἄρτον καὶ ἅλας, ἔθηκεν ἐν τῇ τρώγλῃ. ὁ δὲ ὄφις λεπτὸν συρίξας, εἶπεν, οὐκ ἔσται ἡμῖν ἀπάρτι πίστις ἢ φιλία, ἕως ἂν ἐγὼ τὴν πέτραν ὁρῶ, σὺ δὲ τὸν τύμβον τοῦ τέκνου.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐδεὶς μίσους, ἢ ἀμύνης ἐπιλανθάνεται, ἐφ᾽ ὅσον βλέπει μνημόσυνον, δι᾽ οὗ ἐλυπήθη.

TVBICEN. 142

TVbicen exercitum cõgregãs, ac ſuperatus ab hoſtibus, clamabat, Ne me temerè & fruſtra viri, occidite: Non enim

Σαλπιγκτής.

ΣΑλπιγκτὴς στρατὸν ἐπισυνάγων, καὶ κρατηθεὶς ὑπὸ τῶν πολεμίων, ἐβόα, μὴ κτείνητέ με, ὦ ἄνδρες, εἰκῇ καὶ μάτην. οὐδένα γὰρ

γὰρ ὑμῶν ἀπέκτεινα· πλὴν γὰρ τοῦ χαλκοῦ τούτου οὐδὲν κέκτημαι. οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν ἔφασαν, διὰ τοῦτο γὰρ μᾶλλον τεθνήξῃ, ὅτι σὺ μὴ δυνάμενος πολεμεῖν, τοὺς πάντας πρὸς μάχην ἐγείρεις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πλέον πταίουσιν, οἱ τοὺς κακοὺς καὶ βαρεῖς δυνάστας ἐπεγείροντες εἰς τὸ κακοποιεῖν.

Κάλ

enim veſtrum quenquam occidi: nã præter æs hoc poſsideo aliud nihil. & hi ad ipſum dixere, Ob id magis morieris, qui quum nequeas ipſe pugnare, omneis ad pugnam excitas.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, plus peccare, qui malos ac graueis principes concitant ad malè agendum.

ARVN

ARVNDO ET Oliua. 143

DE tolerãtia, & virib⁹, & quiete, Arundo & Oliua contendebãt. Quum autẽ arundini oliua conuicium faceret, vtpote imbecillæ, ac facile cedenti ventis omnibus, arundo tacendo nihil loquuta eſt. Ac parumper præſtolata, vbi acer afflauit ventus, arundo ſuccuſſa, & declinata

Κάλαμος καὶ Ἐλαία.

ΔΙὰ καρτερίαν καὶ ἰσχὺν καὶ ἡσυχίαν Κάλαμος καὶ Ἐλαία ἤριζον. τοῦ δὲ καλάμου ὀνειδιζομένου ὑπὸ τῆς ἐλαίας, ὡς ἀδυνάτου καὶ ῥαδίως ὑποκλινομένου πᾶσι τοῖς ἀνέμοις, ὁ κάλαμος σιωπῶν οὐκ ἐφθέγξατο. καὶ μικρὸν ὑπομείνας, ἐπειδὴ ἄνεμος ἔπνευσεν ἰσχυρὸς, ὁ μὲν κάλαμος ὑποσεισθεὶς καὶ ὑποκλινθεὶς

θεὶς τοῖς ἀνέμοις, ῥα-
δίως διεσώθη. ἡ δ᾽ ἐ-
λαία ἐπειδὴ ἀντέτεινε
τοῖς ἀνέμοις, κατεκλά-
σθη τῇ βίᾳ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τῷ καιρῷ καὶ τοῖς κρείττοσιν αὐτῶν μὴ ἀνθιστάμενοι, κρείττους εἰσὶ τῶν πρὸς μείζονας φιλονεικούντων.

nata ventis, facilè euaſit, oliua autem cùm ventis reſtitiſſet, vi diffracta eſt.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, eos qui tempori ac præſtantioribus non reſiſtunt, meliores eſſe ijs qui cum potentioribus contendunt.

Λύκος καὶ Γέρανος.

LVPVS ET Grus. 144

Λύκου λαιμῷ ὀστέον ἐπεπήγει. ὁ γεράνῳ μισθὸν παρέξειν

LVpꝰ gutturi oſſe infixo, mercedem Grui ſe prębiturum

s

turum dixit, ſi capite iniecto, os ex gutture ſibi extraxerit. hęc autem eo extracto, quippe quæ procero eſſet collo, mercedē efflagitabat. Qui ſubridendo, denteſq; exacuendo, Sufficiat tibi, ait, illa ſola merces, quod ex ore Lupi & dentibus ſaluum caput & illæſum exemeris.

ῥέξειν εἶπεν, εἰ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς ἐπιβαλοῦσα, τὸ ὀστοῦν ἐκ τοῦ λαιμοῦ αὐτοῦ ἐκβάλοι. ἡ δὲ τοῦτ' ἐκβαλοῦσα, δολιχόδειρος οὖσα, τὸν μισθὸν ἐπεζήτει. ὅς τις γελάσας, καὶ τοὺς ὀδόντας θήξας, ἀρκεῖ σοι μισθὸς, ἔφη, τοῦτο καὶ μόνον, ὅτι ἐκ λύκου στόματος καὶ ὀδόντων ἐξῆρες κάραν σῶαν μηδὲν παθοῦσαν.

AFFABVLATIO.

Fabula in uiros, qui à periculo ſeruati, bene de ſe meritis eam gratiam referunt.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας, εἴ τινες ἀπὸ κινδύνου διασωθέντες, τοῖς εὐεργέταις τοιαύτας ἀπονέμουσι χάριτας.

GALLI. 145

DVobꝰ Gallis pugnãtibꝰ de Gallinis fœminis, alter alterum in fugã vertit, ac victus in locũ obſcurum profectus delituit. Sed qui vicit,

Ἀλέκτορες.

Ἀλεκτόρων δύο μαχομένων περὶ θηλειῶν ὀρνίθων, ὁ εἷς τὸν ἕτερον κατετροπώσατο. καὶ ὁ μὲν ἡττηθεὶς εἰς τόπον κατάσκιον ἀπιὼν ἐκρύβη. ὁ δὲ νικήσας

κήσας, ὡς ὕψος ἀφθεὶς, καὶ ἐφ' ὑψηλοῦ τοίχου στὰς, μεγαλοφώνως ἐβόησε. καὶ παρ' εὐθὺς Ἀετὸς καταπτὰς, ἥρπασεν αὐτόν. ὁ δ' ἐν σκότῳ κεκρυμμένος, ἀδεῶς ἔκτοτε ταῖς θηλείαις ἐπέβαινε.

cit, in altũ eleuatus, ſtansq; ſuper alto pariete, magna voce clamauit, & ſtatim aduolans Aquila, eum rapuit. At qui in tenebris deliteſcebat, ex illo intrepidè gallinas conſcendit.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι κύριος ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν.

AFFABVLATIO.

Falula ſignificat, Dominum ſuperbis reſiſtere, dare autem humilibus gratiam.

Γέρων καὶ Θάνατος.

Γέρων ποτὲ ξύλα κόψας, ταῦτα φέρων, πολλὴν ὁδὸν ἐβάδιζε, καὶ διὰ τὸν πολὺν κόπον ἀποθέμενος ἐν τόπῳ τινὶ τὸν φόρτον, τὸν Θάνατον ἐπεκαλεῖτο. τοῦ δὲ Θανάτου παριόντος, καὶ πυνθανομένου τὴν αἰτίαν δι' ἣν αὐτὸν ἐκάλει, δειλιάσας ὁ γέρων,

SENEX ET mors. 146

SEnex olim inciſa à ſe ligna quũ ferret, multam ibat viã, ac ob multum laborẽ depoſito in loco quodam onere, mortem inuocabat. Sed mors quum adeſſet, cauſamq; peteret, propter quam ſe vocaret, perterrefactus ſenex,

nex, ait, Vt meũ onus attollas.

ῥων, ἔφη, ἵνα μου τὸν φόρτον ἄρῃς.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, omnem hominem eſſe uitæ ſtudioſum, licet inſortunatus ſit, & mendicus.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος φιλόζωος, εἰ καὶ δυστυχεῖ, καὶ πτωχός ἐστι.

RANAE. 147

DVæ Ranæ ſiccata palude, vbi habitabant, circumibant, quærendo vbi manerẽt. ac profectæ in profundum puteũ, & acclinatæ deorſum, viſa aqua, altera conſulebat, vt ſaltarent continuo deorſum: altera verò ait, Si & hic aruerit, quo modo poterimus aſcendere?

Βάτραχοι.

Βάτραχοι δύο ξηρανθείσης τῆς λίμνης ἐν ᾗ κατῴκουν, περιῄεσαν ζητοῦντες ποῦ καταμεῖναι. καὶ ἐλθόντες εἰς φρέαρ βαθὺ, καὶ κύψαντες κάτω, καὶ ἰδόντες τὸ ὕδωρ, ὁ μὲν εἷς συνεβούλευεν, ἵνα πηδήσωσι παρευθὺς κάτω· ὁ δ᾽ ἕτερος εἶπεν, εἰ ἢ καὶ τοῦτο ξηρανθῇ, πῶς δυνησόμεθα ἀναβῆναι;

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, nequid inconſultò fiat.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἄνευ συμβουλῆς μὴ ποιεῖν τι.

Ἀρνὸς καὶ Λύκος.

Ἀρνὸς ἐφ' ὑψηλοῦ τόπου ἱστάμενος, λύκον κάτωθεν παριόντα τὴν ὁδὸν ἔσκωπτε, καὶ θηρίων κακὸν ἀπεκάλει καὶ ὠμοβόρον. ὁ δὲ λύκος στραφεὶς, εἶπε πρὸς αὐτὸν, οὐ σὺ μελοιδορεῖς, ἀλλ' ὁ πύργος ἐν ᾧ ἵστασαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς ὑπομένοντας ὕβριν ἀπὸ ἀναξίων ἀνθρώπων, διὰ φόβον ὑψηλοτέρων.

AGNVS ET Lupus. 148

Agnus in alto quũ ſtaret loco, Lupũ inferiꝰ prætereuntẽ viã, maledictis inſectabatur, & ferã malã & crudiuoram appellabat. Sed Lupus conuerſus, ait ad ipſum, Nõ tu contumeliaris mihi, ſed vbi ſtas turris.

AFFABVLATIO.

Fabula ad eos qui ferunt iniurias ab indignis hominibus metu ſublimiorum.

Κώνωψ καὶ Λέων.

Κώνωψ πρὸς Λέοντα ἐλθὼν εἶπε, οὔτε φοβοῦμαί σε, οὔτε δυνατώτερός μου εἶ. εἰ δὲ μὴ, τί σοί ἐστιν ἡ δύναμις; ὅτι ξύεις τοῖς ὄνυξι, καὶ δάκνεις τοῖς ὀδοῦσι; τοῦτο

CVLEX ET Leo. 149

Culex ad Leonẽ accedẽs, ait, Neque timeo te, neq; fortior me es. Sin minꝰ quod tibi eſt robur? ꝙ laceras vnguibus, & mordes dentibus? hoc

hoc & fœmina cum viro pugnans facit. Ego verò longe ſum te fortior. Si verò vis, veniamus ad pugnã. Et cùm tuba cecinisſet Culex, inhæſit mordens circa nares ipſius læueis genas: Leo autem propriis vnguibus dilaniauit ſeipſum, donec indignatus eſt. Culex autẽ victo Leone quum ſonuiſſet tuba, & epiniciũ ceciniſſet, auolauit. Araneæ verò vinculo implicitus, quũ deuoraretur, lamentabatur, quòd cũ maximis pugnans, à vili animali Aranea occideretur.

AFFABVLATIO.

Fabula in eos, qui proſternunt magnos, & à paruis proſternuntur.

τοῦτο καὶ γυνὴ τῷ ἀνδρὶ μαχομένη ποιεῖ. ἐγὼ δὲ λίαν ὑπάρχω σου ἰσχυρότερος. εἰ δὲ θέλεις, ἔλθωμεν καὶ εἰς πόλεμον. καὶ σαλπίσας ὁ Κώνωψ, ἐνεπήγετο δάκνων τὰ περὶ τὰς ῥῖνας αὐτοῦ ἄτριχα πρόσωπα. ὁ δὲ Λέων τοῖς ἰδίοις ὄνυξι κατέλυεν ἑαυτὸν, ἕως οὗ ἠγανάκτησεν. ὁ Κώνωψ δὲ νικήσας τὸν Λέοντα, καὶ σαλπίσας, καὶ ἐπινίκιον ᾄσας, ἔπτατο. Ἀράχνης δὲ δεσμῷ ἐμπλακεὶς, ἐσθιόμενος ἀπωδύρετο, ὅτι μεγίστοις πολεμῶν, ὑπὸ εὐτελοῦς ζώου τῆς Ἀράχνης ἀπώλετο.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς καταβάλλοντας μέγα, καὶ ὑπὸ μικρῶν καταβαλλομένους.

FAB ΜΥΘ

ΜΥΘΟΣ Ο ΤΩΝ Μυρμήκων καὶ τῶν Τεττίγων, προτρέπων τοὺς νέους εἰς πόνους.

Θέρους ἦν ἀκμὴ, καὶ οἱ μὲν Τέττιγες μουσικὴν ἀνεβάλλοντο σύντονον· τοῖς Μύρμηξι δὲ πονεῖν ἐπῄει, καὶ συλλέγειν καρποὺς, δι' ὧν ἔμελλον τοῦ χειμῶνος τραφήσεσθαι. χειμῶνος δ' ἐπιγεγονότος, Μύρμηκες μὲν οἷς ἐπόνουν ἐτρέφοντο· τοῖς δὲ ἡ τέρψις ἐτελεύτα πρὸς ἔνδειαν. οὕτω νεότης πονεῖν οὐκ ἐθέλουσα, παρὰ τὸ γῆρας κακοπραγεῖ.

FABVLA *qua Formicarum & Cicadarum exemplo hortatur iuuenes ad laborem.*

Cicadæ cũ æſtas vigeret, aſsiduis cãtibus indulgebant: Formicæ verò laboribꝰ fructibusq; colligendis, quibus hyeme victuræ eſſent, operam dabant. Verùm quũ hyems adueniſſet, Formicæ iis quæ collegerant, paſcebãtur: Cicadas autem delectatio ad extremam perduxit indigentiam. Sic iuuentus laborum fugitans malè habet in ſenectute.

ΓΑΒΡΙΟΥ ΕΛΛΗΝΟΣ τετράστιχα.

Περὶ Ἀνθρώπου καὶ Λιθίνου Λέοντος.

Ἀνδρὸς ποσὶν πατεῖτο πέτρινος Λέων.
Καί τις Λέοντί φησι, τὴν ἰσχὺν βλέπεις;
Ἀλλ᾽ εἰ Λέοντες, εἶπεν, ᾔδησαν γλύφειν,
Πολλοὺς ἂν εἶδες ὄντας ἀνθρώπου λίθους.

Ἐπιμύθιον, ὅτι ἐπ᾽ ἀρετῇ οὐ δεῖ σεμνύνεσθαι.

Περὶ Λέοντος κοιμωμένου καὶ Μυός.

Λέοντος ὑπνώττοντος, αὐχένος μέσον.
Διέδραμεν Μῦς, ὃς δ᾽ ἀνέστη συντόμως.
Γελᾷ δ᾽ Ἀλώπηξ, καὶ Λέων ἀπεκρίθη,
Οὐ μὲν πτοοῦμαι, τὴν ὁδὸν δ᾽ ἀνατρέπω.

Ἐπιμύθιον, ὅτι οὐ δεῖ καὶ μικρὰν περιφρόνησιν ἀποστρέφεσθαι.

Περὶ Λέοντος, καὶ Κάπρου, καὶ Γυπῶν.

Λέων μάχην ἔστησε πρός ποτε Κάπρῳ,
Γύπες δ᾽ ἄνωθεν ἐσκόπευον τὴν ἔριν,
Βρῶσιν τὸν ἡττηθέντα ποιῆσαι τάχα.
Φίλους δ᾽ ὁρῶντες ἠστόχουν τῆς ἐλπίδος.

Ἐπιμ

GABRIAE GRAECI
Tetraſticha.

DE HOMINE ET Leone lapideo. 1

VIri pedibus calcabatur lapideus Leo.
Et quidã Leoni, Robur, inqt, intueris?
At ſi Leones, ait ille, ſciuiſſent ſcalpere,
Multos vidiſſes eſſe homines lapides.

AFFABVLATIO, *Quòd non oporteat inflari uirtute.*

DE LEONE DORMIENTE & Mure. 2

Leone dormiente per mediam ceruicem
Percurrit Mus. Is autem ſurrexit ilico.
Ridet Vulpes, ac Leo reſpondit,
Non timeo, ſed interrumpo iter.

APPABVLATIO. *Quòd non oporteat, ne paruum quidem contemptũ negligere.*

DE LEONE ET APRO & Vulturibus. 3

Leo pugnã aliqñ parauit aduerſus Aprũ,
Vultures verò deſuper ſpeculabantur litem,
Vt deuorarent ſtatim, qui vinceretur.
Sed amicis iiſdem viſis, fruſtrati ſunt ſpe.

Ἐπιμύθιον, ὅτι οὐ δεῖ ἀλλοτρίοις κακοῖς ἐπιχαίρειν.

Περὶ Δορκάδος καὶ Λέοντος θυμωθέντος.

Λέοντα Δορκὰς ὡς ἴδεν μεμηνότα,
Ὦ μοῖρα θηρῶν, εἶπεν, ἀθλιωτάτη,
Εἰ σωφρονῶν γε δυσκάθεκτος εἶ Λέων,
Πῶς νῦν μανεὶς οὐ μεστὰ δακρύων δράσεις;

Ἐπιμύθιον, ὅτι ἐξουσίαν ἔχοντα οὐ δεῖ θυμοῦσθαι.

Περὶ Λέοντος Ὄνου, Ἀλώπεκος.

Λέων, Ὄνος, Κερδώ τε, πρὸς θήραν ἴον.
Ὄνου δὲ ταύτην εἰς τρίτον δεδασμένου,
Λέων κατεσπάραξε. Κερδὼ δὲ πλέον
Ἔνειμεν αὐτῷ, σωφρονισθεῖσ' ἐξ Ὄνου.

Ἐπιμύθιον, ὅτι δεῖ ἐξ ὧν πάσχουσιν ἕτεροι, παιδεύεσθαι.

Περὶ Ὄνου βαστάζοντος εἴδωλον.

Ὤμοις Ὄνος παρῆγεν ἀργυροῦν βρέτας,
Ὅπερ συναντῶν πᾶς τις αὖ ἐπροσκύνει.
Τύφῳ δ' ἐπαρθεὶς, μὴ θέλων μένειν Ὄνος,
Ἤκουσεν, οὐ Θεὸς σὺ, τὸν Θεὸν δ' ἄγεις.

Ἐπιμύθιον, ὅτι τοὺς ἐν ἀξιώμασι τιμωμένους δεῖ γινώσκειν ὅτι ἄνθρωποί εἰσιν.

AFFABVLATIO, *Quòd non oporteat alienis malis lætari.*

DE CAPREA, ET
Leone furente. 4

Leonem Caprea vt vidit furentem,
O fatum ferarum, ait, miſerrimum,
Si compos mentis, intolerabilis es Leo,
Qũo nũc furens nõ plena facies lacrymarũ?

AFF. *Quòd non oporteat eum qui poteſtatem habet excandeſcere.*

DE LEONE, ASINO, VVLPE. 5

Leo, Aſinus, Vulpesq;, ad predam iere.
In treis parteis eam cùm Aſinus diuiſiſſet,
A Leone dilaceratus eſt. at Vulpes plus
Ei tribuit, edocta ab Aſino.

AFFAB. *Quòd ex ijs quæ alij patiuntur, doceri oporteat.*

DE ASINO GESTANTE
ſimulacrum. 6

Humeris Aſin⁹ geſtabat ſimulacrũ argéteũ,
Quod vnuſquiſq; occurrens adorabat.
Superbia verò elatus, nolés manere Aſinus,
Audiuit, Non es tu Deus, ſed fers Deum.

AFF. *Quòd oporteat eos qui in dignitatibus conſtituti ſunt, cognoſcere ſe eſſe homines.*

Περὶ παιδὸς ἐσθίοντος σπλάγχνα.

Βοὸς φαγὼν παῖς εἰς ἑορτὴν ἔγκατα,
Οἴ μοι κέκληγ', ὡς σπλάγχνα μητρὸς ἐκχέω.
Ἡ δ' αὖ γελῶσα, μὴ φοβοῦ τέκνον, ἔφη.
Τῶν σῶν γὰρ οὐδὲν, ἀλλ' ἐμεῖς ἀλλοτρίων.
Ἐπιμύθιον, ὅτι δεῖ τἀλλότρια ἀντιστρέφειν, καὶ μὴ γογγύζειν.

Περὶ Ἀλώπεκος καὶ Βάτου.

Φραγμοὺς Ἀλώπηξ ὑπερβαίνειν θέλων,
Ὀλισθαίνουσα, καὶ βάτου δεδραγμένη,
Ἔξεσε πέλμα, λοιδορεῖ δὲ τὴν βάτον.
Μέμφου σεαυτὴν, μὴ μέπερ, κεῖνος φάτο.
Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς τὰ ἑαυτῶν κακὰ σιωπῶντας, τὰ δὲ τῶν ἑτέρων κατηγοροῦντας.

Περὶ Κώνωπος καὶ Ταύρου.

Κώνωψ καθῆστο πρὸς κέρας Ταύρου πάλαι,
Ὅν πρὸς κέλευσεν, εἴπερ ἐπτῆναι θέλει.
Ἤκουσε δ', ὥσπερ οὐκ ἔγνω καθημένον,
Οὕτο δέ μὴ πτήσαντος αἴσθησιν λάβῃ.
Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς λογιζομένους ἑαυτοὺς εἶναι ἢ σοφοὺς, ἢ δυνατοὺς, ἢ φρονίμους, μὴ ὄντας δέ.

Περὶ Ἐλάφου καὶ Ἀμπέλου.

Ἔλαφον ἐξήλαυνον οἱ κυνηγέται.
Ἡ τις δασείαις ἀμπέλοις ἀπεκρύβη,

Τὰ

DE PVERO COMEDENTE intestina. 7

Bouis puer feſto die cũ comediſſet viſcera,
Hei mihi clamabat, q̃ ĩteſtina effũdo mater,
Hæc ridendo ait, Ne timeas fili:
Non em̃ ex tuis quicq̃, ſed vomis ex alienis.

AFFABVL. *Quòd oporteat aliena reſtituere, & non murmurare.*

DE VVLPE ET RVBO. 8

Sepem Vulpes tranſilire voluit,
Lapſa, ac rubo innixa,
Percuſſa planta, conuicia dicebat rubo,
Increpare ipſam, non me, ille ait.

AFFAB. *Aduerſus eos, qui ſua tacent uitia, & aliena reprehendunt.*

DE CVLICE ET TAVRO. 9

Culex olim in cornu Tauri ſedebat,
Quem dicere iuſsit, an ſe volare velit.
Audiuit verò quẽadmodũ nõ nouerat ſedẽtẽ,
Itaq; neque euolantem ſentiret.

AFFAB. *Aduerſus eos qui uolunt eſſe ſapientes, potentes'ue, aut prudentes, nec ſunt.*

DE CERVA ET VITE. 10

Ceruam perſequebantur venatores.
Quæ denſis in vitibus delituit.

Sed

Τὰ φύλλα βιβρώσκουσα δὴ τῶν ἀμπέλων,
Κυνηγετοῦσιν ἐνδίκως ἐθηράθη.
Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς κακοποιοῦντας τοὺς αὐτῶν εὐεργέτας.

Περὶ Ὄφεως καὶ Γεωργοῦ.

Ὄφιν θέλων τὶς αὐτ' ὀλέθρου παιδὸς
Πλήττειν, πέτραν τ' ἔπρισε, καὶ φιλεῖν θέλγων.
Ὄφις δέ φησι, πῶς γένοιντο συμβάσεις,
Ἕως σὺ τύμβον τόνδ', ἐγὼ πέτραν βλέπω;
Ἐπιμύθιον, ὅτι αἱ μεγάλαι ἔχθραι ἀδιάλλακτοί εἰσιν.

Περὶ Παιδὸς καὶ Σκορπίου.

Ὡς ἀκρίδας θήρευε, παῖς τις Σκορπίῳ
Πρότεινε χεῖρας. ὃς δέ, μὴ ψαύσῃς, ἔφη·
Ὡς εἴγε μου ψαύσειας, ἐκ κόλπων στένων,
Καὶ τὰς ἀληθεῖς ἐκκενώσεις ἀκρίδας.
Ἐπιμύθιον, ὅτι δεῖ κακοῖς ἀνθρώποις μὴ συμμίγνυσθαι.

Περὶ Συὸς καὶ Μυός.

Σῦς εἷλκέ τις Μυῶν ἔργον ὄντ' ἀσιτίας.
Οὓς χαλκέες βλέποντες, ἔστησαν γέλων.
Ὁ Μῦς δ' ἔτι ζῶν, εἶπε μεστὸς δακρύων,
Ὡς οὐδὲ σοῦ δύνασθε κἂν τρέφειν ἕνα;
Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς τὰ ἑαυτῶν παραπτώματα παραβλέποντας, τὰ δὲ τῶν ἑτέρων γελῶντας.

Sed folia vitium cùm comederet,
Venatoribus iure præda fuit.

AFFABVLATIO, *Aduerſus eos, qui malè faciunt benefactoribus ſuis.*

DE SERPENTE ET Agricola. 11

Serpentem quis pro filii interitu
Percuſſurus, petrãq; ſcidit, & amare volebat.
Sed ait Serpẽs, quomodo fient cõuentiones,
Quãdiu tu tumbã hanc, ego lapidem video?

AFFABVLATIO, *Magnas inimicitias eſſe irreconciliabiles.*

DE PVERO ET SCORPIO. 12

Cũ locuſtas cepiſſet puer quidã, Scorpioni
Porrigebat manus. is autẽ, Ne attigeris, ait:
Nam ſi me tetigeris, ſuſpirando ex ſinu
Veras quoque locuſtas abiicies.

AFFAB. *Cum malis hominibus conuerſari non oportere.*

DE SVE ET MVRE. 13

Sus quidã Murẽ trahebat ad ſedãdã eſuriẽ.
Quos videntes fabri ferrarii riſerunt.
Mus verò adhuc viuẽs ait lacrymarũ plen⁹,
Ne vnum quidem poteſtis paſcere Suem?

AFFAB. *Aduerſus eos, qui ſuos caſus negligunt, alienos uerò derident.*

Περὶ Ὄνου καὶ Λεοντῆς.

Φέρων Λέοντος δέρμα τοῖς ὤμοις Ὄνος,
Ηὔχει Λέων εἶναί τις, αἰπόλους βλέπων.
Ἐπεὶ δὲ γυμνὸς τῆς Λεοντῆς εὑρέθη,
Τοῦτον μύλων ἔμνησε τῆς ἀταξίας.

Ἐπιμύθιον, ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι αἱ παρ' ἀξίαν τιμαὶ τάχιστα λύονται.

Περὶ Τράγου καὶ Ἀμπέλου.

Τράγῳ προσεῖπεν ἄμπελος, βλάπτεις σύ με
Κείρων τὰ φύλλα. μὴ γὰρ οὐκ ἔστι χλόη;
Ὅσον γὰρ ἂν βλάψειας, εὑρήσω τάχα
Πρὸς θυσίαν σὴν εἰς Θεοὺς οἶνον βλύσαι.

Ἐπιμύθιον, ὅτι πολλάκις θέλων τὶς ἀδικεῖν τινα, ὠφελεῖ αὐτόν.

Περὶ ἀνδρὸς καὶ Γαλῆς γυναικός.

Ἀνὴρ γαλῆν γυναῖκα πρὸς δόμους ἄγε.
Παρῆν δὲ Κύπρις εἰς ἑορτὴν τοῦ γάμου.
Νύμφη δὲ Μῦν βλέψασα, συντόνῳ τάχει
Δίωκε τοῦτον, μὴ τραπεῖσα τὴν φύσιν.

Ἐπιμύθιον, ὅτι τὸ ἐκ φύσεως ὄν, οὐ μετατρέπεται.

DE ASINO ET PEL-
le Leonis. 14

Leonis pellem humeris ferens Aſinus,
Iactabat ſe eſſe Leonem quempiam, videns capraríos.
Sed vbi ſine Leonis inuentus eſt pelle,
Piſtrinũ eum memoré turbationis reddidit.

AFFABVL. *Fabula ſignificat, immeritos honores quàmprimum ſolui.*

DE HIRCO ET VITE. 15

Hircum vitis allocuta eſt, Offendis tu me
Tondens folia. num nam non eſt herba?
Quamuis etiam nocueris, inueniam ſtatim
Ad mactationem tui erga Deos, vinum vt ſcaturiat.

AFFAB. *Quòd plerunque uolens quis aliquem iniuria afficere, iuuet eum.*

DE VIRO ET
fele vxore. 16

Vir felem vxorem in domum duxit,
Adfuit Venus in nuptiarum ſolennitate,
Sponſa verò viſo Mure, contenta celeritate
Eum perſecuta eſt, non mutata natura.

AFFABVLATIO, *Quòd id quod à natura eſt, non transmutetur.*

Περὶ Δορκάδος τὴν τῶν ποδῶν λεπτότητα μεμφομένης.

Πηγαῖς ὁρῶσα Δορκὰς αὐτῆς τοι θέαν,
Λεπτοὺς πόδας μωμεῖτο, χαῖρε δ' εἰς κέρα.
Λέων δ' ἐπεὶ δίωκε, τούτους ἠγάπα,
Κέρα καθυβρίζουσα, θήρας ὡς πάγην.

Ἐπιμύθιον, ὅτι πολλάκις τὶς ὠφελεῖται, ἐξ ὧν δοκεῖ βλάπτεσθαι.

Περὶ Ἀλώπεκος καὶ σταφυλῆς.

Κερδὼ βότρυν βλέπουσα μακρᾶς ἀμπέλου
Πρὸς ὕψος ἧκτο, καὶ καμοῦσα πολλάκις
Ἑλεῖν, ἀπεῖπε. πρὸς δ' ἑαυτὴν ταῦτ' ἔφη,
Μὴ κάμνε, ῥάγες ὀμφακίζουσιν μάλα.

Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνάγκην φιλοτιμίαν.

Περὶ Κόρακος καὶ Ἀλώπεκος.

Τυρὸν Κόραξ ἔδακνε, Κερδὼ δ' ἠπάτα,
Εἰ γλῶσσαν εἶχες, ζηλωτὸς ἦς ὄρνις μέγας.
Εὐθὺς δ' ὁ τοῦτον ῥίψεν. ἡ δ' αὐτὸν φάγεν.
Ἔχεις Κόραξ ἅπαντα, νοῦν κτῆσαι μόνον.

Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς ἐπὶ κολακείαις χαίροντας.

Πε

DE CAPREA REPREHENDENTE pedum tenuitatem. 17

In fontibus ſuã imaginem videns Caprea
Tenueis carpebat pedes, ſed gaudebat cornibus.
Cũ verò Leo pſecutus eſt ipſam, eos amabat,
Cornua reprehendens, vt prædæ laqueum.

AFFABVLATIO, *Quòd plerunq; quis iuuatur ex quibus uidetur lædi.*

DE VVLPE ET VVA. 18

Vulpes racemum proceræ videns vitis,
In altum eleuabatur: cumq; ſæpe laboraſſet
Vt caperet, defatigata eſt: ſed ſecum hæc locuta eſt,
Ne labora, acini vuæ exacerbeſcũt admodũ.

AFFABVL. *In eos qui de neceſſitate uoluntatem faciunt.*

DE CORVO ET VVLPE. 19

Caſeum Coruus mordebat, ſed Vulpes decipiebat.
Si linguam haberes, eſſes magna Iouis auis.
Cõtinuò verò is cũ abiecit, ea ipſum comedit.
Habes Corue omnia, mẽtem ſolam cõpara.

AFFFABVLATIO. *Aduerſus eos qui adulationibus delectantur.*

Περὶ βατράχων καὶ ἡλίου.

Γάμοις ἔχαιρον βάτραχοι τοῦ ἡλίου.
Καί τις πρὸς αὐτοὺς εἶπεν, ὦ δειλὸν γένος.
Εἰ γὰρ μόνας τρέμοιμεν αὐγὰς ἡλίου,
Τίς εἴ γε τεκνώσειε, τοῦτον βαστάσει;

Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς ἐπὶ ἰδίᾳ βλάβῃ ἀγνωσίας, χαίροντας.

Περὶ ὄρνιθος ᾠὸν χρυσοῦν τικτούσης, καὶ φιλαργύρου.

Ἔτικτε χρυσοῦν ᾠὸν ὄρνις εἰσάπαξ.
Καί τις πλανηθεὶς χρυσεραστὴς τὴν φρένα,
Ἔκτεινε ταύτην, χρυσὸν ὡς λαβεῖν θέλων.
Ἐλπὶς δὲ μεῖζον δῶρον ὠλέκει τύχης.

Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς ἐλπίδι κέρδους εἰς ζημία ἐκ μικροψυχίας ἐμπίπτοντας.

Περὶ ἀστεροσκόπου καὶ ὁδοιπόρου.

Ἄστροις περισκοπῶν τις ἀστεροσκόπος,
Πίπτει λεληθὼς πρὸς φρέαρ. τυχὼν δέ τις
Ὁδοιπόρος, στένοντι ταῦτ' ἔφη λέγων,
Νοῦν θεὶς ἄνω, βέλτιστε, τὴν γῆν οὐ βλέπεις;

Ἐπιμύθιον, ὅτι πολλοὶ τὰ ἐνεστῶτα μὴ γινώσκοντες, τὰ μέλλοντα καυχῶνται γινώσκειν.

Π

DE RANIS ET SOLE. 20

Ob nuptias Solis lætabantur Ranæ.
Quædamq; ad eas ait, O miſerum genus
Nam ſi ſolos radios Solis timemus,
Si genuerit filios, quis eum feret?

AFFABVL. *Aduerſus eos, qui ſuo damno præ ignorantia gaudent.*

DE GALLINA AVREVM OVVM pariente, & auaro. 21

Ouum aureum Gallina ſemel peperit.
Quidamq; auarus deceptus animo,
Eam occidit, aurum accepturus.
Sed ſpes perdidit maius fortunæ donum.

AFFAB. *In eos qui ſpe lucri in damnum ex puſillanimitate incidunt.*

DE STELLARVM SPECVLAtore, & Viatore. 22

Stellis intẽtus quidam ſtellarũ ſpeculator
Cadit imprudẽs ĩ puteũ: ſed quidã ſupueniẽs
Viator, ſuſpiranti hæc inquit, dicens:
Animum qui applicuiſti ſurſum ô optime,
terram non vides?

AFFABVLATIO, *Quòd plerique quum præſentia neſciant, futura cognoſcere glorientur.*

Περὶ Ἵππου καὶ Κάπρου.

Ἤριζεν ἵππος ἀγριωτάτῳ Κάπρῳ,
Ὁρμῶν δὲ θηρὸς ἵππος οὐ σθένων ὅλως,
Ἑαυτὸν ἐκδέδωκεν, εὑρὼν σύμμαχον
Εὔπειρον ἄνδρα πρὸς σφαγὴν τοῦ θηρίου.

Ἐπιμύθιον, ὅτι δι' ἔχθραν τινὲς καὶ εἰς δουλείαν ἑαυτοὺς ἐμβάλλουσιν.

Περὶ ἀνδρὸς μιξότριχος, καὶ δυοῖν ἑταίραιν.

Ἐρωμένας δύ' εἶχεν ἀνὴρ μιξόθριξ,
Χρόνῳ δ' ἐνευωχεῖσθαι πάντῃ καὶ τρόπῳ,
Ἡ μὲν μελαίνας, ἡ δὲ λευκὰς ἔκφορον,
Ἐξ ὧν ψιλωθεὶς, πᾶσιν ὡράθη γέλως.

Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς εἰς δύο ἐναντία πράγματα ἑαυτοὺς ἐμβάλλοντας.

Περὶ Ἀετοῦ τε καὶ Κολοιοῦ.

Ἀρνὸν καταπτὰς Ἀετὸς καθαρπάσας,
Ἰδὼν Κολοιὸς, ἐν κενῷ πράττει τάδε,
Ὃν εἷλε ποιμήν. παῖς δ' ἐφώνει τοῦτό τι,
Ἐμοὶ Κολοιὸς, Ἀετὸς δ' αὑτῷ πέλει.

Ἐπιμύθιον, ὅτι οὐ δεῖ μιμεῖσθαι τοὺς κρείττονας.

DE EQVO ET APRO. 23

Pugnabat equus cum ferociſsimo Apro.
Impetum verò feræ Equus quum penitus non ſuſtineret,
Seſe dedidit, inuento ſocio.
Viro iugulandæ feræ perito.

AFFABVLATIO, *Quòd nonnulli ob inimicitias in ſeruitutem ſeſe dedant.*

DE VIRO MISTICAPILLO, & duabus amicis. 24

Amicas duas habebat vir miſticapillus,
Aetate auté & morib⁹ omnino diſsimileis.
Altera nigros capillos, albos altera, euellebant.
Quapropter depilatus, oĩbus ridiculo fuit.

AFFABVLATIO, *Aduerſus eos qui in duas res contrarias ſeſe inijciunt.*

DE AQVILA ET Cornicula. 25

Agnum deuolans Aquila quũ rapuiſſet,
Idq; vidiſſet Monedula, in ariete facit eadẽ,
Quam paſtor cepit. puer autem clamabat tale quid,
Mihi Monedula, Aquila autem ſibi eſt.

AFFABVLATIO. *Quòd non oportet imitari præſtantiores.*

Περὶ Κολοιοῦ τε καὶ ἄλλων ὀρνέων.

Ἀλλοτρίοις πτεροῖσιν ἠμφιεσμένος,
Ηὔχει Κολοιὸς ὀρνέων ὑπερφέρειν.
Πρῶτον δὲ Κῶρον ἡ Χελιδὼν ἡρπάκει,
Μεθ᾽ ἣν ἅπαντες, εἶτα γυμνὸς εὑρέθη.
Ἐπιμύθιον, ὅτι τὸ ἐξ ἐράνου κάλλος διαλύεται.

Περὶ Ἀετοῦ τε καὶ ὀϊστοῦ.

Βέλει τὸ στῆθος Ἀετὸς τρωθεὶς πάλαι,
Ἀλγῶν δὲ λοιπὸν ἦσο πολλὰ δακρύων.
Βλέπων δ᾽ ὀϊστὸν εἶπεν ἐπτερωμένον.
Βαβαί, πτερόν με τὸν πτερωτὸν ὀλλύει.
Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς ἐκ τῶν ἰδίων κακῶς πάσχοντας.

Περὶ θηρῶν καὶ ὀρνέων μάχης καὶ Στρουθοῦ.

Πᾶσι πεφύκει θηρσὶ καὶ πτηνοῖς μάχη,
Ἦλω Λίβυσσα Στρουθὸς, ἡ τοὺς δ᾽ ἐπλάνα,
Εἶναι μὲν ὄρνις, ἐκ μέρους δὲ θηρίον,
Πτηνοῖς κάραν δεικνῦσα, τοῖς θηρσὶ πόδας.
Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς δυσὶ κυρίοις δουλεύοντας, καὶ πλανῶντας ἀμφοτέρους.

Περὶ

DE CORNICVLA ET cæteris auibus. 26

Alienis pennis induta
Gloriabatur Cornicula præſtare auibus.
Primum donum Hirundo rapuit,
Poſt eam omnes, hinc nuda inuenta eſt.

AFFABVLATIO, *Quòd ex collatione pulchritudo diſſoluatur.*

DE AQVILA ET SAGITTA. 27

Sagitta pectus Aquila vulnerata eſt olim.
Dolés autẽ poſtea ſedebat admodũ plorans.
Videns autem ſagittam pennatam, ait,
Papæ, penna me pennatam occidit.

AFFABVLATIO, *In eos qui à ſuis mala patiuntur.*

DE PVGNA FERARVM AC volucrium, & Struthione. 28

Oẽs inter ſe feræ & volucres cõcertabant,
Capta eſt Struthio Libyca, quæ haſce decipiebat,
Eſſe quidem auis, ex parte verò fera,
Volucribus caput, feris pedes oſtendens.

AFFABVLATIO, *Aduerſus eos, qui duobus ſeruiendo dominis utroſque decipiunt.*

Περὶ Χελιδόνος καὶ Κριτηρίου.

Πῆξε Χελιδὼν νεοσσίαν Κριτηρίου
Ὕπερθεν, ἥσπερ τὴν γονὴν βλάπτει Δράκων.
Ἡ δ' αὖτ' ἔφησεν, ὦ πολυστόνου τύχης,
Ὅπου γὰρ ἐκδίκησις, ἐβλάβην μόνη.

Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς παθόντας κακὸν ἀπὸ καλῶν ἀνθρώπων.

Περὶ τριῶν Βοῶν ὁμοφώνων, εἶτα ἀσυμφώνων καὶ Λέοντος.

Ὁμόφρονες νέμοντο τρεῖς ὁμοῦ Βόες,
Οὓς οὐδὲ θὴρ ἔβλαπτε πολλάκις Λέων.
Ἔχθρας ᾗ μίσει, καὶ μάχης διασχίσας,
Ἕκαστον ἐκβέβρωκε γυμνὸν ὡς ἕνα.

Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς σχιζομένους ἐκ τῶν ἰδίων, καὶ διὰ τοῦτο κακῶς πάσχοντας.

Περὶ Γεωργοῦ καὶ Γεράνου.

Ἔθνει Γεράνων πῆξέ τις σπορεὺς πάγην.
Μεθ' ὧν Πελαργὸν εἷλεν, ὃς θρηνεῖ μέγα.
Ἔφη δ' ἀροτρεὺς, ὡς φίλος μὲν εἶ σύ μοι.
Ἀλλ' ἡ πάγη λαβοῦσα, σὺν κακοῖς ἔχει.

Ἐπιμύθιον, πρὸς φίλον τινὸς, ἐν ἀμέσῳ τοῖς ἐχθροῖς τοῦ φίλου αὐτοῦ.

Περὶ

DE HIRVNDINE ET Prætorio. 29

Hirundo fixit nidulum ſuper Prætorio,
Cuius prolem lædit Serpens.
Hæc autẽ dixit, O ingemiſcendã fortunam.
Vbi enim vltio eſt, ſola offenſa ſum.

AFFABVLATIO, *In eos, qui malum à bonis patiuntur.*

DE TRIBVS BOBVS CONCORDIBUS, inde diſcordibus, & Leone. 30

Concordes paſcebantur tres ſimul Boues.
Quos ne ferus quidem lædebat Leo.
Cùm verò inimicitiatum odio & pugna diſſenſiſſent,
Singulos deuorauit nudos vt vnum.

AFFAB. *Aduerſus eos, qui à ſuis diſsident, & propterea mala patiuntur.*

DE AGRICOLA ET CICONIA. 31

Gruibus tetẽdit Agricola quidã laqueum,
Cum quibus Ciconiam cepit, quæ vehementer lugebat.
Dixit aũt agricola, Vt amica qdẽ tu mihi es!
Sed laqueus qui cepit te, cum malis tenet.

AFFAB. *In amicum cuiuſdam, coniunctum cum inimicis amici ipſius.*

Περὶ Κυνὸς καὶ εἰδώλου αὐτοῦ ἐν τῷ ὕδατι.

Φέρων ποταμοῦ πλησίον Κύων κρέας,
Κύψας ἑαυτὸν, ἄλλον εἰς ὕδωρ βλέπει.
Χανὼν δὲ λοιπὸν τὸ κάτω λαβεῖν κρέας,
Ἀπεστερεῖτο καὶ τὸ οὗπερ ἐκράτει.

Ἐπιμύθιον, ὅτι ὁ πλεονεκτῶν μᾶλλον ζημιοῦται.

Περὶ Ὄνου καὶ ἁλὸς καὶ σπόγγων.

Περῶν ποταμὸν, φόρτον ἦγ' ἁλὸς Ὄνος,
Ἐν ᾧ τε καὶ πέπτωκε κουφισθεὶς βάρος.
Σπόγγων δ' ἔπειτα πλῆθος οὕτως ὡς φέρειν,
Πεσὼν ἑκοντὶ, δυστυχῶς ἀπεπνίγη.

Ἐπιμύθιον, ὅτι πολλάκις προσδοκία κέρδους εἰς ζημίαν καταντᾷ.

Περὶ Καμήλου καὶ Διός.

Κυρτὴ Θεὸν Κάμηλος ἐζήτει κέρα,
Ἣν ἐξεμυκτήρισε τῆς ἀβουλίας.
Ζημοῖ γὰρ αὐτὴν λοιπὸν ὦτα καὶ κάραν,
Ὡς ἄν γε παντάπασιν αἰσχίστη πέλῃ.

Ἐπιμύθιον, ὅτι δεῖ παρὰ τοῦ Θεοῦ αἰτεῖν τὰ προσήκοντα.

Περὶ Λύκου καὶ Ἀρνός.

Λύκος πρὸς Ἄρνα φησὶν, οὐ πρόσθεν σύ μοι.

Ὕδωρ

DE CANE ET IMAGINE ipſius in aqua. 32

Canis propter flumen carnem ferens,
Quum ſe acclinaſſet,aliam in aqua videt,
Hiſcés auté vt inferioré aliã carné caperet,
Priuatus & ea eſt cuius compos erat.

AFFABVLATIO, *Quòd cupidus magis damno afficitur.*

DE ASINO, ET SALE, & Spongiis. 33

Trãſiés fluuiũ,onus ſalis portabat Aſinus.
In quo etiam cecidit leuatus onere.
Dehinc quũ itidem multũ ſpongiarũ ferret,
Cecidit ſponte,& infeliciter ſuffocatus eſt.

AFFABVL. *Quòd plerunque expectatio lucri in damnum incurrit.*

DE CAMELO ET IOVE. 34

Curua Camelus à Deo petebat cornua,
Quam deriſit ob malum conſilium.
Minuit enim ei de cætero aures & caput,
Vt ab omni parte foret turpiſsima.

AFFABVLATIO, *Quòd oporteat à Deo conuenientia petere.*

DE LVPO ET AGNO. 35

Lupus Agno inquit, Nonne dudũ tu mihi
Aquam

Ὕδωρ τάρατ]ες; ἄρτι γαςρὸς ἐξέφυν,
Καὶ πῶς ὕδωρ τάρατ]ον ἀγνοῶ πότε.
Θοίνη γένῃ μοι, κἂν θέμις, κἂν μὴ θέμις.

Ἐπιμύθιον, πρὸς τὰς ἀδεῶς φανερῶς ἀδικοῦντας.

Περὶ Δειλοῦ Κυνηγοῦ καὶ Ποιμένος.

Δειλὸς Κυνηγὸς πρός τιν᾽ εἶπε ποιμένα,
Εἴ πυ Λέοντος ἴχνη εἶδες, μοὶ φράσον.
Σοὶ τοῦτον, εἶπεν, ἐθέλεις δείξω, πέλας
Ἴχνος. Κυνηγὸς, εἶπεν, ὃ ζητῶ πλέον.

Ἐπιμύθιον, πρὸς ἀνθρώπους θρασεῖς πρὸς λόγους, καὶ πρὸς ἔργα δειλούς.

Περὶ Ἱππότου καὶ Ἀγροίκου.

Ἤτει λαβεῖν Ἀγροῖκον Λαγὼν Ἱππότης.
Λαβὼν δὲ χερσὶ τοῦτον, ἠρώτα, πόσου;
Καὶ πῶλον ἐξήλαυνεν. Ἀγροῖκος δ᾽ ἔφη.
Μὴ σποῦδε, σοὶ δώρημα τοῦτο προσφέρω.

Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς ἐξ ἀνάγκης παραιτουμένους τὰ ἴδια.

Περὶ Λύκου καὶ Ὄνου.

Οἶδειν ἧλον εἶχεν ἐξ Ὄνου Λύκος.
Αἰτῶν δὲ μισθὸν, πλήττεται κὰξ τὴν γένυν.
Λύκος δὲ φησι, πῶς μάγειρος ὢν πάλαι

Aquā perturbaſti? nuper ex vētre natus ſum,
Et quomodo aquā pturbarim neſcio quādo.
Cœna fies mihi, ſiue iure, ſiue iniuria.

AFFABVLATIO, *Aduerſus eos, qui intrepidè palàm iniurÿ ſunt.*

DE VENATORE TIMIDO, & Paſtore. 36

Timidus Venator Paſtori cuidam ait,
Sicubi Leonis veſtigia noſti, dic mihi.
Tibi ipſum, ait, vis oſtendam, longè
Veſtigiū. Venator ait, Non quæro amplius.

AFFABVLATIO, *Aduerſus homines audaces uerbis, & factis timidos.*

DE EQVITE ET Agricola. 37

Petebat Leporem ab Agricola vt acciperet miles.
Accepto eo manibus rogabat, quanti?
Et Equum admiſit. Agricola autem ait,
Ne feſtina, tibi donum hoc offero.

AFFABVLATIO, *Aduerſus eos, qui neceſſario recuſant res ſuas.*

DE LVPO ET ASINO. 38

Ex Aſino clauum dentib⁹ extraxit Lupus.
Petēs verò mercedē, percutitur calcib⁹ gena.
Lup⁹ autē inqt, Q̄n̄o cocus quū eſſem olim,

Mediciuæ

Ἰατρικῆς μετῆλθον ἔργ᾽ ἀναξίως;

Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς τὴν ἰδίαν τέχνην καταλιμπάνοντας, καὶ ἑτέραν μετερχομένους ἐπὶ βλάβῃ.

Περὶ Λύκου καὶ Γεράνου.

Εἰς λαιμὸν ὀστοῦν ἐμπεπήγει τοῦ Λύκου,
Μισθῷ δ᾽ ἑλὼν Γέρανος, ᾔτει τὴν χάριν.
Ζῶον τράχηλον ἐκ Λύκου λαιμοῦ φέρων,
Μηδ᾽ ἄλλο μηδὲν μισθὸν ἢ τοῦτο σκόπει.

Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς ἐπικίνδυνον πρᾶξιν ἐγχειρήσαντας, καὶ μετὰ τὸ σύνθημα ζητοῦντας μισθόν.

Περὶ Ταύρου καὶ Τράγου.

Ἤλαυνε Ταῦρον δ᾽ ἐξ ἐπῆς κοίτης Τράγος.
Ὃν θὴρ Λέων διώκων, εἶπε δ᾽ ἦ στένων,
Εἴπερ με μὴ Λέοντος ἔπτοει φόβος,
Ἔγνως ὅσον Ταύρου τέ καὶ Τράγου σθένος.

Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς καταδεχομένους ὑβρίζεσθαι ὑπὸ μικρῶν, διὰ φόβον ἑτέρων μειζόνων.

Περὶ Μύρμηκος καὶ Τέττιγος.

Ἤτει τροφὴν Μύρμηκα Τέττιξ ἐν κρύει.
Μύρμηξ δ᾽ ἔφησε, τί θέρους ὄντος ἔδρας;
Ὡς ἐν θέρει, εἴρηκεν, ᾖδον ὀξέως.
Χειμῶνος ἀρχῇ, φησι, μὴ τροφῆς ἔρα.

Medicinæ opera indignè exercui?

AFFABVLATIO, *In eos qui propriam artem derelinquunt, & aliam aggrediuntur incommodè.*

DE LVPO ET GRVE. 39

In Lupi gutture os infixum erat,
Mercede autem cum extraxiſſet Grus, petebat pretium.
Saluum collum ex Lupi gutture ferens,
Nullam aliã mercedẽ, quàm hoc conſidera.

AFFABVLATIO, *In eos qui periculoſum negotium aggrediuntur, & poſt conuentionem quærunt mercedem.*

DE TAVRO ET HIRCO. 40

Expellebat Taurum ex ſuo cubili Hircus.
Quẽ fer⁹ Leo inſectabatur, ait autẽ ſuſpirãs,
Niſi me Leonis timor perterreret,
Scires quanta Tauri & Hirci vis ſit.

AFFAB. *In eos qui affici iniuria ferunt à paruis metu aliorum maiorum.*

DE FORMICA ET Cicada. 41

Petebat à Formica Cicada cibum, hyeme,
Sed Formica ait, Quid æſtate faciebas?
Quòd æſtate acutè caneret, dixit.
Hyeme ſalta, inquit, ne ama cibum.

Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς μὴ θέλοντας ἐν νεότητι κοπιᾷν, καὶ διὰ τοῦτο ἐν τῷ γήρᾳ πτωχοῦντας.

Περὶ Ὄφεως καὶ Γεωργοῦ.

Ἔθαλπέ τις Γεωργὸς ἐν κόλποις Ὄφιν
Ὥρα κρύους, ἐπεὶ γὰρ θέρμης ἤδετο,
Ἔπληξε τὸν θάλψαντα, κἄκτεινε τάχος.
Οὕτω κακοὶ ποιοῦσι τοὺς εὐεργέτας.

Περὶ Χελιδόνος καὶ Ἀηδόνος.

Ἀγροῦ Χελιδὼν μακρὰν ἐξεποτήθη,
Εὗρε δ᾽ ἐρήμοις ἐγκαθημένην ὕλαις
Ἀηδόν᾽ ὀξύφωνον. ἣ δ᾽ ἀπεθρήνει
Τὸν Ἴτυν ἄωρον ἐκπεσόντα τῆς ὥρης.
Χ᾽ ἡ μὲν Χελιδών φησι, φιλτάτη ζώοις,
Πρῶτον βλέπω σε σήμερον μετὰ Θράκην.
Ἀλλ᾽ ἐλθ᾽ ἐς ἀγρὸν, καὶ πρὸς οἶκον ἀνθρώπων.
Σύσκηνος ἡμῖν, καὶ φίλη κατοικήσεις,
Ὅπου γεωργοῖς, κοὐχὶ θηρίοις ᾄσεις.
Τὴν δ᾽ αὖτ᾽ Ἀηδὼν ὀξύφωνος ἠμείφθη,
Ἔα με πέτραις ἐμμένειν ἀοικήτοις.
Οἶκος δέ μοι πᾶς, ἤτε μίξις ἀνθρώπων
Μνήμην παλαιῶν συμφορῶν ἀναφλέξει.

Ἐπιμύθιον, ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι κρεῖττον ἐν ἐρήμοις ζῆν ἀλύπως, ἢ συνοικεῖν ἐν πόλεσι τοῖς κακοῖς.

AFFABVLATIO, *Aduerſus eos, qui in iuuentute nolunt laborare, & propterea in ſeneƈtute mendicant.*

DE SERPENTE ET Agricola. 42

Agricola quidam in ſinu fouit Serpentem
Frigoribus: vbi autem calorem ſenſit,
Percuſsit eum qui fouit, atq; occidit ſtatim.
Sic mali traƈtant benefaƈtores.

DE HIRVNDINE ET Luſcinia. 43

Procul ab agro Hirundo euolauit.
Reperit autem in deſertis ſedentem ſyluis
Acutè canentẽ Luſciniam: ea verò lugebat
Itym immaturum exceſsiſſe è vita.
Et Hirundo inquit, Chariſsima ſalua ſis,
Primùm hodie te poſt Thraciam video,
Sed veni rus & in domum hominum,
Contubernalis nobis, & chara habitabis.
Vbi agricolis, & non feris cantabis.
Cui Luſcinia canora reſpondit,
Sine me in petris manere deſertis,
Nam domus omnis & conſuedo hominum
Memoriã antiquarũ calamitatũ reaccendet.

AFFABVL. *Fabula ſignificat, præſtare ſine dolore uiuere in deſertis, quàm cum malis habitare in ciuitatibus.*

ὉΜΗΡΟΥ ΒΑΤΡΑχομυομαχία.

Ἀρχόμενος πρῶτον Μουσῶν χορὸν ἐξ Ἑλικῶνος,
Ἐλθεῖν εἰς ἐμὸν ἦτορ ἐπεύχομαι εἵνεκ' ἀοιδῆς,
Ἣν νέον ἐν δέλτοισιν ἐμοῖς ἐπὶ γούνασι θῆκα,
Δῆριν ἀπειρεσίην πολεμόκλονον ἔργον Ἄρηος.
Εὐχόμενος μερόπεσσιν ἐς οὔατα πᾶσι βαλέσθαι.
Πῶς μύες ἐν βατράχοισιν ἀριστεύσαντες ἔβησαν,
Γηγενέων ἀνδρῶν μιμούμενοι ἔργα γιγάντων.
Ὡς λόγος ἐν θνητοῖσιν ἔην, τοίην δ' ἔχεν ἀρχήν.
  Μῦς ποτε διψαλέος γαλέης κίνδυνον ἀλύξας,
Πλησίον ἐν λίμνῃ ἁπαλὸν προσέθηκε γένειον,
Ὕδατι τερπόμενος μελιηδεῖ. τὸν δὲ κατεῖδε
Λιμνόχαρις πολύφημος, ἔπος τ' ἐφθέγξατο τοῖον.
  Ξεῖνε, τίς εἶ πόθεν ἦλθες ἐπ' ἠόνα; τίς δέ σ' ὁ φύσας;
Πάντα δ' ἀλήθευσον, μὴ ψευδόμενόν σε νοήσω.
Εἰ γάρ σε γνοίην φίλον ἄξιον, ἐς δόμον ἄξω,
Δῶρα δέ τοι δώσω ξεινήϊα πολλὰ καὶ ἐσθλά.
Εἰμὶ δ' ἐγὼ βασιλεὺς Φυσίγναθος, ὃς κατὰ λίμνην
Τιμῶμαι, βατράχων ἡγούμενος ἤματα πάντα.
Καί με πατὴρ Πηλεὺς ποτε γείνατο Ὑδρομεδούσῃ

Μιχθ

HOMERI RANARVM
& Murium pugna.

INcipiens primum Muſarum cœtum ex Helicone,
Venire in meum cor ſupplico, gratia cantus.
Quē nuꝑ in libellis meis ſuper genua poſui,
Litem immēſam,tumultuoſum opus Martis,
Supplicās hominibꝰ in aures oībus mittere,
Qūo Mures in Ranas bene ſe gerētes iuerūt,
Terrigenûm virorū imitati opera gigantū.
Sic ſermo inter mortales erat,tale autem habuit principium.
Mus aliqn̄ ſitibūdus Felis periculū euitās,
Propinquū in lacū tenerā adpoſuit barbam,
Aqua delectatus dulci: hunc autem vidit
Limnocharis obſtrepera, verbum autem locuta eſt tale:
O hoſpes quis es? vnde veniſti ad littus? quis autem te produxit?
Oīa autē verè dic,ne mēdacē te intellexero.
Si ēm te nouerim amicū dignū,ad domū ducā
Dona autem tibi dabo hoſpitalitia multa & bona.
Sum autē ego rex Phyſignathus,qui ꝑ lacū
Color,Ranarum dux dies omnes.
Et me pater Peleꝰ olī genuit Hydromeduſę

Μιχθεὶς ἐν φιλότητι παρ' ὄχθας Ἠριδανοῖο.
Καί σε ὁρῶ καλόν τε καὶ ἄλκιμον, ἔξοχον ἄλλων
Σκηπτοῦχον βασιλῆα, καὶ ἐν πολέμοισι μαχητὴν
Ἔμμεναι. ἀλλ' ἄγε θᾶσσον ἐὴν γενεὴν ἀγόρευε.
Τὸν δ' αὖ Ψιχάρπαξ ἠμείβετο, φώνησέν τε·
Τίπτε γένος τουμὸν ζητεῖς φίλε δῆλον ἅπασιν
Ἀνθρώποις τε, θεοῖς τε, καὶ οὐρανίοις πετεηνοῖς;
Ψιχάρπαξ μὲν ἐγὼ κικλήσκομαι. εἰμὶ δὲ κοῦρος
Τρωξάρταο πατρὸς μεγαλήτορος. ἡ δέ νυ μήτηρ
Λειχομύλη θυγάτηρ Πτερνοτρώκτου βασιλῆος.
Γείνατο δ' ἐν καλύβῃ με, καὶ ἐξεθρέψατο βρωτοῖς,
Σύκοις, καὶ καρύοις, καὶ ἐδέσμασι παντοδαποῖσι.
Πῶς δὲ φίλον ποιῇ με, τὸν εἰς φύσιν οὐδὲν ὁμοῖον;
Σοὶ μὲν γὰρ βίος ἐστὶν ἐν ὕδασιν. αὐτὰρ ἔμοιγε
Ὅσσα παρ' ἀνθρώποις τρώγειν ἔθος, οὐδέ με λήθει
Ἄρτος τρισκοπάνιστος ἀπ' εὐκύκλου κανέοιο,
Οὐδὲ πλακοῦς τανύπεπλος ἔχων πολλὴν σισαμίδα,
Οὐ τόμος ἐκ πτέρνης, οὐχ ἥπατα λευκοχίτωνα,
Οὐδὲ τυρὸς νεόπηκτος ἀπὸ γλυκεροῖο γάλακτος,
Οὐ χρηστὸν μελίτωμα, τὸ καὶ μάκαρες ποθέουσιν,
Οὐδ' ὅσα πρὸς θοίνην μερόπων τεύχουσι μάγειροι,
Κοσμοῦντες χύτρας ἀρτύμασι παντοδαποῖσιν.
Οὐδέ ποτ' ἐκ πολέμοιο κακὴν ἀπέφυγον ἀϋτήν.
Ἀλλ' εὐθὺς μετὰ μῶλον ἰὼν, προμάχοισιν ἐμίχθην,

Οὐ

Mixtus in amore ad ripas Eridani,
Et te quidem video pulchrumq́; & fortem egregium aliorum
Sceptriferum regem, & in bellis pugnacem
Eſſe, ſed age citi⁹ tuā generationē cōcionare.
Huic autem rurſus Pſicharpax reſpondit, dixitq́;,
Quidnam genus meum perquiris ô amice, manifeſtum omnibus
Hominibusq́; diisq́; & cœleſtib⁹ volatilib⁹?
Pſicharpax quidē ego vocor, ſum autē filius
Troxartæ patris magnanimi: at mater
Lichomyle filia Pternotroctæ regis. (riis,
Genuit autē ī lignario me & enutriuit ciba-
Ficubus & nucibus, & eduliis omnigenis.
Quomodo autem amicum facies me in naturam nihil ſimilem?
Tibi qdē cū vita eſt in aquis, ſed mihi certè
Quæcunque apud homines, comedere conſuetudo, neque me latet
Panis ter piſtus à bene rotunda ciſta,
Neq; placēta extēſa habens multā ſiſamida.
Nō ſectio ex pna, nō iecora albā veſtē habē-
Neq; caſe⁹ nup preſſus à ſuaui lacte. (tia,
Non bonū dulceariū, quod & diui deſiderāt.
Neq; quęcūq; ad cōuiuia hominū faciūt coci,
Ornantes ollas condimentis variis.
Nunquā ex bello malum effugi clamorem,
Sed ſtatī ad pugnā iēs ꝓpugnātib⁹ mixt⁹ ſum.

Οὐ δέδι' ἄνθρωπον, καίπερ μέγα σῶμα φοροῦντα.
Ἀλλ' ἐπὶ λέκτρον ἰὼν, ἄκρον δάκτυλον καταδάκνω,
Καὶ πτέρνης λαβόμην, καὶ οὐ πόνος ἵκανεν ἄνδρα.
Νήδυμος οὐκ ἀπέφυγεν ὕπνος, δάκνοντος ἐμεῖο,
Ἀλλὰ δύω μάλα πάντα τὰ δείδια πᾶσαν ἐπ' αἶαν,
Κίρκον καὶ γαλέην, οἵ μοι μέγα πένθος ἄγουσιν,
Καὶ παγίδα στονόεσσαν, ὅπου δολόεις πέλε πότμος.
Πλεῖστον δὴ γαλέην περιδείδια, ἥτις ἀρίστη,
Ἣ καὶ τρωγλοδύοντα κατὰ τρώγλην ἐρεείνει.
Οὐ τρώγω ῥαφάνας, οὐ κράμβας, οὐ κολοκύντας,
Οὐ τεύτλοις χλωροῖς ἐπιβόσκομαι, οὐδὲ σελίνοις.
Ταῦτα γὰρ ὑμῶν ἐστιν ἐδέσματα τῶν κατὰ λίμνην.
Πρὸς τάδε μειδήσας Φυσίγναθος ἀντίον ηὔδα·
Ξεῖνε, λίαν αὐχεῖς ἐπὶ γαστέρι, ἔστι καὶ ἡμῖν
Πολλὰ μάλ' ἐν λίμνῃ, καὶ ἐπὶ χθονὶ θαύματ' ἰδέσθαι.
Ἀμφίβιον γὰρ ἔδωκε νομὴν βατράχοισι Κρονίων,
Σκιρτῆσαι κατὰ γῆν, καὶ ἐφ' ὕδασι σῶμα καλύψαι.
Εἰ δ' ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι, εὐχερές ἐστι.
Αἴρω σ' ἐν νώτοισι, κράτει δέ με μήποτ' ὄληαι.
Ὅπως γηθόσυνος τὸν ἐμὸν δόμον εἰσαφίκηαι.
Ὣς ἄρ', ἔφη, καὶ νῶτ' ἐδίδου. ὁ δ' ἔβαινε τάχιστα
Χεῖρας ἔχων ἁπαλοῖο κατ' αὐχένος, ἅλματι κούφῳ

Καὶ

Non timui hominem, quamuis magnum corpus ferentem:
Sed ad lectum iens, ſummũ digitũ mordeo,
Et pedẽ arripui, & non labor occupauit virũ.
Suauis non aufugit ſomnus mordente me.
Sed duo valde oĩa timeo omnẽ per terram,
Accipitrem & Felem, qui mihi magnum luctum adferunt,
Et decipulam luctuoſam, vbi doloſum exiſtit fatum.
Plurimũ iam Felẽ ſupertimeo, qui optimus,
Qui & foramẽ ĩgredientẽ p foramẽ pquirit.
Non comedo raphanos, non caules, non cucurbitas,
Non porris viridibus paſcor, neque apiis:
Hæc enim veſtra ſunt edulia per lacum.
Ad hæc autem ſubridens Phyſignathus contrà locutus eſt:
O hoſpes, valde gloriaris ob ventrem: adſunt & nobis
Multa valde ĩ lacu & in terra mirabilia viſu.
Vtrãuis enim dedit paſcuã Ranis Saturnius,
Exultare p terrã, & ĩ aquis corp⁹ cooperire.
Si autem vis & hæc ſcire, facile eſt.
Portẽ te in humeris: tene autẽ me, neqñ peas:
Sic gauiſus in meam domum venias.
Sic certè, inquit, & terga dabat. ille autem aſcendebat celerrimè,
Manus habens tenerũ per collũ, ſaltu facili,

Καὶ πρῶτον μὲν ἔχαιρεν, ὅτ' ἔβλεπε γείτονας ὅρμους,
Νήξει τερπόμενος Φυσιγνάθου. ἀλλ' ὅτε δὴ ῥα
Κύμασι πορφυρέοις ἐπεκλύζετο, πολλὰ δακρύων,
Ἄχρηστον μετάνοιαν ἐμέμφετο. τίλλε δὲ χαίτας,
Καὶ πόδας ἔσφιγγεν κατὰ γαστέρος. ἐν δέ οἱ ἦτορ
Πάλλετ' ἀηθείῃ, καὶ ἐπὶ χθόνα βούλετ' ἱκέσθαι.
Δεινὰ δ' ἐπεστονάχιζε, φόβου κρυόεντος ἀνάγκῃ.
Οὐρὴν μὲν πρῶτ' ἔπλασ' ἐφ' ὕδασιν, ἠΰτε κώπην
Σύρων, εὐχόμενός τε θεοῖς ἐπὶ γαῖαν ἱκέσθαι.
Ὕδασι πορφυρέοισιν ἐκλύζετο. πολλὰ δ' ἐβόα,
Καὶ τοῖον φάτο μῦθον, ἀπὸ στόματος δ' ἀγόρευεν.
Οὐχ οὕτω νώτοισιν ἐβάστασε φόρτον ἔρωτος
Ταῦρος, ὅτ' Εὐρώπην διὰ κύματος ἦγ' ἐπὶ Κρήτην,
Ὡς ἔμ' ἐπιπλώσας ἐπινώτιον ἦγεν ἐς οἶκον
Βάτραχος, ὑψώσας ὠχρὸν δέμας ὕδατι λευκῷ.
Ὕδρος δ' ἐξαπίνης ἀνεφαίνετο, δεινὸν ὅραμα
Ἀμφοτέροις, ὀρθὸν δ' ὑπὲρ ὕδατος εἶχε τράχηλον.
Τοῦτον ἰδὼν κατέδυ Φυσίγναθος, οὔ τι νοήσας,
Οἷον ἑταῖρον ἔμελλεν ἀπολλύμεναι κατὰ λίμνην.

Δῦ

Et primùm quidem gaudebat, quando intuebatur vicinos portus,
Natatiõe gaudẽs Phyſignati. ſed qñ iã vtiq;
Vndis purpureis ſubmergebatur, multum lacrymans
Inutilem pœnitentiam accuſabat: vellebat autem comas,
Et pedes ſtringebat p vẽtrẽ. in illo autẽ cor
Concutiebatur inſolentia, & in terram volebat videre.
Vehementer autem ingemiſcebat timoris frigidi neceſsitate.
Caudam quidem in primis extẽdit in aquis tanquam remum:
Trahens ſupplicansq; deis in terram venire.
Aquis purpureis ſubmergebatur: multùm autem clamabat:
Et talem dixit ſermonem, ab ore autem concionabatur:
Non ſic humeris portauit onus amoris
Taurus, qñ Europã per vndã duxit in Cretã,
Vt me nauigãs humeris vectã duxit ad domũ
Rana, eleuans pallidum corpus aqua alba.
Hydrus autem ex improuiſo apparebat, horrendum ſpectaculum
Vtriſq;, ac erectũ ſuper aquã habebat collũ.
Hunc videns ingreſſus eſt Phyſignathus, non quicquam intelligens
Qualem ſociũ futurus erat perdere per lacũ.

Ingreſſus

Δῦ δὲ βάθος λίμνης, καὶ ἀλύσατο κῆρα μέλαιναν.
Κεῖνος δ' ὡς ἀφέθη, πέσεν ὕπτιος εὐθὺς ἐς ὕδωρ.
Χεῖρας δ' ἔσφιγγεν, καὶ ἀπολλύμενος κατέτριζε.
Πολλάκι μὲν κατέδυνεν ἐφ' ὕδατι, πολλάκι δ' αὖτε.
Λακτίζων ἀνέδυνε, μόρον δ' οὐκ ἦν ὑπαλύξαι.
Δευόμεναι δὲ τρίχες πλεῖστον βάρος εἷλκον ἐπ' αὐτῷ,
Ὕδασι δ' ὀλλύμενος, τοίους ἐφθέγξατο μύθους·
Οὐ λήσεις γε Θεοὺς Φυσίγναθε ταῦτα ποιήσας,
Ναυηγὸν ῥίψας ἀπὸ σώματος ὡς ἀπὸ πέτρης.
Οὐκ ἄν μου κατὰ γαῖαν ἀμείνων ἦσθα κάκιστε,
Παγκρατίῳ τε, πάλῃ τε, καὶ εἰς δρόμον ἀλλὰ πλανήσας,
Εἰς ὕδωρ μ' ἔρριψας. ἔχει Θεὸς ἔκδικον ὄμμα.
Ποινὴν σὺ τίσεις Μυῶν στρατῷ, οὐδ' ὑπαλύξεις.
Ταῦτ' εἰπὼν, ἀπέπνευσεν ἐν ὕδασι, τόνδε κατεῖδε
Λειχοπίναξ, ὄχθῃσιν ἐφεζόμενος μαλακῇσι.
Δεινὸν δ' ἐξολόλυξε, δραμὼν δ' ἤγγελλε Μύεσσιν.
Ὡς δ' ἔμαθον τὴν μοῖραν, ἔδυ χόλος αἰνὸς ἅπαντας
Καὶ τότε κηρύκεσσιν ἑοῖς ἐκέλευσαν ὑπ' ὄρθρον
Κηρύσσειν ἀγορὴν δ' ἐς δώματα Τρωξάρταο

Πατρὸς

Ingreſſus eſt autem profunditatem lacus, & euitauit parcam nigram.

Ille autem vt relictus eſt, cecidit ſupinus ſtatim in aquam:

Manus autẽ ſtringebat, & moriens ſtridebat.

Sæpe quidem ingrediebatur in aquam, ſæpe autem rurſus

Calcitrans emergebat: mortem autem non erat euitare.

Madentes autem pili plurimum pondus trahebant in ipſo.

Aquis aũt periẽs, tales loquut⁹ eſt ſermones.

Non latebis vtiq; Deos Phyſignathe hæc faciens.

Naufragium iaciens à corpore vt à petra.

Nõ certè me p terrã melior eras, ô peſsime,

Pãcratioq; luctaq;, & ad curſum: ſed decipiẽs,

In aquam me proieciſti. habet Deus vindicem oculum.

Pœnam tu ſolues Murium exercitui, neque euitabis.

Hæc locut⁹, expirauit ĩ aquis: hũc aũt vidit

Lichopinax, ripis inſidens mollibus,

Vehementer autem vlulauit, currens autem annunciauit Muribus.

Vt autem didicerunt mortem, ſubit ira grauis vniuerſos.

Et tũc præconib⁹ ſuis iuſſerunt ſub diluculũ

Proclamare ad cõcionẽ ĩ domos Troxartæ

Patris

Πατρὸς δυστήνου Ψιχάρπαγος, ὃς κατὰ λίμνην
Ὕπτιος ἐξήπλωτο, νεκρὸν δέμας, οὐδὲ παρ' ὄχθαις
Ἦν ἤδη τλήμων, μέσσῳ δ' ἐπενήχετο πόντῳ.
Ὡς δ' ἦλθον σπεύδοντες ἅμ' ἠοῖ, πρῶτον ἀνέστη
Τρωξάρτης ἐπὶ παιδὶ χολούμενος, εἶπέ τε μῦθον·
Ὦ φίλοι, εἰ καὶ μοῦνος ἐγὼ κακὰ πολλὰ πέπονθα
Ἐκ Βατράχων, ἡ μοῖρα κακὴ πάντεσσι τέτυκται.
Εἰμὶ δ' ἐγὼ δύστηνος, ἐπεὶ τρεῖς παῖδας ὄλεσσα.
Καὶ τὸν μὲν πρῶτόν γε κατέκτανεν ἁρπάξασα,
Ἐχθίστη γαλέη, τρώγλης ἔκτοσθεν ἑλοῦσα.
Τὸν δ' ἄλλον πάλιν ἄνδρες ἀπηνέες ἐς μόρον ἦξαν,
Κενοτέραις τέχναις ξύλινον δόλον ἐξευρόντες,
Ἣν παγίδα καλέουσι, Μυῶν ὀλέτειραν ἐοῦσαν.
Ὁ τρίτος ἦν ἀγαπητὸς ἐμοὶ καὶ μητέρι κεδνῇ,
Τοῦτον ἀπέπνιξεν Φυσίγναθος ἐς βυθὸν ἄξας.
Ἀλλ' ἄγεθ' ὁπλισόμεσθα, καὶ ἐξέλθωμεν ἐπ' αὐτοὺς,
Σώματα κοσμήσαντες ἐν ἔντεσι δαιδαλέοισι.
Ταῦτ' εἰπὼν, ἀνέπεισε καθοπλίζεσθαι ἅπαντας.
Καὶ τοὺς μὲν ῥ' ἐκόρυσσεν Ἄρης πολέμοιο μεμηλώς.
Κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκαν.
Ῥήξαντες κυάμους χλωροὺς, εὖ τ' ἀσκήσαντες,
Οὓς αὐτοὶ διὰ νυκτὸς ἐπιστάντες κατέτρωξαν.

Θώρη

Patris infelicis Pſicharpagis, qui per lacum
Supinus natabat, mortuum corpus. neque iuxta ripas
Erat iam miſer, ſed medio innatabat ponto.
Vt autem venerunt feſtinantes cum aurora. primùm ſurrexit
Troxartes ob filiũ iratus, dixitq; ſermonẽ:
O amici tametſi ſolus ego mala multa paſſus ſum
Ex Ranis, ſors mala omnibus facta eſt.
Sum autẽ ego ĩfelix, poſtq̃ treis filios pdidi.
Et quidem primum vtique occidit rapiens
Inimiciſsimus Felis, foramen extrà capiens.
Alium autem rurſus viri crudeles ad mortem duxerunt,
Vanioribus artib⁹ ligneũ dolum inueniẽtes,
Quam decipulam vocant, Murium perditricem exiſtentem.
Qui terti⁹ erat dilect⁹ mihi & matri ĩclytæ,
Hunc ſuffocauit Phyſignathus in profundum ducens.
Sed agedum armemur, & exeamus in ipſas,
Corpora ornantes armis variis.
Hæc locutus, perſuaſit armari vniuerſos.
Hos quidem vtique armauit Mars belli curam habens,
Ocreas quidẽ primũ circa tibias poſuerunt,
Frangentes fabas virides, beneq; aptantes,
Quas ipſi per noctem ſtantes corroſerunt.

Thoraces

Θώρηκας δ' εἶχον καλαμοστεφέων ἀπὸ βυρσῶν,
Οὓς Γαλέην δείραντες ἐπισταμένως ἐποίησαν.
Ἀσπὶς δ' ἦν λύχνου μεσόμφαλον. ἡ δέ νυ λόγχη,
Εὐμήκεις βελόναι, παγχάλκεον ἔργον Ἄρηος.
Ἡ δὲ κόρυς τὸ λέπυρον ἐπὶ κροτάφοισι καρύου.
Οὕτω μὲν Μύες ἦσαν ἔνοπλοι. ὡς δ' ἐνόησαν
Βάτραχοι, ἐξανέδυσαν ἀφ' ὕδατος. εἰς δ' ἕνα χῶρον
Ἐλθόντες, βουλὴν ξύναγον πολέμοιο κακοῖο.
Σκεπτομένων δ' αὐτῶν πόθεν ἡ στάσις, ἢ τίς ὁ θρύλλος,
Κῆρυξ ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων σκῆπτρον μετὰ χερσί,
Τυρογλύφου υἱὸς μεγαλήτορος Ἐμβασίχυτρος
Ἀγγέλλων πολέμοιο κακὴν φάτιν, εἶπέ τε μῦθον.
Ὦ Βάτραχοι, Μύες ὔμμιν ἀπειλήσαντες ἔπεμψαν
Εἰπεῖν, ὁπλίζεσθαι ἐπὶ πόλεμόν τε μάχην τε.
Εἶδον γὰρ καθ' ὕδωρ Ψηχάρπαγα, ὃν κατέπεφνεν
Ὑμέτερος βασιλεὺς Φυσίγναθος, ἀλλὰ μάχεσθε
Οἵ τινες ἐν βατράχοισιν ἀριστῆες γεγάατε.
Ὣς εἰπὼν ἀπέφηνε. λόγος δ' εἰς οὔατα μυῶν
Εἰσελθὼν, ἐτάραξε φρένας βατράχων ἀγερώχων.
Μεμφομένων δ' αὐτῶν, Φυσίγναθος εἶπεν ἀναστάς·
Ὦ φίλοι, οὐκ ἔκτεινον ἐγὼ Μῦν, οὐδὲ κατεῖδον

Ὀλλύμ

Thoraces autem habebant calamis circundatis à coriis,
Quos Felem excoriantes ſcitè fecerunt.
Clypeus autem erat lucernæ medius vmbilicus.at verò lancea,
Longæ acus,omnino æreum opus Martis.
Caſsis autem,teſta in temporibus nucis.
Sic quidem Mures erant armati. vt autem intellexerunt
Ranæ,egreſſæ ſunt ab aqua:in vnumq́; locũ
Veniẽtes,conſiliũ cõgregauerũt belli mali.
Conſiderantibus autem ipſis vnde ſeditio, vel quis tumultus,
Præco propè venit,ferens ſceptrũ in manib⁹,
Tyroglyphi filius magnanimi Embaſichytros,
Nunciãs belli malũ nunciũ,dixitq́; ſermonẽ:
O Ranæ,Mures vobis minitãtes miſerunt
Dicere,armari ad bellumq́; pugnamq́;,
Viderunt enim per aquã Pſicharpaga,quem occidit
Veſter rex Phyſignathus,ſed pugnate
Quæcũq; inter Ranas egregiæ genitæ eſtis.
Sic locutus diſparuit, ſermo autem in aures Murium
Ingrediens turbauit mẽtes Ranarũ ſupbarũ.
Accuſantibus autem ipſis,Phyſignathus dixit aſſurgens:
O amici,non occidi ego Murẽ,neq; vidi

Ὀλλύμενον. πάντως ἐπνίγη, παίζων παρὰ λίμνην.
Νήξεις τὰς βατράχων μεμυημένος. οἱ δὲ κάκιστοι
Νῦν ἐμὲ μέμφονται τὸν ἀναίτιον· ἀλλ' ἄγε βουλὴν
Ζητήσωμεν, ὅπως δολίους Μύας ἐξολέσωμεν.
Τοὶ γὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
Σώματα κοσμήσαντες, ἔνοπλοι στῶμεν ἅπαντες,
Ἄκροις παρ' χείλεσιν, ὅπου κατάκρημνος ὁ χῶρος.
Ἡνίκα δ' ὁρμηθέντες ἐφ' ἡμέας ἐξέλθωσι,
Δραξάμενοι κορύθων, ὅστις σχεδὸν ἀντίον ἔλθοι,
Ἐς λίμνην αὐτοὺς σὺν ἔντεσιν εὐθὺ βάλωμεν.
Οὕτω γὰρ πνίξαντες ἐν ὕδασι τοὺς ἀκολύμβους,
Στήσομεν εὐθύμως τὸ Μυοκτόνον ὧδε τρόπαιον.
Ὣς ἄρα φωνήσας, ὅπλοις ἐνέδυσεν ἅπαντας.
Φύλλοις μὲν μαλαχῶν κνήμας ἑὰς ἀμφεκάλυψαν.
Θώρηκας δ' εἶχον χλωρῶν πλατέων ἀπὸ τεύτλων.
Φῦλλα δὲ τῶν κραμβῶν εἰς ἀσπίδας εὖ ἤσκησαν.
Ἔγχος δ' ὀξύσχοινος ἑκάστῳ μακρὸς ἀρήρει,
Καὶ κόρυθες κοχλιῶν λεπτῶν κάρατ' ἀμφεκάλυπτον.
Φραξάμενοι δ' ἔστησαν ἐπ' ὄχθαις ὑψηλῇσι,
Σείοντες λόγχας, θυμοῦ δ' ἔπλητο ἕκαστος.
Ζεὺς δὲ Θεοὺς καλέσας εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα,
Καὶ πολέμου πληθὺν δείξας, κρατεροὺς τε μαχητὰς

Πολλ

Pereuntem. omnino ſuffocatus eſt, ludens iuxta lacum,
Natatus Ranarum imitatus. peſsimi autem
Nũc me accuſant inculpabilẽ. ſed age cõſiliũ
Inquiramus, vt doloſos Mures deperdamus.
Etenĩ ego dico, vt mihi apparẽt eſſe optima
Corpora ornantes, armati ſtemus vniuerſi
Summas iuxta ripas, vbi præceps locus.
Quãdo autẽ impetũ faciẽtes ĩ nos venerint,
Arripiẽtes galeas, quiſqꝫ ꝓpè obui⁹ venerit,
In lacũ ipſos cum armis ſtatim deiiciamus.
Sic enĩ ſuffocãtes in aquis expertis natandi,
Conſtituemus in promptu Murium occiſorum hîc trophæum.
Sic certè loquutus, armis induit vniuerſos.
Foliis quidem maluarum tibias ſuas vndique cooperuerunt.
Thoraces aũt habuerũt viridib⁹ latis à betis,
Folia autẽ caulıũ in clypeos bene aptauerũt.
Lancea autem acutus iuncus vnicuique longus aptatus erat.
Et galeæ cochleis ſubtilibus capita vndique cooperiebant.
Obſtruentes autem ſteterunt in ripis altis
Vibrantes lanceas, animo autem plenus erat vnuſquiſque.
Iupiter autẽ deos vocãs in cœlũ aſtriferum,
Et belli multitudinem oſtendens, potentesq́; pugnatores

Πολλοὺς καὶ μεγάλους, ἠδ' ἔγχεα μακρὰ φέροντας,
Οἷος κενταύρων στρατὸς ἔρχεται, ἠδὲ γιγάντων.
Ἡδὺ γελῶν ἐρέεινε. τίνες Βατράχοισιν ἀρωγοὶ,
Ἢ Μυσὶν, ἀθανάτων; καὶ Ἀθηναίην προσέειπεν,
Ὦ θύγατερ, Μυσὶν ἦρ ἐπαλεξήσουσα πορεύσῃ;
Καὶ γὰρ σοῦ κατὰ νηὸν ἀεὶ σκιρτῶσιν ἅπαντες,
Κνίσῃ τερπόμενοι, καὶ ἐδέσμασιν ἐκ θυσιάων.
Ὣς ἄρ' ἔφη Κρονίδης, τὸν δὲ προσέειπεν Ἀθήνη·
Ὦ πάτερ, οὐκ ἂν πώποτ' ἐγὼ Μυσὶ τειρομένοισιν
Ἐλθοίμην ἐπαρωγὸς, ἐπεὶ κακὰ πολλά μ' ἔοργαν,
Στέμματα βλάπτοντες, καὶ λύχνους εἵνεκ' ἐλαίου.
Τοῦτο δέ μου λίην ἔδακε φρένας, οἷον ἔρεξαν.
Πέπλον μου κατέτρωξαν, ὃν ἐξύφηνα καμοῦσα
Ἐκ ῥοδάνης λεπτῆς, καὶ στήμονα λεπτὸν ἔνησα,
Τρώγλας τ' ἐμποίησαν, ὁ δ' ἠπητής μοι ἐπέστη,
Καὶ πράσσει με τόκους, τούτου χάριν ἐξώργισμαι.
Χρησαμένη γὰρ ὕφηνα, καὶ οὐκ ἔχω ἀνταποδοῦναι.
Ἀλλ' οὐδ' ὣς Βατράχοισιν ἀρηγέμεν οὐκ ἐθελήσω.
Εἰσὶ γὰρ οὐδ' αὐτοὶ φρένας, ἔμπεδοι, ἀλλά με πρῶτον
Ἐκ πολέμου ἀνιοῦσαν, ἐπεὶ λίην ἐκοπώθην,
Ὕπνου δευομένην οὐκ εἴασαν θορυβοῦντες,
Οὐδ' ὀλίγον καταμῦσαι. ἐγὼ δ' ἄυπνος κατεκείμην
Τὴν κεφαλὴν ἀλγοῦσα ἕως ἐβόησεν ἀλέκτωρ.

Ἀλλ'

Multos & magnos, & lãceas longas ferẽtes,
Qualis cẽtaurorũ exercit⁹ ꝓcedit, & gigãtũ,
Suauiter rıdẽs rogabat, q Ranis auxiliatores
Vel Muribus, immortalium? & Palladem allocutus eſt:
O filia, Murib⁹ nunquid auxiliatura ibis?
Etenim tuũ ꝑ tẽplũ ſemper exultãt vniuerſi,
Odore delectati, & cibariis ex ſacrificiis.
Sic certè dixit Saturnius. hunc autem allocuta eſt Pallas:
O pater, nõ certè vnquã ego Murib⁹ vexatis
Venirem auxiliatrix: quoniam mala multa mihi fecerunt,
Coronas labefactantes & lucernas propter oleum.
Hoc autem meas valde pupugit mẽtes quod fecerunt.
Peplũ meũ corroſerunt, quod texui laborãs
Ex trama ſubtili, & ſtamen ſubtile neui,
Foraminaq; fecerunt: at ſutor mihi inſtitit,
Et exigit à me vſuras: huius gratia irata ſum.
Mutuata enim texui, nec poſſum reſtituere.
Sed neque ſic Ranis auxiliari velim.
Sunt enim neque ipſæ mentibus firmæ, ſed me primum
Ex bello redeũtẽ, cũ eſſem valde defatigata,
Somno indigentẽ nõ ꝑmiſerũt tumultuãtes,
Neq; parũ cõniuere. ego autẽ ĩſomnis iacebã
Caput dolens, donec clamauit gallus.

Ἀλλ' ἄγε παυσώμεσθα θεοὶ τούτοισιν ἀρήγειν,
Μηνέτις ὑμμέων ῥωθῇ βέλει ὀξυόεντι.
Εἰσὶ γὰρ ἀγχέμαχοι, καὶ εἰ θεὸς ἀντίος ἔλθοι.
Πάντες δ' οὐρανόθεν τερπώμεθα δῆριν ὁρῶντες.
Ὣς ἄρ' ἔφη. τῷ δ' αὖτε πεπείθοντο θεοὶ ἄλλοι.
Πάντες ὁμῶς δὲ ἀολλέες ἤλυθον εἰς ἕνα χῶρον.
Κὰδ δ' ἦλθον κήρυκε τέρας πολέμοιο φέροντε.
Καὶ τότε κώνωπες μεγάλας σάλπιγγας ἔχοντες,
Δεινὸν ἐσάλπιζον πολέμου κτύπον. οὐρανόθεν δὲ
Ζεὺς Κρονίδης βρόντησε, τέρας πολέμοιο κακοῖο.
Πρῶτος δ' Ὑψιβόας Λειχήνορα οὔτασε δουρί,
Ἑσταότ' ἐν προμάχοις, κατὰ γαστέρα εἰς μέσον ἧπαρ,
Κὰδ δ' ἔπεσεν πρηνής, ἁπαλὰς δ' ἐκόνισεν ἐθείρας.
Τρωγλοδύτης δὲ μετ' αὐτὸν ἀκόντισε Πηλείωνα,
Πῆξεν δ' ἐν στέρνῳ στιβαρὸν δόρυ. τὸν δὲ πεσόντα
Εἷλε μέλας θάνατος, ψυχὴ δ' ἐκ σώματος ἔπτη.
Σευτλαῖος δ' ἄρ ἔπεφνε βαλὼν κέαρ Ἐμβασίχυτρον.
Ἀρτοφάγος δὲ Πολύφωνον κατὰ γαστέρα τύψεν.

Sed age ceſſemus, Dei, iis auxiliari,
Ne vtiq; aliqs veſtrũ vulneretur telo acuto,
Sunt enim cominus pugnãtes, etiam ſi Deus contrà veniret.
Omnes autẽ cœlit⁹ delectemur litẽ vidẽtes.
Vt certè dixit, huic deinceps paruerunt Dei alii.
Oẽs ſimul autẽ collecti venerũt in vnũ locũ.
Venerunt verò præcones duo, ſignum belli ferentes.
Et tunc culices magnas tubas habentes,
Vehementem tuba clangebant belli ſtrepitum. cœlitus autem
Iupiter Saturnius intonuit, ſignũ belli mali.
Primus autem Hypſiboas Lichenorẽ vulnerauit lancea,
Stantem inter propugnatores, per ventrem in medium hepar.
Concidit autem pronus, ac puluere imbuit teneras comas.
Troglodytes autem poſt ipſum iaculatus eſt Peliona.
Infixit autem in pectore ſolidam lanceam. hunc autem cadentem
Cepit nigra mors, aĩa aũt ex corpe auolauit.
Seutlæus autem vtiq; occidit traiiciens cor Embaſichytrum,
Artophagus autem Polyphonum per ventrem percuſsit.

Ἤριπε δὲ πρηνὴς, ψυχὴ δὲ μελέων ἐξέπτη.
Λιμνόχαρις δ' ὡς εἶδεν ἀπολλύμενον Πολύφωνον,
Τρωγλοδύτην πέτρῳ μυλοειδεῖ τρῶσεν ἐπιφθὰς,
Αὐχένα παρ' μέσσον. τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψεν.
Λειχήνωρ δ' αὐτοῖο τιτύσκετο δουρὶ φαεινῷ,
Καὶ βάλεν, οὐδ' ἀφάμαρτε, καθ' ἧπαρ. ὡς δ' ἐνόησε
Κραμβοφάγος, ὄχθαισι βαθείαις ἔμπεσε φεύγων.
Ἀλλ' οὐδ' ὡς ἀπέληγεν ἐν ὕδασιν, ἤλασε δ' αὐτὸν,
Κάππεσε δ' οὐκ ἀνέπνευσεν, ἐβάπτετο δ' αἵματι λίμνη
Πορφυρέῳ. αὐτὸς δὲ παρ' ἠιὸν ἐξετανύσθη,
Χορδῇσι λιπαρῇσι τε πορνύμενος λαγόνεσσιν.
Λιμνήσιος δ' ὄχθαισι Τυρόγλυφον ἐξενάριξε.
Πτερνογλύφον δὲ ἰδὼν Καλαμίνθιος, ἐς φόβον ἦλθεν.
Ἥλατο δ' ἐς λίμνην φεύγων, τὴν ἀσπίδα ῥίψας.
Ὑδρόχαρις δέ τε πέφνε Πτερνοφάγον βασιλῆα,
Χερμαδίῳ πλήξας κατὰ βρέγματος. ἐγκέφαλος δὲ
Ἐκ ῥινῶν ἔσταξε, παλάσσετο δ' αἵματι γαῖα.
Λειχοπίναξ δ' ἔκτεινεν ἀμύμονα Βορβοροκοίτην

Ἔγχει

Cecidit autem ſupinus, anima autem membris euolauit.
Lymnocharis autem vt vidit pereuntem Polyphonum,
Troglodyten petra molari vulnerauit anticipans
Collum iuxta medium. huic autem caligo oculos operuit.
Lichenor autē ipſi⁹ collimabat lācea lucida.
Et percuſsit, neque aberrauit, per hepar. vt autem intellexit
Crābophagus,ripis profundis īcidit fugiēs,
Sed neque ſic ceſſauit in aquis, impulit autem ipſum.
Concidit autem, non reſpirauit, tingebatur autem ſanguine lacus
Purpureo.ipſe autem iuxta littus extēſus eſt,
Venis pinguibusq; incitatus inteſtinis.
Limneſi⁹ autē ī ripis Tyroglyphū ſpoliauit.
Pternoglyphum autem videns Calaminthius,in timorem venit.
Saltauit autē in lacū fugiens,clypeū iaciens.
Hydrocharis autem occidit Pternophagum regem,
Saxo percutiens per guttur :cerebrum autem
Ex naribus ſtillabat, ac polluebatur ſanguine terra.
Lichopinax autem occidit irreprehenſibilem Borborocœten

Ἔγχει ἐπαΐξας, τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψε.
Πρασσοφάγος δ' ἐσιδὼν, ποδὸς εἵλκυσε Κνισσοδιώκτην,
Ἐν λίμνῃ δ' ἀπέπνιξε κρατήσας χειρὶ τένοντα.
Ψιχάρπαξ δ' ἤμυν', ἑτάρων περὶ τεθνειώτων.
Καὶ βάλε Πηλούσιον κατὰ νηδύος εἰς μέσον ἧπαρ.
Πίπτε δέ οἱ πρόσθεν, ψυχὴ δ' ἄϊδόσδε βεβήκει.
Πηλοβάτης δ' ἐσιδὼν, πηλοῦ δράκα ῥίψεν ἐπ' αὐτὸν,
Καὶ τὸ μέτωπον ἔχρισε, καὶ ἐξετύφλου παρὰ μικρόν.
Θυμώθη δ' ἄρα κεῖνος, ἑλὼν δ' ἔγε χειρὶ παχείῃ
Κείμενον ἐν πεδίῳ λίθον, ὄβριμον ἄχθος ἀρούρης,
Τῷ βάλε Πηλοβάτην ὑπὸ γούνατα· πᾶσα δ' ἐκλάσθη
Κνήμη δεξιτερή. πέσε δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσι.
Κραυγασίδης δ' ἤμυνε, καὶ αὖθις βαῖνεν ἐπ' αὐτὸν,
Τύψε μέσην δ' αὐτὸν κατὰ γαστέρα· πᾶς δέ οἱ εἴσω
Ὀξύσχοινος ἔδυνε. χαμαὶ δ' ἔκχυντο ἅπαντα
Ἔγκατ' ἐφελκομένῳ ὑπὸ δούρατι χειρὶ παχείῃ.
Σιτοφάγος δ' ὡς εἶδεν ἐπ' ὄχθῃσιν ποταμοῖο,

Lancea impetum faciens:huicq; caligo oculos cooperuit.

Praſſophagus autem videns, pede traxit Cniſſodiocten,

Ac in lacu ſuffocauit tenens manu neruum.

Pſicharpax autem vltus eſt, ſociis mortuis.

Et percuſsit Peluſium per ventrem in medium hepar:

Cecidit autem illi antè, anima autem ad infernum iuit.

Pelobates autem videns, luti manipulum iecit in ipſum,

Et frontē iūxit, & excæcabatur propemodū.

Iratus eſt autem certè ille capiens vtiq; manu forti

Iacentem in campo lapidem, ponderoſum pondus terræ,

Hoc percuſsit Pelobaten ſub genua: tota autem fracta eſt

Tibia dextra: cecidit autem ſupinus in pulueribus.

Craugaſides autem vltus eſt, iterumq; adoriebatur ipſum,

Percuſsit medium autem ipſum per ventrem,

totius autem ei intrò

Acutus iuncus ingrediebatur: humi autem effundebantur vniuerſa

Inteſtina, extracta à lancea manu graui,

Sitophagus autem vt vidit in ripis fluminis,

Claudic

Σπάζων ἐκ πολέμου ἀνεχάζετο, τείρετο δ' αἰνῶς.
Ἥλατο δ' ἐς τάφρον, ὅπως φύγῃ αἰπὺν ὄλεθρον.
Τρωξάρτης δ' ἔβαλεν Φυσίγναθον ἐς πόδα ἄκρον,
Ὦκα δὲ τειρόμενος ἐς λίμνην ἥλατο φεύγων.
Τρωξάρτης δ' ὡς εἶδεν ἔθ' ἡμίπνουν προπεσόντα,
Καὶ οἱ ἐπέδραμεν αὖθις, ἀποκτάμεναι μενεαίνων.
Πρασσαῖος δ' ὡς εἶδεν ἔθ' ἡμίπνουν προπεσόντα.
Ἦλθε διὰ προμάχων, καὶ ἀκόντισεν ὀξέϊ σχοίνῳ,
Οὐδ' ἔρρηξε σάκος, σχέτο δ' αὐτοῦ δουρὸς ἀκωκή.
Ἦν δέ τις ἐν Μύεσσι νέος παῖς ἔξοχος ἄλλων,
Ἀγχέμαχος φίλος υἱὸς ἀμύμονος Ἀρτεπιβούλου,
Ὄρχαμος αὐτὸν Ἄρη φαίνων, κρατερὸς Μεριδάρπαξ,
Ὃς μόνος ἐν Μύεσσιν ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.
Στῆ δὲ παρὰ λίμνην γαυρούμενος οἶος ἀπ' ἄλλων,
Σταῦτο δὲ πορθήσειν Βατράχων γένος αἰχμητάων.
Καὶ νύ κεν ἐξετέλεσσεν, ἐπεὶ μέγα οἱ σθένος ἦεν,
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,

Καὶ

Claudicans ex bello recedebat, vexabatur autem valde,

Saltauit autem in foſſam, vt aufugeret diram perniciem.

Troxartes autem percuſsit Phyſignathum in pedem ſummum.

Celeriter autē vexat⁹ in lacū ſaltauit fugiēs.

Troxartes autem vt vidit adhuc ſemiuiuum, qui antè ceciderat,

Et illi incurrit rurſus, occidere deſiderans.

Praſſæus autem vt vidit adhuc ſemiuiuum, qui antè ceciderat,

Venit per propugnatores, & iaculatus eſt acuto iunco,

Neque fregit ſcutum: hærebat autem ipſius lanceæ acies.

Erat autem quidam inter Mures iuuenis filius egregius inter altos

Cominus pugnans, charus filius irreprehenſibilis Artepibuli

Princeps ipſum Martem oſtendens, robuſtus Meridarpax,

Qui ſol⁹ iter Mures dominabatur pugnādo.

Stetit autē iuxta lacum elatus ſolus ab aliis.

Iactabat autem depopulatum ire Ranarum genus iaculatricum.

Et certè pfeciſſet, qm̄ magnū ipſi robur erat,

Niſi ſtatim intellexiſſet pater hominumq; deorumq;,

Et tunc

Καὶ τότ᾽ ἀπολλυμένους Βατράχους ὤκτειρε Κρονίων.
Κινήσας δὲ χάρη· τοίην δ᾽ ἐφθέγξατο φωνήν.
Ὢ πόποι, ἦ μέγα ἔργον ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι.
Οὐ μικρόν μ᾽ ἔπληξε Μεριδάρπαξ κατὰ λίμνην
Ἐνναίρειν Βατράχους βλεμεαίνων. ἀλλὰ τάχιστα
Παλλάδα πέμψωμεν πολεμόκλονον, ἠδὲ καὶ Ἄρην,
Οἵ μιν ἀποσχήσουσι μάχης κρατερόν περ ἐόντα.
Ὣς ἄρ᾽ ἔφη Κρονίδης. ἄρης δ᾽ ἀπαμείβετο μύθῳ.
Οὔτ᾽ ἄρ᾽ Ἀθηναίης, Κρονίδη, σθένος, οὔτε Ἄρηος
Ἰσχύσει Βατράχοισιν ἀρηγέμεν αἰπὺν ὄλεθρον.
Ἀλλ᾽ ἄγε πάντες ἴωμεν ἀρηγόνες, ἢ τὸ σὸν ὅπλον
Κινείσθω μέγα Τιτανοκτόνον ὀβριμοεργόν.
Ὦ Τιτᾶνας ἔπεφνες ἀρίστους ἔξοχα πάντων,
Ἐγκέλαδόν τ᾽ ἐπέδησας, ἠδ᾽ ἄγρια φῦλα γιγάντων.
Ὣς ἄρ᾽ ἔφη. Κρονίδης δ᾽ ἔβαλε ψολόεντα κεραυνόν.
Πρῶτα μὲν ἐβρόντησε, μέγαν δ᾽ ἐλέλιξεν Ὄλυμπον.
Αὐτὰρ ἔπειτα κεραυνὸν δειμαλέον Διὸς ὅπλον
Ἧκ᾽ ἐπιδινήσας. ὁ δ᾽ ἄρ᾽ ἔπτατο χειρὸς ἄνακτος.

Πάντας

Et tunc pereuntes Ranas miſeratus fuiſſet Saturnius.
Mouens auté caput, talem locutus eſt vocē:
O Dii, certè magnum opus oculis video.
Nō parū me ſtupefecit Meridarpax ad lacū,
Trucidare Ranas deſiderans, ſed celerrime
Palladem mittamus tumultuoſam, etiam & Martem,
Qui ipſum arcebunt à pugna robuſtium quamuis exiſtentem.
Sic certè locutus Saturnius, Mars autem reſpondebat ſermone:
Neque certè Palladis, ô Iupiter, potentia, neque Martis
Poterit Ranas vindicare à dira pernicie.
Sed agè omnes eamus auxiliatores, vel tuum iaculum
Moueatur magnum, quod Titanas ſuſtulit, potens opus,
Quo Titanas occidiſti egregios vltra oēs,
Enceladumq; illigaſti, & agreſtia genera gigantum.
Sic certè dixit; Saturnius autem iaculatus eſt ardens fulmen.
Primùm quidem intonuit, magnum autem commouit Olympum.
Sed poſtea fulmen, terribile Iouis telum,
Venit inuoluens; illud autem certe euolauit à manu Regis.

Omnes

Πάντας μὲν ῥ' ἐφόβησε βαλὼν Βατράχους τε Μύας τε.
Ἄλλ, οὐδ' ὡς ἀπέπληγε Μυῶν στρατὸς, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον
Ἵετο πορθήσειν Βατράχων γένος αἰχμητάων.
Εἰ μὴ ἀπ' οὐλύμπου Βατράχους ἐλέησε Κρονίων,
Ὅς ῥα τότε Βατράχοισιν ἀρωγοὺς εὐθὺς ἔπεμψεν.
Ἦλθον δ' ἐξαίφνης νωτάκμονες, ἀγκυλοχῆλαι,
Λοξοβάται, στρεβλοὶ, ψαλιδόστομοι, ὀστρακόδερμοι,
Ὀστοφυεῖς, πλατυνῶτοι ἀποστίλβοντες ἐν ὤμοις.
Βλαισοὶ, χειροτένοντες, ἀπὸ στέρνων ἐσορῶντες,
Ὀκτάποδες, δικάρηνοι, ἀχειρέες· οἱ δὲ καλεῦνται
Καρκίνοι, οἳ ῥα Μυῶν οὐρὰς στομάτεσσιν ἔκοπτον,
Ἠδὲ πόδας καὶ χεῖρας. ἀνεγνάμπτοντο δὲ λόγχαι,
Οὓς καὶ ὑπέδεισαν δειλοὶ Μύες, οὐδ' ὑπέμειναν.
Ἐς δὲ φυγὴν ἐτράποντο. ἐδύετο δ' ἥλιος ἤδη,
Καὶ πολέμου τελετὴ μουνήμερος ἐξετελέσθη.

Omnes quidem vtique terruit iaculatus Ranaſq; Mureſq;.

Sed neque ſic ceſſauit Murium exercitus, ſed adhuc magis

Cupiebat depopulatum ire Ranarum genus iaculatricum,

Niſi ab olympo Ranas miſeratus fuiſſet Saturnius.

Qui vtiq; tũc Ranis auxiliatores ilicò miſit.

Venerunt autem ex improuiſo habentes incudes in tergo, vngulis curuati,

Obliqua ingredientes, tortuoſi, habentes cortices in ore, oſtripelles

Oſſei natura, lati humeros, rutilantes in humeris.

Blęſsi, neruoſis manib⁹, à pectorib⁹ intuẽtes,

Octopedes, bicipites, manibus abundantes: illi autem vocantur

Cancri, qui vtique Murium caudas oribus incidebant,

Etiã pedes & manus, flectebãtur autẽ lãceæ.

Quos & timuerunt miſeri Mures, neque ſuſtinuerunt.

In fugam autem vertebantur: occidebat autem ſol iam,

Et belli finis vnius diei perfectus eſt.

INTERPRETATIO PRO-*priorum nominum, quæ in* Βατραχομυομαχίᾳ *Ranis & Muribus attribuuntur.*

Λιμνόχαρις, palude gaudens,
Φυσίγναθος, inflans maxillas, ſiue buccas.
Ὑδρομέδουσα, regina aquarum.
Ψιχάρπαξ, micarum raptor.
Τρωξάρτης, vorans panem.
Λειχομύλη, lambens molas.
Πτερνοτρώκτης, pernas vorans.
Λειχοπίναξ, lambens quadras.
Τυρόγλυφος, caſeorum excauator.
Ἐμβασίχυτρος, in ollam irrepens.
Ὑψιβόας, altè clamans.
Λειχήνωρ, lambens caudam.
Τρωγλοδύτης, ingrediens foramina.
Πηλείων, à luto nomen deſumptũ, cænoſus.
Σευτλαῖος, à beta, vel porro, Betaceus, vel
Porraceus.
Ἀρτοφάγος, paniuorus.
Πολύφωνος, multiuocus, garrulus.
Κραμβοφάγος, vorans caules.
Λιμνήσιος, paluſtris, ſiue locuſtris.
Πτερνογλύφος, pernarum excauator.
Καλαμίνθιος, ἀπὸ τῆς καλαμίνθης, nepit
herba.
Ὑδρόχαρις, aqua gaudens.

Πτερν.

Πτερνοφάγος, pernas vorans.
Βορβοροκοίτης, in cœno iacens.
Πρασσοφάγος, edens porrum.
Κνισσοδιώκτης, nidorum ſectator.
Πηλούσιος, à luto nomen habet: Lutoſus.
Πηλοβάτης, per lutum incedens.
Κραμβασίδης, caulium ſpeciem referens.
Σιτοφάγος, cibos abſumens.
Πρασσαῖος, caulis colori ſimilis.
Ἀρτεπίβουλος, pani inſidians.
Μεριδάρπαξ, particularum raptor.

ΑΡΙΣΤΟΒΟΥΛΟΣ
ἀποστόλιος ἱεροδιάκονος
τοῖς ἐντευξομένοις
χαίρειν.

*

Ὅμηρος μὲν ὁ τῶν Ποιητῶν γονιμώτατος, τῶν τοῦ Χίου παίδων ἑαυτῷ παρατεθέντων παιδεύεσθαι, Βατραχομυομαχίαν τε καὶ ἐπικιχλίδας, καθάπερ Ἡρόδοτος ἱστορεῖ, καὶ ἄλλα ὅσα παιγνίων ἐχόμενα τοῖς τε παισὶν ἐκείνου, καὶ τοῖς ἐπιγιγνομένοις χαριζόμενος, συνετίθετο. ἵνα τῶν μαθημάτων ἀρχόμενοι, τούτων ἥδιον ἀκροῶνται, καὶ μὴ τῶν τὰ παίδων ὦτα διακναίειν φιλούντων. τῶν μεταγενεστέρων δέ τις τὸν Ποιητὴν ἀπομιμεῖσθαι βουλόμενος, πόλεμόν τινα Γαλῆς πλασάμενος καὶ Μυῶν, εἰς κωμῳδίας τάξιν παρήγαγε, μέτρῳ ἰαμβείῳ χρησάμενος. τούτου δέ μοι ταῖς χερσὶν ἐμπεσόντος, ἔδοξεν ἅμα μὲν τοῖς φιλομαθέσι τῶν νέων ἔργον ἀπεργάσασθαι, καταθύμιον, εἰ τοῦτον ὥσπερ τινὰ νέαν ἀοιδὴν τυπώσαντες ἀποπέμψομεν. ἅμα δὲ καὶ οἷόν τινα κήρυκα προεκπέμψαι τῆς οὐ μετὰ πολὺ τυπωθησομένης ἰωνιᾶς, ἐφ᾽ ἣν πολλὴν σπουδὴν ὁ ἐμὸς πατὴρ κατεβάλετο· τὰς γὰρ διατριβὰς ἐν Ῥώμῃ πάλαι ποιούμενος, Γασπάρῳ τῷ αἰδεσιμωτάτῳ Ἐπισκόπῳ τοῦ Ὄσμου συνα-

γωγὴν

ARISTOBVLVS APOſtolicus ſacerdiaconus ijs qui hoc uſuri ſunt libro,

S. D.

HOmerus ille Poëtarum parẽs maximus, cùm à Chii pueris inter ſeſe diſceptatio fieret, vt erudirentur, Ranarum & Murium pugnam, atque Turdorum carmen, veluti Herodotus memoriæ prodit, & quæcunq; ſunt alia puerilium delectamentorum plena, pueris illis & poſteris gratificari cupiens compoſuit: quo diſciplinarum rudes horum ſuauitatem audirent, vale iuſsis iis qui puerorum aures prurire mallent. Sed aliquis poſterior hunc imitari Poëtam auſus, bellum quoddam Felium & Murium concinnans in Comœdiæ ordinẽ deduxit, metro vſus Iambico. Illud itaq; cùm inter manus fortè meas incidiſſet, viſum eſt me pariter nouarum rerum ſtudioſis opus facturum gratiſsimum, ſi iſtud in lucem, vti nouam formantes cantilenam, emitteremus. Ad hęc tanquam præfationem quędam præmittere ad hortum haud adeò longè commonſtrandum, in quo ſtudii plurimum pater meus nauauit. nam cùm olim vitam Romæ degeret, Gaſpari in primis venerabili Epiſcopo Oſmenſi Parœ-

γωγὴν Παροιμιῶν συνθεῖναι ὑπέσχετο. ἀρξάμενος δὲ Παροιμιῶν, συνυπεμνήσθη καὶ γνωμῶν, ἀποφθεγμάτων τε καὶ ὑποθηκῶν ἀρχαιοτάτων καὶ σοφωτάτων ἀνδρῶν· ἀδελφὰ γὰρ ἀλλήλοις εἰσὶ παροιμίαι καὶ γνῶμαι, καὶ ὑποθῆκαι καὶ ἀποφθέγματα. νομίζω δὲ τὸ βιβλίον τοῖς φιλομαθέσι τῶν νέων, ὅτι πλείστην παρέξειν γε τὴν ὠφέλειαν. ἃ γὰρ ἂν διὰ πολλῆς σπουδῆς τε καὶ ἀναγνώσεως ἠρανίσαντο, εἴ γε τῶν βιβλίων ηὐπόρησαν, ταῦτά γε πάντ᾽ ἐκεῖσε συνηγμένα καθάπερ ἐν ἰωνιᾷ ταῖς μελίσσαις τὰ ἄνθη, ἔξεστι τοῖς πᾶσιν ἀνιδρωτὶ ἀποδρέπεσθαι. τὴν μὲν οὖν γαλεομυομαχίαν, ἣν ὁ συνθεὶς, ὅστις ἂν ᾖ, καλῶς πάνυ καὶ ἀστείως συνέθετο, ταύτην τοῖς φιλομαθέσιν ἐκπέμπομεν. οὐ μετ᾽ οὐ πολὺ δὲ καὶ τὴν ἰωνιὰν ἐκδώσομεν ἐντυπώσαντες, παρ᾽ ἧς οὐχ ὅπως εὐφροσύνην, ἀλλὰ καὶ μεγίστην ὠφέλειαν οἱ σπουδαῖοι καρπώσονται.

miorum collectionem componere pollicitus eſt. Incepturus igitur à Parœmiis redegit quoq; ſententias memorabiles, Apophthegmata & antiquorũ ſapientiſsimorumq́; virorum præcepta, quippe quæ cõfinia inter ſe eſſent Parœmiæ, ſententiæ memorabiles, præcepta & Apophthegmata. Arbitror autem librum hunc ſtudioſis iuuenibus valde fore conducibilem. Quòd ea quæ multo ſtudio & lectione ſunt comparata, ſi librorum abundè ſatis ſit, Hæc, inquam, omnia illò coaceruata, quemadmodum in horto flores Apibus, erunt omnibus ſine ſudore collecta. Hanc ergo Felium & Murium pugnam concinnans, quiſquis is fuerit, pulchrè ſanè & eleganter compoſuit, nunc diſciplinarum amatoribus euulgamus. Quinetiam hortum prælo committentes publicamus, de quo non ſolùm oblectationem, verùm etiam vtilitatem ſtudioſi maxi mam conſequentur.

ΓΑΛΕΩΜΥΟΜΑΧΙΑ,

ἀδήλου.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Γαλεωμυομαχίας.

Τοῦ Μυῶν κυριεύοντος ἐν ὀπῇ τινὶ ζοφώδει καὶ κατεσκιασμένῃ προσμένοντος, Κρείλλου κατωνομασμένου, καὶ δὲ Γαλῆς τῇδε κἀκεῖσε δρομαίως περιβλεπούσης, καὶ τὸν τοῦδε συνήθως δρόμον ἀνιχνευομένης, ὁ Κρεῖλλος μὴ φέρων ταύτης τὴν διηνεκῆ περισκόπευσιν, τῷ τούτου ὁμαίμονι προσελθὼν, ὃς τὴν τοῦ Τυροκλόπου ἀξίαν αὐτῷ περιέφερε, καὶ τούτῳ συμβούλῳ χρησάμενος, ᾧ τινι τρόπῳ ταύτην καταστροπώσεται, πόλεμον ἄσπονδον κατ᾽ αὐτῆς δεδρακέναι μεμελετήκασι, καὶ πλεῖστον Μυῶν ἀθροισμὸν συνηθροικότες ἀμφότεροι, καὶ τοῦτο νενουθετηκότες, καὶ πάμπλειστα παροξύναντες, ἤβηδὸν παρόδου πρὸς αὐτὴν ἀντεξῄεσαν, καὶ δὴ προσκεκρουκότες ἑκάτεροι, τὸν τοῦ Κρείλλου υἱὸν ἡ Γαλῆ κρατήσασα, καὶ τοῖς ὄνυξι ταύτης ἀγρίως σπαράξασα, παραυτίκα τὸν νεανίαν ἐσβέβρωκεν, ἄγγελος δὲ τῶν Μυῶν καθεωρακὼς τὸ γινόμενον, εὐθέως πρὸς τὴν δάμαρτα τοῦ Κρείλλου

ὑπέστρ

FELIVM MVRIVM'QVE PVGNA,

incerto autore.

*

ARGVMENTVM *Galeomyomachiæ.*

QVum Muribus dominaretur in cauerna quadam caliginoſa, & tenebricoſa aſsiduus exiſtens, Crëillus denominatus, & Fele huc illuc curſim circunſpiciente, & illius de more curſum inueſtigante: Crëillus non ſuſtinens huius pertinacem obſeruationem, huius cognatum con ueniens, qui Tyroclopi dignitatem ipſi deferebat, & hoc à conſiliis vſus eſt, quo modo hanc deuinceret. Bellum atrox aduerſus ipſam apparare ſtatuerunt, & maximam Murium expeditionem vtrique contrahentes, atque hoc admonentes & ſedulò exaſperantes, omnes ætates ſtatim contrà egreſsi ſunt, & iam congredientes vtrique Crëilli filium vbi Felis ſuperaſſet, & vnguibus ſuis immaniter laniaſſet, protinus adoleſcentem deuorauit. Legatus autem Murium id facinoris contemplatus, illicò ſe ad vxorem Crëilli

ὑπέστρεψε, μηνύσων αὐτῇ τὸν τοῦ προσφιλεστάτου παιδὸς χαλεπώτατον θάνατον. τούτων τοίνυν ἐπιτοπολὺ μαχομένων ξύλον κατελθὸν σεσημμένον δὲ ὑπερτάτης στέγης, τὰ νοῦρα τῆς Γαλῆς κατέθλασε, καὶ νικηταὶ τῆς μάχης οἱ Μῦες ὠράθησαν.

Τὰ τοῦ δράματος πρόσωπα.

Κρεῖλλος,	Χορὸς θεραπαινίδων.
Τυροκλόπος,	Ὁμοσυνέτης Κρεῖλλου.
Κῆρυξ.	Ἡμι, Ἄγγελοι δύο.

Προλογίζει δὲ ὁ Κρεῖλλος.

Ιοἱ τὸν τοσοῦτον, ἀνδρικώτατοι, χρόνον
Μένοντες εἴσω τῶν ὀπῶν ἀσυνάως,
Δείμῳ σύνεσμεν, καὶ φρίκῃ, καὶ δειλίᾳ,
Καὶ δυσμόρως διέμεν οἰκεῖον βίον,
Μηδὲ προκύψαι τῆς ὀπῆς ἠρημένοι,
Ἀλλ' οἰκρότατοι καὶ φόβου πεπλησμένοι,
Βίον σκότεινὸν ἀθλίως μυωξίαις
Ζῶμεν, καθάπερ οἱ πεφυλακισμένοι,
Καὶ νύκτα τὸν σύμπαντα τοῦ χρόνου δρόμον
Μακρὰν δοκοῦμεν καὶ σκιὰν τοῦ θανάτου,
Ὡς οἱ ζοφώδεις Κιμμέριοι τοῦ λόγου,

conuertit,nuntiaturus ipſi chariſsimi filioli ſæuiſsimum interitum. His igitur diu conflictantibus, lignum decidit putrefactum è ſuperiore tabulato, & neruos Felis perfregit, & Mures hac pugna victores conſpicati ſunt.

FABVLAE HVIVS
perſonæ.

Creillus,Imperator.	*Chorus ancillarum.*
Tyroclopus à conſilijs.	*Concubina Creilli.*
Præco. Hemi.	*Legati duo.*

Præfatur autem ipſe CREILLVS.

QVid tantum,ô fortiſsimi,tempus
Manentes intra cauernas, perpetuò
Cum pauore conuerſamus, & horrore & miſeria,
Et infeliciter tranſigimus noſtram vitam,
Ne antro quidem proſpicere audentes?
Sed miſerrimi,& metu pleni
Vitam vmbratilem miſerè in noſtris antris
Agimus,tanquam cuſtodia ſepti.
Et noctem vniuerſam temporis curriculum
Longum metimur,& vmbram lethi,
Perinde atque caliginoſi Cimerii,ſermone

Οἱ Ποντικῶν ἔχοντες ἀμβλυωπίαν.
Ζόφωσιν ἐξάμλωον εἶλκον τ̃ βίε;

Τυροκλόπ. Κἂν μὴ θέλωμεν, ἐσμὲν ἐν μυωξίαις.
Εἰ γὰρ προελθεῖν, ὡς λέγεις, θαρσαλέως
Τολμήσομεν βαίνοντες ἀσχέτῳ δρόμῳ,
Τάχις' ἂν ἐμπέσοιμεν αἰπεῖ κινδύνῳ,
Καὶ πρεμμάτων ἴδοιμεν οἰκεῖον μόρον,
Καὶ τὸν σκοτεινὸν Ἀϊδωνέως τόπον,
Λάβοιμεν ἀντίποινον ἀκρατοσιώνης.

Κρ. Πῶς γοῦν παρεμπέσωμεν, ὡς φὴς, κινδύνῳ,
Καὶ τὸν βίον βλέπωμεν ἀθλίῳ μόρῳ;

Τυ. Ληφθέντες ἔσω τ̃ φρενώδων χειλέων,
Τῆς ἅρπαγος Κρέϊλλε διὰ δολοπλόκε.

Κρ. Τίς ἐστιν αὕτη μὴ φθονήσης τ̃ λέγειν.
Οὐ γὰρ προχείρως τῷ σκοπῷ περιςρέφω.

Τρ. Ἣν Γαλῆν ὠνόμασαν ἀνθρώπων γένος,
Αὕτη γὰρ ἀεὶ χηραμὸν περιβλέπει,
Καὶ Μῦς ἐρευνᾷ, καὶ καθώσπερ οἱ Κύνες
Ἰχνηλατοῦσι τοὺς Λαγωοὺς ποικίλως,
Τὸν αὐτὸν αὕτη σκανδαλοπλόκως τρόπον
Ἡμᾶς διϊχνεῖ λυγγικὸν βλέπουσά τι.

Κρ. Οἶδ' ἥνπερ ἠρμλώσασας ἀκριβεςάτως·
Καὶ γὰρ πρὸ καιροῦ τὴν ἐμὴν θυγατέρα,
Λυχνογλύφην δέ φημι τὴν πεφιλημένην
Οἰκτρῶς κατημάλλαξε, φεῦ μοι πρεμμάτων.

Τυ. Κἀμοῦ τὸ τέκνον τὴν φίλην Χορδονόπον,
Καὶ τὸν ποθεινὸν Σιτοδάρπη καὶ φίλον,
Εἰς ἐκδίκησιν τ̃ ἀδελφῆς ἐλθόντα.

Κρε.

Qui Ponticorum affecti viſus hebetudine,
Tenebras ſemeſtres vitæ ducebant.
TYROCLOP. Etiamſi nolimus, ſumus in
noſtris caueruis.
Si enim procedere, vt inquis,confidenter
Audeamus gradientes indetento curſu,
Ocyus incidemus in graue periculum,
Et ante oculos habebimus domeſticũ fatum,
Et tenebroſas Plutonis ſedes,
Feremus dignam pœnam incontinentiæ.
CRE. Quomodo incidem⁹,vt ais,ĩ periculũ,
Et vitam experiemur miſero fato?
TYR. Apprehenſi intra horrida labra
Raptoris Crêille doloſi.
CRE. Quænam hæc eſt? ne graueris dicere.
Haud etenim expeditè ſcopum attingo.
TYR. Quam Felé nominat hominũ genus.
Ea nanque ſemper horridè circunſpicit,
Et Mures ſcrutatur:& perinde atque Canes
Inueſtigant Lepores multiphariam,
Simili hæc modo ſcandaloſè
Nos indagat horridè quodammodo intuẽs.
CRE. Noui quam memoraſti exactiſsimè.
Etenim olim meam filiam,
Lychnoglyphen,inquam,chariſsimam,
Miſerè confecit,heu mihi,ante oculos.
TYR. Et meã filiam charã Chordocopum,
Et amabilem Sitodarpen atque dilectam,
In vltionem ſororis venientem.

CREIL.

Κρ. Τί γοῦν κατοκνήσαμεν ὡς θηλυδρίαι,
Καὶ παρέδομεν τὸν φόνον τῶν φιλτάτων;
Τυ. Καὶ τί προσῆκον ἐργάσασθαι τυγχάνει;
Κρ. Εἰς αὐτάμυναν ἀπιδεῖν τῆς Παμφάγου,
Καὶ τῶν θανόντων ἐκδικῆσαι τὸν μόρον.
Τυ. Ποίῳ τρόπῳ κάτειπε σὺν σαφηνίσει.
Κρ. Μόθον πρὸς αὐτὴν ἀδρόμως τετευχότες.
Τυ. Δέδοικα καὶ πέφρικα μὴ ἐσφαγισμένοι
Χ' ἡμεῖς φανῶμεν, καὶ καταβεβρωμένοι,
Καὶ κῦρμα Γαλῆς φοῦ γενώμεθα ξένον.
Κρεῖλλος. Καὶ τοῦτο δῶχ' ἔκητι τῶν τεθνηκό-
των,
Καὶ γὰρ γινώσκεις τοὺς γραφεῖς αἰνουμένους,
Τῶν συγγενῶν ἔκητι, καὶ τῶν γνωρίμων,
Παίδων, ἀδελφῶν, γνωρίμων, φυτοσπόρων
Θανόντας ἀπλήρωτον ἔλκοντας κλέος.
Τυ. Ἴσημι πάντως, ἀλλὰ δεινὸν τυγχάνει
Λιπεῖν τὸ λαμπρὸν στάδιον τῆς ἡμέρας,
Καὶ τῷ σκοτεινῷ συγκαλυφθῆναι τάφῳ.
Κρ. Οὐκ οἶδας ἣν μέγιστον ἄρωμεν κράτος,
Καὶ πικροτάτῳ τὴν δὲ δώσομεν μόρῳ.
Τυ. Ὅτῳ τρόπῳ δύναιμε. σαφήνιζέ μοι.
Κρ, Αὐτῇ μαχησμὸν συστάδην δεδρακότες.
Τυ. Κρεῖττον μοὶ δοκεῖ συμβαλεῖν λαθραδίως.
Κρ. Ποία δ' ὄνησις λάθρα τὸ προσιέναι;
Τυ. Εἰ γὰρ προγνώσει τῷ δόλοις προσανέχειν,
Ὡς εἰς μαχησμὸν αἱρετὸν συνεστάναι,
Καὶ συμμάχων ὅμιλον εἰς αὐτὴν λάβῃ,
Καὶ συμβαλοῦσα, κλίνῃ καὐτὰ τὸ στῖφος

CR. Quid igitur ceſſam' tãquã effœminati?
Et prodidimus necem chariſsimorum?
TYR. Et quid operæpretium fuit facere?
CREIL. De vltione diſpicere Pamphagi,
Et extinctorum vlciſci interitum.
TYR. Quo pacto, memora clarè.
CRE. Impetum in ipſum intrepidè faciẽtes.
TYR. Timui,& horrui, ne mactati
Nos videamur,& deuorati,
Et gaudium Felis,proh dolor,fiamus nouũ.
CRE. Et hoc dedi propter mortuos.
Noſti etenim pictores celebres,
Propter cognatos & familiares,
Liberos,fratres,præclaros maiores
Mortuos, immenſam aſſequutos gloriam.
TYR. Noui planè, ſed graue eſt,
Linquere clarum ſtadium diei
Et tenebroſo obtegi ſepulcro.
CRE. Neſcis an maximam de medio tollamus potentiam,
Et acerbiſsimæ hanc dabimus neci.
TYR. Quonã modo cognate? declarã mihi.
CRE. Cum ea pugnam comminus ineuntes.
TYR. Satius mihi videtur cõgredi clãculũ.
CRE. Quæ commoditas clàm inuadendi?
TYR. Nam ſi præſciet dolis intendere,
Tanquàm in pugnam potiorem conſpirare,
Et commilitonum turmam accerſet,
Et congrediens extemplo coronam

 Auferet

Ἄρξει παραπαύσασα τὴν ὑμῶν ἴλην.
Κρ. Χ' ἡμεῖς κατ' ἴσον συμμάχων ὁμήγυρεις
Λάβωμεν εἰς ἄρηξιν ὡς εἰθισμένον.
Τυ. Οὐκ οἶδα πῶς πρὶν συνιστῶντες τὸν μόθον.
Πρὸς τὸ στράτευμα τῶν Γαλῶν καὶ Βατράχων,
Καὶ συμμάχων εἴχομεν κράτιστον νέφος;
Κρ. Ἴσημι πῶς κάκιστον εἴδομεν μόρον,
Παίδων, ὁμαίμων, γνωρίμων, φυτοσπόρων,
Μικρὸ δ' ἀπολώλαμεν ἡμεῖς τῷ τότε.
Τυ. Δέδοικα καὶ νῦν μὴ θάνωμεν τῷ βόθρῳ.
Κρ. Οὐ νὴ Θεῶν πλήρωμα τῶν ἐνυπνίων
Ἀελπίς εἰμι, καὶ γὰρ ἐξ ὀνειράτων,
Τυ. Τί γοῦν ὄνειρον ἐμφανῶς ἑώρακας;
Κρ. Ὁ Ζεὺς γὰρ ὤφθη κατ' ὄναρ κνώσσοντί μοι,
Καὶ θάρσος ἐντέθεικε τῇ μῇ καρδίᾳ.
Καὶ χαῖρε. λήψῃ προσπεφώνηκε κράτος.
Τυ. Τίνι προσωμοίωτο καὶ τοῦτο φράσον.
Κρ. Τῷ Τυρολείχῳ, τῷ φρονίμῳ πρεσβύτῃ.
Τυ. Πῶς δ' οὐκ ἐπ' ἄλλον ὡράθη σοὶ τὸν χρόνον.
Κρ. Ἐμαῖς ἀπειλαῖς ὡράθη πλοιαλέος.
Τυ. Τί γοῦν ἐπηπείλησας αὐτῷ τῷ Πόλου
Οἰκοῦντι, καὶ λέγοντι τοῖς ἀθανάτοις,
Σειρὰν μεγίστην ἐξανάψαι τοῦ πόλου,
Καὶ πάντας ἕλξαι χειρὶ πανσθενεστάτῃ;
Κρ. Καὶ τοῦτες ἠπείληκα τούτῳ μυρία.
Καὶ γὰρ καθ' αὐτὸν ἱστορῶν τὸν βίον,
Ὅπως μένων ἔσωθεν οἰκείας γωνίας,
Ὅλως σκοτεινός εἰμι, καὶ ζόφου γέμων,

Καὶ

Auferet domans noſtrum exercitum.
CR. Et nos veluti pugnãtes ſimul cõgregati,
Quæramus ſuppetias, quéadmodũ mos eſt.
TYR. Neſcis quo pacto pri⁹ fecim⁹ impetũ
In exercitum Felium & Ranarum,
Et auxiliatorũ habuerim⁹ potétiſsimã nubé?
CRE. Noui qũo peſsimũ cõſpexerimus fatũ
Liberorum, fratrum, familiarium, maiorum.
Parũ abfuit quin perierim⁹ nos eo tempore.
TYR. Metuo etiã nũ ne pereamus funditus.
CREIL. Non, per deorum ſupplementum, qui inſomniis præſunt,
Expes ſum etenim ex inſomniis.
TYR. Quid igitur, ſomniũ euidéter vidiſti?
CR. Iupiter certè uiſus eſt dormienti mihi,
Et robur indidit meo cordi
Et aue, accipies, inquit, rôbur.
TYR. Cui aſsimulatus fuit? cedo etiã illud.
CRE. Tyrolicho prudenti ſeni.
TYR. Quî nõ alio etiã tibi viſus eſt tẽpore?
CRE. Propter minas meas viſus eſt timibũd⁹.
TYR. Quid igitur minatus es ipſi, qui Polũ
Habitat, & qui imperat Diis immortalibus,
Catenam ampliſsimam ſuſpendere Polo,
Et omnes trahere manu potentiſsima?
CR. Et ſupiori anno minat⁹ ſum hoc millies.
Etenim vere enarrans meam vitam,
Quomodo retentus in angulo miſerè
Penitus obſcurus ſum & caligine ſuffuſus,

Καὶ δεῖμα δεινὸν δέδειμαι, ναὶ καὶ τρέμω
Ζῷον πενιχρὸν ἔμπλεων ἀκηδίας,
Ὤμωζον, ὠλόλυζον, ἠθύμουν, μέγα
Ἔκοπτον, ἐσπάραττον ἐκείαν γένην,
Καὶ τὸν Θεὸν ὕπατον ὕβριζον Δία.
Καὶ προστέθεικα τοῖς στεναγμοῖς σὺν χόλῳ
Δεινὰς ἀπειλὰς παντελῶς δειμαλέας.
Τυ. Τί γοῦν ἐπηπείληκας; εἰπὲ καὶ τόδε.
Κρ. Ὡς εἴπερ οὐ θήσει με νικητὴν μέγαν,
Καὶ παγκράτιστον τῇ μάχῃ στεφανίτην,
Τάχα προσελθὼν ἐς ναὸν τῶν θυμάτων,
Ἅπαντα θήσω πρὸς ῥοφὴν τῆς κοιλίας.
Τυ. Κἀγὼ συνέλθω συνεύνῳ καὶ τέκνοις.
Ἀλλ' ὡς ἔοικε τὸν μῦθον καθιστόρεις.
Κρ. Ναὶ δῆτα καὶ σύμπαντας ἀρτίως Μύας
Κεκληκέναι προὔμελλον εἰς ἐκκλησίαν.
Τυ. Οὐ νῦν, ἐπεὶ δέδοιτο τῷ φοιτημίῳ,
Ἀπαλλαγῆναι τοῦ σκοτοκρύπτου βίου,
Ἐλευθερωθῆναι τε Γαλῶν τοῦ φόβου.
Τοὺς Μῦς ἅπαντας ἀρτίως συγκλητέον,
Καὶ πρῶτον εἰς κατάρξιν ἰτέον λόγων,
Ἐπιπρεπόντων προσφέρειν εὐτολμίαν.
Ἢ καὶ στρατηγοὺς στρατηγῶν εἰργακότες,
Καὶ ταξιάρχας καὶ λοχαγοὺς, ὡς θέμις,
Λογχηφόρους τε καὶ κραταιοὺς ὁπλίτας,
Ἀντεξίωμεν εἰς μόθον τεταγμένοι.
Κρ. Καλῶς προσέφης καὶ σοφῶς καὶ κοσμίως.
Καὶ γὰρ τὸ γῆρας νουθετεῖ, καὶ σωφρονεῖς.
Κῆρυξ ἴτω δὲ καὶ καλείτω τοὺς Μύας.

Κρ.

Terroré horrẽdũ metui. certè etiã tũc tremo,
Animal deſpectum, plenum moleſtia,
Iurabam, eiulabam, indignabar valde,
Scindebam, lacerabam haſce genas,
Et Deum ſublimem cõtumelia affeci Iouẽ,
Et addidi ad gemitus cum indignatione
Graues minas, omnino horrendas.
TYR. Quid ergo minatus es? dic etiã iſtud.
CR. Quòd ſi nõ faceret me victoré magnũ,
Et fortiſsimũ ĩ pugna athletã, dignũ corona,
Mox ingrediens in adytum hoſtiarum,
Totum efficerem pro nutrimento ventris.
TYR. Et ego accedã cũ coniuge & liberis.
Cæterùm vt videtur, fabulam narras.
CR. Næ certè, etiã omnes paulò antè Mures
Vocare prius volui in concilium.
TY. Nõ ĩpræſentiarũ, q̃m oportet ꝓfectione
Diſcedere ab vmbratili vita,
Et liberari Felium terrore.
Mures omnes prius conuocandi,
Atq; in primis ad auſpicia eũdũ eſt ſermonũ
Hortantium adferre audaciam.
Si etiam duces ducum effecerint,
Et primipilos & ductores manipulares, vt
Satellitesq; & fortes milites, (phas eſt,
Contra progrediamur in prælium inſtructi.
CRE. Rectè ꝓdicaſti, & prudẽter & ornatè.
Etenim ſenectus admonet & moderatè.
Præco eat & conuocet Mures.

Κν. Ἰδοὺ πάρεισι Μύαρχοι συνηγμένοι,
Καὶ σῷ παρεστήκασι βουλευτηρίῳ.
Κρ. Ἐγὼ μὲν ὦ σύνταγμα γενναίων φίλων,
Εὔεικτον, εὐόμιλον ἐκ πολλοῦ χρόνου,
Πολλὴν καταγνοὺς τῶν πάλαι πεφυκότων
Τὴν ἀσθένειαν καὶ κακίστην δειλίαν,
Ἀνθ' ὧν πρὸ εἴσω φωλεῶν μυχαιθάτων,
Μένοντες οὐκ ἄτολμον εἶχον καρδίαν,
Ἀλλ' ὡς κλινήρεις, καὶ μέλη παρειμένοι
Ἔπτηξαν ἐλθεῖν εἰς μάχην ἐναντίων,
Ἤδη στρατεύειν ἰσορῶ θαῤῥαλέως.
Οὐ γὰρ προσῆκον μου δέδοντο καὶ φίλον
Σθένος φέροντι, καὶ κρατοῦντι Μυρίων,
Πομπὰς τελοῦντι καὶ κρότοις ᾐνημένῳ,
Τρέμειν προσελθεῖν διὰ ἐμῆς μυωξίας,
Ὑμεῖς δ' ἑτοίμως τὸν λόγον δεδεγμένοι,
Ὡς εὐγενῶν πέλοντες ἐκ φυτοσπόρων;
Καὶ πανσθενῶς ἔχοντες αὐτῶν τοῦ πόνου,
Μὴ νωχελεῖς γένησθε πρὸς τὰ πρακτέα,
Μηδ' ὀκνήσητε μηδαμῶς ὦ γεννάδαι.
Ἀλλ' ὡς τάχιστ' ἅπαντες ὦ θεῖοι Μύες
Ἴτε προθύμως εἰς νέαν στρατηγίαν,
Ζῆλον λαβόντες διὰ ἐμῆς ἐξουσίας.
Ἐγὼ γὰρ οὐκ ὤκνησα πώποτ' εἰς μόθον,
Ἀλλ' ὡς ἀληθῆ ἐκ νέας ἡλικίας,
Ἐς τὸ στρατηγεῖν ἀνδρικῶς ἐτραπόμην.
Πάσαις δὲ πάντη προσβολαῖς ἐπεκράτουν.
Γένους γὰρ φυεὶς εὐγενοῦς ἐξ ὀσφύος,
Ὡς ἴστε πάντες τὰ πάλαι θρυλλούμενα,

Ἐπεὶ

Propter virtutem & mentis præſtantiam,
Meos parentes aſſequutos maximā gloriam.
Chartodaptas enim cognaminatos dico.
Nolui ego viuere ocioſam vitam,
Sed ad diſciplinam fortiſsimorum militum
Reſpexi ſtatim à tenero puero.
Exercui contum & gladium cum clypeo:
Cōſcēdere equos (didici)& vertere oĩſariā:
Ferire hoſtem cautè & opportunè:
Tendere arcum & telum iaculari,
Et omnem omnino militarem artem
Aggreſſus ſum vt omnes duces,
Bellorum plurimorum potens declaratus,
Et multos ſeruos mea induſtria
Gentes declarans veni ad principatū Muriū,
Omnium optimus & magnus iudicatus.
Et nunc verò omnium peſsimū aduerti eſſe
Aemulum Iouis ac Rheæ
Animal tremere quodāmodo parū afflictū.
Igitur iubeo mihi chariſsimos
Omnes in expeditionem venire pugnæ
Validè,potenter,fortiter,animosè,
Sapienter,ſplendidè,ritè armatos.
Nunc verò igitur redite ad ædes:
Craſtino die manè ô duces
Omnia conari volo confidenter,
Videtur enim ſic expedire ad finem.
TYR. Poſtquam ſanè iam omnes ad ædes
Abierunt,hora dormiendi lecto,

Ἄπειμι κἀγὼ πρὸς κλίνην τὴν ἰδίαν.
Κρ. Εἴρηκας ὀρθῶς, τοιγαροῦν πειρατέον.
Χο. Ὢ ποῖον ἄλγος νῦν κρατεῖ με καὶ θλίβει.
Ὦ Ζεῦ τί τοῦτο τῆς παρούσης ἡμέρας,
Δεινὸς λογισμὸς ἔσχε μου τὸν δεσπότην,
Γαλῇ προσάψαι μῶλον οὐ λαθριδίως.
Δοκῶ γὰρ αὐτὸν σὺν πάσῃ στρατηγίᾳ
Θανεῖν, λιπόντα τὸν φαεσφόρον λύχνον,
Ἄπολλον, ἀγνόμαντι, Φοῖβε, Λοξία,
Τί τοῦτο τοῦτο; φεῦ παπαὶ, φεῦ μοι πάλιν.
Ἰατατταιὰξ, ὢ πόνων ἰαλέμων.
Αἶ, αἶ, ἰοὺ, ὢ κακῶν πονημάτων.
Ἡμ. Ἴσως κρατήσει τὴν μάχην κατακράτως.
Ἄπιστ' ἄπιστα, καινὰ καινά μοι λέγεις.
Τὸ τοῦ Διὸς θέλημα νῦν ὑπαρξάτω.
Τυ. Ὁρῶ θέουσαν ἀπὸ ὕελων ἡμέραν.
Κρ. Καὶ μὴν κἀγὼ δέδορκα τὴν λαμπηδόνα.
Τυ. Καὶ τοιγαροῦν λίποιμεν ὕπνον καὶ κλίνην.
Οἶς δὲ καὶ βοῦς τοῖς θεοῖς τεθυνότες;
Πρὸς τὸν μαχησμὸν ὀξύνωμεν ἀῤῥόμως.
Δεῖ γὰρ πρὸ πάντων ἱλεοῦν τοὺς ἐν πόλῳ.
Κρ. Ἰδοὺ θύσαντες ἐκκαλοῦμεν τὸν Δία,
Καὶ τὴν Ἀθηνᾶν, καὶ τὸν Ἑρμῆν, καὶ Πᾶνα,
Καὶ τὸν Ποσειδῶ, καὶ ἁγνὸν Λοξίαν.
Ἥραν σὺν αὐτοῖς, ἄρτεμίν τ' ὀρειβάτιν,
Πλούτωνα, Λητὼ, σὺν Ἅδῃ Περσεφόνην,
Καὶ πάντας ἄλλους, καὶ προῦμεν τὸν πόδα.

Χο.

PRAE. En adſunt prīcipes Muriū cōgregati,
Et tuæ adſtant concioni.
CRE. Ego quidē, ô acies generoſa, chara,
Expedita, frequens à longo tempore
Multam expertus maiorum
Imbecillitatem & peſsimam ſeruitutem,
Eò quòd ſanè intra receſſus
Abſtruſi non timido præditi corde,
Sed tanquam ægroti & membris ſoluti,
Timuerunt progredi in pugnam hoſtium,
Iam dimicandum narro confidenter.
Haud enim mihi decorū videtur & gratum
Robore prædito & imperanti infinitis,
Pompas celebranti, & adplauſibus celebrato
Timere progredi mea cauerna.
Vos autem promptè orationem ſuſcipiētes,
Vt qui ex generoſis procreati maioribus,
Et fortiter habentes eorundem induſtriam,
Ne ignaui ſitis ad obeunda negotia,
Neq; cunctamini vnquam generoſi:
Et quamprimum omnes, ô maximi Mures,
Procedite alacriter in nouam militiam,
Exemplum accipientes à mea præſtantia.
Ego quippe cūctatus ſum nūquā in prælio,
Sed re vera à prima pueritia,
In pugnam ſtrenuè ferebar.
Omnes oīno hoſtiū oppugnatiōes vincebā.
Generis eñ natus generoſi ex lumbis ſum,
Vt ſcitis omnes olim celebrata,

Ἐπὶ δυνάμει καὶ φρενῶν γεννοίᾳ,
Ἐμοὺς γονεῖς ἔχοντας ἄπλετον κλέος,
Τοὺς γὰρ Χαρτοδάπτας ὠνομασμένους λέγω.
Οὐκ ἠθέλησα ζῆν τὸν ἄπονον βίον,
Ἀλλ᾽ εἰς μάθησιν τῶν στρατηγικωτάτων,
Ἀπῆλθον εὐθὺς ἐκ νέου μειρακίου,
Ἤσκησα κοντὸν καὶ σπάθην σὺν ἀσπίδι,
Βαίνειν ἐφ᾽ ἵππους, καὶ στρέφεσθαι ποικίλως,
Βάλλειν τὸν ἐχθρὸν εὐστόχως καὶ καιρίως,
Τείνειν τὸ τόξον, καὶ τὸν ἰὸν ἱέναι,
Καὶ πᾶσαν ἁπλῶς τὴν στρατηγίαν τέχνην,
Μετῆλθον ὡς ἅπαντες οἱ στρατηλάται.
Μόθων δὲ πολλῶν ἐγκρατὴς δεδειγμένος,
Καὶ πλεῖστα δῶλα τῆς ἐμῆς ἐμπειρίας
Ἔθνη δεδειχὼς, ἦλθον εἰς Μυαρχίαν,
Πάντων ἄριστος καὶ μέγας κεκριμένος.
Καὶ νῦν δὲ παγκάκιστον ἔγνων τυγχάνειν
Τὸν ἀνθάμιλλον τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ῥέας,
Ζῶον τρέμειν τι μικρὸν ἠθλιωμένον.
Τοίνυν κελεύω τοὺς ἐμοὶ πεφιλμένους,
Ἅπαντας εἰς σύνταξιν ἐλθεῖν τῆς μάχης,
Στεῤῥῶς, κραταιῶς, εὐθόνως, εὐκαρδίως,
Σοφῶς, ἐναργῶς, εὐφυῶς ὡπλισμένους.
Ταυτῶ δὲ λοιπὸν, ἴτε πρὸς τὰς οἰκίας.
Τὴν αὔριον δ᾽ ἕωθεν ὦ στρατηλάται,
Πάντα κινῆσαι βούλομαι θαῤῥαλέως.
Δοκεῖ γὰρ οὕτω συμφέρειν πρὸς τὸ πέρας.
Τυ. Ἐπεὶ πρὸς ἤδη πάντες εἰς τὰς οἰκίας
Ἀπῆλθον, ὥρα τοῦ καθευδῆσαι κλίνη.

CHOR. O cuncti, ô omnes, ô Dii ſoli!
Quicunq; ſuprà infraq; imperium
Tenetis bonorum autores,
Adſitis, ſanè adſitis fortiſsimè
Dominorum meorum nouo bello,
Et molientium aduerſus vorax genus.
VXOR CREIL. Vtinam nunc vincerent, ô Iupiter, prælio
Mei duces cum maritus, tum filius.
CHO. Pulchrũ vincere, ſed timor me habet.
VXOR. Et ego timeo, tremoq; fortiter.
CHOR. Peruicax quippe eſt hoſtium robur.
VXOR. O Iupiter rex cõmodũ efficito bellũ.
CH. Semp numẽ bonorũ quoduis diſtribuit.
VXOR. Si quidẽ robore Murium exercitus
Antecelluerit aduerſanti,
Bene reliquum tranſigemus vitæ,
Et timorem abiiciemus quàm longiſsimè.
CHOR. Prorſus fiet hoc cum Deo inquam,
VXOR. Si inferiores fuerint hoſte,
Et in fugam reſpiciant tanquam auerſi,
Omnia irrita erunt illico.
CHOR. O vtinã nõ fiat neq; futurũ ſit mihi,
VXOR. Et omnes fiant ſerui captiui.
CHOR. Non, ſed dira eſca hoſtium.
VXOR. Et ego ſerua cũ liberis chariſsimis,
Quæ prius hera, apparebo illico.
CHOR. Minimè ſerua tu fies cum liberis,
Sed re vera cibus voraciſsimi.

Ὀμ. Τί γοῦν προλίπω τὸ γλυκύτατον φάος,
Καὶ συγκαλυφθῶ τῇ κόνει ἐν τῷ τάφῳ;
Χο. Σίγα, σίγα δέσποινα, δεινόν τι βλέπω.
Καὶ μὴν ὁρῶ θέοντα τίν' ἐσπασμένον,
Καὶ πυκνὸν ἀσθμαίνοντα, καὶ πεπληγμένον.
Ἄγ. Κυρία, ποῦ πάρεστι, τίς δηλωσάτω;
Χο. Ἔξεστί σοι θέλοντι ταύτην εἰσβλέπειν.
Ἄγ. Τάλαινα παντάλαινα, καὶ τρισαθλία,
Πέπτωκε τρωθεὶς ὁ Ψιχάρπαξ ἐν μάχῃ;
Ὀμ. Ὦ τοῦ ποθεινοῦ καὶ πεφιλημένου τέκνου,
Πέπτωκεν ἡμὶν τοῦ γήρως βακτηρία;
Ὢ τῶν πόνων, ὢ τῶν πόνων ἰαλέμων.
Παῖ, παῖ, τὰ πάντα δεινὰ τῶν ἀγγελμάτων.
Ἰοὺ θανῶμαι, τίς γένωμαι, ποῦ φύγω,
Πᾶ βῶ; παρεῖμαι τῶν μελῶν ἀρρωστίας.
Ὦ παῖ παπαὶ, παῖ φιλτάτη θεωρία.
Χο. Τετλαθί μοι, τέτλαθι, παῦσαι τῶν γόων.
Ὀμ. Ὦ Ζεῦ πανακὼ διφροντιστανοτρέπον.
Χο. Αἶ αἶ τάλαινα μῆτερ ἠθλιωμένη,
Ἐπίσχες ἄρτι τοὺς ἀπειρίτους γόους.
Ὀμ. Ὦ φιλτάτη πρόσοψις, ὦ παῖ μοι φίλε.
Χο. Φέρειν πρέπον σοὶ τὴν ἄπειρον ἀνίαν,
Μαθεῖν ἢ λοιπὸν τἀπίλοιπα τοῦ μύθου.
Ὀμ. Ἀλλ' οὐ σθένω σχεῖν τοῦ πόνου τὴν πικρίαν.
Χο. Τίς νῦν ὄνησις ἐκ γόων ἀμετρίας;
Ὀμ. Αὐτὴν διαχρήσαιμι, καὶ τάχει θανῶ.
Χο. Μὴ δῆτα τοῦτο μηδὲ συστρέφειν θέλε.

Ὀμ.

Abeo & ego ad lectum meum.

CRE. Dixti rectè, proinde tentandum eſt.

CHORVS FAMVL. O qualis dolor nunc tenet me & affligit!

O Iupiter, quid hoc præſentis diei?
Graue conſilium occupauit regem,
Cum Fele manum conſerere Marte aperto.
Video enim ipſum cum omni exercitu
Occumbere, linquentem luciferũ lychnum.
O Apollo, ſancte vates! Phæbe! Loxia!
Quid hoc hoc, hei papæ, heu mihi denuo!
Heu, heu, ô miſerias, ô lamentationes!
Ah, ah, heu, heu, ô graues afflictiones!

HEMI. Fortè vincet pugnam pro viribus.
Incredibilia, incredibilia, noua noua mihi memoras.
Iouis voluntas nunc fiat.

TYR. Video currentem è vitris diem.

CRE. Et ſanè etiam ego vidi fulgorem.

TYR. Et ideo relinquamus ſomnũ & lectũ,
Oueſq; & boues Diis mactantes,
Ad bellum egrediamur intrepidè.
Oportet enim ante omnia placare cœleſtes.

CRE. Ecce cũ ſacrificauerim⁹, vocem⁹ Ioué,
Et Mineruam, Mercurium & Pana,
Neptunum item & ſanctum Loxiam,
Iunonem cum ipſis, Dianamq; monticolam,
Plutonem, Latonã, cum Dite Proſerpinam,
Et omnes alios, & promoueamus pedem.

Χο. Ὦ πάντες, ὦ σύμπαντες, ὦ Θεοὶ μόνοι,
Ὅσοι τ' ἄνωθεν καὶ κάτω κληρουχίαν
Ἔχοντες ἐστὲ τῶν καλῶν χορηγέται.
Πρόστητε ναὶ πρόστητε καρτερωτάτως,
Τῶν δεσποτῶν μου τὴν νέαν στρατηγίαν,
Καὶ τῶν τελούντων πρὸς τὸ παμφάγον γέ-
νος.
Ὀμ. Νῦν εἴθε νικήσειαν, ὦ Ζεῦ, τῷ μόθῳ
Ἐμοὶ στρατηγοὶ καὶ σύνευνος, καὶ τέκνον.
Χο. Καλὸν τὸ νικᾶν, ἀλλὰ δειλία μ' ἔχει.
Ὀμ. Κἀγὼ δέδοικα, καὶ τρέμω κατακράτως.
Χο. Δεινὸν γὰρ ἐστι δυσμενῶν εὐανδρία.
Ὀμ. Ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, χρηστὸν ἔργασαι μόθον.
Χο. Ἀεὶ τὸ θεῖον τῶν καλῶν ἅπαν νέμει.
Ὀμ. Εἰ μὲν κρατήσει τῶν Μυῶν αἱ πληθύες
Ἐξισχύσουσι τῆς ἐναντιουμένης,
Εὖ ἂν τὸ λοιπὸν ἀνύσσοιμεν τοῦ βίου,
Καὶ τὸν φόβον ῥίψαιμεν ὡς προῤῥωτάτω.
Χο. Ναὶ δὴ γένοιτο τοῦτο σὺν Θεῷ λέγω.
Ὀμ. Εἰ δ' ἥττονες γένοιντο τῆς ἐναντίας,
Καὶ πρὸς φυγὴν βλέψωσιν ὡς τετραμμένοι.
Ἅπαντα φροῦδα προσγενήσεται τάχα.
Χο. Ὡς εἴθε μὴ γένοιτο, μηδ' ἔσοιτό μοι.
Ὀμ. Καὶ πῶς γένηται δοῦλος αἰχμαλωσία.
Χο. Οὐκ, ἀλλὰ δεινὸν βρῶμα τῆς ἐναντίας.
Ὀμ. Κἀγὼ ἡ δούλη παισὶ σὺν τοῖς φιλτάτοις,
Ἡ πρὶν κυρία, προσφανήσομαι τάχα.
Χο. Ἥκιστα δούλη σὺ γενήσῃ σὺν τέκνοις,
Ἀλλ' ὡς ἀληθῶς βρῶμα τῆς ἀδδηφάγου.

Ὀμ.

VXOR. Quid igitur deſerã dulciſsimã lucẽ?
Et contegar puluεribus in tumulo?
CHO. Tace, tace domina, graue qd cóſpicor,
Et ſanè video currentẽ quendam laceratum,
Et crebrò anhelantem & percuſſum.
NVNTIVS. Domina vbi eſt? aliqua indicet.
CHOR. Licet tibi videnti hanc inſpicere.
NVNT. Miſera, tota miſera, & ter infelix
Cecidit vuulneratus Pſicharpax in pugna.
VXOR. O deſideratum & charum filium,
Cecidit meus ſeruitutis baculus.
O dolores! ô laborum querelas!
Fili, fili, omnia miſera quæ nunciantur.
Heu moriar. quæ ſum futura, quo fugiam!
Quo vadã? diſſoluor mẽbrorũ imbecillitate.
O fili. Papæ, fili chariſsimum ſpectaculum.
CH. Patere, patere, ceſſa à luctibus.
VXOR. O Iupiter magni curr⁹ Titanũ euer-
CHOR. Heu heu miſera mater afflicta. (ſor
Contine nunc immenſos luctus.
VXOR. O chariſsima facies! ô fili mi chare!
CHOR. Ferre decet te immenſam triſtitiam,
Diſcere autem deinceps reliqua belli.
VXOR. Sed non poſſum ſuſtinere doloris acerbitatem.
CHOR. Quæ nunc vtilitas ex luctus immenſitate?
VXOR. Iſta perfungar, & protinus emoriar.
CHOR. Non ſanè hoc, neq; cõturbari velis.

Ὄμευν. Καὶ πῶς ἀνεκτὸν μὴ πεφύρθαι καὶ στένειν;

Χο. Τί δὲ στένουσα τοὺς λογισμοὺς κουφίζεις;
Οὐδεὶς θανόντας ἐξεγείρει τοῦ τάφου.

Ὀμ. Παυθεῖσα τί πράξαιμι τῶν στεναγμάτων;

Χο. Μαθεῖν θέλησον τἀπίλοιπα τοῦ μύθου.

Ὀμ. Καὶ τίς κατείπῃ ταῦτα, καὶ σαφηνίσῃ;

Χο. Ὁ τῶν παρόντων ἄγγελος ἀγγελμάτων.

Ὀμ. Καὶ ποῦ πάρεστιν; Χο. εἰσορᾶν ἔξεστί σοι.

Ὀμ. Ἐκ τοῦ πάθους ὄλωλα καὶ συνετρίβην,
Καὶ τὰς κόρας ἤμβλυνα τὰς τῶν ὀμμάτων.

Χο. Ἅπαν λέγ' ἀνίκητον ἀγγελοφόρε,
Ὅπως μὲν ἐστι δὴ μάχης ἡ τραχύτης,
Καὶ πῶς ὁ παῖς πέπτωκε, καὶ παρερρύη;

Ἄγ. Εἴπω καθεξῆς, ἢ τέμω τὰς ἐμφάσεις;

Χο. Ἑξῆς ἅπαν ἔξειπε συμβὰν τῇ μάχῃ,
Αὐτῆς ἀπ' ἀρχῆς τὸν λόγον διευθύνων.

Ἄγ. Εἴπω τὰ πάντα, τοιγαροῦν ἀκούσατε.
Ἐπεὶ γὰρ εἰς σύμμιξιν ἦλθον δὴ μάχης,
Πρῶτον μὲν ὁ κράτιστος ἐθνοσατράπης,
Ὁ Ψιχολείχης συμβαλὼν τῇ Παμφάγῳ,
Ἥττηται, καὶ πέπτωκεν, οἰκτρά τις θέα.
Καὶ πᾶσα τούτῳ στρατιὰ διεφθάρη.
Ἔπειτ' ἐπῆλθεν ἄλλος ἀρχισατράπης,
Ὃς παῖς ὠνόματο Κωλυκοκλόπος.
Καὶ τοῦτον αὐτῷ πτῶμα πέπτωκε ξένον,
Οὐκ ἀνεχομένας προσβολὴν βραχυτάτην.
Ὡς γοῦν ἑώρα τὰς κραταιὰς ζαγκάλας

Ἤδη

VXOR. Et quomodo tolerabile non lugere & gemere?

CHO. Quid vero gemẽs cogitatiões leuas?

VXOR. Nemo fato functos ſuſcitat ſepulcro.
Ceſſans, quid faciam, à ſuſpiriis?

CHOR. Noſcere velis reliquum belli.

VXOR. Et quis dixerit hæc & indicarit?

CHOR. Præſentis lator nuntii.

VXOR. Et vbi eſt? CHO. Intueri licet tibi.

VXOR. Ex afflictione perii & cõtrita ſum.
Et pupillas contudi oculorum.

CHOR. Omnia dic promptè nuntie
Quomodo ſe habeat pugnæ aſperitas,
Et quomodo filius cecidit & periit.

NVNT. Narrabo ordinè, vel perſtringam narrationem?

CHOR. Ordine omnẽ receſſe euentũ pugnæ,
Ab ipſo principio ſermonem proſequens.

NVNT. Dicã omnia, proinde auſcultandum.
Poſtquã ad congreſſum ventum eſt pugnæ,
Primùm quidem fortiſsimus gentis ſatrapa
Pſicholiches congrediens cum Pamphago
Victus eſt, & cecidit, miſerabile viſu,
Et omnis cum ipſo exercitus occiſus eſt.
Deinde acceſsit alius princeps ſatrapa,
Qui filius cognominatus eſt Colycoclopus:
Et idem illi caſus accidit peregrinus,
Non ſuſtinens impetum vel minimum.
Vt ergo vidit fortes Satrapas

Ἤδη προσιόντας ὁ Ψιχάρπαξ καὶ βόσιν.
Οἴκτραν φανέντα σὺν στρατῷ τῇ Παμφάγῳ,
Ὀργῆς ἐπλήσθη καὶ χόλου βαρυτάτου.
Θυμοῦ γὰρ οὐδέν ἐστιν ἄλλη πικρία,
Εἰ μὴ ζέσις τις αἵματος πρὸς καρδίαν.
Λαβὼν δὲ κοντὸν χερσὶν ἐστομωμένον,
Ἐπῆλθεν αὐτῇ τῷ τεθανατωκέναι.
Ἡ δ' εἰσιδοῦσα τοῦτον ἡτοιμασμένον,
Ἐκ τοῦ σύνεγγυς πρὸς σφαγὴν ἑστηκότα,
Καὶ κοντῷ ἐντείνοντα καρτερωτάτῳ.
Ὥρμησεν αὐτὸν συλλαβεῖν παραυτίκα,
Καὶ δὴ κατεῖχε τοῖς ὄνυξιν ἀγρίως,
Καὶ σὺν τάχει βέβρωκε τὸν νεανίαν.
Χο. Καὶ ταῦτ' ἐπ' ὄψει τοῦ φίλου φυτοσπόρου;
Ὀμ. Τὸ μεῖζον αὐτὸ τυγχάνει μοι τοῦ πάθους.
Ἀγ. Ἐγὼ δ' ἐπεὶ δέδορκα τοῦτο τὸ πρᾶγμα.
Προσῆλθον, ὦ πότνια, σοὶ πεφρακέναι.
Ὀμ. Ὡς εἴθε μὴ δ' ἐπῆλθες ἀγγελιφόρε,
Μέγιστον ἦν μοι μηδόλως προσιέναι.
Οὐκ ἂν γὰρ ἀκμὴν τῷ πάθει συνεσχέθην.
Ἀγ. Ἐγὼ μὲν οὖν ἄπειμι τὴν ὀπισθίαν.
Ὀμ. Ἔλθοις κακῶν ἥκιστα μηνυτὴς πάλιν.
Χο. Κακὸς κακῶς ὄλοιτο νῦν ὁ πυρφόρος.
Ὀμ. Δέδοικεν ἡμᾶς πυρφορήσας τῷ λόγῳ.
Χο. Ὦ ποῖον ἄνθος τῶν Μυῶν ἀπεκρύβη.
Ἐμοὶ δοκεῖ μάλιστον εἶναι καὶ πρέπον
Συνθρηνεῖν ἅπασι παιδὶ τῷ πεπτωκότι.
Ὀμ. Καλῶς ἔφησας, τοιγαροῦν θρηνητέον.

Iam præſentes Pſicharpax, & cibum
Miſerum oſtéſum cum exercitu Pamphagi,
Ira correpť eſt, & indignatione grauiſsima.
Animi enim nihil eſt aliud amaror
Niſi feruor quiſpiam ſanguinis circa cor.
Accepto autem conto manibus temperato,
Inuaſit ipſam vt occideret.
Hæc autem inſpiciens hunc paratum
Cominus cædis ergô reſiſtentem,
Et conto extendentem robuſtiſsimo,
Impetũ fecit, ipſum vt cõprehẽderet ꝓtinus,
Et continuit vnguibus crudeliter.
Et cum celeritate deuorauit audacem.
CHOR. Et hæc in conſpectu chari parentis.
VX. Hoc ipſum maiꝰ eſt mihi ipſa afflictiõe.
NVNT. Ego poſtquam vidi hanc rem.
Acceſsi, ô veneranda, tibi vt dicerem.
VXOR. O vtinam non aduenisſes nuntie.
Maximum erat mihi nequaquam acceſsiſſe,
Nõ eñ rurſus hoc dolore correpta fuiſſem.
NVNT. Ego igitur ab eo retrouerſam viã.
VXOR. Venias malorum minimè ſignificator denuò.
CHOR. Malus malè pereat nunc ignifer.
VXOR. Terruit nos ignifer ſermone ſuo.
CHOR. O qualis flos Muriũ occultatus eſt!
Mihi videtur optimum eſſe & decorum,
Lugubre carmen canere filio occiſo.
VXOR. Pulchrè dixti, proinde lugendum.

Ἀγ. Πρώτιστα σὺ κρότησον ἀρχὴν τοῦ πάθους.
Ὀμ. Ἆ παπαὶ παπαί, παῖ παῖ, παπαὶ πολλάκις.
Χο. Παῖ Κρείλλε, παῖ παῖ, παπαὶ δέσποτα.
Ὀμ. Ἆ ἆ, πόθι παῖ, ποῦ ποτ' ἀπέβης τέκνον;
Χο. Ποῖ ποῖ καλυφθεὶς ἐξαπέπτης τοῦ βίου.
Ὀμ. Ὢ ὤ, πόθεν ποῖ τῶν πόνων ἰαλέμων.
Χο. Ἰαλέμων, ὢ καὶ πάλιν ἰαλέμων.
Ὀμ. Ἆ ἆ λέλοιπα τὸν λύχνον τῆς ἡμέρας.
Χο. Ἄπαυθ' ἅπαντα τοῦ βίου, τέφρα, κόνις,
Ἀπαξάπαντα τοῦ βίου σκιὰ μόνον.
Ὀμ. Οἴ οἴ προσῆλθες, ὦ Ψιχάρπαξ, ὦ τέκνον.
Χο. Ἀρκεῖ, τὸ λοιπὸν βαῖνε μὴ περαιτέρω.
Ἤδη βλέπω γὰρ ἄγγελον ταχυδρόμον.
Ὀμ. Δέδοικα δεινὸν μὴ πάλιν τί μοι φράσῃ.
Χο. Οὐκ ὦ σεβαστή. Ὀμ. πῶς γὰρ οἶδας; Χο. πῶς ἄρα;
Φαιδρῷ προσώπῳ τὸν δρόμον διατρέχων.
Ὀμ. Ὡς εἴθε χρηστὸν ἄγγελον Ζεῦ μοι πρόες.
Ἑτερ. Ἀγ. Ἡ δεσπότις πέφυκε ποῦ τίς εἰπάτω.
Χο. Πάρεστιν, ἰδοὺ καὶ θέλεις εἰπεῖν βλέπε.
Ἑτερ. Ἀγγ. Πάγχρυσε φαιδρὰ μὴ τεθλιμμένη γίνου,
Καί μοι βράβευε δῶρα τῶν ἀγγελμάτων.
Ὀμ. Ἔξειπε, μὴ χλεύαζε κομπορρημόνως.
Ἑτερ. Ἀγ. Ἂν μοι νεμῇς πρώτιστα δῶρα τοῦ λόγου.
Ὀμ. Εἰπόντι δώσω καὶ παράσχω συντόμως.
Ἑτερ. Ἀγ. Τέθνηκεν ἡ τάλαινα Γαλῆ τῷ μόθῳ.
Ὀμ. Ἆ ἆ κροτήσω καὶ χαρήσομαι πλέον.

NVN. Prima tu præſulta prĩcipiũ afflictionis

VXOR. Ah papæ, papæ, fili, fili, papæ denuò.

CHOR. Vbi Creille, quò, quò, papę domine.

VXOR. Ah ah vnde, fili, quonã abiiſti fili?

CHOR. Vbi vbi conditus migraſti vita!

VXOR. O, ô, vnde ô miſerias deplorandas.

CHOR. Miſerias ô etiam rurſum miſerias!

VXOR. Ah ah amici lucem diei.

CHOR. Omnia omnia vitæ cinis & puluis.
Vniuerſa ſemel omnia vitæ vmbra ſolum.

VXOR. Hei, hei, pręueniſti ô Pſicharpax fili.

CHOR. Sufficit, deinceps ne eas vlterius,
Iam video enim nuntium feſtinum.

VXOR. Timeo, moleſtũ ne rurſum q̃d dicat.

CHOR. Non ô veneranda. VXOR. Qũ ſcis? CHOR. Quomodo?
Splendido vultu curſum peragit.

VXOR. O vtinam bonum nuntium Iupiter mihi præmittas.

AL. NVNT. Domina vbi ſit aliqua dicat.

CHOR. Adeſt ecce, & ſi velis inſpice.

AL. NVNT. Omnino aurea, læta, non afflicta ſis,
Et mihi ſolue dona nunciorum.

VXOR. Dic ne ſubſanna falſa fingendo.

CHOR. Niſi expromas primùm dona nũtii.

VXOR. Vbi dixeris, præbebo daboq; ſtatim.

AL. NVN. Occubuit miſera Felis tumultu.

VXOR. Ah ah! plaudam & lætabor magis.

Ἕτερ. Ἀγ. Νικησάτω γὰρ ἡ χαρὰ τὴν ἀνίαν.
Ὀμ. Ὑφ' ἡδονῆς μέγιστον ὀρχοῦμαι πάνυ.
Χο. Τὸ τοῦ μόθου πρότερον μάθωμεν φίλη.
Καὶ πῶς τέθνηκε δυσμενὴς ἡ παμφάγος.
Ὀμ. Ἐξειπάτω δὴ πᾶσαν ἀγγελιφόρος.
Τὴν συγκρότησιν τῆς μάχης, καὶ τὸν μῶλον
Τῆς ἀγριωποῦ καὶ κακῆς Μυοκτόνου.
Χο. Ἡ δεσπότις λέλακε τὴν γλῶτταν κρότει.
Ἕτερος Ἄγγελος. Ἰδοὺ τὸν Ἑρμῆν εὐτρεπίζω τοῦ λόγου.
Ὑμεῖς δ' ἑτοίμως ὦσιν οὖσιν ὀρθίοις,
Ἐνωτίσασθε τῶν ἐφορμηνευμάτων.
Ὡς γοῦν ὁ δεινὸς σωματοφθόρος μόθος
Ἔσχηκεν ἀρχὴν προσβολῆς συνοσμίας,
Καὶ πρῶτον μὲν πέπτωκεν ἐθνοσατράπης
Ὁ Ψιχολείχης, εἶθ' ὁ Κωλυκοκλόπος,
Ἔπειθ' ὁ παῖς του καλοῦ μου δεσπότου,
Ἤλγησεν οὗτος τῷ πάθει τὴν καρδίαν,
Ἰδὼν τὸν ὑὸν τὸν φίλον τεθνηκότα.
Καὶ τὴν ὑπ' αὐτὸν στρατιὰν παροξύνας,
Ἐπῆλθεν ἀπτὼς τῇ φθόρῳ καὶ παμφάγῳ,
Καὶ πρὸς ἅμιλλαν ἀτρόμως συνεπλάκη,
Πλεῖστον ἢ καιρὸν ἀνθυπηγωνισμένων,
Καὶ μηδενὸς φεύγοντος, ἀλλ' ἑστηκότες,
Ξύλον κατελθὸν τῆς ὑπερτάτης στέγης,
Ἔτει παλαιῷ καὶ χρόνῳ τεθραυσμένον,
Ἔπληξεν αὐτὴν ἐν μέσῳ μεταφρένων,
Καὶ νοῦρα συντέθλακεν αὐτῆς αὐτίκα,
Καὶ πρὸς βάθη πέπτωκεν Ἀϊδωνέως.

Καὶ

AL. NVN. Vincat quippe gaudiũ triſtitiã.
VX. Præ voluptate maximè tripudio oĩno.
CHOR. De bello primùm inquiram⁹ chara,
Et qũo occubuerit infeſta Felis oĩa vorans.
VXOR. Narra ſanè omnem nuntie
Tumultum pugnæ,& ſtragem
Horribilis viſu & malæ Murinecis.
CHOR. Domina nimio gaudio exiluit, lingua plaude.
AL. NVN. Ecce Mercuriũ ſuborno ſermone:
Vos promptè auribus veſtris erectis
Auſcultate narrationes.
Vt igitur graue internecinum bellum
Habuit exordium impetus bene ornati,
Et primùm quidem cecidit gentis Satrapa
Pſicholiches, mox Colycoclopus,
Deinde filius boni mei heri.
Doluit ille ob affectum animo,
Conſpiciens filium charum mori,
Et ſibi ſubiectum exercitum promouens
Aggreſſus eſt intrepidus hoſtem & voracẽ,
Et ad pugnam intrepidè conuerſus eſt.
Diutiſsime verò pugnantibus,
Et nemine fugiente, ſed ſtantes,
Lignum decidens è ſublimi tecto,
Annis vetuſtis & temporibus putrefactum,
Percuſsit ipſam intra medias ſcapulas,
Et neruos confregit ipſius protinus,
Et ad profunda cecidit Plutonis:

Καὶ τὴν πρὶν ἡμῶν δυσμενῆ κατακράτως,
Ἄσπονδον, ἀμείλικτον, ἠγριωμένην,
Ἔδειξεν ἄπνουν ἐκτάδην ἡπλωμένην.
Χο. Ζώοις ἀλύπως, εὐθαλῶς, εὐκαρδίως,
Εἰς λυκάβαντας μήπω πεπληρωμένους.
Ἀνθ' ὧνπερ ἦλθες ἄγγελος ποθουμένων,
Καὶ τὸν φόνον προὔφηνας ἡμῖν τοῦ φθόρου.
Ἤδη γὰρ εἶδον πᾶν ποθούμενον τέλος,
Εἰληφὸς ἄρτι καὶ καλῶς ἰωυσμένον.

ΤΕΛΟΣ.

Et hoſtem prius infeſtam nobis valdè
Fœdifragam, implacabilem, ſæuam,
Exhibuit expirantem in longum extenſam.
CHOR. Viuas lætus, ſplendidè, animosè
Ad annos vſque infinitos,
Eò quòd veniſti nuntius exoptatus
Et necem manifeſtam feciſti nobis hoſtis.
Iam enim ſcio omnem optatam rem,
Vt cœpta eſt & feliciter perfecta.

FINIS.

INTERPRETATIO PROpriorum nominum, quæ in Γαλεομυομαχίᾳ Feli & Muribus affinguntur.

Κρεῖλλος, Nomen regis Murium factitium, à ſono quem Mures edunt.

Τυροκλόπος, caſeorum fur.

Λυχνογλύφη, lucernarum excauatrix.

Χορδοκόπος, chordas ſecans.

Σιτοδάρπη, frumenti vel cibi deuoratrix.

Παμφάγος, omniuorus. Felis epitheton.

Τυρολείχης, caſeos lambens.

Χαρτοδάπται, chartas deuorantes & lacerantes.

Ψιχολείχης, micas lambens.

Κωλυκοκλόπος, riſtifur, arcarum vel ſacculorum direptos.

Ψιχάρπαξ, micarum raptor.

INDEX FABV-
LARVM.

*

ADoleſcétuli & coquus 151
Aegrotus & medicus 171
Aethiops 206
Agnus & lupus 277
Agricola & filii 146
Agricola & ciconia 299
Agricola & aſin⁹ 116
Agricola 212
Alcedo 215
Anus & medicus 145
Anſeres & grues 191
Apiarius 214
Aquila 262
Aquila & vulpes 119
Aquila & cornicula 295
Aqla & ſcarabe⁹ 121
Aqla & ſagitta 297
Arũdo & oliua 272
Aſinus & hortulanus 175
Aſinus & equus 188
Aſinus & leo 196
Aſinus & pellis leonis 289
Aſin⁹ ſylueſtris 240
Aſin⁹ & vulpes 242. & 245
Aſin⁹ & coruus 244
Aſinus geſtans ſimulacrum 283
Aſinus & ranæ 243
Aſinus, ſal, & ſpongiæ 301
Aſini 241
Auarus 190
Auceps & vipera 158
Auceps & galerita 176

B

Boues & leo 299
Bubulcus 260
Butalis 208
Batrachomiomachia 309

C

Camelus 246

Camelus & Iupiter 301

Cancer & vulpes 225

Canis & coquus 161

Canis & lupus 162

Canis venaticus & domeſticus 222

Canis & gallus 163

Canis & ipſius imago 301

Caprea & leo furens 283

Caprea reprehendēs pedũ tenuitatē 291

Carbonarius & fullo 136

Caſsita 185

Cerua 194

Cerua & leo 195

Cerua & vitis 285

Cicada cum locuſtis capta 88

Cicada & formicæ 263

Citharœdus 226

Cochleæ 308

Columba 248

Columba & cornix 249

Cornicula & cæteræ aues 297

Cornix & coru⁹ 228

Cornix & canis 229

Coru⁹ & vulpes 291

Coruus 262

Coruus & ſerpēs 229

Culex & leo 277

Culex & taurus 285

Cygnus 205

D

Deceptor 141

Diues 250

Delphin & thunnus 157

E

Eques & agricola 303

Equus & aſinus 252

Equus & aper 295

F

Felium & murium pugna 346

Felis & gallus 128

Felis & mures 154

Fiber 160

Filia

Filia à patre violata 117
Formicarum fabel. 279
Formica & columba 169
Formica & cicada 305
Fortunæ biuium 85
Fures 227

G

Galli & perdix 135
Gallina & hirundo 246
Gallina auripera 265 & 293
Galli 274
Galeomyomachia 346

H

Herus & canes 148
Hinnulus 186
Hirundo & cornix 207
Hirundo & pretoriũ 299
Hirundo & philomela 307
Hircus & vitis 189
Hœdus & lup⁹ 224. 267
Homo & ſatyr⁹ 254
Homo præfractor ſtatuæ 256
Homo & canis 258
Homo & leo lapideus 281

I

Iactator 138
Impoſsibilia promittens 139
Inimici 152
Iupiter 234. 235

L

Leo, aſinus & vulpes 165. 283
Leo & rana 165
Leo & vrſus 166
Leo & lupus 202
Leo dormiens & mus 281
Leo & vulpes 285
Leo, aper, & vultures 281
Lepores & ranæ 187
Lepores 237
Lignator & Mercurius 123

Lupus

Lupus & ouis 236
Lupus & vetula 266
Lupus & agnus 301
Lupus & aſinus 303
Lup⁹ & grus 273. 305
Lupi bellum ouibus inferentes 87

M

Malignus 139
Maritus & vxor 223
Medicus & ægrotus 158
Mercurius & ſtatuarius 219
Mercurius & Tireſias 221
Mercurius 233
Monedula 232
Monedula & columbæ 230
Morſus à cane 150
Mulier & gallina 149
Mulier et arans apud ſepulcrum 110
Mulier & ancillæ 209
Mulier venefica 210
Mulier & vir ebrius 204
Malus 268
Muſcæ 219
Mus & rana 111
Muſtella 211
Mures & felis 154

O

Olitor & canis 197

P

Paſtor 250
Paſtor & mare 179
Paſtor & lupus 201
Pauo & monedula 183
Philomela & accipiter 123
Piſcator et cerrus 251
Piſcatores 137
Piſcator 141. 216. 130
Pulex 193
Puer & ſcorpius 287
Puer & mater 178
Puer vomens inteſtina 285
Pugna ferarũ & volucriũ & ſtruthionum 297
Punica & malus 181

Pugna Ranarum & Murium 309

R

Ranæ 143. 213. 276
Ranæ & Sol 293
Rana & leo 165

S

Senex & mors 143. 275
Serpens & cãcer 200
Serpens & agricola 269. 287. 307
Serpens 248
Simi⁹ & delphis 217
Singularis & vulpes 184
Stellarũ ſpeculator 293
Sus & canis 198. 199
Sus & mus 287

T

Talpa 181
Taurus & hircus 305
Teſtudo & aqla 192
Tubicen 270
Thunnus & delphin 157

V

Vates 167
Viator 177
Venator & paſtor 303
Vermis & vulpes 264
Veſpertilio, rubus & mergus 170
Veſpertilio & muſtela 238
Veſpæ & pdices 182
Vir & vxor felis 289
Vir miſticapillus & duæ amicæ 295
Viatores 239
Vulpes 130. 135
Vulpes & crocodilus 132
Vulpes & hircus 125
Vulpes & leo 127
Vulpes & lignator 255
Vir deamãs filiã 117
Vulpes & rubus 131. 283
Vulpes & ſimius 155
Vulpes & vua 291

TYPOGRAPHVS LECTORI.

QVID *hac noſtra editione ſit præſtitum, amice lector, tibi æſtimandum relinquimus. Hoc interim unum affirmare audemus, te nunc habere Aeſopi fabulas, eaq; omnia, quæ hoc paruo uolumine continentur, multò quàm antea & emendatiora et integriora, opera & diligentia uiri doctiſſimi Adami Knopff.*

VALE.

NESCIT LABI VIRTVS.

SPECIAL 93-B
11760
GETTY CENTER LIBRARY